

Kommunfullmäktiges handlingar

**Sammanträde
2017-09-20**

Kommunstyrelsen

KS § 184

Dnr 2017-76

Svar på motion om att utreda konsekvenserna att flytta hem ansvaret från Dalslands miljö- och energiförbund (Patrik Rydström (SD))

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Kommunfullmäktige har beslutat att ingå i Dalslands energi och miljöförbund för att kunna erbjuda kommuninvånarna service inom miljöområdet till en rimlig kostnad. Det är därför inte aktuellt att ta tillbaka miljöverksamheten till kommunen och följaktligen inte heller att genomföra den föreslagna utredningen.

Ärendebeskrivning

Patrik Rydström (SD) har i en motion föreslagit att "förvaltningen på djupet utreder de ekonomiska konsekvenserna av att flytta hem miljöenheten".

SKL har i en rapport från 2014 kallad *Vägar till samarbete – mellankommunal samverkan inom miljö- och byggområdet* bedömt det vara svårt för små kommuner att på egen hand ansvara för miljöfrågor. I rapporten bedöms det att myndighetsutövningen enligt miljöbalken "ställer höga krav på en lång rad administrativa uppgifter, såsom bl.a. resursbehovsutredning, tillsynsplanering, hörande av grannar och information till berörda, mm. En stor del av denna administration måste göras av handläggare med stöd av administrativ personal. Tillsammans med att handläggarna också måste lägga en stor del av sin tid på att konsultera vägledande myndigheter eller andra experter för bedömningar i ärenden, medför detta att alltför lite tid kan ägnas åt kärnverksamheten, lov, tillstånd, tillsyn och kontroll i en liten organisation. Erfarenheten visar med all tydlighet att handläggarna kan få ut betydligt fler timmar per år för kärnverksamheten i en större organisation". Enligt SKL så "ökar möjligheterna till specialistkompetens och minskar sårbarheten" med samverkan.

Beslutsunderlag

Kommunledningen administrativa enhetens tjänsteskrivelse 2017 -07-11
Ledningsutskottets protokoll 2017-08-28, § 165

Skickas till:
Kommunfullmäktige

Administrativa enheten
Förvaltningssekreterare
Fredrik Sivula
0528-567115
fredrik.sivula@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion om att utreda konsekvenserna att flytta hem ansvaret från Dalslands miljö- och energiförbund

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen med hänvisning till att det idag inte finns möjlighet för kommunen att klara av ansvaret för miljöfrågor på egen hand.

Ärendebeskrivning:

Patrik Rydström (SD) har i en motion föreslagit att *"förvaltningen på djupet utreder de ekonomiska konsekvenserna av att flytta hem miljöenheten"*.

SKL har i en rapport från 2014 kallad *Vägar till samarbete – mellankommunal samverkan inom miljö- och byggområdet* bedömt det vara svårt för små kommuner att på egen hand ansvara för miljöfrågor. I rapporten bedöms det att myndighetsutövningen enligt miljöbalken *"ställer höga krav på en lång rad administrativa uppgifter, såsom bla resursbehovsutredning, tillsynsplanering, hörande av grannar och information till berörda, mm. En stor del av denna administration måste göras av handläggare med stöd av administrativ personal. Tillsammans med att handläggarna också måste lägga en stor del av sin tid på att konsultera vägledande myndigheter eller andra experter för bedömningar i ärenden, medför detta att alltför lite tid kan ägnas åt kärnverksamheten, lov, tillstånd, tillsyn och kontroll i en liten organisation. Erfarenheten visar med all tydlighet att handläggarna kan få ut betydligt fler timmar per år för kärnverksamheten i en större organisation"*. Enligt SKL så *"ökar möjligheterna till specialistkompetens och minskar sårbarheten"* med samverkan.

Per Wahlén
t.f. Kommunchef

Beslutet skickas till:
t.f. Kommunchefen

Hämta hem Miljöenheten från Dalslands kommunalförbund/ Dalslands miljökontor

När vi i Ekonomirådet i december (via vår inbjudna konsult) fick veta att det inte verkade finnas några ekonomiska fördelar för Färgelanda med ett gemensamt miljöarbete vill vi från Sverigedemokraterna att det görs en utredning från förvaltningen på de ekonomiska konsekvenserna att lokalt anställa de kompetenser som lagen kräver att vi skall ha, samt inrätta en politisk funktion för dessa frågor.

Vi anser att denna fråga skall skötas på det kommunala planet, lika självklart som att vi är huvudmän över kommunala skolor och sköter andra kommunala ansvarsområden.

Tyvärr verkar det finnas en identifierbar vilja att i största möjliga mån flytta över vårt kommunala självstyre till andra nämndkonulationer utanför kommunen enbart för samverkandets skull.

Detta är naturligtvis ett stort svek mot våra invånare, vilka har valt oss som företrädare, och inte företrädare för andra orter i dessa frågor.

Först angav man ekonomiska skäl för samverkansformer, sedan andra mer "luddiga" samt oklara.

Det är naturligtvis inget fel att lära och utbyta information/ kunskap med våra motsvarigheter i andra kommuner, men att inrätta gemensamma nämnder (flytta makt från kommunen) är ett övergrepp på det kommunala självstyret. "Samverkan" har nästan blivit ett heligt mantra i våra diskussioner i olika rådkonsultationer, dock måste man även se till de negativa konsekvenserna.

Till sist, centralisering har dessvärre varet en ledstjärna, både på det nationella / internationella planet, men trenden tycks avta, så än finns det hopp...

Vi yrkar därför:

-Att Förvaltningen på djupet utreder de ekonomiska konsekvenserna av att flytta hem miljöenheten.

Patrik Rydström (SD)

2017/01/05

Kommunstyrelsen

KS § 185

Dnr 2017-81

Svar på motion om kostnadsförslag för införande av gym på Allhems fritidsgård
(Patrik Rydström (SD))

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen med hänvisning till att drift av gymverksamhet inte är en kommunal angelägenhet.

Ärendebeskrivning:

Patrik Rydström (SD) har i en motion föreslagit att ”förvaltningen tar fram ett kostnadsförslag på utrustning samt lokalåtgärder för införandet av gym på Allhems fritidsgård”.

Stockholm tingsrätt har i en dom från 2014, Mål nr T 16810–12, funnit att en gym- och spaverksamhet inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Beslutsunderlag

Administrativa enhetens tjänsteskrivelse 2017-07-11.
Ledningsutskottets protokoll 2017-08-28, § 167

Skickas till:
Kommunfullmäktige

Administrativa enheten
Förvaltningssekreterare
Fredrik Sivula
0528-567115
fredrik.sivula@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Svar på motion om kostnadsförslag för införande av gym på Allhems fritidsgård

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen med hänvisning till att drift av gymverksamhet inte är en kommunal angelägenhet.

Ärendebeskrivning:

Patrik Rydström (SD) har i en motion föreslagit att ”förvaltningen tar fram ett kostnadsförslag på utrustning samt lokalåtgärder för införandet av gym på Allhems fritidsgård”.

Stockholm tingsrätt har i en dom från 2014, Mål nr T 16810–12, funnit att en gym- och spaverksamhet inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Kommunen ser positivt på att ungdomar aktiverar sig på fritiden med träning. Detta kan bland annat göras genom föreningsaktiviteter och träning i motionsspår, men även på gym i kommunen som drivs av privata aktörer.

I de prioriterade insatsområdena för Folkhälsoarbetet 2017 är en ökning av fysisk aktivitet i samhället viktigt. Sektor Samhällsutveckling är en viktig aktör för att öka tillgängligheten för fysisk aktivitet, bland annat genom att stödja föreningar som arbetar med detta.

Per Wahlén
t.f. Kommunchef

Beslutet skickas till:
t.f. Kommunchefen

Motion angående att införa ett gym i Allhems fritidsgård.

I syfte att minska destruktivt beteende bland våra ungdomar, samt ge dem möjlighet till en friskare vardag, vill Sverigedemokraterna införa ett gym i Allhems fritidsgård.

Vi yrkar därför:

-Att Förvaltningen tar fram ett kostnadsförslag på utrustning samt lokalåtgärder för införandet av gym på Allhems fritidsgård

Patrik Rydström (SD)

2017/01/05

Kommunstyrelsen

KS § 164
Delårsrapport 2017-07

Dnr 2017-5

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att för sin del godkänna Färgelanda kommuns delårsrapport för perioden 2017-01-01 – 2017 - 07-31 och överlämna den till revisionen för granskning.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen skall minst en gång under räkenskapsåret upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från räkenskapsårets början. Delårsrapporten ska behandlas av kommunfullmäktige.

Kommunen ska upprätta delårsrapport för perioden januari till juli varje år.

Kommunens resultat för perioden uppgår till + 9,1 mnkr, vilket är en avvikelse från budget med + 6,2 mnkr.

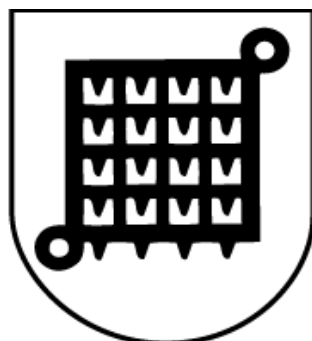
Prognosen för helårsresultatet uppgår till 5,0 mnkr, vilket är 2,4 mnkr sämre än budget. Detta är i storleksordning samma bedömning som gjordes per sista april.

Beslutsunderlag

Kommunledningen ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-09-01
Ledningsutskottets protokoll 2017-08-28, § 149.

Ekonomichefen informerar
T.f. Kommunchefen informerar
Barn och utbildningschefen informerar.
Personalchefen informerar
Socialchefen informerar.
Samhällsutvecklingschefen informerar.

Skickas till:
Kommunfullmäktige

Delårsrapport

Färgelanda kommun

**Delår jan-
juli 2017**

Dnr 2017/5

Innehållsförteckning

Färgelanda kommun.....	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Kommunchefen har ordet.....	5
Organisationsschema	6
Förvaltningsberättelse	7
Personalredovisning	14
Ekonomisk redovisning	18
Resultaträkning	21
Balansräkning.....	22
Kassaflödesanalys.....	23
Notförteckning delår.....	24
Investeringsredovisning.....	28
Kommunfullmäktiges förvaltning.....	30
Kommunstyrelsens förvaltning & kommunkontor	31
Sektor Omsorg	34
Sektor Barn & utbildning.....	39
Sektor Samhällsutveckling	45
Valbohem AB.....	49
Färgelanda Vatten AB.....	50
Gatersbyn	52
Redovisningsprinciper.....	53
Begreppsförklaringar	54
Revisionsyttrande	56

Färgelanda kommun

I Färgelanda kommun bor numera ca 6600 invånare, koncentrerat till fyra tätorter. Kommunen är belägen i södra Dalsland och erbjuder en rik mångfald av möjligheter såsom en vacker natur med glittrande sjöar och orörd vildmark, där du kan utöva ett aktivt friluftsliv. Kommunen har kvar spår från en mycket intressant fornhistoria med bl.a. Håvesten vid Ättehögsullen söder om samhället. Inte långt därifrån ligger Färgelandas fina golfbana Dagsholm.

Näringslivet består, förutom av serviceföretag, till stor del av företag inom tillverkningsindustrin där många entreprenörer verkar som underleverantörer till fordonsindustrin. En av de större privata arbetsgivarna är IAC Group Sweden AB som har en fabriksanläggning i Färgelanda tätort med cirka 400 anställda. I klustret, Livsmedelcenter i väst finns tre företag; Dalsspira Mejeri AB, Västfarm AB och Lillesjö Food AB vilka tillsammans har ca 100 anställda.

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Under perioden januari till juli 2017 har mycket arbete lagts ner på att hitta lösningar för den akuta lokalsituationen på Valboskolan F-9. Efter en rad utredningar beslutades i juni, på ett extra insatt kommunfullmäktige, att åter öppna upp Höjdenskolan för årskurs F-3 samt fritids. En rad diskussioner har förts om byggnadens standard och både externa och egen expertis har kommit fram till att skolan är värd att rustas upp. Känns väldigt skönt att inför höstterminen 2018 ha en lösning så vi slipper diskussioner om en ej acceptabel arbetsmiljö för personal och barnen som vistas där. Sedan försätter uppdraget om hur skolstrukturen fortsatt skall se ut i Färgelanda tätort på lång sikt.

Även barnomsorgen har haft problem med lokalsituationen vilket på vissa förskolor bidragit till alltför stora barngrupper. Samtidigt har detta bidragit till svårigheter att följa lagstiftningen om att erbjuda barnomsorg inom fyra månader. Även här har beslut fattats under perioden som gör att man löst situationen i Ödeborg och Stigen med moduler. Dessa står nu på plats inför uppstarten i augusti månad. Beslut fattades redan förra året om att bygga till Månvägens förskola för att lösa situationen i Högsäter. Tyvärr blev upphandlingen överklagad och den tänkta byggstarten under 2017 kommer att skjutas fram. Detta innebär att den tillfälliga avdelningen i församlingshemmet i Högsäter får vara kvar tills vidare.

Under våren avslutades arbetet med skolutvecklingsgruppen, tillsatt av kommunstyrelsen, med syfte att höja våra elevers kunskapsresultat. Samtliga politiska partier ställde sig bakom gruppens arbete med de åtgärder som man skall jobba med. För att jobba vidare med fokus på skolan tillsattes i kommunstyrelsen ett forum för att följa arbetet vidare. I gruppen ingår en politiker från varje parti som är representerat i kommunstyrelsen.

Arbetet med att få ordning på fastigheten Gatersbyn 1:120 Livsmedelscenter i Väst fortskrider enligt planerna vad det gäller energieffektivisering och uppsnygning av fasader mm.

Vi kan också glädjas åt att vi äntligen fått en långbänk i hamn detta gäller detaljplanen för Färgelanda Prästgård 1:77 (Sågverksvägen) där Valbohem AB har planer på att bygga hyreshus.

Vad det gäller ekonomin ser resultatet fram till 31 juli bra ut. Ca 1,5 miljoner över budgeterat resultat på helårsbasis. Däremot finns fortfarande negativa avikelser inom sektorerna vad det gäller budgetföljsamhet. Årsprognosen ser ut att bli ca 2,5 miljoner sämre än budget beroende på att bidraget till Färgelanda Ridklubb på 3,5 miljoner inte var budgeterat.

Ulla Börjesson

Kommunstyrelsens ordförande

Kommunchefen har ordet

Första halvåret 2017 har präglats av intensivt arbete inom kommunens flesta områden.

Föregående års process med att ta fram former för kommunens ledning och styrning fortsätter. Under hösten kommer detta arbete att fortsätta för att ytterligare förankras inom verksamheterna och i de politiska grupperna.

Från januari till juni pågick arbetet med mål- och resursplanen (tidigare verksamhetsplanen). Planen anpassades till de nya formerna för målarbetet med syfte att få till en tydligare och mer uppföljningsbar målstruktur. Allt i syfte att göra det möjligt för politiken att utöva målstyrning.

För klustret i Livsmedelcenter i väst gäller att det nu finns tre företag på plats. Arbetet med att ställa iordning lokalerna är i stort sett slutfört och de nya hyreskontrakten är påskrivna utom i ett fall där det fortfarande föreligger en diskussion.

Kommunen står nu inför ett flertal stora och viktiga utmaningar där det från förvaltningens sida finns många tankar och en vilja att bidra till kommunens utveckling. Några exempel på detta är arbetet med att ta fram åtgärder för ökad måluppfyllelse inom utbildningens alla delar, utredningen angående fortsatt kommunal samverkan, exempelvis med Dalslandskommunerna och IT-verksamheten.

Ny Samhällsutvecklingschef har på ett framgångsrikt sätt kunnat rekryteras och har börjat under våren.

En omorganisation av förvaltningen genomfördes under senare delen av hösten 2016 och början av våren med syfte att skapa större förutsättningar att genomföra kommunstyrelsens uppdrag. Sektorsindelningen och de olika verksamheternas sektorstillhörighet förändrades till tre; barn- och utbildning, omsorg respektive samhällsutveckling har fortsatt sitt arbete med att komma i sina nya kostymer.

Kommunchef Lars-Göran Berg sa upp sig för att gå i pension, han slutade sin tjänst i samband med semestern 2017.

Per Wahlén

Tf. Kommunchef

Organisationsschema

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 31 ledamöter, valda av folket i de allmänna valen vart fjärde år. Mandatfördelningen i kommunfullmäktige 2014-2018:

- Socialdemokraterna: 11 mandat
- Centerpartiet: 7 mandat
- Sverigedemokraterna: 5 mandat*
- Moderaterna: 3 mandat
- Liberalerna: 2 mandat
- Kristdemokraterna: 2 mandat
- Vänsterpartiet: 1 mandat

*Sverigedemokraterna har 5 mandat i Kommunfullmäktige. På två av dessa mandat har det inte kunnat utses en ledamot.

Politikerna är uppdragsgivarna

Det är politikerna i Färgelanda kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder som är ytterst ansvariga för den kommunala servicen. De anger inriktningen för kommunens verksamheter, vad som ska prioriteras och genomföras. De styr kommunen genom att sätta upp mål, ge uppdrag och genom att fördela resurser till de olika verksamheterna ur kommunens totala budget.

De kommunanställda är verkställande

Det är de anställda, medarbetare och chefer som ansvarar för att politiska beslut genomförs i det dagliga arbetet. De hanterar frågor om ekonomi, kvalitet, planering och arbetsledning. De anställda ansvarar också för att ta fram underlag för politiska beslut, att följa upp verksamheterna och att återredovisa detta till uppdragsgivarna – politikerna.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Kommunens delårsrapport avlämnas av Kommunstyrelsen till Kommunfullmäktige och vänder sig i första hand till kommunfullmäktige och förtroendevalda i kommunen.

Syftet med delårsrapporten är att ge information om verksamhet och ekonomi under årets första sju månader. Den innehåller en förvaltningsberättelse med bland annat avstämning av finansiella mål och mål för verksamheterna, ekonomisk redovisning (innefattande kommunala bolag) samt respektive sektors redovisning av sin verksamhet och ekonomi.

Förhoppningen är att delårsrapporten även ska vara av intresse för kommuninvånare och andra intressenter i omgivningen.

Kommunens vision är **Färgelanda – en attraktiv kommun att bo och leva i**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att Kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen ska vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

I Mål- och resursplanen 2017-2019 beslutades följande Prioriterade områden och Verksamhets mål:

Prioriterade områden: Utbildning - Arbetsmarknad - Bostäder

Verksamhetsmål

Utbildning - Arbeta mot 100 % måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever år 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 % -enheter per år.

Arbetsmarknad - Verksamheten en väg in skall leda till att minst 25 individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.

Kommunens verksamheter skall erbjuda minst 50 praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst 5 leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.

Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.

Bostäder - Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun. Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.

I delårsrapporten redovisas måluppfyllelsen för de mål där det är möjligt.

Måluppfyllelse

Kommunens verksamheter har arbetat på ett sådant sätt att merparten av Kommunfullmäktiges antagna prioriterade områden samt verksamhetsmål, i allt väsentligt, har haft en positiv utveckling under perioden och att en god ekonomisk hushållning kan upprätthållas.

Bolag

I kommunkoncernen ingår kommunens helägda aktiebolag, Valbohem AB, Färgelanda Vatten AB och Gatersbyn 120 Fastighets AB.

Valbohems VD har under våren valt att gå i pension, en ny VD har på ett framgångsrikt sätt rekryterats och tillträtt utan att det blivit något tidsmässigt glapp mellan tjänsterna. Uthyrningen av fastighetsbeståndet ser mycket bra ut, väldigt få lägenheter är outhyrda. Planering av nyproduktion är i fullgång då detaljplanen för Färgelanda Prästgård vann laga kraft 2017-07-28. Året så här långt

har inneburit en fortsättning av omställningen i verksamheten med fokusering av resurserna på kundnytta och värdesäkring. Allt för att leva upp till visionen om att Va/bohem AB ska vara den attraktiva hyresvärden som utvecklar framtidens boenden i Färgelanda Kommun. Efter branden på Hermelinvägen startade återuppbyggnad och färdigställdes 2017-04-01. Den stabila uthyrningssituationen har gjort det möjligt att utföra mycket underhåll. Ingen hyreshöjning under 2017.

Färgelanda Vatten AB, (Vatten och Avlopp), samverkar med Uddevalla kommuns, Munkedal kommuns och Sotenäs kommuns VA-bolag under namnet Väst Vatten AB. Färgelanda Vatten AB äger 7 % av Väst Vatten AB. Under våren har Stigens reningsverk blivit klart. Intern besiktning genomfördes den 30 maj. Vattentankstation är på plats i Gatersbyn samt driftsatt. Framtagande av regional vattenförsörjningsplan för Västra Götalands län pågår. Västvatten levererar underlag till Länsstyrelsen.

Gatersbyn 120 Fastighets AB är ett vilande bolag, där ingen verksamhet har bedrivits under året.

Kommunen har också minoritetsintressen i Dalslandskommunernas miljö- och energiförbund, Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund, Dalslands Turist AB samt Stiftelsen för Dalsland kanals framtida bestånd. Dessa verksamheter redovisas separat och ingår inte i kommunens delårsrapport.

Befolkning

Färgelanda kommun har per sista juni i år 6 606 invånare. Det är en minskning med 21 personer sedan årsskiftet.

Omvärldsanalys

SKL:s Ekonomirapport, maj 2017, pekar fortsatt på stora utmaningar framöver. Kommuner, landsting och regioner behöver bland annat investera i allt ifrån skolor, äldreboende till sjukhusbyggnader. Dessutom finns ett betydande behov av att bygga nya bostäder samt rusta upp befintliga byggnader och anläggningar.

Förra året bjöd på ovanligt höga intäkter och starka resultat i flertalet kommuner. Det berodde främst på ökade skatteintäkter, statsbidrag och reavinster från försäljning av mark och fastigheter. Intäkterna har tillfälligt ökat kraftigt, men det har också kostnaderna. Framöver måste till en rad lösningar för att kommuner, landsting och regioner ska kunna klara välfärdsuppdragen.

Under året är svensk ekonomi fortsatt stark med växande sysselsättning och skatteunderlag. Den största bristen på arbetskraft finns just i offentlig sektor, och inte i näringslivet, som annars är det normala. Från och med nästa år beräknar SKL att skatteunderlaget utvecklas betydligt långsammare, trots att befolkningen växer. Den demografiska utvecklingen, med fler barn och äldre, innebär att behovet av kommunsektorns verksamheter förväntas öka betydligt snabbare än vad skatteunderlaget gör.

För att kostnader inte ska överstiga intäkter framöver kommer en rad olika åtgärder behöva vidtas. Kommuner, landsting och regioner behöver effektivisera verksamheten, medan staten behöver skapa förutsättningar för att det ska kunna ske, menar SKL.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunalagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Miniminivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning också att använda befintliga resurser på bästa sätt för att nå fullmäktiges mål samt att hålla det egna kapitalet reellt oförändrat.

Kommunfullmäktige har satt resultatmålet exklusive jämförelsestörande poster till minst 1,5 - 2,5

procent av totala skatteintäkter och statsbidrag för att uppnå god ekonomisk hushållning.

Kommunen uppfyller målet om god ekonomisk hushållning för perioden.

Balanskravet

Kommunallagens balanskrav definieras som att intäkterna ska överstiga kostnaderna för varje år och gäller kommunen, inte koncernen. Balanskravsutredningen i senaste årsredovisning visar att kommunen klarar balanskravet.

Under 2013 beslutades om riktlinjer för att ge möjlighet att reservera och disponera medel i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). För åren 2010-2012 har 14,5 mnkr avsatts till resultatutjämningsfonden. Inga ytterligare avsättningar till RUR är planerade.

RUR kan användas för att täcka ett negativt balanskravsresultat om det samtidigt råder lågkonjunktur. SKLs bedömning är att 2017 inte kan betraktas som lågkonjunktur, vilket innebär att det inte är möjligt att ta RUR i anspråk under året. (SKL Cirkulär 17:6)

Kommunens resultat

Färgelanda kommun redovisar ett resultat för januari-juli 2017 på +9 060 tkr. Resultatet motsvarar 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Periodens resultat är 6 232 tkr bättre än periodens budgeterade resultat på 2 828 tkr. Det finansiella resultatmålet för perioden är uppfyllt.

Årets resultat är lägre än motsvarande period föregående år, då kommunen redovisade ett positivt resultat på 18 273 tkr. Avvikelsen gentemot föregående år beror till stor del på det tillfälliga statsbidraget under 2016.

Prognos

Kommunens prognostiserade resultat för helåret 2017 uppgår till 4 996 tkr, vilket är 2 435 tkr lägre än det budgeterade resultatet för året.

Framtidsutsikter

Osäkerheten inför nästa år finns framför allt inom sektor Omsorg beträffande utveckling av kostnader för försörjningsstöd samt placeringar på institutioner och liknande. Ytterligare utmaningar inom omsorgssektorn är den allt äldre befolkningskurvan som genererar ett ökat vårdbehov.

Ny organisation med fokus på ökade insatser beträffande arbetsmarknad och integration har sjuösatts från årsskiftet 2017. Här finns en stor utmaning att få så många som möjligt i olika aktiviteter. Från och med 1 juli har det statliga bidragssystemet förändrats vilket medför kraftigt reducerade bidrag.

Inom skolområdet är den stora utmaningen att rekrytera behörig personal, men också att de stora grupper av nyanlända ställer ökade krav på verksamheterna.

De senaste årens låga investeringsnivå har medfört att investeringsbehovet kommer att öka de närmaste åren.

Driftsredovisning

Belopp i tkr	Kostnad	Intäkt	Netto 201707	Budget 201707	Periodens avvikelse	Budget helår 2017	Prognos helår 2017
Nämnd/Förvaltning/Sektor/Enhet							
<i>Kommunfullmäktige</i>	-2 439	661	-1 778	-2 130	352	-3 545	-3 545
<i>Kommunstyrelse och Stab</i>	-28 601	1 102	-27 499	-27 749	250	-47 169	-47 169
<i>Sektor Barn och utbildning</i>	-103 611	14 753	-88 858	-87 736	-1 122	-154 897	-154 897
<i>Sektor Omsorg</i>	-98 571	27 626	-70 945	-66 907	-4 038	-114 770	-119 435
<i>Sektor Samhällsutveckling</i>	-95 586	74 761	-20 825	-28 002	7 177	-48 248	-46 018
Summa verksamheten	-328 808	118 903	-209 905	-212 524	2 619	-368 629	-371 064
Finansiering							
<i>- Arbetsgivaravgifter m.m.</i>	-36 136	0	-36 136	-30 198	-5 938	-51 821	-61 821
<i>- Pensionskostnader</i>	-17 257	0	-17 257	-18 084	827	-25 184	-26 184
<i>- Personalomkostnadspåslag (PO)</i>	0	44 523	44 523	41 292	3 231	70 840	76 040
<i>- Intern ränta</i>	0	1 238	1 238	1 560	-322	2 674	2 374
<i>- Övrigt</i>	12	-7	5	-3 500	3 505	-6 000	0
Summa efter finansiering	-382 189	164 657	-217 532	-221 454	3 922	-378 120	-380 655
Skatteintäkter	0	154 440	154 440	159 220	-4 780	272 948	262 745
Inkomst-/Kostnadsutjämningsbidrag	-3 289	63 210	59 921	54 415	5 506	93 282	102 359
Kommunal fastighetsavgift	0	6 685	6 685	6 640	45	11 382	11 561
Regleringsbidrag	-38	0	-38	-941	903	-1 613	-613
Generella bidrag från staten	0	5 133	5 133	5 133	0	8 799	8 799
Finansiella intäkter	0	533	533	439	94	753	1 000
Finansiella kostnader	-82	0	-82	0	-82	0	-200
TOTALT	-385 598	394 658	9 060	3 452	5 608	7 431	4 996

Kommunens målarbetare

Kommunens arbete med att styra mot uppsatta mål utvecklas kontinuerligt och uppföljningen av måluppfyllelsen av de olika målnivåerna är integrerat i delårsredovisningen enligt nedanstående struktur.

Kommunens vision är **Färgelanda – en attraktiv kommun att bo och leva i**

Kommunen leds av målstyrning. Det innebär att kommunfullmäktige fastställer de övergripande målen samt ger ekonomiska förutsättningar i form av ramar till sektorerna i kommunens samtliga verksamheter. De övergripande målen bygger på kommunens vision och tanken att sträva efter demokrati, delaktighet och öppenhet. De övergripande målen skall vara vägledande för sektorerna i deras arbete.

Målstyrningens struktur är uppdelad i prioriterade områden med förväntat resultat.

Prioriterade områden för nuvarande planperiod: Utbildning - Arbetsmarknad - Bostäder

Utbildning - Arbeta mot 100 % måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever i årskurs 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 % -enheter per år.

Arbetsmarknad - Verksamheten en väg in skall leda till att minst 25 individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.

Kommunens verksamheter skall erbjuda minst 50 praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst 5 leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.

Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.

Bostäder - Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun. Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.

På kommunnivå redovisas prioriterade områden kopplade till verksamhetsmål med en sammanfattning.

Prioriterade områden:

Utbildning

Verksamhetsmål	Kommentar
Arbeta mot 100 % måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever som går ut årskurs 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 % -enheter per år.	För innevarande planperiod var första mättilfället i slutet av april, vilket innebär att andra rapporteringen av resultat görs nu i delårsbokslutet. Dock har förvaltningens gemensamma arbete för att nå måluppfyllelse intensifierats och åtgärder genomförs i alla sektorer, eftersom barns och ungdomars möjlighet till goda resultat påverkas av kommunens samlade insatser. Exempel på aktiviteter: Ung omsorg projektet fortsätter och man undersöker möjligheten att få pengar från bl.a. Folkhälsorådet. Under våren har den politiskt tillsatta arbetsgruppen för ökad måluppfyllelse slutfört sitt arbete. Åtgärder har vidtagits i syfte att öka förutsättningarna för ökad måluppfyllelse ex genom att öka skolledarfunktionen, elevhälsan, socialpedagog och ytterligare kurator är anställd från HT-17 för att tillgodose ett ökat behov av socialt stöd till både elever och personal. Samarbete sker mellan BoU och IFO vilket är avgörande för ett gott resultat Projektet " Du äger ditt liv" har genomförts med syfte att öka elevernas motivation för studier och för att ge ökade möjligheter att fullfölja sina planer för framtiden. Mycket görs för utforma rätt stöd på tidig nivå exempelvis genom att screening sker i förskolan på gruppnivå och från förskoleklass på individnivå. Resultaten följs upp och analyseras för att rätt åtgärder ska sättas in.

Verksamhetsmål	Kommentar
	<p>Specialpedagoger deltar i sammanställningar av resultat och analyser. Nationella prov rättas gemensamt över skolgränserna och analysarbetet sker med stöd av specialpedagoger i årskurs eller ämnesgrupper.</p> <p>Fortsatt utveckling av utepedagogik sker framförallt på våra förskolor och fritidshem men även ute i skolorna i olika hög grad.</p> <p>För kultur- och fritid gäller att ett antal aktiviteter har genomförts/kommer att genomföras i syfte att bidra till en god uppväxtmiljö för kommunens ungdomar. Som exempel kan nämnas föreläsningar och aktiviteter i drogpreventivt syfte, kulturaktiviteter ex ung kultur möts där ungdomar ges möjlighet att framträda inför publik. Ett studierum har inrättats på biblioteket som också genomfört insatser för ökad läsförståelse. Simskolan, med ett stor antal deltagare, är också av central betydelse för elevers måloppfyllelse.</p> <p>Sammantaget kan konstateras att meritvärdet för årskurs 9 har haft en positiv utveckling de senaste åren, siffrorna går att utläsa under sektor B & U.</p>

Prioriterade områden: Arbetsmarknad

Verksamhetsmål	Kommentar
Minst 25 individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.	<p>Det är ofta svårt för personer utan gymnasieutbildning att läsa på distans på vuxenutbildningen. Kommunen har därför ett gott samarbete med Dalslands folkhögskola som erbjuder studiemotiverande kurser. Kommunen erbjuder i sin tur elever från folkhögskolan att läsa distanskurser på vuxenutbildningen. Samarbetet sker genom DUA-gruppen.</p> <p>Samverkan med folkhögskolan har under våren också förstärkts genom att den två-åriga utbildningen för ungdomar som inte studerar eller har arbete kommit igång under april. Sommarskola för nyanlända erbjuder 10 platser. Kommunen svarar för 20 feriepraktikplatser för ungdomar som sökt eller påbörjat en utbildning inom gymnasiet. Det finns också några extra tjänster genom arbetsförmedlingen för nyanlända, dessa ska kommunen försöka att utöka i antal bl.a. inom skolområdet men också inom andra sektorer. Sektorerna fortsätter att inventera möjliga praktikplatser och rapportera in dessa till AME.</p> <p>Under perioden har 8 personer deltagit i SMF kursen där kommunen samverkat med Folkhögskolan. Kommunen har inrättat 6 stycken "extra tjänster" som finansieras via AF medel. 5 personer har fått arbete/vikariat.</p>
Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.	<p>Diskussioner angående inrättande av ett kompetensråd har under våren förts i olika forum, bl.a. i näringslivsrådet. Fyrbodals projektledare har informerat om syfte och uppbyggnad för ett kompetensråd och kommer under hösten att medverka i det fortsatta arbetet att inrätta ett kompetensråd i Färgelanda kommun</p>
Kommunens verksamheter skall erbjuda minst 50 praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst 5 leda till anställning/utbildning. Varje sektor skall bidra med praktikplatser.	<p>Enheten AME/integration hanterar kommunens administration angående praktikplatser. Arbetet är under en uppstartsfas men redan nu finns ett antal praktikplatser till förfogande, dock behöver vissa delar av verksamheten tydliggöras. Under sommaren har fyra praktikanter haft hand om simskolan, totalt för kommunen har 12 praktikplatser kunnat erbjudas. Inom barn- och utbildning erbjuds praktikplatser för studenter från lärarprogram och skolsköterskeutbildningar. Det finns också flera språkpraktikanter via AF i olika delar av verksamheten. Studenter på SFI/IM-språk särskilt pedagogspår i Uddevalla gör också praktik i Färgelanda kommun. Integrationskontoret har utökat servicen för nyanlända genom att man har extratjänster som språkstöd, under året kommer man ha 6 extratjänster varav 4 är på ett år samt 2 över sommaren månaderna.</p> <p>I sektor omsorg har ett antal praktikplatser erbjudits, Handledare har utbildats och för närvarande har en praktikant börjat innan sommaren.</p>

Prioriterade områden:
Bostäder

Verksamhetsmål	Kommentar
<p>Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun.</p>	<p>Ökat intresse för att bygga har visat sig under våren/sommaren. Detta gäller såväl villatomter som tomter för större lägenhetshus. Fyra villatomter har sålts under 2017 och två intressenter har visat intresse för den centralt belägna tomten i Färgelanda och det finns också en intressent för bostadsbyggande i Stigen. Ett led i att möjliggöra ökat bostadsbyggande är en effektiv handläggning av bygglovsärenden. Under 2017 har handläggningstiden i genomsnitt varit cirka tre veckor.</p>
<p>Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.</p>	<p>Antalet invånare i Färgelanda kommun var vid årsskiftet 6 627 och 30 juni var befolkningssiffran 6 606, dvs. en minskning med 21 personer under årets första sex månader.</p> <p>Många åtgärder genomförs för att öka kommunens attraktivitet och därmed skapa förutsättningar för befolkningstillväxt. Hög kvalitet i skola, vård och omsorg anses vara av avgörande betydelse för en kommuns utveckling. I detta avseende har Färgelanda kommun höjt attraktionskraften bl.a. genom att skolans resultat har ökat och det ökade fokus som nu läggs på utbildningens betydelse kommer även fortsatt att ha en mycket positiv inverkan.</p> <p>Inom äldreomsorgen visar SKLs årliga kvalitetsenkät, än en gång, en hundra procentig nöjdhet från brukarna i hemtjänsten. Marknadsföringsinsatser görs också på flera olika sätt ex genom kommunens deltagande i bomässan i Vänersborg, guidade bussturer i hela kommunen för personer som är intresserade av att bosätta sig i kommunen och/eller etablera näringsverksamhet och boenden. Viktiga inslag i att förstärka kommunens varumärke är byggandet av lokaler för förskolor, lekplatser och även upprustningen av gymnastiksalen i Högsäter.</p>

Personalredovisning

Anställda

Med anställda avses i detta avsnitt antalet tillsvidareanställda och visstidsanställda. Vi utgår från fysiska personer och om en person har flera anställningar inom kommunen, så räknas personen bara en gång. Timavlönade är exkluderade.

Antalet är beräknat på ett genomsnitt under perioden jan-juni 2017.

Ökningen från 2016 är missvisande då beräkningen föregående år har gjorts på anställda per 31 juli. Jämför vi istället med årsbokslutets totalt antal anställda i genomsnitt för 2016 kan vi dock se en ökning med 12 anställda varav 8 tillsvidareanställda.

Största orsaken till ökningen är ersättningsrekryteringar innan avslut av anställning pga. introduktion. Det har även tillkommit nya befattningar som enhetschef för Mark- och Exploatering och Bostadsanpassningsbidragshandläggare.

Ökning av antal visstidsanställda beror på att ledigheter har ökat med motsvarande 7 heltidstjänster jämfört med föregående år.

Antal anställda

St	201706	201607	201507	201407	201307
Tillsvidare	453	444	417	414	420
<i>Kvinnor</i>	390	378	360	358	364
<i>Män</i>	63	66	57	56	56
Visstid	81	52	41	37	33
<i>Kvinnor</i>	54	31	28	20	18
<i>Män</i>	27	21	13	17	15
Total	534	496	458	451	453
<i>Kvinnor</i>	444	409	388	378	382
<i>Män</i>	90	87	70	73	71

Antal anställda per sektor

Sektor	Total	Tillsvidare	Visstid
Barn & Utbildning	195	153	42
<i>Kvinnor</i>	163	132	31
<i>Män</i>	32	21	11
Omsorg	189	171	18
<i>Kvinnor</i>	179	164	15
<i>Män</i>	10	7	3
Samhällsutveckling	125	106	19
<i>Kvinnor</i>	85	78	7
<i>Män</i>	40	28	12
Stab	25	23	2
<i>Kvinnor</i>	17	16	1
<i>Män</i>	8	7	1
Total	534	453	81

Sysselsättningsgrad

Tabellerna visar antal anställda med respektive sysselsättningsgrad. Statistiken visar endast tillsvidare- och visstidsanställdas sysselsättningsgrad. Intermittent anställda (timanställda) är inte medräknade.

Antal heltidstjänster har inte ökat procentuellt sedan 2016, men sysselsättningsgraden har däremot ökat bland deltidsanställda.

Beräkningen avser ett genomsnitt under perioden jan-juni 2017.

Sysselsättningsgrad

St	201706	201607	201507	201407	201307
Heltid	366	343	298	284	282
<i>Kvinnor</i>	291	267	236	223	221
<i>Män</i>	75	76	62	61	61
75 - 99%	116	113	118	119	115
<i>Kvinnor</i>	108	107	114	113	111
<i>Män</i>	8	6	4	6	4
< 75%	52	40	42	48	56
<i>Kvinnor</i>	45	35	38	42	50
<i>Män</i>	7	5	4	6	6
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	69	69	65	63	62

Sysselsättningsgrad sektor Omsorg

St	201706	201607	201507	201407	201307
Heltid	89	131	91	91	88
<i>Kvinnor</i>	82	167	80	77	75
<i>Män</i>	7	24	11	14	13
75 - 99%	82	95	93	93	89
<i>Kvinnor</i>	79	92	91	91	87
<i>Män</i>	3	3	2	2	2
< 75%	18	21	23	25	30
<i>Kvinnor</i>	18	20	23	25	30
<i>Män</i>	0	1	0	0	0
Andel (%) heltid av totalt antal anställda	47	53	44	44	43

En del verksamheter har förts över från Omsorg till Samhällsutveckling. Det påverkar jämförelsen med 2016.

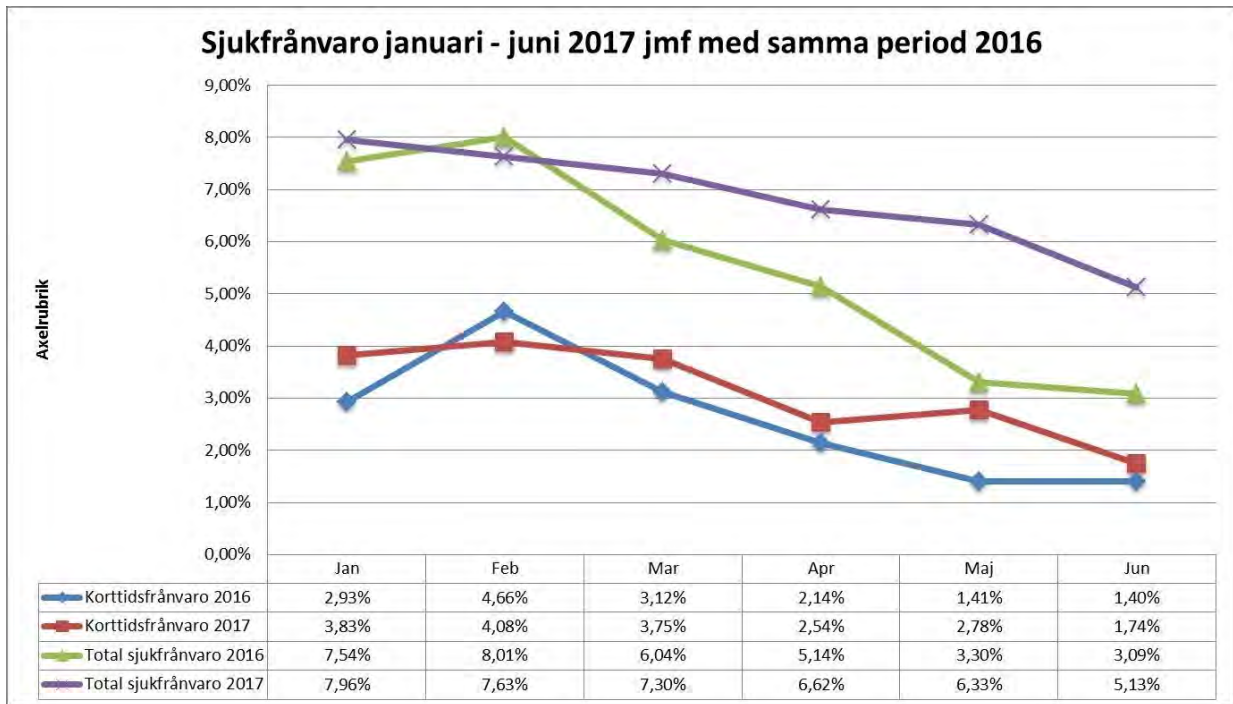
Löner

2017 års löneöversyn är inte avslutad den 31 juli varför medellön och utfall inte kan redovisas.

Sjukfrånvaro

Första halvåret 2017 så är den genomsnittliga sjukfrånvaron bland kommunens anställda 6,8 %. Detta innebär en ökning med 1,3 procentenheter sedan föregående år.

Arbetsmiljö

Tabellen visar vilka former av arbetsmiljöåtgärder som genomförts under årets första sex månader. Fokus har främst varit att rehabilitera och förebygga på individnivå.

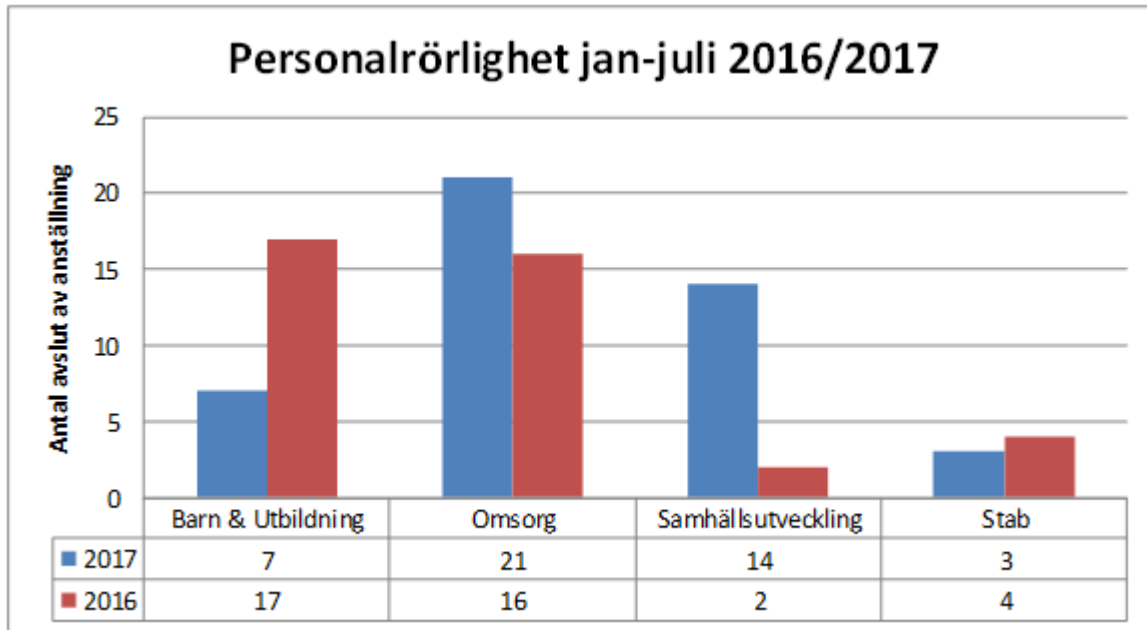
	Rehabilitera	Förebygga	Främja	Totalt
Organisation		1 %		1 %
Grupp		8 %	7 %	15 %
Individ	45 %	32 %	7 %	84 %
Totalt	45 %	41 %	14 %	100 %

Personالرۆrlighet

Under jan-juli månad 2017 har 45 tillsvidareanställda lämnat sina anställningar i kommunen. 29 av dessa har avslutat sin anställning på egen begäran och 5 pga. ålderspension. Samma period föregående år var det 39 tillsvidareanställda som lämnade kommunen.

I diagrammet nedan har Kultur och Fritid slagits samman med Samhällsutveckling för 2016.

Ekonomisk redovisning

Övergripande mål

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning. Minimnivån i lagkravet är det så kallade balanskravet, vilket innebär att kostnaderna inte får överstiga intäkterna. För att leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning krävs ett positivt resultat, för att också bidra till finansiering av investeringar och framtida pensionsåtaganden.

I god ekonomisk hushållning inryms också att varje generation ska bära kostnaderna för den service den konsumerar samt att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

För Färgelanda kommun innebär god ekonomisk hushållning också att använda befintliga resurser på bästa sätt för att nå fullmäktiges mål samt att hålla det egna kapitalet oförändrat.

För att leva upp till detta har kommunen beslutat om tre finansiella mål.

Uppföljning av de verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning återfinns under avsnittet kommunens målarbete.

Finansiella mål

För planperioden 2017-2019 har tre finansiella mål fastställts i budgetarbetet.

- För att klara balanskravet samt uppnå en långsiktigt sund ekonomi ska resultatet uppgå till minst 1,5–2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.
- För att uppnå en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 100 procent.
- För att ha en tillräcklig stabilitet och förmåga att motstå förluster är målsättningen att soliditeten på lång sikt ska uppgå till minst 40 procent.

Årets finansiella mål	Bokslut 201707	Budget 2017	Prognos 2017
Resultat, %	4,0	2,0	1,3
Resultat, mnkr	9,1	7,4	5,0
Likviditet, %	110,9	>100	
Soliditet, %	49,8	40	

För perioden uppnås samtliga finansiella mål. Resultatet uppgår till 4,0 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. Likviditeten har förbättrats men påverkas fortfarande av handläggningstider på Migrationsverket. Om samtliga investeringar enligt plan utförs skulle extern finansiering vara nödvändig.

Prognostiserat resultat för helåret motsvarar 1,3 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag, vilket då innebär att resultatmålet för helåret inte kommer att uppnås.

Likviditeten är svår att prognostisera. Den påverkas till stor del av det prognostiserade resultatet, handläggningstiden hos Migrationsverket samt investeringar.

Det pågår en inventering av hyreskontrakt i kommunen. Långa hyreskontrakt med kommunen som hyresgäst ska redovisas i balansräkningen. Detta kommer att påverka soliditeten negativt, liksom den förväntade resultatminskningen.

Periodens resultat

Målsättning:

Resultatet ska uppgå till minst 1,5 - 2,5 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag. 2017års resultat budgeterades till 7 431 tkr eller 2,0 procent.

För årets första sju månader redovisar kommunen ett resultat på +9,1 mnkr, vilket kan jämföras med +18,3 mnkr motsvarande period föregående år. 2016 års resultat påverkades positivt av det tillfälliga stadsbidraget, vilket är en stor del av avvikelsen gentemot föregående år.

Periodens budgeterade resultat uppgår till +2,8 mnkr. Periodens resultat är 6,2 mnkr bättre än budget.

Prognostiserat resultat för helåret 2017 är 5,0 mnkr, vilket är 2,4 mnkr sämre än budget.

Nettokostnader och nettokostnadsandel (%)

	Bokslut 201607	Bokslut 201707	Budget 2017	Prognos 2017
Verksamheten	88,7	93,6	95,6	96,2
Avskrivningar	3,0	2,6	2,7	2,7
Finansnetto	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
Resultat	8,3	4,0	1,9	1,3

Efter beslutad tilläggsbudget för 2017, motsvarar budgeterat resultat 1,9 procent av totala skatteintäkter och statsbidrag.

Skatter och statsbidrag

Utdebiteringen under 2017 uppgår till 22:26 per skattekrone.

Skatteintäkter, fastighetsavgifter samt skatteutjämningsbidrag uppgår för perioden till 226,1 mnkr vilket är 1,7 mnkr bättre än budget och 5,1 mnkr högre än motsvarande period föregående år.

Ökningen mellan åren beror framförallt på att antalet invånare ökat under 2016.

Finansnetto

Finansnettot för perioden uppgår till 0,4 mnkr vilket är en effekt av låga räntor på både likviditet, fordringar och på låneskulden. Detta är 0,1 mnkr bättre än budget och 0,4 mnkr bättre än motsvarande period föregående år.

Stor del av de finansiella intäkterna avser utdelning från Kommuninvest samt ränteintäkter på kundfordringar. Det är dessa som motsvarar största delen av avvikelserna jämfört med föregående år. Kommunen har utfärdat en revers till Färgelanda Vatten AB i samband med att VA-verksamheten fördes över till bolaget. Intäkter för denna revers samt borgensavgift från Valbohem AB och Färgelanda Vatten AB utgör också del av de finansiella intäkterna.

Anläggningstillgångar

Periodens investeringar uppgår till 5,4 mnkr, samma period förra året uppgick dessa till 10 mnkr.

De planenliga avskrivningarna av kommunens tillgångar uppgår för perioden till 5,9 mnkr (6,6 mnkr 2016-07). Beloppen påverkas dels av när under året investeringsobjekten färdigställs, samt indelning av investeringarna i komponenter. Vissa komponenter har en högre avskrivningstakt än andra, vilket man i de tidigare rekommendationerna inte tog hänsyn till. Alla nya investeringar som berörs av de nya rekommendationerna får därför olika avskrivningstider beroende på komponent.

Ytterligare kommentarer till periodens investeringar återfinns under respektive sektorsavsnitt.

Likviditet

Målsättning:

Likviditeten ska överstiga 100 procent.

För att nå en hög betalningsberedskap ska likviditeten överstiga 100 procent. Per 2017-07 är likviditeten 110,9 procent. Likviditeten har förbättrats men påverkas fortfarande av handläggningstider på Migrationsverket.

Eget kapital

Kommunens egna kapital uppgår vid periodens slut till 132,4 mnkr.

Koncernen

På grund av ändrad redovisningsperiod har en sammanställd redovisning för kommunkoncernen inte kunnat göras för perioden.

Pensionsskuld och övriga avsättningar

Pensionsskulden består dels av pensioner intjänade före 1998 som redovisas som ansvarsförbindelser och pensioner intjänade från 1998 som redovisas som skuld i balansräkningen.

Ansvarsförbindelsen, dvs. pensionsskulden som ligger utanför balansräkningen, uppgår per 2017-07 till 155,2 mnkr, inklusive löneskatt, enligt prognos från Skandia. Vid årsskiftet uppgick ansvarsförbindelsen inklusive löneskatt till 157,2 mnkr, vilket innebär en minskning med 2,0 mnkr sedan årsskiftet.

Förändringen mellan åren beror främst på avslutade och tillkommande anställningar. Beräkningen bygger på modellen i RIPS07 och är en prognos över skuldens storlek.

Låneskuld

Inga nya lån har upptagits under perioden och kommunen har följt den planerade amorteringen, vilket innebär att 2,5 mnkr amorterats under årets första sju månader. Totalt uppgår kommunens låneskuld till 52,2 mnkr och den genomsnittliga skuldräntan uppgår för närvarande till 0,09 procent.

Koncernen

Valbohem AB har utnyttjat 151 mnkr av den beviljade borgensramen på 180 mnkr.

Kommunen har också beviljat en borgensram för Färgelanda Vatten AB på 40 mnkr. 4 mnkr av denna har utnyttjats. Färgelanda Vatten ABs anläggningar har finansierats med en revers till kommunen på 33 mnkr.

Soliditet

Målsättning:**Soliditeten ska på lång sikt uppgå till minst 40 procent.**

Kommunens soliditet överstiger det för året satta målet och uppgår vid periodens slut till 49,8 % och skuldsättningsgraden uppgår till 50,2 %.

Det pågår en inventering av hyreskontrakt i kommunen. Långa hyreskontrakt med kommunen som hyresgäst ska redovisas i balansräkningen. Detta kommer att påverka soliditeten negativt.

Resultaträkning

Belopp i Tkr	N o t	Bokslut 201607	Bokslut 201707	Budget 201707	Budget 2017	Prognos 2017
Verksamhetens intäkter	1	84 809	72 411	64 480	110 266	109 266
Verksamhetens kostnader	2	-280 945	-284 045	-280 504	-478 010	-479 552
Avskrivningar	3	-6 600	-5 879	-6 049	-10 369	-10 369
Verksamhetens nettokostnader		-202 736	-217 513	-222 073	-378 113	-380 655
Skatteintäkter	4	149 334	154 440	159 220	272 948	262 745
Generella statsbidrag och utjämning	5	71 703	71 700	65 246	111 850	122 106
Finansiella intäkter	6	154	533	439	752	1 000
Finansiella kostnader	7	-182	-100	-4	-6	-200
Resultat före extraordinära poster		18 273	9 060	2 828	7 431	4 996
Extraordinära intäkter						
Extraordinära kostnader						
Periodens resultat		18 273	9 060	2 828	7 431	4 996

Balansräkning

Belopp i Tkr	Not	Bokslut 201607	Bokslut 201612	Bokslut 201707
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
Materiella anläggningstillgångar	8 a, 8b, 9a, 9b	152 172	149 606	149 158
Finansiella anläggningstillgångar	10	44 930	48 164	48 164
Summa anläggningstillgångar		197 102	197 770	197 322
Omsättningstillgångar				
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		0	0	0
Fordringar	11	44 552	53 402	45 869
Kassa och bank	12	19 114	12 489	22 867
Summa omsättningstillgångar		63 666	65 891	68 736
SUMMA TILLGÅNGAR		260 768	263 661	266 058
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital	13	128 986	123 339	132 399
därav periodens resultat		18 273	12 184	9 060
Avsättningar				
Avsättningar pensioner	14	2 116	2 899	2 899
Avsättningar löneskatt		513	703	703
Övriga avsättningar	15	70	70	70
Summa avsättningar		2 699	3 672	3 672
Skulder				
Långfristiga skulder	16	64 221	60 605	58 093
Kortfristiga skulder	17	64 862	76 045	71 894
Summa skulder		129 083	136 650	129 987
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		260 768	263 661	266 058
Soliditet		49,5 %	46,8 %	49,8 %
Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser per 31 juli	18	159 600	157 159	155 161
Borgensförbindelser	19	151 287	155 235	155 235

Kassaflödesanalys

Belopp i Tkr	Bokslut 201607	Bokslut 201707
Den löpande verksamheten		
Periodens resultat	18 273	9 060
Justering för av- och nedskrivningar	6 600	5 879
Justering för gjorda avsättningar		
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	24 873	14 939
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	-4 533	7 533
Ökning(-)/minskning(+) förråd, lager och exploateringsfastigheter		
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	-14 926	-4 151
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5 414	18 321
Investeringsverksamheten		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-9 573	-5 432
Bidrag till materiella anläggningstillgångar		
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		1
Investering i finansiella anläggningstillgångar		
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-9 573	-5 431
Finansieringsverksamheten		
Nyupptagna lån		
Amortering av skuld	-2 087	-2 512
Ökning av långfristiga fordringar		
Minskning av långfristiga fordringar		
Inlösen av pensionsskuldavsättning		
Ökning av långfristig skuld (NÄRF)		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2 087	-2 512
Periodens kassaflöde	-6 246	10 378
Likvida medel från årets början	25 360	12 489
Likvida medel från periodens slut	19 114	22 867
Periodens förändring av likvida medel	-6 246	10 378

Notförteckning delår

Belopp i Tkr	201607	201707
Not 1 Intäkter		
Statsbidrag	50 908	46 613
Övriga bidrag	9 002	930
Konsumtionsavgifter	4 530	4 886
Huvudavgift (Bo-/vård-/musikskoleavgift/färdtjänst m.m.)	2 704	2 606
Kostersättning	0	0
Avgifter från andra kommuner	0	0
Övriga avgifter	1 367	1 732
Försäljning	5 689	5 740
Hysesintäkter	6 719	6 513
Övriga intäkter	3 890	3 391
Summa	84 809	72 411
Not 2 Kostnader		
Personalkostnader	154 440	170 953
Material	9 397	8 557
Köpta tjänster	27 516	27 151
Entreprenader	60 868	53 057
Övriga kostnader/Bidrag	28 724	24 327
Summa	280 945	284 045
Not 3 Avskrivningar		
Inventarier	2 043	1 778
Fastigheter	4 557	4 101
Summa	6 600	5 879
Not 4 Skatteintäkter och bidrag		
Kommunalskatt	149 334	154 440
Slutavräkning skattemedel	0	0
Summa	149 334	154 440
Not 5 Generella statsbidrag		
Inkomstutjämnning	49 682	54 728
Kostnadsutjämnning	6 527	8 481
Fastighetsavgift	6 922	6 685
Utjämningsavgift LSS	-3 319	-3 289
Strukturbidrag/Införandebidrag	0	0
Regleringsbidrag	-130	-38
Generella bidrag från staten	12 021	5 133
Summa	71 703	71 700
Not 6 Finansiella intäkter		
Utdelning	0	297
Ränteintäkter	127	211
Räntebidrag	0	0

Belopp i Tkr	201607	201707
Övriga finansiella intäkter	27	25
Summa	154	533
Not 7 Finansiella kostnader		
Räntekostnad lån	134	57
Räntekostnad pensionsskuld	0	0
Övriga finansiella kostnader	48	43
Skatt pga. bokslutsdisposition	0	0
Summa	182	100
Not 8a Mark, byggnader och tekniska anläggningar		
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	332 888	342 170
Akkumulerad avskrivning	-196 419	-208 699
Årets investeringar	8 974	4 676
Utrangering		-22
Försäljning		-1
Reavinst		
Reaförlust		
Nedskrivning		
Avskrivning	-4 557	
Redovisat värde vid årets slut	140 886	138 124
<i>Avskrivningstider 10 - 50 år</i>		
Not 8b Specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar		
Markreserv	13 248	13 248
Verksamhetsfastigheter	68 928	65 267
Fastigheter för affärsverksamhet	4 892	4 614
Publika fastigheter	10 995	10 790
Fastigheter för annan verksamhet	27 125	30 065
Övriga fastigheter inkl. VA-anläggningar	6 357	5 733
Pågående arbeten	9 341	8 407
Exploateringsmark	0	0
Summa	140 886	138 124
Not 9a Maskiner och inventarier		
<i>Ingående anskaffningsvärde</i>	54 999	57 845
Akkumulerad avskrivning	-42 269	-47 568
Årets investeringar*	600	757
Utrangering		
Försäljning		
Reavinst		
Reaförlust		
Nedskrivning		
Avskrivning	-2 044	
Redovisat värde vid årets slut	11 286	11 034
<i>Avskrivningstider 3 - 10 år</i>		
<i>*Inköp av inventarier redovisas enligt SKLs rekommendationer</i>		
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. Pågående investeringar</i>		

Belopp i Tkr	201607	201707
<i>avskrivs ej.</i>		
Not 9b Specifikation maskiner och inventarier		
Maskiner	1 581	1 422
Inventarier	8 885	9 089
Bilar och andra transportmedel	48	38
Konst	180	0
Övriga maskiner och inventarier	592	485
Summa	11 286	11 034
SUMMA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	152 172	149 158
Not 10 Finansiella tillgångar		
Valbohem AB	7 500	7 500
Färgelanda Vatten AB	2 500	2 500
Gatersbyn 120 Fastighets AB	50	50
Västvatten AB	0	0
Vindenergi Väst AB	15	15
Dalslands Turist AB	253	253
Kommuninvest Ekonomiska förening	1 300	1 300
Ödeborg Folkets Hus	48	48
Kommuninvest Ekonomiska förening	264	3 498
Revers Färgelanda Vatten AB	33 000	33 000
HBV	0	0
Summa	44 930	48 164
Not 11 Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	3 907	5 624
Förutbetalda kostnader/upploopna intäkter	38 676	38 525
Mervärdesskatt	1 955	1 635
Övriga fordringar hos staten	95	114
Övriga fordringar	-81	-29
Kortfristiga placeringar	0	0
Summa	44 552	45 869
Not 12 Kassa och bank		
Handkassa	74	31
Kassa och bank	19 040	22 836
Summa	19 114	22 867
Not 13 Eget kapital		
Årets resultat	18 273	9 060
Resultatutjämnning reserv	14 575	14 575
Övrigt eget kapital	96 138	108 764
Summa	128 986	132 399
Not 14 Avsättningar pensioner		
Pensioner och liknande förpliktelser	968	805
Garantipensioner	1 148	2 094

Belopp i Tkr	201607	201707
Summa	2 116	2 899
Not 15 Övriga avsättningar		
Framtida underhåll av våtmarker	70	70
Övriga avsättningar	0	0
Summa	70	70
Not 16 Långfristiga skulder		
<i>Långfristiga lån</i>		
Ingående skuld	59 638	54 662
Nya lån	0	0
Amorteringar och lösen av lån	-2 087	-2 512
Utgående skuld	57 551	52 150
<i>Övriga långfristiga skulder</i>		
Ingående skuld	6 670	5 943
Norra Älvsborgs räddningsförbund		
Utgående skuld	6 670	5 943
Summa Långfristiga skulder	64 221	58 093
Not 17 kortfristiga skulder		
Kortfristig del av långfristiga lån	4 400	4 900
Leverantörsskulder	7 290	6 400
Övriga skulder	6 557	6 907
Löneskatter	4 322	4 545
Mervärdesskatt	0	0
Upplupna löner	948	1 030
Upplupna semesterlöner	12 466	13 361
Upplupna sociala avgifter	10 049	12 695
Upplupna pensionskostnader	7 021	8 058
Upplupna räntekostnader	26	18
Övriga interimsskulder	11 783	13 980
Summa	64 862	71 894
Not 18 Pensionsförpliktelser		
Ansvarsförbindelse	128 440	124 885
Löneskatt	31 160	30 276
Summa	159 600	155 161
Not 19 Borgensförbindelser		
Egna Hem	287	235
Kommuninvest	151 000	155 000
Summa	151 287	155 235

Investeringsredovisning

Projekt	Ack. 201701 - 201707	utfall	Helår 2017 budget
8209 IT, Fiberanslutning av vht utanför tätort 2016	0		947
8211 Anpassning Kommunhus, möbler	12		0
8217 Uppgradering arbetsstationer 2017	670		900
8218 Utökning datorer 2017	100		0
8219 Utbyggnad surfnät ytterskolor	141		350
8220 Surfplattor KF/KS 2017	264		300
8299 IT, årlig grundram	0		700
8999 KS, Ej fördelad ram!	0		316
Summa Kommunstyrelse och stab	1 188		3 513
8310 BoU, IKT plan 2017	279		245
8321 Ombyggnad rum Valbo 1-6	1		0
8326 BoU, Elevskåp Valbo 7-9 2017	121		100
8327 Möbler Mänvägens fsk 2017	13		50
8328 Möbler Nya Höjden förskoleklass/grundskola 2017	187		100
8329 Komvux, möbler 2017	43		40
8330 BoU, Inventarier modul Ödeborg fsk	192		215
8331 BoU, Inventarier modul Stigen fsk	19		144
8332 Stolar Håvesten fsk 2017	31		7
8333 Syskonvagnar Håvesten fsk 2017	8		31
8334 Cromebook 10 st,2017	24		24
8399 BoU Grundram	0		568
Summa Barn och utbildning	917		1 524
8404 Service, Projektering förskola norr	388		10 500
8405 Service, Cykelväg Färgelanda-Stigen	0		7 500
8407 Service, Anslutningsväg Högålid	0		2 310
8408 Service, Industriplan Högålid	255		6 371
8418 Dalspira	48		0
8421 Västfarm, utlastning	0		165
8424 VA-anpassningar	54		100
8432 Samhällsb. RH2000 (byte av höjdsystem)	14		0
8438 Tillfällig förskoleavdelning Höjden	48		0
8439 Duschväggar Sporthall 2016	4		0
8442 Tak Björnhuset	456		600
8443 Fasad Björnhuset	11		400
8444 Utvändigt Björnhuset asfaltering	13		700
8445 Automatiskt brandlarm Valboskolan	601		1 000
8446 Tillfällig upprustning Höjden flygel A	195		400
8447 Upprustning Högsätters gymnastiksal	816		1 635
8448 Dammen Stigen	94		600
8449 Tillgänglighetsanpassning HLP Stigen	0		125
8450 Grusspridare förrådet	50		50

Projekt	Ack. 201701 - 201707	utfall	Helår 2017 budget
8451 Ombyggnad Värmeåtervinning B-huset	4		500
8497 Samhällsutveckling, fastighet	0		400
8498 Uthyrning Gatersbyn	0		2 333
8499 SHU, grundram	0		630
Summa Samhällsutveckling	3 050		36 319
8500 Omsorg, grundram	0		567
8514 Tvättmaskin Solgården	5		0
8516 Skärmväggar Lillågården	31		36
8517 Larmtelefoner Hävesten 2017	29		30
8518 Dörrtryck med kod äldreomsorgen	42		74
8521 Omsorg, Kontorsmöbler ESS 2017	37		42
8522 Omsorg, Utemöbler Lillågården 2016	71		69
8523 Madrasser Lillågården 2017	0		11
8524 Madrasser Solgården 2017	0		18
8525 Madrasser Hävestensgården 2017	44		15
8526 Stolvågar Hävesten 2017	18		18
Summa Omsorg	276		880
Total	5 432		42 236

Kommunfullmäktiges förvaltning

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 201707	Budget 201707	Avvikelse
Intäkter	661	607	54
Kommunbidrag	2 130	2 130	0
Summa intäkter	2 791	2 737	54
Kostnader:			
Personalkostnader	-1 759	-1 619	-140
Övriga kostnader	-680	-1 118	438
Kapitalkostnader	0	0	0
Summa kostnader	-2 439	-2 737	298
Periodens resultat	352		352

Inga jämförbara siffror med motsvarande period föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 201707	Budget 201707	Periodens avvikelse	Prognos helår
Kommunfullmäktige	705	1 033	328	0
Kommunrevisionen	134	259	125	0
Överförmyndare	603	510	-93	0
Nämnder, styrelser och Valberedning	225	328	-8	0
Totalt	1 778	2 130	352	0

Kommunstyrelsens förvaltning & kommunkontor

Verksamhetsbeskrivning

Kommunstyrelsen består av 13 ledamöter och är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ska leda och samordna planeringen av kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska leda kommunens övergripande verksamhet enligt fullmäktiges riktlinjer och övriga styrdokument. Den ska också bereda ärenden till fullmäktige.

Den nya politiska organisationen innebär att ett ekonomiråd har etablerats under kommunstyrelsen för att hantera processen för verksamhetsplanering och budget.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga kommunala organs verksamhet, över de kommunala bolagen, samt över de kommunalförbund med mera, som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen ansvarar för hela kommunens verksamhet förutom myndighetsutövningen som myndighetsnämnden ansvarar för.

Kommunledningskontor

Staben fokuserar på strategiska frågor samt arbetar som internkonsulter för de löpande verksamheterna. Staben är en resurs för samtliga tre sektorer och stabens verksamhet kommer hela organisationen till gagn. I staben ingår förutom kommunchefen även personalchef/administrativ chef, ekonomichef och IT-chef.

Ekonomi-, personal- och administrativavdelning

Kommunen har en samlad administration som understödjer den politiska verksamheten, staben samt de tre sektorerna. Enheterna består av ekonomi och personal-/administrativ enhet.

Inköp och upphandling

För att ytterligare säkerställa att ökade krav i samband med inköp och upphandlingar hanteras effektivt och att befintliga avtal följs behöver inköpsfunktionen fortsätta att förstärkas och utvecklas. Det är viktigt att kommunen säkerställer att det finns tillgång på varor och tjänster av hög kvalitet och till låga priser.

Folkhälsoarbete

Folkhälsa och folkhälsoarbete syftar till befolkningens hälsa och innebär att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen, en god folkhälsa är grunden för samhällets utveckling. Folkhälsan påverkas av faktorer som livsstil, sociala förhållanden, individens egna val, möjlighet till delaktighet samt strukturella faktorer i samhället.

I Färgelanda har folkhälsoarbetet sin utgångspunkt i det avtal som finns mellan Färgelanda kommun och norra hälso- och sjukvårdsnämnden i Västra Götaland. I kommunen finns det ett folkhälsoråd där kommunchefen, kommunens sektorchefer, folkhälsostrategen samt förtroendevalda från både kommunen och norra hälso- och sjukvårdsnämnden finns representerade.

Verksamhetsberättelse

Under våren läggs mycket tid på att revidera ett antal administrativa rutiner och riktlinjer.

Arbete har också ägnats åt att skapa större prognossäkerhet för att den ekonomiska analysen ska vara tydlig och för att den ekonomiska styrningen ska fungera.

Upphandling är ett prioriterat område där det nu pågår en inventering för att se till att avtal finns i förekommande fall och att upphandling görs på ett riktigt sätt.

Som en del av utredningen angående samverkan med andra kommuner har frågan om gemensam IT-funktion behandlats. Under våren har en gemensam utredning genomförts mellan Färgelanda och Dals-Ed, och ett beslut i frågan kommer under hösten.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 201707	Budget 201707	Avvikelse
Intäkter	1 102	2 112	-1 010
Kommunbidrag	27 749	27 749	0
Summa intäkter	28 851	29 861	-1 010
Kostnader:			
Personalkostnader	-9 985	-10 612	627
Övriga kostnader	-17 746	-18 449	703
Kapitalkostnader	-869	-800	-69
Summa kostnader	-28 600	-29 861	1 261
Periodens resultat	251		251

Inga jämförbara siffror med motsvarande period föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 201707	Budget 201707	Periodens avvikelse	Prognos helår
Kommunstyrelse	3 251	3 973	723	-500
Kommunchef	5 480	4 902	-578	0
Ekonomikontor	4 158	4 312	153	250
Personalkontor	3 273	4 184	912	700
Kansliavdelning	1 578	1 299	-279	-150
Folkhälsoenheten	232	233	1	0
IT & Kommunikation	3 710	3 356	-354	0
Räddningstjänst	5 817	5 490	-327	-300
Totalt	27 499	27 749	251	0

Analys av utfall per verksamhetsområde

Kommunstyrelse

Visar i dagsläget ett överskott på 723 tkr. Förklaringen till detta är ännu ej utbetalda bidrag.

Kommunchef

Har ett negativt underskott på -578 tkr. I dessa finns avgifter till bl.a. Dalslands miljökontor som inte periodiserats, en engångskostnad. Kommer inte att vara en avvikelse när året är slut.

Ekonomikontor

Har en positiv avvikelse på 153 tkr. Största delen av överskottet kan förklaras med att ekonomikontoret fick en tilläggsbudget för att förstärka upphandlingsfunktionen.

Personalkontor

Visar ett överskott på 912 tkr, detta beror på extramedel man fick för att undersöka möjlighet till att erbjuda heltidstjänster inom framförallt omsorg, samt extrapengar för arbetskläder till bland annat barnomsorgspersonal och hemtjänstpersonal. Arbetet har kommit igång men inte genererat några större kostnader ännu.

Kansliavdelning

Visat ett underskott på -279 tkr, vilket kan förklaras med utvecklingskostnader på bl. a Office mallar, så att vi ska kunna ha enhetliga mallar på våra dokument.

IT

Enheten redovisar ett underskott på -354 tkr. I projektet "IT hjälper" innebär att It ska debitera ut kostnaden för datorer på verksamheterna, detta har inte gjorts för perioden

Räddningstjänst

Har en negativ avvikelse på -327 tkr. Detta beror främst på att kostnaderna till NÄRF och deras pensionskostnader inte indexreglerats i budgeten inför 2017. Detta blir ett bekymmer när man har ingångna avtal som indexreglerats. De delar som avser pensionskostnader till NÄRF är dessutom väldigt svåra att prognostisera/budgetera.

Prognos per verksamhetsområde

Prognosen för Kommunstyrelsens förvaltning och kommunkontor pekar på ett resultat som följer budget, även om vissa verksamhetsområden avviker. Kommunstyrelsens prognos visar på ett underskott på -500 tkr, som grundar sig på att lämnande av bidrag överstiger budget. Samtidigt som personalkontoret pekar på ett överskott på +700 tkr på helåret, vilket grundar sig i att man inte kommer att få helårseffekt på bl a heltidsprojektet. Övriga verksamhetsområden avviker något men som helhet följer man budget.

Sektor Omsorg

Verksamhetsbeskrivning

Sektor omsorg ansvarar för att främja kommuninvånarnas ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Sektor omsorg har tre huvudsakliga lagrum att förhålla sig till; Socialtjänstlagen (SoL), Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Verksamheterna bygger på frivillighetens grunder men under vissa förutsättningar kan även vård- och behandlingsinsatser ske med tvång.

Verksamheten planeras och styrs av sektorns ledningsgrupp som består av socialchef, enhetschefer inom äldreomsorgen, chef för individ- och familjeomsorgen, chef för enheten för stöd och service, utvecklings- och enhetschef för omsorgskontoret samt medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Omsorgs- och utvecklingskontor

På omsorgskontoret arbetar avgiftshandläggare, anhörigstödjare, medicinskt ansvarig sjuksköterska, två biståndshandläggare och en bemanningsassistent för äldreomsorgen som har till uppgift att rekrytera personal till äldreomsorgen.

Äldreomsorg

Äldreomsorgen utför insatser inom hemtjänst, hemsjukvård (sjuksköterskor, arbetsterapeuter och sjukgymnaster), daglig verksamhet för personer med demenssjukdom och icke demenssjukdom, särskilt boende samt demensboende. Hemtjänstpersonalen utgår från två grupper, en stationerad på Solgården och en på Håvestensgården. Hemsjukvårdens sjuksköterskor och rehabpersonal ansvarar för och utför hälso- och sjukvård på kommunens särskilda boenden samt för brukare i ordinärt boende. Sjuksköterskans uppgift är att verkställa och säkerställa delegerade vårdinsatser från läkare och följa de metoder som kommunen bestämt. Kommunen är, sedan april 2016, med i Samverkande sjukvård steg 2. Sjukgymnaster och arbetsterapeuter ser till att nödvändiga hjälpmedel finns och att brukarna får professionella bedömningar, erforderlig träning och rehabilitering utifrån individuellt perspektiv. Särskilt boende finns på Lillågården och Solgården, demensboende finns på Solgården och Håvestensgården. Kommunen tillhandahåller även korttidsplatser enligt SoL och de finns på samtliga tre särskilda boenden, men i störst utsträckning på Lillågården. I lokalerna på Solgården och Lillågården inryms även trygghetslägenheter. På varje särskilt boende finns det ett tillagningskök som levererar måltider till brukarna i huset. I köket på Solgården tillagas även de portioner som levereras till personer som bor i ordinärt boende.

Individ- och familjeomsorg

Verksamheten ansvarar för att främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktivt deltagande i samhällslivet. Socialtjänstlagen reglerar kommunens skyldighet att hjälpa invånarna i kommunen. Kommunen har det yttersta ansvaret för att de som bor i kommunen får det stöd och den hjälp som de behöver. Huvudprincipen är att utifrån den enskildes behov ge hjälp till självhjälp. Grundläggande principer för arbetet är helhetssyn och den enskildes delaktighet och ansvar. De olika stöd-, vård- och behandlingsinsatser som förmedlas syftar alla till att stärka förmågan till förändring och oberoende. Verksamheten bygger på frivillighet, men under vissa omständigheter kan även vård- och behandlingsinsatser ske med tvång. Individ- och familjeomsorgen (IFO) arbetar med myndighetsutövning. Verksamheten är indelad i en enhet för vuxna och en enhet för barn och ungdomar. Personalen arbetar med att utreda behov av insatser utifrån ansökningar och anmälningar samt fattar beslut om insatser. Kommunen ingår i samarbete gällande gemensam socialjour som leds av Uddevalla kommun. Inom enheten arbetar även familjebehandlare och behandlingsassistent, som dels verkställer beslut om insatser som socialsekreterarna fattat och dels utför icke biståndsbedömda insatser så som samtal med föräldrar och deltagande i föräldragrupper inom primärvårdens barn- och mödrahälsovård. I verksamheten ingår även kommunens familjecentral som är en samverkan med kommunens sektor Barn och utbildning samt regionens barnavårdscentral och mödrahälsovård.

Enheten för stöd och service

Enheten för stöd och service består av den verksamhet som lyder under LSS, lagen om stöd och

service till vissa människor med funktionsnedsättning. Lagen om särskilt stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är en rättighetslag. Kommunen har två olika bostäder med särskild service, en gruppboende och en serviceboende enligt LSS. Serviceboenden verkställer även beslut avseende personer med psykiskt funktionsnedsättning som behöver tät kontakt med personal i sitt boende. Gällande assistansärenden är kommunen utförare men det finns även brukare som valt privata utförare. Beslut om ledsagare, kontaktperson och förlängd barnomsorg verkställs i verksamheten. Övriga insatser såsom korttidsplatser och boende för barn och ungdomar som studerar på annan ort verkställs genom köp av annan utförare.

Verksamhetsberättelse

Händelser utöver det normala i sektorn.

Omsorgs- och utvecklingskontor

Personalrotation har skett i verksamheten. Tjänsterna Medicinskt ansvarig sjuksköterska och Anhörigsamordnare har tillsatts av nya medarbetare. Under perioden är det också bestämt att sektorns avgiftshandläggare går vidare till annan tjänst inom kommunen vilket gör att rekrytering, men också omfördelning av arbetsuppgifter har påbörjats.

Äldreomsorgen

Korttidsenheten har under hela året haft överbeläggning. Överbeläggningen har inneburit att extrapersonal fått sättas in för att hålla vård- och omsorgskvaliteten. Flera brukare i terminalt skede har inneburit att extrapersonal satts in för att kunna ge värdig vård i livets slutskede. Personal har även fått sättas in extra då allt fler brukare kräver ledsagning till planerade besök på sjukhuset.

Bemanningen på 0,68 på SÄBO, 0,72 på korttidsenheten samt 0,76 för demens räcker inte för att utföra önskade aktiviteter för hyresgästerna. Sociala aktiviteter och utevistelser får ofta prioriteras bort för att kunna utföra basala omsorgsåtgärder. De boende får vara beredda på att, emellanåt, vänta viss tid efter att de ringt på larmtelefonen samt att personalen måste prioritera på vilket sätt de kan tillgodose behoven. Vårdtyngden har ökat under senaste tiden och brukarna är i behov av mycket insatser då de får beslut om SÄBO plats, korttidsvistelse eller växelvårdsplats. Kontaktpersonerna har idag inte möjlighet att engagera sig som de skulle vilja. Sjukhuset skickar hem brukarna allt snabbare och i allt sämre skick. Viss överanställning har varit nödvändig av arbetsmiljöskäl och genererat lägre sjuktal, men dessvärre också högre personalkostnader i hela äldreomsorgen.

Genom att använda statliga medel till tjänster som Metodstödjare har enheterna ändå kommit långt i arbetet med gällande arbetsmetoder och att arbeta med Nationella kvalitetsregister.

Kommunen bedriver ett heltidsprojekt där Håvestensgården är referensarbetsplats. I nuläget görs en kartläggning av arbete och arbetstider för att på sikt kunna höja personalen i hela kommunen till heltider. Flera medarbetare har under året höjt sin sysselsättningsgrad till 100 %. Målet är att kunna höja all befintlig personal till 100 %.

Hemsjukvård, sjuksköterskor

Bemanning sköterskor har ökat till 14 årsarbetare. Uppdrag för Samverkande sjukvård har minskat. Detta kan bero på att Single responder står i Färgelanda dagtid, samt att Räddningstjänsten också larmas ut på uppdrag. Hemsjukvårdens uppdrag omfattar IVPA larm, samt alla assistansuppdrag såsom utökad Hemtjänstuppdrag, MÅVA uppdrag samt vårdcentralsuppdrag. Från januari t.o.m. juni månad 2017 har 41 uppdrag verkställts.

Kommunrehab

Nyrekruteringar på lägre tjänstgöringsgrad än 100 % har visat sig vara omöjligt att verkställa. Budgethöjning kommer att krävas.

Handikapphjälpmedel

Underskottet beror på att behovet kan variera stort och är mycket svårt att planera. Strävan att medborgaren skall kunna bo kvar i eget boende och att gruppen äldre blir fler visar sig i siffrorna för handikapphjälpmedel. Budgethöjning relaterat till behovet kommer att krävas.

Hemtjänst

Arbetar aktivt med att lösa tillfälliga vikarier med att höja sysselsättningsgrad hos ordinarie personal. Vi har tillgodosett heltidssysselsättning samt använt vikarier på längre sikt för att skapa trygghet och stabilitet i verksamheten.

Enheten för stöd och service

I nuläget har vi inte förutsättningar att verkställa boendebeslut inom kommunen, till en specifik målgrupp. Detta innebär att vi måste köpa externa platser för att tillgodose behovet, och följa kommunens skyldighet enligt lag.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 201707	Budget 201707	Avvikelse
Intäkter	27 626	26 373	1 253
Kommunbidrag	66 908	66 908	0
Summa intäkter	94 534	93 281	1 253
Kostnader:			
Personalkostnader	-60 792	-55 932	-4 859
Övriga kostnader	-37 413	-37 023	-390
Kapitalkostnader	-367	-326	-42
Summa kostnader	-98 572	-93 281	-5 291
Periodens resultat	-4 038	0	-4 038

Inga jämförbara siffror med motsvarande period föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 201707	Budget 201707	Periodens avvikelse	Prognos helår
Omsorgs- och utvecklingskontor	8 870	9 342	472	100
Äldreomsorg	34 398	32 060	-2 339	-1 330
Individ & Familjeomsorg	17 878	16 440	-1 438	-2 005
Enheten för Stöd & Service	9 799	9 066	-833	-1 430
Totalt	70 946	66 908	-4 038	-4 665

Volymer

Verksamhet	2014	2015	2016	Budget 2017	Utfall 201707
Äldreomsorg:					
Belagda säboplatser	78	80	80	80	80
Måltider, dagsportioner	135	140	144	140	100
Trygghetslägenhet	17	17	17	17	17
Hemsjukvård, antal brukare	167	175	183	175	180

Verksamhet	2014	2015	2016	Budget 2017	Utfall 201707
Hemtjänst, antal timmar	27 479	31 048	32 000	32 000	18 674
Enhet för stöd och service:					
Daglig verksamhet, antal brukare	12	15	16	-	-
Personlig assistans, antal brukare	0	1	2	2	1
SFB (LASS), antal brukare	3	3	4	3	3
Social psykiatri, antal brukare	20	17	17	-	-
Gymnasieboende ungdom, antal insats	8	8	9	9	5
Boende vuxen enl. LSS, antal brukare	10	13	10	17	13
Integration:					
Personer, antal	51	104	55	-	-
Hushåll, antal	21	24		-	-
Barn utan vårdnadshavare, antal	19	88	21	-	-
Individ och Familjeomsorg:					
Institutionsplacering Unga, antal	8	6	7,75	7	
Familjehemsplacering, antal	19	59	16	16	
Utbetalning ek bistånd/månad, antal	65	90	89	90	
Institutionsplacering Vuxen, antal dygn	724	334	675	660	
Omsorg/Utvecklingskontoret:					
Antal beslut SoL		896	896	920	567
Antal beslut LSS		52	52	60	25
Antal ärenden skuldrådgivning under året		17	17	17	8
Antal utskickade fakturor		3 362	3 362	3 400	1 996
Antal beställda turer via bemanning		4 002	4 002	4 002	1 449
Antal besök uppsökande verksamhet		12	12	12	5
Antal ansökningar bostadsanpassning		69	69	-	-

Analys av utfall per verksamhetsområde

Inom sektorns samtliga verksamheter påverkas resultatet till vissa delar negativt av semesterlöneskulden.

Äldreomsorgen: - 2338 tkr

Hyresintäkterna har blivit lägre än vad som är beräknat då alla lägenheter inte varit uthyrda.

Personaltätheten är högre än budgeterat. Extra bemanning har satts in på grund av hot och våldssituationer och på grund av oro hos hyresgäster. Extra personalresurser har satts in för att kunna tillgodose brukarnas behov samt i arbetet med att sänka personalens sjukskrivningstal.

Behoven av hjälpmedel har ökat markant. Allt fler äldre bor hemma i ordinärt boende. Gruppen äldre ökar.

Ett negativt resultat i hemtjänsten orsakas av att schablonersättningen för delegerade hälsosjukvårds insatser inte täcker kostnaden för personal som krävs för att utföra insatsen.

Individ- och familjeomsorgen - 1438 tkr

Kostnaden för institutionsvård av missbrukare är högre än budgeterat.

Kostnaden för familjehemsvård barn och unga ligger över budget då dessa placeringar ej har kunnat avslutas inom beräknad tid.

Personalkostnader på såväl myndighetsutövningen som öppenvårdsverksamheten är dyrare än

budgeterat.

Enheten för stöd och service - 833 tkr

Kostnad för extern placering där behovet inte har kunnat verkställas på hemmaplan.

Prognos per verksamhetsområde

Omsorgs- och utvecklingskontor 100 tkr

Äldreomsorgen -1330 tkr

Ökade personalkostnader pga. av hög vårdtyngd på SÄBO och ett pågående arbete med att försöka sänka sjukskrivningstalen.

Ett ökat behov av hjälpmedel i ordinärt boende

Ersättning till hemtjänsten för delegerad sjukvård täcker inte den faktiska personalkostnaden.

Individ- och familjeomsorgen - 2005 tkr

Kostnaderna för placeringar av vuxna med missbruksproblem och familjehemsvård av barn och unga samt personalkostnader är högre än budgeterat.

Enheten för stöd och service - 1430 tkr

Orsaken är en köpt boendeplats externt där behovet inte kan tillgodoses i egna verksamheter på hemmaplan.

Investeringar

Total summa under perioden är 488 tkr.

Större investeringar under perioden är sängar till äldreomsorgen, dörrtryck med kod till äldreomsorgen, kontorsmöbler till ESS och utemöbel till Lillågårdens äldreboende.

Sektor Barn & utbildning

Verksamhetsbeskrivning

Förskola inkl. pedagogisk omsorg Verksamhet för barn 1-5 år finns i fyra förskolor inklusive en pedagogisk omsorg i norr och söder samt två förskolor i Färgelanda tätort. I Högsäter startade också under året en provisorisk avdelning i församlingshemmet.

Det finns dessutom två fristående förskolor, Stigen och Järbo, och två fristående pedagogisk omsorg, Barnens lek och lär samt Ströms slott, i kommunen.

Fritidshem Verksamhet utanför skoltid för grundskoleelever 6-12 år. Samtliga F-6 skolor organiserar denna verksamhet.

Det finns också fritidshem på de båda fristående F-6 skolorna.

Grundskola Kommunen är huvudman för tre F-6 skolor: Valboskolan, Bruksskolan och Högsäters skola samt en 7-9 skola på Valboskolan.

Det finns också två fristående F-6 skolor, Järbo och Stigen, i kommunen.

Grundsärskola På Valboskolan finns grundsärskola årskurs 1-9, både grundsär och träningskola.

Elevhälsa I kommunen har vi två centralt placerade specialpedagoger och en på Valboskolan 7-9, en kurator samt två skolsköterskor. Två socialpedagoger är kopplade till särskild undervisningsgrupp och elever i behov av särskilt stöd. Vi har en skolläkare och två skolsköterskor samt en studie- och yrkesvägledare på grundskolan och en på vuxenutbildningen. Vi har inte haft någon skolpsykiolog rekryterad under perioden utan vi har köpt in kompetensen för utredningsbehovet.

Utvecklingsenheten hanterar skolutvecklingsfrågor, systematiskt kvalitetsarbete samt IKT-pedagogisk utveckling.

Gymnasium Merparten av kommunens gymnasieelever studerar genom Fyrbodals avtal på Uddevalla gymnasieskola, men ett antal studerar också på andra utbildningsorter.

Vuxenutbildningen organiserar i kommunen svenska för invandrare, gymnasieutbildning i vård och omsorg och vuxengymnasiekurser via distansutbildning. Olika utbildningar köps också inom grundläggande vuxenutbildning, lärlingsutbildning och yrkesvux.

Verksamhetsberättelse

Helheten

Rekrytering av behöriga och legitimerade lärare blir allt svårare. Vår goda nivå på legitimerade lärare sjunker, även om vi i riksperspektiv fortfarande har hög nivå. Vi har flera pensionsavgångar framför oss, vilket ytterligare försvårar. Lönekostnaderna ökar då efterfrågan överträffar tillgången på lärarpersonal. Fler elever i alla verksamheter innebär en svårighet att ligga helt i fas med personalförsörjningen, framförallt då det råder brist på adekvat utbildad personal inom utbildningssektorn. Detta är också lönedrivande. Förskolan har lyckats väl med nyrekryteringar. Högskolorna utbildar många och vi får ta del av dessa förskollärare.

Förskolor och skolor i ytterområdena har små möjligheter att samordna så det är ekonomiskt tuffare och svårare att bibehålla kvalitet i verksamheten vid sjukdom och annan personalfrånvaro såsom kompetensutveckling. Vi har via Arbetsförmedlingen haft praktikanter inne i verksamheterna.

Vi ser barns och elevers lärande från start i förskolan till år 9 och har rutiner för goda överlämningar mellan stadier.

En övergripande utvecklingsenhet har startats där specialpedagoger, socialpedagog och IKT-pedagog ingår och arbetet leds av utvecklingschef, tidigare verksamhetsutvecklare.

Vi arbetar för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i alla verksamheter.

Språkotek och skoldatatek används flitigt och utvecklas genom våra specialpedagoger.

Vi utvecklar samverkan med IFO runt våra gemensamma barn/elever och har regelbundna samtal i Västbusgruppen.

Samarbete i utvecklingsfrågor sker i Fyrbodal och inom V8.

Vi genomför trivselenkäter och följer upp med revidering av likabehandlingsplaner.

En förskolechef har påbörjat sin rektorsutbildning.

Många nyanlända barn och elever på alla nivåer ställer fortsatt stora krav på verksamheterna. De flesta har gått från asylsökande till uppehållstillstånd vilket påverkar bidraget från Migrationsverket avsevärt negativt.

Samarbete om föräldrautbildningar med socialtjänst och bidrag från Folkhälsorådet sker kontinuerligt.

Skolhälsovården är väl fungerande med medicinskt ansvarig skolsköterska och skolläkare. Vi har under våren haft ytterligare skolsköterskeresurs men har behov av mer.

Extra resurser för enskilda barn har krävts då behovet varit stort.

Barnomsorg

Nytt statsbidrag för minskade barngrupper har beviljats från augusti 2016 - juni 2017. Med hjälp av statsbidraget kan vi bibehålla volymen på max. 18 barn/avdelning. Pengarna från statsbidraget gör också att vi fått möjlighet att tillsätta en 80 % resurstjänst. Planen är också att vi ska kunna dela avdelningarna i mindre grupper med fokus utepedagogik. Då vikarieanskaffning är svårt har detta inte lyckats fullt ut.

Barnomsorg på obekvämlig arbetstid har inte efterfrågats.

Försöket med vikariepool för förskolan fortsätter ytterligare ett år.

Vi har på grund av långa köer och för att säkerställa att vi kan erbjuda barnomsorg inom 4 månader öppnat två tillfälliga avdelningar, Prästkragen i församlingshemmet Högsäter och ytterligare en avdelning på Höjden.

Planer för utbyggnad av Högsäter förskola finns men upphandlingen är överklagad varför vi inte vet när byggnationen kan starta.

Grundskola inkl. grundsär och fritidshem

Måluppfyllelsen för årets årskurs 9 är väsentligt bättre än föregående år, om vi inte räknar de nyanlända elever som enbart hunnit skaffa ett eller två betyg under sin korta tid i landet. Förutom IM-språk antogs alla utom 7-8 elever till nationella program på gymnasiet. Meritpoäng för år 9, se nedan. Med reservation för att vi får något avvikande siffror från Öppna jämförelser och SIRIS, då våra uträkningar inte alltid överensstämmer med nationella siffror.

Personalen i våra verksamheter har under året arbetat för att skapa engagemang, lust att lära och en god miljö för lärande som främjar elevernas utveckling. För att uppnå en god lärandemiljö är undervisningens kvalitet, liksom arbetet för att skapa en trygg lärandemiljö, central. Det arbete vi bedriver med elevernas kunskap och fostran, trygghet och trivsel utgår från Läroplan för grundskola, förskoleklassen och fritidshemmet.

Efter Skolinspektionens granskning våren 2015 har vi fortsatt att arbeta med att fördjupa oss inom de granskade områdena. Förebyggande och hälsofrämjande arbete har fått stort fokus på trygghet och trivsel.

Förberedelseklasser för nyanlända elever finns på Bruksskolan och Högsätters skola för F-6 och på Valboskolan för 7-9.

Det ställer stora krav på oss att skapa en god inkludering i våra skolor för att bl.a. motverka främlingsfientlighet. Vårt uppdrag är att eleverna direkt efter kartläggningen ges en klassplacering i ordinarie klasser så att alla elever känner en tillhörighet i den svenska skolan. Nyanlända elever som får "bada" i det svenska språket och interagera med våra svenska elever lär sig språket snabbare. Under inskolningsfasen placeras nyanlända i förberedelseklass för att lära sig svenska som andraspråk (SVA) och grunderna i alla övriga ämnen enligt timplanen. Successivt går eleverna ut i sina klasser i de ämnen de är mogna för. Alla praktiskt estetiska ämnen medverkar man i direkt efter klassplaceringen. Kartläggning av elevernas kunskaper görs under inskolningsfasen och eleverna får sin klassplacering utifrån sin kunskapsnivå. Alla elever som har behov av studiehandledning har rätt till det. Vi erbjuder också modersmålsundervisning i flera språk.

Insatser för elevernas ökade måloppfyllelse:

- Vi dokumenterar elevernas kunskaper i UNIKUM
- Samtliga elever, F-år 9 genomgår ett screeningprogram i matematik och svenska för att fånga upp vilket stödbehov som finns.
- Vi analyserar kunskapsresultat i alla årskurser och i nationella prov årskurs 3,6 och 9 och betyg åk 6-9 samt beslutar om åtgärder och förändringsarbete.
- Vi arbetar med formativ bedömning och återkoppling till eleverna.
- Lärare och elevhälsa arbetar gemensamt och aktivt för att nå högre resultat.
- Vi har speciallärare på alla skolor.
- Vi arbetar med att utveckla undervisningspraktiken bl. a genom kollegialt lärande i lärgrupper.
- Vi har arbetat med att utveckla ledarskapet i klassrummet
- Vi har tillsatt de förstelärartjänster vi blir beviljade
- Vi har ansökt och rekvirerat samt utsett de lärare som ingår i lärarlönelyftet.
- IKT-satsningen och utveckling av den pedagogiken pågår.
- Samtliga lärare har deltagit i läslyftet under ett år från höstterminen-16.
- Vi har arbetat fram en modell för projektet "Du äger ditt liv" och arbetet med eleverna startade höstterminen -16 med årskurs 6 och därefter årskurs 7. Det är ett samprojekt med IFO, Kultur och fritid, Folkhälsorådet samt Hälsokällan. Det har varit ett mycket uppskattat projekt och inneburit klara målbilder för många elever.
- I arbetet med att motivera elever är även arbetsförmedlingen inne i årskurs 9. Projektet heter TRIM.
- Vi samarbetar med IFO kring elevers behov och med föräldrastöd/utbildning.
- Vi har ansökt om bidrag från Skolverket för lågstadiesatsningen och fått det beviljat. F-6 skolorna har för detta bidrag anställt ytterligare lärare, vilket är ett välkommet resurstöd.
- För hösten sökte vi och blev beviljade bidrag också för fritidshemsverksamheten.
- Grundsärskolan har förbättrat sin kompetensutveckling samt utbyte av pedagogiskt material mellan åldersintervallen.

Gymnasieskolan inkl. gymnasiesär

Vi har frisökavtal med samtliga gymnasieskolor i Fyrbodal och antagning sköts av antagningskansliet Fyrbodal, förutom IM-språk där vi har avtal med Uddevalla kommun. Flera elever på gymnasiet har behov av tilläggsbelopp som stöd för sitt lärande.

Gruppen nyanlända elever till IM-språk är fortsatt stor.

Vuxenutbildningen

231 st studerande eller anmälningar är registrerade under delåret.

Till Annan kommun: 24st, Avbrott under delåret: 24st, Distansstuderande på Miroi: 25st (tillkommer vårdelever), Folkhögskolestuderande GRUV: 5 st, Klara med sina studier: 38st, SFI-elever inkl. avbrott: 60st, SFI-elever klara: 8st, SFI-elever Sökande: 20st, Sökande till Vux eller annan kommun: 7st, Vårdelever: 20 st. From 1/1 2017 är det en rättighet att gå utbildningar inom Komvux för att bli behörig till högskola eller yrkeshögskola.

Ombyggnad av personalkök till arbetsplats för studie- o yrkesvägledare är klart på Dalslands folkhögskola; Storebo. Kostnaden fördelas 60/40 då kontoret också används av folkhögskolan. En förlängning av avtalet om att folkhögskolan köper 30 % studie- o yrkesvägledare av Vuxenutbildningen.

Fortsatt stort söktryck till SFI, undervisningslokalerna är små och inte helt ändamålsenliga.

Många studerande har svårt att klara av distansstudier med avhopp som resultat. Studerande med tidigare avhopp från gymnasiet behöver mer stöttning av lärare på plats, som vi inte kan erbjuda. Hänvisning sker i vissa fall till Vuxenutbildningen i Uddevalla med tillkommande interkommunal ersättning.

Fler studiemotiverade SFI-elever söker vidarestudier. Ökat tryck och önskemål om studier på grundläggande och gymnasial nivå.

Samarbetet med Dalslands folkhögskola om 6 elever från IM språk utvärderas. En gick till folkhögskolans gymnasiekurs Integrationspedag. Övriga slutförde 7st kurser och gjorde provning för betyg på grundläggande vuxenutbildning. En blev klar med slutbetyg från grundläggande vuxenutbildning. En studerade som trots extra stöttning via sitt hemspråk inte nådde godkänt.

Kommunen ansvarar för att alla flyktingar som ingår i etableringsinsatserna skall erbjudas Samhällsorientering. Vuxenutbildningen lämnar över ansvaret för anmälan och administration till Arbetsmarknad/Integrationsenheten.

Ansökan av statsbidrag för Regional Yrkesvux till Skolverket har skett i samarbete med Strömstad, Tanum, Orust och Uddevalla kommun. Uddevalla sköter administration och ansökan. Färgelanda kommuns egeninsats är 500 tkr.

Yrkesutbildning inom Vård finns i Färgelanda i övrigt sker de flesta utbildningarna i Uddevalla.

En lokal ansökan om Vård- och omsorgs College har påbörjats tillsammans med Orust och Uddevalla kommun. Företrädare för både utbildare, arbetsgivare och kommunalförbundet Fyrbodalen ingår.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 201707	Budget 201707	Avvikelse
Intäkter	14 753	12 667	2 085
Kommunbidrag	87 736	87 736	0
Summa intäkter	102 489	100 403	2 085
Kostnader:			
Personalkostnader	-53 655	-48 091	-5 564
Övriga kostnader	-49 263	-51 637	2 374
Kapitalkostnader	-692	-675	-17
Summa kostnader	-103 610	-100 403	-3 207
Periodens resultat	-1 123	0	-1 123

Inga jämförbara siffror med motsvarande period föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

I jämförelse med delårsbokslut jan-juli 2016 har

- intäkterna minskat drastiskt beroende på skillnad i bidrag från Migrationsverket
- kommunbidraget har ökat
- personalkostnaderna har ökat pga. mindre barngrupper och ökat behov av resurser för elever med särskilda behov samt pedagogers ökade lönekostnader

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 201707	Budget 201707	Periodens avvikelse	Prognos helår
Barnomsorg	14 880	15 182	301	0
Grundskola inkl. grundsär	35 376	32 972	-2 405	-1 000
Gymnasieskola inkl. gymnasiesär	20 546	20 957	411	500
Ledningskontor	6 134	6 378	244	0
Vuxenutbildning	2 505	2 224	-281	0
Utomkommunal verksamhet fsk - åk 9	9 413	10 023	609	500
Totalt	88 855	87 736	-1 123	0

Volymer

Verksamhet	2014	2015	2016	Budget 2017	Utfall 201707
Antal barn					
Förskolor	285	276	288	310	297
Pedagogisk omsorg	19	23	33	21	26
Vårdnadsbidrag	8	10	5	1	1
Summa	323	309	326	332	324
Antal elever					
Grundskolor	700	725	766	760	740
Grundsärskola	11	13	13	15	13
Summa	711	738	779	775	753
Antal elever					
Gymnasiet	263	250	271	265	288
Gymnasiesär	12	10	9	12	10
Summa	275	260	280	277	298
Antal kursdeltagare					
Vuxenutbildning	225	205	272	205	
varav SFI			80		

Analys av utfall per verksamhetsområde

Det negativa resultatet beror på att lönerevisionen inte är inläst. När det är gjort kommer resultatet för delåret att vara positivt.

Vi kan konstatera att vi under delåret fått lägga ner mycket tid och resurser på barn och elever med särskilda behov.

En ekonomiskt negativ del är att intäkter från Migrationsverket för nyanländas lärande minskat betydligt då många beviljas asyl och därmed utgår inga migrationsmedel längre.

Allt fler SFI (svenska för invandrare) -studenter innebär ökade kostnader för denna verksamhet och resultatet är därför negativt. När man är i etableringsfas har man rätt till SFI-studier inom tre månader.

Våra personallönekostnader ökar då efterfrågan på pedagoger är mycket större än tillgången. Rektorer och förskolechefer måste arbeta med rekrytering i allt högre grad.

Prognos per verksamhetsområde

Sektorn ser över och gör erforderliga förändringar i organisationen inför varje nytt läsår.

När lönerevisionen lästs in kommer sektorn att vara i budgetbalans.

Investeringar

Sektor Barn och Utbildning har under perioden utnyttjat 917 tkr av den totala investeringsramen på 1 524 tkr. Följande har investerats/reinvesterats:

Elevskåp, möbler till förskolorna, syskonvagnar, möbler till vuxenutbildningen samt inventarier till moduler Ödeborgs förskola och Stigens förskola.

Chromebooks, 10 st till Vuxenutbildningen

IKT-plan: 75 st Chromebook.

Nyckeltal

Verksamhet	2014	2015	2016	2017
Grundskola:				
Meritvärde år 9	194,5	174,2	212,4	219,2
<i>Resultat i nationella prov år 9 (%):</i>				
Svenska	95	96,4	~100	87
Matematik	81	91,5	91,3	81,7
Engelska	94	88,1	~100	~100
Gymnasieskola:				
Gymnasiebehörighet % (yrkesprogram)	78,6	51,6	85,7	
Andel som fullföljt utb. inom 4 år	75,5			
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)		63,7	77,2	
Alla kommuner		78,6	78,7	

Om antalet elever med provbetyg F är färre än 5, så visas andelen med A-E som ~100.

Andelen som fullföljt utbildningen inom 4 år har utgått och ersatts av nyckeltalet Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år.

Sektor Samhällsutveckling

Verksamhetsbeskrivning

Sektor Samhällsutveckling består av enheterna plan och bygg, AME-Integration, mark och exploatering, kultur och fritid, teknik samt måltid.

Plan och Bygg

Enhet plan och bygg arbetar i huvudsak med myndighetsutövning såsom bygglovsprövningar, strandskyddsprövningar, trafikfrågor, bedriver tillsynsarbete för ovårdade tomter m.m. samt inventering av allmänna lokaler ur tillgänglighetssynpunkt.

AME-Integration

Enhet AME-integration ansvarar för kommunens boenden för ensamkommande barn, integrationskontor, socialpsykiatri, daglig verksamhet samt servicelag.

Mark och Exploatering

Enhet mark och exploatering är en beställarenhet och ansvarar för kommunens fastigheter, markförvaltning samt planering av VA verksamhet tillsammans med Västvatten AB.

Kultur och Fritid

Enhet kultur och fritid ansvarar för kommunväxel/medborgarkontor, biblioteksverksamhet, fritidsgårdar, musikskola, simskola samt skolskjuts- och färdtjänstverksamhet.

Teknik

Enhet teknik är en utförande enhet och ansvarar för grönyteskötsel, skogsvård, fastighetsskötsel och lokalvård. Renhållning och snöröjning ingår i verksamhetsansvaret. Dessa delar av verksamheten utförs av externa leverantörer via avtal.

Måltid

Enhet måltid ansvarar för kommunens skolmat och mat till kommunala äldreboenden. Inom verksamheten bedrivs viss lokalvård.

Verksamhetsberättelse

Sektor samhällsutveckling har genomgått en organisationsförändring som på sikt kommer att påverka förvaltningen positivt. Under verksamhetsåret 2017 har sektorchefens arbete haft fokus på sektorns totala struktur, planering, målarbete samt mycket stort fokus på styrning och ledningsfrågor. Detta med anledning av den utvärdering av organisationen som genomfördes hösten 2016.

Sektorchefens uppdrag var att i delar av verksamheten skapa en beställarenhet samt en utförande enhet, vilket genomförts med start den 1/6 2017. Rekrytering av personal har varit en viktig del, då det inom sektorn samtidigt pågår viss generationsväxling samt att enheten mark och exploatering är under uppbyggnad.

Sektorns enheter har arbetat hårt för att finna sig tillrätta i den nya organisationen, men en stor del av arbetet återstår. Målarbetet inom sektorn behöver utvecklas, och en samsyn inom förvaltningen är nödvändig för att detta arbete skall nå framgång. Verksamhetsåret 2017 kommer att ge oss viktiga erfarenheter för framtiden och hur vi gemensamt kan förbättra verksamheten.

Resultaträkning för sektor

Belopp i tkr	Bokslut 201707	Budget 201707	Avvikelse
Intäkter	74 761	66 282	8 479
Kommunbidrag	28 002	28 002	0
Summa intäkter	102 763	94 284	8 479
Kostnader:			
Personalkostnader	-36 008	-32 267	-3 741
Övriga kostnader	-54 372	-56 205	1 833
Kapitalkostnader	-5 206	-5 812	606
Summa kostnader	-95 586	-94 284	-1 302
Periodens resultat	7 177	0	7 177

Inga jämförbara siffror med motsvarande period föregående år kan valideras, i och med den omorganisation som genomfördes från och med 2017.

Periodens utfall redovisar ett förhållandevis stort överskott jämfört med budget. På grund av organisationsförändringen råder det fortfarande viss osäkerhet över sektorns resultat för verksamhetsåret 2017 som helhet.

Stor del av redovisat överskott kommer från enhet AME-integration, dvs. statliga bidrag från Migrationsverket.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsområde. Belopp i tkr	Bokslut 201707	Budget 201707	Periodens avvikelse	Prognos helår
Plan & Bygg	2 005	2 042	37	-100
AME & Integration	-762	4 870	5 632	2 700
Mark & exploatering	1 756	3 553	1 797	300
Kultur & Fritid	12 177	12 105	-72	0
Tekniska enheten	2 274	2 537	263	-170
Måltider	2 166	1 851	-315	-300
Ledning	1 209	1 044	-165	-200
Totalt	20 825	28 002	7 177	2 230

Analys av utfall per verksamhetsområde

AME-Integration

Positiv avvikelse beror till största del på att de antal avtalsplatser som finansierats av Migrationsverket ej blivit belagda.

Mark och Exploatering

Perioden redovisar ett större överskott jämfört med budget. Största del av detta kan härledas till att inplanerade projekt och uppdrag inte startats upp på grund av genomförd omorganisation samt viss personalbrist inom enheten. En del av överskottet beror på en mild vinter 2016/2017 vilket resulterat i något lägre energiförbrukning i kommunala byggnader.

I Livsmedelcenter i väst (f.d. Björnhuset) finns nu tre företag på plats i huset. Arbetet med att anpassa lokalerna till de olika företagens verksamheter är slutfört till en väsentligt lägre kostnad än

förväntat. Nya hyreskontrakt har utformas med stöd av fastighetsjurist via SKL (Sveriges kommuner och landsting). En av hyresgästerna har beviljats företagsrekonstruktion, vilket vi i dagsläget inte vet utgången av. Detta innebär naturligtvis en stor osäkerhet. I övrigt återstår visst underhåll och uppfrysning av fastigheten, vilket beräknas vara avslutat under senare delen av hösten 2017.

Kultur och Fritid

Utfallet för enheten redovisar ett mindre underskott jämfört med budget. Skolskjutsverksamheten, där indexregler samt extra bussar påverkat, är största orsaken till avvikelsen.

Teknik

Enheten redovisar ett överskott för perioden. Föregående års vinterväghållning har påverkat positivt. Centralförråd samt lokalvård redovisar ett underskott. Orsaker till dessa underskott är engångskostnader efter genomförd omorganisation samt att enheten inte debiterat kostnader för delvis nya lokalvårdsområden.

Måltid

Utfallet för enheten redovisar ett underskott. Personalstyrkan vid enheten har fått utökats under verksamhetsåret på grund av att förskoleverksamheten öppnat nya avdelningar. Detta innebär att enheten inte debiterat kostnader för nya verksamhetsområden.

Ledning

Orsak till underskottet jämfört med budget beror till största del på att tf. sektorchef och ny sektorchef arbetat parallellt under viss tid.

Prognos per verksamhetsområde

Plan och Bygg

Ökade kostnader för bostadsanpassningsbidrag samt ett prövningsärende hos Länsstyrelsen som ev. kan påverka positivt.

AME-Integration

Bidragssystemet har förändrats from 1/7 2017, vilket innebär reducerade statliga bidrag till verksamheten. Utförda åtgärder ger ej full årseffekt för innevarande år.

Mark och Exploatering

Vakans av fastighetsförvaltare.

Uppstartsläge i och med omorganisationen, vilket påverkat verksamheten.

En av hyresgästerna i Livsmedelcenter i väst har beviljats företagsrekonstruktion, vilket vi i dagsläget inte vet utgången av. Detta innebär en stor osäkerhet kring de ekonomiska konsekvenserna.

Teknik

Effekter av omorganisationen som härleds till förändringar i verksamhet lokalvård samt högre reparationskostnader på maskiner och fordon.

Måltid

Prognosen oförändrad jämfört med periodens utfall.

Ledning

Prognosen oförändrad jämfört med periodens utfall.

Investeringar

Arbetet med att genomföra detaljplanen för småindustri på Dyrtorp 1:3 har fortsatt under 2017, projektnamn enligt investeringsbudgeten är Industriplan Högalid.

Under året har en kostnadsberäkning och projektering av lokalgata samt en kostnadsberäkning för markterassering utförts av Sweco. Det har även beställts en fastighetsreglering av Lantmäterimyndigheten där del av den privatägda fastigheten Dyrtorp 1:6 har överförts till kommunens fastighet Dyrtorp 1:3. De två äldre fallfärdiga hus som var belägna inom planområdet har under året rivits. Totalt har omkring 202 000 av projektets inventeringsmedel använts för ovan beskrivna åtgärder.

Upprustning av gymnastiksal i Högsäter utförs enligt plan. Slutbesiktning beräknas till augusti 2017.

Automatiskt brandlarm, Valboskolan. Slutbesiktning beräknas till augusti 2017.

Valbohem AB

Verksamhet Valbohem AB

Året så här långt har inneburit en fortsättning av omställningen i verksamheten med fokusering av våra resurser på kundnytta och värdesäkring. Allt för att leva upp till vår vision om att Valbohem AB ska vara den attraktiva hyresvärden som utvecklar framtidens boenden i Färgelanda Kommun.

2017-07-31 var endast 8 st. lägenheter tomma, en del av dessa måste renoveras för att bli uthyrningsbara.

Detaljplanen för Färgelanda Prästgård vann laga kraft 2017-07-28. Planeringsarbete för nybyggnation påbörjas därmed.

Efter branden på Hermelinvägen startade återuppbyggnad och färdigställdes 2017-04-01.

Vår stabila uthyrningssituation har gjort det möjligt att utföra mycket underhåll. Detta utförs i huvudsak med egen personal.

Våra låneplaceringar med fasta räntor gör att kreditriskerna minskat och ekonomin är lättare att planera.

Ingen hyreshöjning under 2017.

Vi fortsätter att bygga ikapp det eftersatta underhållet, satsar på driftkostnadsminskningar, värdesäkring och kundnöjdhet.

Resultaträkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 201607	Bokslut 201707
Intäkter	23 549	25 703
Kostnader	-18 305	-17 632
Avskrivningar	-2 808	-2 950
Rörelseresultat	2 436	5 121
Finansiella poster	-1 960	-1 345
Periodens resultat	476	3 776

Balansräkning Valbohem AB

Belopp i tkr	Bokslut 201607	Bokslut 201707
Anläggningstillgångar	155 140	167 884
Omsättningstillgångar	10 623	9 477
Summa Tillgångar	165 763	177 361
Eget kapital	8 973	14 921
Långfristiga skulder	151 826	154 412
Kortfristiga skulder	4 964	8 028
Summa eget kapital och skulder	165 763	177 361

Färgelanda Vatten AB

Verksamhet Färgelanda Vatten AB

Färgelanda Vatten AB äger sitt VA-nät och anläggningar, samt beslutar tillsammans med sina ägare om utbyggnader, upprustningar och VA-taxor för den egna kommunen.

Tillsammans äger Uddevalla Vatten AB, Sotenäs Vatten AB, Munkedal Vatten AB och Färgelanda Vatten AB, Västvatten AB som ansvarar för drift, underhåll och utveckling av kommunens vatten- och avloppsverksamheter. Färgelandas ägarandel är 7 % sedan 2017-01-01 då även Sotenäs Vatten AB gick in som delägare.

Färgelanda Vatten AB visar ett överuttag för perioden på 1 818 tkr mot budgeterat underuttag på 204 tkr. Största bidraget till detta är den låga räntan på reversen till kommunen samt högre bruksintäkter och anläggningsintäkter än budgeterat. Detta tillsammans med lägre kostnader för köp från Västvatten AB gör detta överuttag för Färgelanda Vatten AB. På helårsbasis prognostiseras det med ett överuttag på 82 tkr.

Investeringar under perioden har gjorts med 2 526 tkr och anläggningsintäkter har inkommit med 90 tkr. Årsprognosen är på 2 146 tkr samma som är budgeterat. Anläggningsintäkter förväntas komma in för Dyrtorp vilket minskar utfallet. Under denna period har det mest arbetats med Stigens reningsverk och industriområdet Dyrtorp.

Samtliga chefer har genomgått en dags utbildning i arbetsrätt. Efter detta har ett arbete startats upp för att uppdatera och samla vårt arbetsmiljösystem på ett och samma ställe. Sammanställning av miljörapporterna är klara och inlämnade.

Stigens reningsverk är klart. Intern besiktning genomfördes den 30 maj.

El och elektroniska apparater har länge krånglat på Ödeborg reningsverk. Detta kräver många uttryckningar och letande efter sedan länge sluttillverkade kretsskort av olika slag. Mätningar av kvaliteten på el ska påbörjas och åtgärdsplan tas fram. Schaktning i Ödeborg för moduler vid dagis har skett.

Vattentankstation är på plats i Gatersbyn samt driftsatt.

Arbetet med att informellt samla in synpunkter på vattenskyddsområden och dess föreskrifter pågår. Därefter skall detta sammanställas och eventuell justering av föreskrifterna görs.

Framtagande av regional vattenförsörjningsplan för Västra Götalands län pågår. Västvatten levererar underlag till Länsstyrelsen.

Resultaträkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 201607	Bokslut 201707
Intäkter	7 695	7 752
Kostnader	-7 280	-5 893
Avskrivningar		
Rörelseresultat	415	1 859
Finansiella poster	-105	-41
Periodens resultat	310	1 818

Balansräkning Färgelanda Vatten AB

Belopp i tkr	Bokslut 201607	Bokslut 201707
Anläggningstillgångar	35 641	40 634
Omsättningstillgångar	2 570	3 344
Summa Tillgångar	38 211	43 978
Eget kapital	2 500	2 500
Långfristiga skulder	33 020	37 720
Kortfristiga skulder	2 691	3 758
Summa eget kapital och skulder	38 211	43 978

Gatersbyn

Verksamhet Gatersbyn

Verksamhet Gatersbyn

Bolaget är vilande och ingen verksamhet har bedrivits under året.

Resultaträkning Gatersbyn

Belopp i tkr	Bokslut 201607	Bokslut 201707
Intäkter	0	0
Kostnader	-1	-5
Avskrivningar	0	0
Rörelseresultat	-1	-5
Finansiella poster		
Periodens resultat	-1	-5

Balansräkning Gatersbyn

Belopp i tkr	Bokslut 201607	Bokslut 201707
Anläggningstillgångar	0	0
Omsättningstillgångar	43	30
Summa Tillgångar	43	30
Eget kapital	43	26
Långfristiga skulder		
Kortfristiga skulder	0	4
Summa eget kapital och skulder	43	30

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningens utformning följer Lag om kommunal redovisning och god redovisningssed. God redovisningssed inom den kommunala sfären utarbetas bl.a. av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Skatteintäkter

Prognosen för den kollektiva slutavräkningen av kommunalskatt för redovisningsåret följer RKR:s rekommendation 4.2.

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet utgörs av anskaffningsutgiften minskad med eventuella investeringsinkomster. Avskrivningar enligt plan sker fr.o.m. efterföljande kvartal som investeringen tas i bruk. Avskrivningar görs linjärt under investeringens bedömda ekonomiska livslängd. Nedskrivning av anläggningstillgång sker vid behov när värdet varaktigt gått ner. Pågående investeringar beläggs inte med någon internränta. De avskrivningstider som tillämpas är enligt den vägledning som finns från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL).

Komponentavskrivning

RKR:s rekommendation 11.4 ställer krav på en avskrivningsmetod som syftar till att dela upp anläggningstillgångar i komponenter, som har olika nyttjandeperioder och utgör ett väsentligt värde. Komponenterna ska redovisas och skrivas av som separata enheter.

Från och med 2014 års investeringar tillämpas metoden med komponentavskrivning. Anläggningstillgångar anskaffade före 2014 har inte delats upp i komponenter, då återstående nyttjandeperiod på dessa anläggningars komponenter bedöms att inte utgöra ett väsentligt värde.

Kommunen tillämpar i allt väsentligt RKR:s rekommendation 8.2 om sammanställd redovisning dock görs ingen anpassning av de kommunala bolagens avskrivningsprinciper till kommunens. Detta gäller framförallt Valbohem AB som redovisar enligt K2 där komponentavskrivning inte tillämpas.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Detta innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse medan pensioner intjänade från 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och den del som avser framtida utbetalningar redovisas under avsättningar i balansräkningen.

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav.

Ansvarsförbindelser

Förpliktelser i form av pensionsåtaganden, borgensåtaganden och dylikt. Om förpliktelsen måste infrias belastas resultatet.

Avskrivningar

Planmässig nedsättning av anläggningstillgångars värde. En i förväg bestämd procentsats av anläggningstillgångens anskaffningsvärde redovisas som kostnad under året.

Balanskrav

I kommunallagen finns fastställda krav om att kommunens intäkter skall överstiga kostnaderna. Fr.o.m. 1 december 2004 gäller att ett negativt resultat skall regleras inom 3 år och gäller fr.o.m. 2005 års resultat.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen vid bokslutsdagen. I balansräkningen framgår vilka tillgångar som finns och hur dessa finansierats i form av skulder och eget kapital.

Driftredovisning

Visar verksamheternas resursförbrukning och avvikelser i förhållande till budget.

Eget kapital

Är skillnaden mellan tillgångar och skulder. Utgör den del av de samlade tillgångarna som finansierats av egna medel. Förändringen av det egna kapitalet påverkas främst av årets resultat.

Finansnetto

Utgör skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader.

Investeringsredovisning

Avser kommunens anskaffningar av anläggningstillgångar i form av t.ex. fastigheter, maskiner och inventarier.

Kassaflödesanalys

Visar hur verksamheten har finansierats och hur kapitalet har använts under räkenskapsåret. Kassaflödesanalysen visar hur likvida medel har förändrats under året.

Kommunbidrag

Till nämnd och sektorer tilldelade budgetanslag i form av skatteintäkter och statsbidrag.

Kortfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag mindre än ett år efter bokslutsdagen.

Likvida medel

Kassa- och bankmedel som utgör kommunens betalningsberedskap på kort sikt.

Likviditet

Visar omsättningstillgångar (exkl. lager) samt beviljad kredit i räkning i förhållande till de kortfristiga skulderna.

Långfristiga fordringar och skulder

Avser fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år efter bokslutsdagen.

Omsättningstillgångar

Tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod de uppstått.

Rörelsekapital

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

Skuldsättningsgrad

Skuldernas andel av det totala kapitalet uttryckt i procent.

Soliditet

Egna kapitalets andel av det totala kapitalet uttryckt i procent. Visar långsiktig betalningsförmåga.

Utdebitering

Anger hur stor del per intjänade hundra kronor som betalas i kommunalskatt

Revisionsyttrande

Färgelanda kommun
Revisorerne

Till: Kommunfullmäktige

Utlåtande avseende delårsrapport per 31 juli 2017

Vårt uppdrag:

Vi har i enlighet med kommunallagen och god revisionssed översiktligt granskat Färgelanda kommuns delårsrapport per 31 juli 2017. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad i förhållande till granskning av en årsredovisning. Vår uppgift är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är rättvisande och är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Vi skall även bedöma om det är troligt att ett balanserat resultat kommer att uppnås vid årets slut och om styrningen är tillräcklig.

Vi bifogar revisionsrapporten från PwC som på vårt uppdrag granskat delårsrapporten per 31 juli 2017.

Med utgångspunkt från vår samlade granskning hittills har vi gjort nedanstående bedömningar:

Räkenskaperna

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper.

Avstämning av finansiella mål samt balanskravet

Kommunen klarar balanskravet och uppnår fullmäktiges finansiella mål för rapportperioden, men enligt upprättad prognos för helår 2017 uppnås inte resultatmålet.

Avstämning av verksamhetsmål

Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en "god ekonomisk hushållning" enligt fullmäktiges övergripande verksamhetsmål, eftersom underlaget och rapporteringen i delårsrapporten är översiktlig och effekterna av pågående aktiviteter är svåra att verifiera. Men kommunstyrelsens delårsrapport är förenligt med fullmäktiges beslutade mål och det finns förutsättningar för att dessa i många fall kommer uppnås.

Styrning

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

Färgelanda den 7 september 2017

[Signature]

[Signature]
Ingemar Lindhe
Ordförande

[Signature]
Bo Johansson

Zaid Långström

Roger Martinsson

Jan Öhman

Färgelanda kommun
Kommunstyrelsen

2017-09-07

Dnr 2017/5
Hid 2017.3435

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2017

Färgelanda kommun

Håkan Olsson
Certifierad
kommunal revisor
Samuel Meytap
Auktoriserad revisor

September 2017

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	2
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	God ekonomisk hushållning	5
3.2.1	Finansiella mål	5
3.2.2	Mål för verksamheten	5

1 Sammanfattande bedömning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper. Men det finns några områden som bör utvecklas till kommande år;

- överskott i verksamheterna slam och renhållning skall redovisas som kort skuld (till abonnentkollektivet) samt
- långa hyreskontrakt som klassificeras som finansiell leasing skall redovisas i balansräkningen.

Kommunen klarar balanskravet och uppnår fullmäktiges finansiella mål för rapportperioden, men enligt upprättad prognos för helår 2017 uppnås inte resultatmålet.

Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en "god ekonomisk hushållning" enligt fullmäktiges övergripande verksamhetsmål, eftersom underlaget och rapporteringen i delårsrapporten är översiktlig och effekterna av pågående aktiviteter är svåra att verifiera. Men kommunstyrelsens delårsrapport är förenlig med fullmäktiges beslutade mål och det finns förutsättningar för att dessa i många fall kommer uppnås.

Sektorernas avvikelser från budget är väl analyserade och förklarade i delårsrapporten.

Men kommunen kan utveckla och förbättra noggrannheten i budgetering och redovisning av kostnader och intäkter enligt kontoplanen så uppföljning, jämförelse över tid och analys förenklas/möjliggörs.

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- God redovisningssed
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Granskning av specifikationer och underlag till väsentliga balansposter i den omfattning som krävs för att i allt väsentligt säkerställa ett rättvisande resultat
- Översiktlig analys av resultaträkning samt resultatprognos för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – juli vilket är i överensstämmelse med KRL där det sägs att delårsrapporten ska omfatta minst sex och högst åtta månader.

Kommunen redovisar och validerar sina stadsbidragsfordringar fortlöpande. Med hänsyn till försiktighetsprincipen redovisas inte hela den beräknade fordran som upplupen intäkt. Reduktionen är olika för olika verksamheter och typer av bidrag och varierar 20-40 %.

Kommunen redovisar överskott i verksamheterna slam och renhållning som del av eget kapital. Dessa skall enligt ny rekommendation från RKR redovisas som kort skuld (till abonnentkollektivet), vilket kommer ske till årsredovisningen 2017.

Kommunen redovisar sin pensionsskuld enligt den sk blandmodellen. Dvs intjänade pensioner före 1998 redovisas utanför balansräkningen ("inom linjen" med 155,2 mkr) som en information till läsare. Intjänade pensioner efter 1998 redovisas i resultaträkningen som en kostnad och framtida utbetalningar redovisas som avsättning.

Delårsrapporten anger att kommunen har långa hyreskontrakt som klassificerats som finansiell leasing och därmed skall redovisas i balansräkningen. Omfattning och villkor i övrigt inventeras och utreds nu av ekonomikontoret med ambition att redovisa dessa i enlighet med rekommendation 13:2 till årsredovisning 2017.

Delårsrapporten har nu kompletterats med information om de kommunala bolagen.

Revisionell bedömning

Vi bedömer att kommunens delårsrapport är upprättad enligt kommunal redovisningslag och god redovisningssed samt att den i allt väsentligt uppfyller kravet på rättvisande räkenskaper.

Till årsredovisningen 2017 skall påtalade brister avseende överskott i verksamheterna slam och renhållning redovisas som kort skuld (till abonnentkollektivet) samt långa hyreskontrakt som klassificerats som finansiell leasing redovisas i balansräkningen.

Kommunen kan utveckla och förbättra noggrannheten i budgetering och redovisning av kostnader och intäkter enligt kontoplanen så uppföljning, jämförelse över tid och analys förenklas/möjliggörs.

3.2 God ekonomisk hushållning

Fullmäktige skall enligt kommunallagen besluta om mål för God ekonomisk hushållning genom finansiella mål och verksamhetsmål.

3.2.1 Finansiella mål

I delårsrapporten redovisas kommunens finansiella mål som fastställts i budget för 2017:

- Årets resultat ska uppgå till minst 1,5 – 2,5 % av skatter och generella statsbidrag.
- Kassalikviditeten ska vara minst 100%
- Soliditeten ska vara minst 40 %

Resultatet för perioden uppgår till 9,1 mkr medan prognosen för helåret är 5 mkr. Resultatet för perioden är 4 % av skatteintäkter och generella statsbidrag och för prognos helår 1,3 %. Därmed klarar kommunen balanskravet och fullmäktiges finansiella mål för rapportperioden, men prognostiserat helårsresultat är lite lägre än det finansiella målet.

Både likviditets- och soliditetsmålet uppnås i delårsrapporten för perioden, men det saknas uppgift om bedömning för prognostiserat helår.

Revisionell bedömning

Kommunen klarar balanskravet och uppnår fullmäktiges finansiella mål för rapportperioden, men enligt upprättad prognosen för helår 2017 uppnås inte resultatmålet.

3.2.2 Mål för verksamheten

Kommunens målarbete och styrmodell framgår övergripande av delårsrapporten.

Mål- och resursplan 2017 anger kommunens vision, 6 övergripande mål för 3 prioriterade områden, vilka följs upp och rapporteras i delårsrapporten.

Sammanfattningsvis anger delårsrapporten att kommunens verksamheter arbetar på sådant sätt att merparten av de övergripande målen har uppnåtts.

Sektorerna ska upprätta effektmål, mäta och redovisa hur de arbetar mot de prioriterade områdena (förväntat resultat). Men också denna redovisning i delårsrapporten kännetecknas av aktiviteter som pågår.

Därutöver finns omfattande verksamhetsbeskrivningar och ekonomiska analyser till sektorernas olika verksamheter.

Revisionell bedömning

Vi kan inte göra en bedömning av måluppfyllelsen och om kommunen har en ”god ekonomisk hushållning” enligt fullmäktiges övergripande verksamhetsmål,

eftersom underlaget och rapporteringen i delårsrapporten är översiktlig och effekterna av pågående aktiviteter är svåra att verifiera. Men kommunstyrelsens delårsrapport är förenlig med fullmäktiges beslutade mål och det finns förutsättningar för att dessa i många fall kommer uppnås.

Sektoreernas avvikelser från budget är väl analyserade och förklarade i delårsrapporten.

Vi bedömer att delårsrapporten uppfyller syftet att ge fullmäktige möjlighet att använda den som ett underlag för styrning, ledning och kontroll av den samlade kommunala verksamheten.

2017-09-05

Håkan Olsson
Uppdragsledare

Kommunstyrelsen

KS § 161

Dnr 2017-347

Ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för Fyrbodals kommunalförbund och godkännande av förbundets årsredovisning 2016

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att för Färgelands kommuns del bevilja direktionen, dess enskilda ledamöter och ersättare ansvarsfrihet för det aktuella verksamhetsåret.

Kommunfullmäktige beslutar vidare att godkänna kommunalförbundets årsredovisning för 2016 och lägga den till handlingarna.

Kommunfullmäktige noterar de synpunkter som revisionen framför i revisionsberättelsen och förutsätter att direktionen vidtar erforderliga åtgärder med anledning av dessa.

Jäv

Ulla Börjesson (S) och Tobias Bernhardsson (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet (lämnar lokalen). Eftersom ordföranden anmäler jäv övertas den uppgiften av kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kenneth Carlsson.

I de jävigas ställe tjänstgör Sandra Hallberg (C) och Eva Nör (S).

Yrkanden

Tommy Larsson (S), Linda Jansson (M) och Marion Pelli (C) yrkar bifall till att bevilja ansvarsfrihet.

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att proposition ställs på yrkandet. Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar att det bifalls.

Ärendebeskrivning

Årets resultat uppgår till -829,2 tkr, varav basverksamheten visar ett resultat på -921,9 tkr och projektverksamheten visar ett resultat + 92,7 tkr.

Förbundets underskott är till stor del hänförligt till personalkostnader i basverksamheten som tidigare delvis har finansierats genom projekt.

Kommunstyrelsen

Forts KS § 161

Revisionen har uppmärksammat

- att kommunalförbundets långsiktiga soliditetsmål (10 %) inte uppnåtts under 2016. Av årsredovisningen framgår att avvikelser kan förekomma beroende på åtaganden som direktionen finner angelägna. Revisionens uppfattning är dock att avvikelser bör kommenteras i årsredovisningen.
- att direktionen tagit beslut om arvodering till ordförande utan stöd i förbundsordningen. Revisionen har efterfrågat utvärdering avseende arvodering av ordföranden men inte erhållit någon sådan.

Revisionen tillstyrker att förbundets årsredovisning godkänns och att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-06-22
Ledningsutskottets protokoll 2017-08-28, § 146

Ekonomichefen informerar.

Skickas till:
Kommunfullmäktige

Beslutet skickas till
Kommunalförbundet
Ekonomichefen

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

**Ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i
direktionen för Fyrbodals kommunalförbund och godkännande av
förbundets årsredovisning 2016**

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att för Färgelanda kommuns del bevilja
direktionen för Fyrbodals kommunalförbund och enskilda förtroendevalda
ansvarsfrihet för aktuella verksamhetsåret.

Kommunfullmäktige beslutar vidare att godkänna kommunalförbundets
årsredovisning för 2016 och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Årets resultat uppgår till -829,2 tkr, varav basverksamheten visar ett resultat
på -921,9 tkr och projektverksamheten visar ett resultat + 92,7 tkr.
Förbundets underskott är till stor del hänförligt till personalkostnader i
basverksamheten som tidigare delvis har finansierats genom projekt.

Revisionen har uppmärksammat

- att kommunalförbundets långsiktiga soliditetsmål (10 %) inte uppnåtts
under 2016. Av årsredovisningen framgår att avvikelser kan förekomma
beroende på åtaganden som direktionen finner angelägna. Revisionens
uppfattning är dock att avvikelser bör kommenteras i årsredovisningen.
- att direktionen tagit beslut om arvodering till ordförande utan stöd i
förbundsordningen. Revisionen har efterfrågat utvärdering avseende
arvodering av ordföranden men inte erhållit någon sådan. Revisionen har
noterat att en omarbetad förbundsordning är ute på förslag under 2017.

Revisionen tillstyrker att förbundets årsredovisning godkänns och att
respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de
enskilda ledamöterna i densamma.

Per Wahlén
Tf. Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Postadress
458 80 Färgelanda
Besöksadress
Allhemsvägen 5, Färgelanda

Telefon
0528-56 70 00
Fax
0528-714 76

E-post
kommun@fargelanda.se
Hemsida
www.fargelanda.se

Bankgiro
890-9269
Organisationsnummer
212000-1421

2017 437

Fyrbodals kommunalförbund
Årsredovisning

2016

Fyrbodal

The logo for Fyrbodal, featuring a stylized white wave symbol below the text.

Innehållsförteckning

Förbundsdirektören har ordet	5
Organisationsschema, ekonomi, personal, lokalisering, kansli, administration, den interna kontrollen	7
Direktion, arbetsutskott, av direktionen tillsatta uppdrag	8
Direktionens möten	10
Kompetensförsörjning genom kurser och konferenser, kommunikation	11
Några händelser 2016	13
Förbundets tre beredningar	15
Välfärd	15
Samhällsutveckling	23
Utbildning	43

Ekonomisk årsredovisning 2016-01-01—2016-12-31

Förkortningar som används i årsredovisningen

VGR	Västra Götalandsregionen
BHU	Beredningen Hållbar Utveckling
RUN	Regionutvecklingsnämnden
HV	Högskolan Väst
ÅVS	Åtgärdsvalsstudie
DVVJ	Dal–Västra Värmlands Järnväg
PFV	Prioriterat funktionellt vägnät
TrV	Trafikverket
Sv/No	Sverige/Norge
L-banan	Lysekilsbanan
Thn	Trollhättan
KKN	Kulturella och kreativa näringar
GIBCA	Göteborg International Biennial for Contemporary Art
SYV	Studie- och yrkesvägledare
TC	Teknikcollege
MAS	Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska
FoU	Forskning och utveckling
SFI	Svenska för invandrare
NPÖ	Nationell patientöversikt

Förbundsdirektören har ordet

Fyrbodals kommunalförbund har präglats av hög aktivitet i projektorganisationen under det gångna året. Det är all time high avseende antalet projekt och antalet medarbetare som verkar inom förbundet. Detta är naturligt med tanke på att vi är mitt i en projektperiod där extern finansiering har möjliggjort en omfattande verksamhet. Men det har också inneburit att alla fått göra sitt yttersta.

Under året har en genomlysning av förbundet gjorts. Verksamheten har kartlagts och den ekonomiska utvecklingen sedan förbundet bildades 2005 har setts över. Kartläggningen visar att kommunalförbundets ekonomi inte är i balans. Antingen krävs en medlemsavgiftshöjning och/eller en minskning av verksamheten i den delen som inte är projektfinansierad. Under våren 2017 kommer politiska beslut att fattas i denna fråga. Förbundet redovisar ett underskott på – 830 tkr för verksamhetsåret vilket till stor del är hänförligt till personalkostnader i basverksamheten som tidigare delvis har finansierats genom projekt. Med hänvisning till den pågående genomlysningen har direktionen den 6 oktober 2016 beslutat att underskottet 2016 balanseras mot det egna kapitalet.

Konjunkturen är stark i vår del av världen trots ganska oväntade händelser i omvärlden. Och det är fortsatt ljust stämningsläge bland företag och hushåll i regionen. Under 2016 har antalet nystartade företag per 1000 invånare ökat i Fyrbodal och vi ser en befolkningsökning i samtliga kommuner. Men tillväxten hämmas av bristen på tillgång till kvalificerad arbetskraft och bostäder. Dessutom har vi fortfarande stor arbetslöshet, särskilt i ungdoms- och invandrargrupperna i delar av området. Även den psykiska ohälsan ökar. För att få en ännu tydligare bild av Fyrbodal har ett viktigt arbete kring strukturbild Fyrbodal påbörjats. Resultatet av detta arbete ska ge oss inspel i hur vår delregion växer, utvecklas och vilka utmaningar som finns. Vi ska helt enkelt rita kartan över Fyrbodals utvecklingspotential.

Vårt uppdrag är regional tillväxt i bred bemärkelse inom Fyrbodal. Vi har stora utmaningar inom flera områden. Utbildningsnivån behöver höjas. Vi måste få fler ungdomar att fullfölja sina studier och samtidigt stimulera utbildningsväsendet så att utbildningar

som matchar den kompetensbrist som råder inom näringsliv och offentlig sektor startas. Vi behöver skapa ett bättre företagsklimat vilket ger förutsättningar för företagsetableringar i vår region, som i sin tur bidrar till fler innovationer inom såväl gröna som blå näringar.

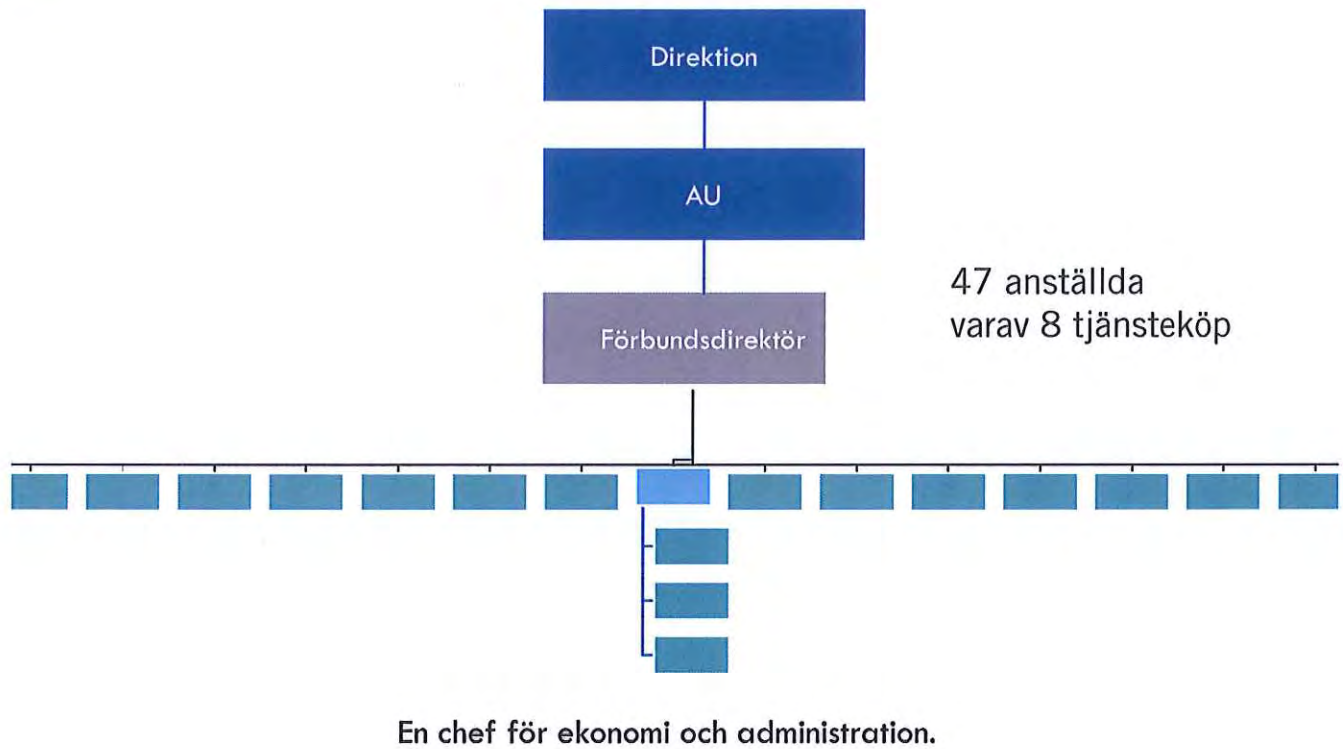
Ett strategiskt arbete som är avgörande för vår regions tillväxt är infrastrukturen, såväl tåg, kollektivtrafik, vägar som bredband. Vi driver detta arbete tillsammans med regionen och är delaktiga med olika påverkansagendor. Hälso- och sjukvårdsfrågorna är också av central betydelse för att skapa ”det goda livet” för våra invånare. Under året har ett intensivt arbete med att revidera avtalet som reglerar hälso- och sjukvårdsansvaret mellan kommunerna och regionen pågått. Även inom välfärdsområdet arbetar vi med forskning- och utveckling via FoU-socialtjänst Fyrbodal. Konceptet Icare4Fyrbodal är ett exempel.

Inom kommunalförbundet har vi ambitionen att stödja och utveckla insatser inom de utvecklingsområden där våra medlemskommuner anser att vi ska göra det. Samtidigt är det ett faktum att Fyrbodal inte är ett homogent område. Vi består av flera arbetsmarknadsområden och att samverka över hela området är inte alltid det mest naturliga för våra kommuner. Det betyder att vi måste vara professionella och lyhörda och ligga i framkant inom regional utveckling så att alla våra kommuner känner att vi gör skillnad och bidrar med nytta för varje enskild kommun. Vårt uppdrag är att vara kommunernas utvecklingsarena för hållbar tillväxt i Fyrbodal. Under mitt första år som förbundsdirektör upplever jag att alla medarbetare gjort sitt yttersta för att bidra till att skapa ett starkt Fyrbodal och den resan kommer att fortsätta såväl i hög- som lågkonjunktur.

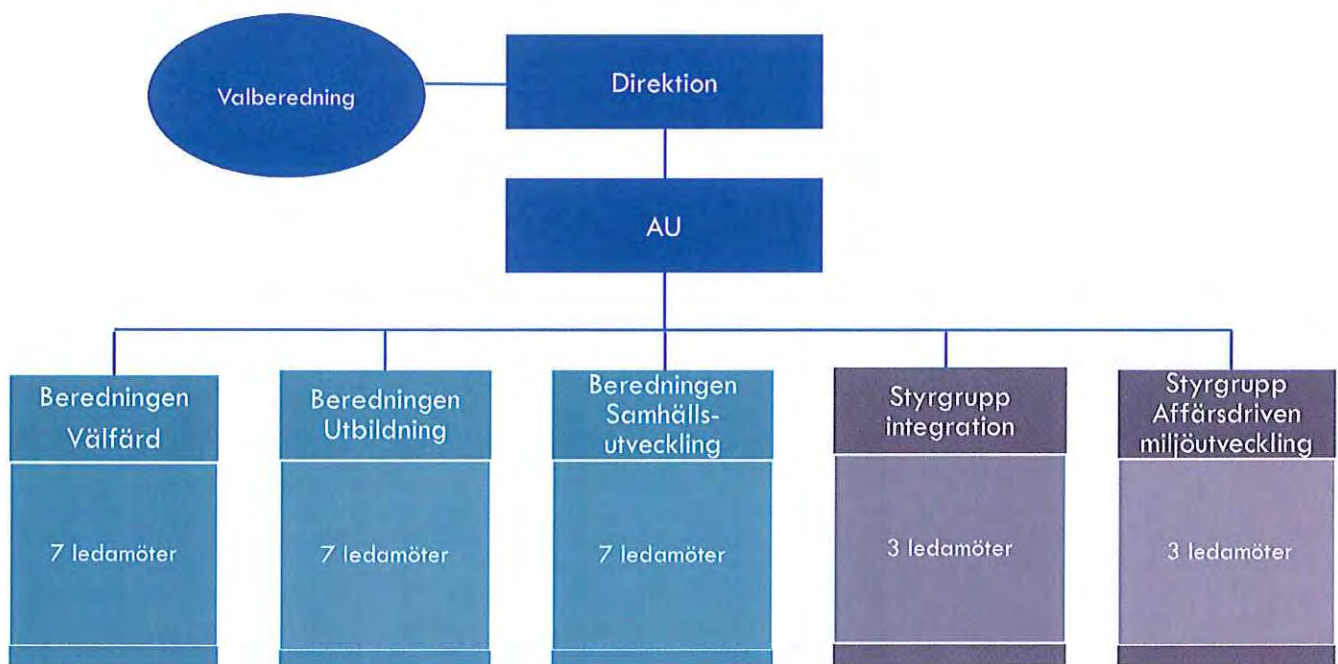

Anneli Snobl
Förbundsdirektör

Organisationsschema

Politisk organisation

Ekonomi

Omsättningen i förbundet 2016 var ca 37 miljoner kronor (exklusive tillväxtmedel), vilket är en liten ökning i förhållande till 2015. Basfinansieringen från kommunerna är drygt 7,4 miljoner kronor. Resterade intäkter är kopplade till projekten och kommer i huvudsak från EU:s strukturfonder och övriga program, Västra Götalandsregionen, staten och medlemskommunerna. Se vidare i bifogad ekonomisk redovisning.

Personal

Förbundet har inom ramen för sin basfinansiering utrymme för ca 7 tjänster. Eftersom ett antal externt finansierade verksamheter och projekt ingått i uppdragen under året har det funnits utrymme för ytterligare tjänstetillsättningar. Under de senaste åren har vi i flera fall ersatt visstidsanställningar med tjänsteköp.

Den 31 december 2016 var 25 personer tillsvidareanställda och 14 personer visstidsanställda. Förutom detta har 8 personer arbetat hos oss genom tjänsteköp. Motsvarande siffror var vid förra årsskiftet 24 tillsvidareanställda och 8 visstidsanställda. År 2016 var antalet kvinnor 31 och antalet män 8. Noteras ska att dessa siffror är antalet personer och att deras tjänstgöringsgrad varierar mellan 20 och 100 % tjänst. I bokslutet i slutet av denna verksamhetsberättelse är antalet anställda beräknat utifrån antalet heltidstjänster. Förbundet har också använt sig av tjänstemän ute i kommunerna som på uppdrag har verkat för alla kommunerna i Fyrbodalsregionen. Dessa personer, som har fackkunskap inom sina områden, betyder mycket för att förbundet ska kunna fullfölja sina uppdrag. Detta innebär ofta att ingå i arbets- eller styrgrupper för konkreta uppdrag.

Lokalisering, kansli och administration

Förbundet är lokaliserat till Riverside i Uddevalla. All gemensam administration samt merparten av verksamheten och projekten är därmed lokalmässigt samordnade. Vi har en särskild avdelning för administration, ekonomi-, projekt- och löneadministration. Avdelningen leds av en administrativ chef. Den 31 december 2016 var det fyra personer på sammanlagt 3,50 årstjänster inom avdelningen.

Den interna kontrollen

Den interna kontrollen syftar till att genom olika regelverk och kontroller minska organisationens risker. Riskerna kan gälla både det ekonomiska kapitalet och förtroendekapitalet. Kommunalförbundet vill uppnå en rimlig grad av säkerhet och att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv. Kansliet har arbetat fram en interkontrollplan som omfattar 32 kontrollpunkter. Den interna kontrollen fungerar väl.

Direktionen

Kommun	Ordinarie	Ersättare
Bengtstors	Per Eriksson	Per Jonsson
Dals Ed	Martin Carling	Per-Erik Norlin
Färgelanda	Ulla Börjesson	Tobias Bernhardsson
Lysekil	Jan-Olof Johansson	Ronald Rombrandt
Mellerud	Tommy W Johansson	Eva Pärsson
Munkedal	Åsa Karlsson	Ann-Sofie Alm
Orust	Kerstin Gadde	Hans Pettersson
Sotenäs	Mats Abrahamsson	Britt Wall
Strömstad	Peter Birgersson Dafteryd	Ronnie Brorsson
Tanum	Liselott Fröjd	Louise Thunström
Trollhättan	Paul Åkerlund Peter Eriksson	Monica Hansson Maria Nilsson
Uddevalla	Ingemar Samuelsson Carin Ramneskär	Evy Gahnström Magnus Jacobsson
Vänersborg	Marie Dahlin Gunnar Lidell	Bo Carlsson Peter Göthblad
Åmål	Michael Karlsson	Anne Sörqvist

Arbetsutskott

Ordförande	Martin Carling (c) Dals Ed
1:e vice ordförande	Paul Åkerlund (s) Trollhättan
2:e vice ordförande	Ingemar Samuelsson (s) Uddevalla
Ledamot	Liselott Fröjd (m) Tanum
Ledamot	Marie Dahlin (s) Vänersborg
Ersättare:	Per Eriksson (s) Bengtstors Peter Dafteryd (c) Strömstad

Av direktionen tillsatta uppdrag

Vissa förändringar har skett under året. Följande lista redovisar ledamöterna 2016-12-31.

Kommunalförbundets beredningar

Beredningen för Samhällsutveckling

Ordförande Anna-Lena Heydar (s) Uddevalla
Övriga ledamöter: Monica Hanson (s) Trollhättan,
Pål Magnusson (v) Mellerud, Per Eriksson (s)
Bengtstors, Clas-Åke Sörqvist (c) Tanum, Jan-Olof
Johansson (s) Lysekil, Hans Pettersson (m) Orust
Ersättare: Gunnar Lidell (m) Vänersborg, Ulla Berne
(m) Åmål

Utbildningsberedningen

Ordförande Peter Heie (c) Strömstad
Övriga ledamöter: Kennet Borgmalm (s) Vänersborg
Kristina Svensson (mp) Orust, Magnus Jacobsson
(kd) Uddevalla, Ulla Börjesson (s) Färgelanda,
Annica Erlandsson (s) Sotenäs, Annelie Fredriksson
(s) Trollhättan
Ersättare: Tobias Bernhardsson (c) Färgelanda, Hans
Schub (m) Tanum

Välfärdsberedningen

Ordförande Erika Parkås (s) Trollhättan
Övriga ledamöter: Ulla Gustafsson (m) Munkedal,
Peter Trollgårde (s) Vänersborg, Ann Sörqvist (c)
Åmål, Stefan Skoglund (s) Uddevalla, Karl Kullgren
(fp) Bengtstors, Mikael Melby (s) Mellerud
Ersättare: Louise Thunström (s) Tanum, Jörgen Mo-
lin (m) Strömstad

BHU

Martin Carling
Ingemar Samuelsson
Paul Åkerlund
Liselott Fröjd

Västkoms styrelse

Martin Carling
Ingemar Samuelsson
Paul Åkerlund
Liselott Fröjd

Affärsdriven miljöutveckling

Ordförande Martin Carling (c)
Ledamot Åsa Karlsson (s)
Ledamot Peter Eriksson (m)

Integrationsprojektet

Ordförande Monica Hanson (s)
Trollhättan
Ledamot Magnus Jacobsson (kd)
Uddevalla
Ledamot Marie Dahlin (s)
Vänersborg
Ledamot Linus Lindblad (s)
Bengtsfors
Ledamot Paul Christensson (c)
Lysekil

Regionalt kollektivtrafikråd

Ledamot Carin Ramneskär (m)
Ledamot Per Eriksson (s)

Ombud Föreningsstämma Västkom

Ordinarie Monica Hanson (s)
Ersättare Anna-Lena Heydar (s)

Bolagsstämma Mediapoolen AB

Ordinarie Louise Thunström (s)
Ersättare Ann-Sofie Alm (m)

Styrelserepresentation Mediapoolen AB

Ordinarie Peter Hemlin (m) Sotenäs
Ersättare Anders Olsson (fp) Strömstad

Stämмоombud Gryning Vård AB

Ordinarie Ingemar Samuelsson (s)
Ersättare Ulla Börjesson (s)

Revision Gryning Vård AB

Johan Nilsson (s) Munkedal

Svinesundskommittén

Ordinarie Gunnar Lidell
Ersättare Åsa Karlsson

Styrkommittén Interreg "Gränslöst Samarbeta"

Ordinarie Monica Hanson (s)
Ersättare Peter Dafteryd (c)

Arvodesberedningen

Arbetsuppgifterna tas över av valberedningen

Styrelseledamot i Innovatum AB

Ingemar Samuelsson (s)

Delregionalt samrådsorgan för

Vårdsamverkan Fyrbodan

Karl Kullgren (fp) (ordf) Bengtsfors
Erika Parkås (s) Trollhättan
Elving Andersson (c) Uddevalla
Tove af Geijerstam (fp) Vänersborg
Leif Andersson (s) Strömstad
Maria Nilsson(kd) Trollhättan

Beredningsgrupp för hjälpmedel

Erica Parkås (s)

Laxfonden

Ordinarie Tommy W Johansson (s)
Ersättare Michael Karlsson (s)

Styrelsen Film i Väst

Gert-Inge Andersson (s) Trollhättan

Vänersamarbetet

Michael Karlsson (s)

Representation i gruppen "lågtrafikerade järnvägar"

Per Eriksson (s)

Revisorer

Thomas Boström (m) sammankallande - Vänersborg
Claes Hedlund (c) - Munkedal
Anita Älgemon (c) - Tanum
Ingemar Lindhe (c) - Färgelanda
Lennart Hansson (fp) – Åmål
Auktoriserad revisor – Eva From– KPMG AB

Direktionens möten

Direktionen har under verksamhetsåret haft åtta protokollförda sammanträden. Mötena har förlagts till följande kommuner: Uddevalla (4 gånger), Dals Ed, Trollhättan, Vänersborg och Åmål. Nedan redovisas en kort sammanfattning av direktionens arbete under året.

Januari

- Revidering dokumenthanteringsplan
- Fastställande internkontrollplan 2016
- Information om naturbruksfrågor
- Beslut om nytt projekt Hela Gröna Vägen
- Integration och arbetet med nyanlända flyktingar (stående punkt)
- Information om kommande infrastrukturremisser
- Svar på Skrivelse; Stråkstudie Norra Bohusbanan

Februari

- Beslut Årsredovisning 2015
- Position Väst och avtal med Business Sweden
- Beslut Arbetsmarknadspilot Fyrbodan
- Anmälan Tillväxtmedel 2015
- Beslut ersättning för ordförandeuppdrag
- Information om broförbindelse till Lysekil

April

- Beslut Kvartalsrapport 1601-1603
- Revidering bolagshandlingar Gryning Vård AB
- Valärenden Gryning Vård AB
- Aktuella remisser Infrastruktur
- Information från Länsstyrelsen avseende Lagen om bosättning för nyanlända
- Uppdrag Genomlysning av förbundets verksamhet

Juni

- Beslut Verksamhetsplan och budget 2017
- Beslut HUV -Hållbar Utveckling Väst
- Revidering förbundets delegationsordning
- Beslut medlemskap Svinesundskommittén
- Remissförslag Cykelstrategi
- Presentation av Bohusbiennalen
- Remiss Kommunakademien Väst
- Information projekt Hela Gröna Vägen
- Uppdrag Genomlysning förbundets verksamhet

Sept.

- Beslut delårsrapport 160630
- Information ÅVS Ny älvförbindelse i centrala Trollhättan
- Uppdrag Genomlysning förbundets verksamhet
- Remissvar Cykelstrategi
- Redovisning enkät genomförd av KPMG

Oktober

- Information Revisionsrapport 160630
- Beslut HUV -Hållbar Utveckling Väst
- Information om Lagen om planerad bosättning
- Beslut om Verksamhetsplan och budget 2017
- Beslutsrekommendation från Västkoms styrelse
- Uppdrag Genomlysning förbundets verksamhet

November

- Förslag till klimatremiss Västra Götaland
- Beslut Kvartalsrapport 1607-1609
- Skrivelse från revisorerna avseende ordförande uppdraget
- Remissvar Kommunakademien Väst
- Finansiering Vårdsamverkan
- Uppdrag Genomlysning förbundets verksamhet
- Information projekt Kommungemensam platt form för integrationsfrågor
- Information budget Tillväxtmedel 2017
- Svar på skrivelse nationella satsningar bredband för landsbygden

December

- Beslut budget Tillväxtmedel 2017
- Beslut nytt Hälso- och sjukvårdsavtal
- Beslut HUV – Hållbar Utveckling Väst
- Skrivelse Dals-Ed Nössemarksvägen
- Aktuella infrastrukturfrågor
- Information Kompetensplattformarbetet
- Uppdrag Genomlysning förbundets verksamhet

Kompetensförsörjning genom Kurser och konferenser

En av kommunalförbundets uppgifter är att på uppdrag arrangera kompetensutveckling för medlemkommunerna. Kompetensförsörjning är en efterfrågad verksamhet av kommunernas medarbetare. Verksamheten är självfinansierad utan vinstintresse. Genom att erbjuda kommunerna utbildningar i närområdet istället för att resa till storstäderna, kan fler medarbetare utbildas till en lägre kostnad. Mervärdet blir att regionala nätverk skapas mellan och inom många yrkesgrupper i kommunerna.

2016 genomfördes 41 utbildningar med sammanlagt 1851 utbildningsdagar för 1046 deltagare. 19 av utbildningarna var flerdagars. 5 utbildningar ställdes in p.g.a. för få anmälningar. Antalet utbildningar under 2016 var betydligt fler än under 2015, vilket har flera olika orsaker: Kompetensförsörjningen för den sociala barnvården övertogs under 2016 och en utökning av tjänst skedde i samband med detta. Utvärderingarna från de olika utbildningarna visar på ett gott resultat; att utbildningarna i allmänhet i hög grad/i mycket hög grad är av värde för arbetet och att föreläsarna är kunniga.

Exempel på utbildningsområden är lagstiftning och handläggning inom kommunal verksamhet, integrationsfrågor, utbildningar riktade till socialtjänstens olika verksamhetsområden (barnavård, missbruk, försörjningsstöd, socialpsykiatri/funktionshinder, äldreomsorg) samt ekonomi.

Utöver dessa utbildningar har även ett antal aktiviteter genomförts, vilka är kopplade till övriga av kommunalförbundets verksamheter och projekt. Dessa aktiviteter finns redovisade under respektive beredningars områden.

Kommunikation

I uppdraget ingår både extern och intern kommunikation. Under året har en hel del tid lagts på genomlysningen. Genom den kommunikationsansvarige anordnades tre stycken nätverksträffar med respektive kommuns kommunikatörer. En fjärde träff blev inställd pga sjukdom.

De viktigaste kanalerna för kommunalförbundets externa kommunikation är följande:

- Fyrbodals.se
Antal besök: 48 640
Unika besökare: 22075
Nya besökare: (varav 11 376 från mobila enheter)
Antal nyheter på förstasidan: 60
- Nyhetsbrev
Antal mottagare: 1916
Antal utskick: 7
- Pressen
Antal pressmeddelanden: 11
- Sociala medier
Facebook
Antal inlägg: 229
Antal personer som följer oss: 543
Max antal besök på ett inlägg: 3600
Twitter, Instagram, Youtube
På dessa har vi konton, men utan större aktivitet.

Kommunalförbundet syntes i media mer än 60 gånger under 2016

Högskolan Väst – en gåva till regionen

Under 2015 har Högskolan Väst genomfört en omfattande rekryteringskampanj i regionen. Detta har lett till att antalet sökande till utbildningsprogrammen har ökat betydligt. Högskolan Väst är en viktig del av regionens utveckling och bidrar till att utbilda framtida yrkesutövare och forskare. Detta gör att regionen kan dra nytta av den högre utbildningen som högskolan erbjuder.

Flera tågstopp i Dalsland föreslås

Nya tågstationer i Dals-Rostock, Bäckefors, Brälanda och Frändefors, föreslås i en gemensam målbild för regiontågen i Dalsland. Detta framgår av en skrivelse från Dalslandskommunerna samt Trollhättans och Vänersborgs kommuner.

Bengtstors-Dals-Ed-Färgelanda

Bengtstors-Dals-Ed-Färgelanda > Sport > Nöje/kultur > Familj > Ledare > Insändare
Publicerad: 2016-03-15 15:57
Uppdaterad: 2016-03-15 15:57

Äftsmällar under tio år

AND: Välkomnar utredning

Klart med biogasstationer på mindre orter

Kraftsamlar mot våld som drabbar unga

Våld i nära relationer borde kunna fångas upp tidigt i barns liv. Sedan togs upp på en heldag på Värn som utgör startskottet för ett projekt mot våld i ungas vardag. Detta är ett viktigt steg mot att förhindra våld i nära relationer och för att skapa ett säkrare samhälle för unga människor.

Fyrbodals Kulturkollo erbjuder aktiviteter för 163 ungdomar

Nu har sommarens kulturkollo öppnat för anmälningar till de 163 platserna på en kreativ sommarlovsvecka. Detta är ett fantastiskt tillfälle för ungdomar att utveckla sina talanger och ha roligt under sommaren. Kulturkollan erbjuder aktiviteter som dans, musik, teater och bild.

Några händelser 2016

Anneli Snobl blir ny förbundsdirektör

Lasse Lindén, som varit förbundsdirektör sedan starten 2005 avslutar sin tjänst 31 mars. Anneli Snobl kommer in som ny förbundsdirektör. Detta blir starten för ett omfattande genomlysningsarbete.

Bevakning av politiska frågor

2451 personer skrev på Dalslandspendelns upprop för att Säffle och Dalsland ska få bättre tågtrafik. Namnlistorna överlämnades till kommunalförbundet och vi har bevakat frågan under året. Detta är ett tydligt exempel på hur kommunerna och andra kan använda kommunalförbundet som plattform i regionala frågor.

Nätverksarbete

En förutsättning för ett väl fungerande beredningsarbete är att identifiera och lyfta aktuella frågor inom beredningens olika ansvarsområden. Där spelar nätverken en avgörande roll och vi bedriver därför samverkan i nätverksform inom olika ansvarsområden. Nätverkandet är viktigt för att stimulera till erfarenhetsutbyte mellan kommunerna men också för att initiera ett gemensamt arbete, utbildningsinsatser med mera. Nätverken är värdefulla för utveckling, kollegialt stöd och omvärldsbevakning.

Förbundets tre beredningar

Sedan 2015 har vi tre politiska beredningar istället för fem. I korthet kan man beskriva detta som en sammanslagning av våra tidigare beredningar för Infrastruktur, Näringsliv och Kultur. Den nya beredningen kallar vi Beredningen Samhällsutveckling. Beredningen Hälsa heter numera Välfärd. Den tredje beredningen är Utbildning.

I vår redovisning har vi valt att förtydliga resultaten med ett färgsystem enligt följande:

Resultatet nått	
Resultatet delvis nått	
Resultatet inte uppnått	

Välfärd

Beredningen Välfärds verksamhetsområden är socialtjänst och hälsa/folkhälsa samt kommunal hälso- och sjukvård. Fokus är att skapa mötesplatser för kunskapsutveckling och nätverkande för personal inom socialtjänstens områden. Förutom nätverk finns två verksamheter inom beredningen - Hälsokällan och FoU-Socialtjänst (forskning och utveckling).

Hälsokällan bedrivs genom avtal mellan kommunalförbundet och kommunerna samt Norra hälso- och sjukvårdsnämnden. FoU bedrivs genom avtal med kommunerna. De flesta projekt/utvecklingsarbete inom beredningen genomförs inom ramen för Hälsokällan och FoU. En stor del av beredningens frågor är sammankopplade med regionen och övriga kommuner i länet genom en rad avtal och överenskommelser. Samarbetet sker med andra kommunalförbund via VästKom samt med Västra Götalandsregionen via Vårdsamverkan. Direktionen har också valt sex politiker att möta regionpolitiker i ett samrådsorgan för vårdsamverkansfrågor var av två även är med i Beredningen Välfärd.

Under året har Beredningen Välfärd identifierat tre områden för närmare utredning om utökad samverkan mellan kommunerna i Fyrbodalsregionen: gemensamt barnhus, samverkan kring våld i nära relationer och sammanhållen organisation för personligt ombud. Samtliga utredningar är i sin slutfas vid årets slut. I det länsgemensamma arbetet har bland annat översyn av Hälso- och sjukvårdsavtalet och Överenskommelse om samarbete kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk skett. Det har även gjorts en utvärdering av det gemensamma avtalet om hjälpmedelsförsörjningen. Av tio områden i verksamhetsplanen är sju områden uppfyllda (gröna), två delvis uppfyllda (gula) och ett ej uppfyllt (rött).

Beredningens möten

Beredningen välfärd har haft fem möten under året. Det har varit en god uppslutning med i snitt sju deltagare per möte. Utöver detta har beredningen haft möte med socialnämndsrepresentanter vid fyra tillfällen varav två tillsammans med socialcheferna. Dessa möten har handlat om till exempel FoU-frågor, innovation, socialjouren och utvecklingen av digital signering, unga och missbruk samt arbetet med över synen av Hälso- och sjukvårdsavtalet.

Beredningens nätverk

Generellt sett är chefer och personal som deltar i nätverk mycket nöjda och målen på 85 % nås med råge. Något har dock hänt i upplevelsen av att kunna påverka i länsgemensamma frågor där nöjdheten avsevärt försämrats mot 2015 (ej uppfyllt mål). Anledningarna kan vara många och kommer att analyseras. Det är viktigt att länet håller ihop och drar nytta av sin storhet både i det interna arbetet och mot den nationella nivån.

Forts. Valfärd

Under året har kommunalförbundet gjort en genomlysning vilket också inneburit en översyn av nätverken. Nätverken är värdefulla för utveckling, kollegialt stöd och omvärldsbevakning. Inom beredningen välfärd har samtliga nätverk en ansvarig socialchef för att hålla ihop strukturerna. Detta ska utvärderas under 2017. Varje nätverk har också en ordförande och sekreterare inom gruppen och får stöd av beredningens tjänstemän i varierande grad utifrån socialchefernas prioritering.

Verksamhet och projekt

eSamhället och eHälsa

Arbetet inom e-Hälsa utgår från den regionala handlingsplanen inom ramen för VästKom. Medlemskommunerna har medverkat genom att delta i projekt och kompetenshöjande aktiviteter. Under året har arbete pågått med till exempel digital signering, utgivningskontor för SITHS-kort för säker inloggning har startat i Lysekil och Åmål, mall för handlingsplan Trygghet, service och delaktighet i hemmet med digitalteknik har tagits fram. Ett arbete för att sluta faxes journalhandlingar mellan vårdgivare har påbörjats i samverkan med regionen. Västragötalandsregionen har påbörjat ett arbete med Framtidens vårdinformationsmiljö, där kommunernas intresse bevakas.

Det har även pågått ett arbete för att öka användningen av videoteknik vid samordnad vårdplanering. Upphandling av IT-stöd för samordnad vårdplanering har gjorts och i december gick samtliga vårdgivare över till SAMSA som ersatte det gamla KLARA SVPL. Arbetet inför systembyte med bland annat omfattande utbildningssatsningar har pågått hela året. Några särskilt positiva resultat inom eHälsa att lyfta fram är ökad användning av Nationell patient översikt (NPÖ) och att samtliga kommuner nu har övergått till digitala trygghetslarm.

Strukturen för att arbeta med digitalisering i Fyrbodal har delvis förändrats genom att Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg (TUV) driver tre projekt: E-arkiv, E-förvaltning samt Valfärdsteknik. Arbetet leds av kommuncheferna i nämnda kommuner

Hälsokällan

Hälsokällans mål är att främja barn och ungas hälsa utifrån tre fokusområden, Normkritiskt förhållningssätt, Föräldrastöd samt Ledarskap och bemötande. Under 2016 har Hälsokällan mött 2 535 ”viktiga vuxna” i 95 olika aktiviteter. Flest aktiviteter finns

inom området ”ledarskap och bemötande”. En stor del av uppdragen är kopplade till integration. Bland dessa aktiviteter hör 11 utbildningar i ”Hitta rätt” (sambandsinformationsmaterial för ensamkommande flyktingungdomar) för personal på boenden och ett flertal utbildningar om hedersförtryck.

Under året har också mycket tid ägnats åt förarbete för ett ESF-projektet ”En skola för alla”. Ett projekt med syfte att alla ungdomar ska gå ut grund- och gymnasieskola med godkända betyg.

Vid halvårsskiftet startade Hälsokällan upp ett våldsförebyggande projekt, ”En vardag fri från våld – barn och ungas rätt”. Projektet kommer att pågå till 31 december 2018 och finansieras med regionala folkhälsomedel. Som en introduktion till projektet anordnades en konferens i november med drygt 250 deltagare. Intresset för våldsförebyggande arbete är stort och många kommuner vill delta i projektet. Kompetensutveckling riktas till fem olika yrkesgrupper: förskolepersonal, skolpersonal med ansvar för raster, specialpedagoger, fritidsledare och personal på boenden för ensamkommande flyktingungdomar.

Forts. Välfärd

Forskning och utveckling (FoU) i socialtjänsten

FoU-Socialtjänst arbetar genom tre FouRum, där representanter för kommunernas ledningsgrupper inom områdena vård och omsorg, IFO och funktionshinder/socialpsykiatri möts och initierar kunskapsutveckling. En deltidsanställd vetenskaplig ledare kopplar ny efterfrågad forskning till verksamheterna genom FoU-caféer, inspirationsdagar och annat.

Socialtjänstövergripande utvecklingsarbete under året har varit stöd till området öppna jämförelser (ÖJ) och en förstudie till en gemensam idésluss, ICare4Fyrbodals, för innovationer inom socialtjänsten med hjälp av näringslivet. Förstudien ledde till en beviljad ansökan hos Vinnova i december.

Individ och familjeomsorg (IFO) har fokuserat på den kommungemensamma kompetensplanen för sociala barnvården. En forskningscirkel om att införa och använda Scott Millers ORS-/SRS-frågor har genomförts. Metodstöd för delaktighet och kvalitet gavs till de olika verksamheterna inom IFO. Genom utvalda kontaktpersoner gör IFO och socialtjänsten i Fyrbodals sin röst hörd i delregionala och regionala sammanhang. Under hösten anställdes en nätverksledare på uppdrag av IFO cheferna, att leda befintliga och efterfrågade kunskapsnätverk.

Inom vård- och omsorgsområdet har en strategi för baspersonalens kompetens och titulatur tagits fram och antagits av socialcheferna. Socialcheferna avvaktar med att införa den nya titulaturen. Kompetenskraven används. FoU-seminarium med efterfrågade forskare har genomförts, till exempel om hjärtsvikt och personcentrerad vård. Individens behov i centrum (IBIC) är ett förhållningssätt och ett arbetssätt som införs inom vård- och omsorg och sjukvård. En utvecklingsledare (25%) leder ett nätverk för att stödja implementeringen av detta i kommunerna. För att utveckla beredskapen att ta emot studenter som gör sin verksamhetsförlagda utbildning (VFU) i kommunerna har en satsning på handledarkompetens för högskoleutbildade gjorts. Dessutom finns en gemensam (15%) VFU processledare för sjuksköterskorna.

FouRum Funktionshinder/Socialpsykiatri (F/S) har tagit fram strategier för baspersonalens kompetens och titulatur inom socialpsykiatri samt LSS som har implementerats i de flesta kommunerna. En uppdragsutbildning för Personliga Assisterare är genomförd tillsammans med Högskolan Väst. Metodstöd för ökad delaktighet gavs till att genomföra gruppsamtal enligt delaktighetsmodellen (DMO). En utbildning för systematisk uppföljning är avslutad. Utbildningen fick stor uppskattning och den ska utvecklas till en högskolekurs. Inspirationsdagar med efterfrågade tema och många deltagare har genomförts. Ett forskningsprojekt kring välfärdsteknik pågår tillsammans med forskare från Högskolan Väst.

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
 <p>Skapa en välfungerande samverkan mellan kommuner.</p>	<p>-Regelbundna träffar med Socialchefer, MAS och folkhälsosamordnare. -Stödja kunskapsutveckling och initiativ till konkret samarbete. -Samordna statliga satsningar som socialchefsnätverket prioriterar.</p>	<p>Minst 85 % upplever: -en praktisk nytta i vardagen -en god samverkan mellan kommunerna.</p>	<p>(23 svar från socialchefer och MAS) Praktisk nytta i vardagen: 100 % nöjda God samverkan mellan kommuner: 100 % nöjda</p>
 <p>Stödja kommunernas socialtjänst och folkhälsoarbete i omvärldsbevakning.</p>	<p>-Delta i valda nationella och regionala nätverk. -Bevaka nationella och regionala initiativ. -Bjuda in representanter på olika nivåer till dialog.</p>	<p>Minst 85 % upplever: att de får stöd i sin omvärldsbevakning.</p>	<p>(46 svar socialchefer, MAS och FouRum) Stöd i omvärldsbevakning: 96 % nöjda</p>
 <p>Skapa en fungerande samverkan inom länet mellan kommunerna och i gränssnittet mot regionen.</p>	<p>Företräda kommunerna i samarbete inom ramen för VästKom - nätverk med socialhandläggare i länet.</p>	<p>Minst 85 % upplever: -att de är väl informerade om läns gemensamma frågor -påverkansmöjlighet i läns gemensamma frågor.</p>	<p>(23 svar socialchefer och MAS) Information om läns gemensamma frågor: 74 % nöjda Möjlighet att påverka i läns gemensamma frågor: 83 % i låg utsträckning</p>

Forts. Välfärd

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Skapa förutsättningar för trygga och goda uppväxtvillkor. (Folkhälsopolitisk policy, Regional strategi för alkohol, narkotika, dopning och tobak 2013-2015 - Västra Götalands län, VG 2020 – 2.2.1) 	Stödja samverkan mellan kommunerna och regionen för barn med psykisk, psykiatrisk och social problematik inom ramen för Västbus riktlinjer.	Kommunal representation i delregional ledningsgrupp – förvaltningschef utbildning och socialtjänst samt chef IFO.	Funktioner tillsatta - klart
	Stödja uppbyggnaden av samverkan mellan kommunerna och regionen avseende barn och unga inom ramen för Vårdsamverkan.	Upprättat avtal för Vårdsamverkan där Hälsokällan ingår.	Hälsokällans avtal är klart men inte ihopkopplat med vårdsamverkan.
	Erbjuda nätverk för handläggare som arbetar med ensamkommande barn.	Minst 85 % upplever: -en praktisk nytta i vardagen -en god samverkan mellan kommunerna.	Nätverket var delvis vilande under 2016 p.g.a. vakans. Ingen uppföljning gjord.
	Förstärka delaktighet och inflytande för barn och unga inom socialtjänstens alla områden.	Minst 85 % upplever: Stöd i arbetet med att utveckla delaktighet och inflytande för barn och unga.	Enkät ej gjord. Två satsningar har gjorts inom området.
	Skapa mötesplatser och erbjuda kompetensutveckling inom Hälsokällans prioriterade områden (föräldrastöd, normkritiskt förhållningssätt, ledarskap och bemötande) till exempel ICDP.	Minst 85 % är nöjda med aktiviteter som de deltagit i via Hälsokällan.	Inget resultat pga teknikfel.
	Delta i ett regiongemensamt projekt kring skolnärvaro och skolavhopp.	Projektet godkänt och uppstartat.	Ja
	Eftersöka möjligheten att särskilt jobba mot våld/kränkandebehandling riktat mot barn och unga.	Upprättad ansökan om medel.	Ja
	Arbeta för samverkan mot droger i länet.	Aktivt deltagande i länsamverkansgrupp.	Ja
	Samverka med berörda aktörer kring unga lagöverträdare.	Namngiven person från FouRum IFO i samverkansform.	Ja (inga möten under året)

Forts. Välfärd

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
<p>Skapa förutsättningar för jämlika och jämställda livsvillkor. (Folkhälsopolitisk policy, VG 2020 2.1)</p> 	<p>Stödja kommunerna i utvecklingsarbetet inom funktionshinderområdet till exempel utbildning och forskningsseminarier</p> <ul style="list-style-type: none"> -Förstärka brukarmedverkan. -Utbildning delaktighetsmodellen. -RAST – rastaktiviteter som en del av likabehandlingsarbetet i skolan för att främja inkludering. 	<p>Minst 85 % upplever:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Praktisk nytta i vardagen. -Samverkan mellan kommunerna. -Stöd i kunskapsutvecklingen. 	<p>(7 svar från FouRum funktionshinder/ socialpsykiatri)</p> <p>Praktisk nytta i vardagen: 100 % nöjda</p> <p>God samverkan mellan kommuner: 100 % nöjda</p> <p>Stöd i kunskapsutvecklingen: 100 % nöjda</p>
<p>Skapa förutsättningar för en mer kunskaps- och evidensbaserad praktik. (VG 2020 - En ledande kunskapsregion, 1.2.3, En region för alla 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.2.3)</p> 	<p>Stödja kommunerna i forsknings- och utvecklingsarbete enligt antagna FoU-mål.</p>		Ja
	<p>-Tillskapa särskild resurs för FouRum IFO.</p>	<p>Beslut om resurs.</p>	Ja
	<p>-Initiera, genomföra och utveckla systematisk uppföljning.</p>		Förhandlingar pågår med Högskolan Väst
	<p>-Projekt om välfärdsteknik för att främja delaktighet och självständighet.</p>	<p>Påbörjat projekt om välfärdsteknik.</p>	Ja
	<p>-Utvecklingsarbete kring kompetens och titulatur inom LSS, socialpsykiatri och vård och omsorg.</p>	<p>Förslag om kompetens och titulatur inom socialpsykiatri och vård och omsorg är antagna av socialcheferna.</p>	Ja
	<p>-Fortsatt stöd till utveckling av kompetensplan för personal inom den sociala barn- och ungdomsvården samt utveckling av kompetensplan inom ytterligare områden.</p>	<p>Minst 85 % upplever:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Nöjdhet med utbildningarna riktade till sociala barn- och ungdomsvården. 	<p>Utan att kunna verifiera det med en samlad siffra så är minst 85 % av kursutvärderingarna positiva.</p>
	<p>-Stödja samordning och vidareutveckling Vård- och omsorgscollege.</p>	<p>Godkänd ansökan om certifiering av Vård- och omsorgscollege.</p>	Ja
	<p>-Gemensam organisation och tekniskt system för praktiksamordning.</p>	<p>Beslut om praktikplatsamordning från berörda parter.</p>	Projektmedel beviljade, arbete pågår.

Forts. Välfärd

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Stödja kunskapsutveckling, initiera, stimulera, handleda personal att bedriva verksamhetsnära forskning och utveckling. (VG 2020 – 2.1.2, 2.2.3, 2.2.4) 	Erbjuda personal inom socialtjänsten stöd för att ta magister-/mastersexamen.		Ingen ansökan om stöd inkom under året.
	Initiera/delta i samverkan med andra huvudmäns och/eller högskolors FoU-verksamhet.	Minst ett projekt med annan FoU-verksamhet och/eller högskola.	Projekt om utveckling av välfärdsteknik i samverkan Högskolan Väst. Samt FoU-seminarier inom ramen för vårdssamverkan.
	Erbjuda vetenskapligt stöd till kommunerna.	Deltagare i FoU-aktiviteter. Minst 85 % upplever: -Stöd i att få tillgång till vetenskaplig kunskap. -Stöd i sitt magister-/mastersarbete.	Uppgift saknas Ej aktuell
Sprida forskningsinformation till verksamhet och politiker. (VG 2020 - 2.2.3) 	Ge stöd i informations-sökning, tillgång till forskare och nya forskningsresultat genom bland annat FoU-caféer och FoU-seminarier inom socialtjänstens områden.	Minst två aktiviteter per termin.	Fyra FoU-caféer/ seminarier Framtaget system för att söka vetenskapliga artiklar.
Stödja kommunerna i arbetet med att etablera koncept för ökad trygghet, service och delaktighet med hjälp av digital teknik. (VG 2020 IT-infrastruktur 2.3.3) 	-Skapa en väl fungerande samverkansstruktur för utvecklings- och erfarenhetsutbyte inom eHälsa. -Identifiera eHälsområden för konkret samverkan och utveckling. -Stödja kommunerna i omvärldsbevakning inom området. -Företräda kommunerna regionalt och nationellt inom området.	Minst 85 % upplever: -en praktisk nytta i vardagen -en god samverkan mellan kommunerna -stöd i den digitala teknikutvecklingen	(15 svar socialchefer och eHälsokontaktpersoner) Praktisk nytta: 93 % nöjda God samverkan: 87 % nöjda Stöd i digital teknikutveckling: 53 % nöjda

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Förbättra samverkan med regionen inom ramen för Vårdsamverkan. (Verksamhetsplan Vårdsamverkan Fyrbodal, Handlingsplan Det goda livet för sjuka äldre i Västra Götaland) 	-Stödja en sammanhållen vård och omsorg om mest sjuka äldre.	-Färdig översyn av Vårdsamverkan med förslag till upplägg för framtida arbete.	Klart
	-Stödja en sammanhållen vård och omsorg kring personer med psykisk funktionsnedsättning och missbruk /beroendeproblematik.	-Ledningsgrupp och uppdragsbeskrivning finns på plats för samverkan barn och unga.	Klart
	-Delta i utredning och föreslå former för samverkan kring våld i nära relationer	Utredning med förslag till struktur och beslut finns.	Klart
	-Bereda aktuella frågor i berörda nätverk som till exempel socialchefer, MAS;ar och FouRum.		Flödet av information och förankring fungerar.
	- Förnyat avtal för Vårdsamverkan Fyrbodal där Hälsokällans verksamhet ingår.		Avtal förlängt under 2017, arbete med nytt avtal för 2018-2019 pågår. Hälsokällan har eget avtal som är klart.

Samhällsutveckling

Samhällsutvecklingsberedningens sakområden omfattar infrastruktur, kollektivtrafik, kultur, näringslivsutveckling samt tillväxtmedel, affärsdriven miljöutveckling, fysisk planering, arbetsmarknadsfrågor, kompetensförsörjning (delat ansvar tillsammans med beredningen Utbildning) och vissa miljöfrågor. Inom beredningen arbetade 9,9 tjänstemän under 2016.

Då beredningens sakområden har naturliga beröringspunkter och gemensamma målsättningar, finns goda förutsättningar för en samordnad, effektiv och måluppfyllande verksamhet för att driva regional utveckling. Infrastruktur och kollektivtrafikfrågor harmoniserar mycket väl med näringslivsfrågorna och satsningarna på kulturen för att åstadkomma att den kulturella dimensionen genomsyrar alla delar i samhället. Detta i kombination med en attraktiv och framåtsatsande miljöregion där beredningen jobbar med de blå och gröna näringarna och förädling av dessa, samt biogasutveckling och elfordonsutveckling. Beredningen har fått utökad uppdrag genom den gemensamma företagsetableringsservicen Position Väst och arbetet med att ta fram en gemensam strukturbild för Fyrbodalsregionen. Under senhösten beslutades även att integrationsfrågorna ska ha sin hemvist i beredningen.

Under verksamhetsåret har beredningen, förutom sina ordinarie uppdrag, även jobbat med att finna former för hur man på bästa sätt kan samverka med förbundets övriga två beredningar. Ett gemensamt arbetssätt och beredningsförfarande kopplat till tillväxtmedlen mellan beredningen Samhällsutveckling och Utbildningsberedningen har påbörjats både på tjänstemannanivå och på den politiska nivån.

Inom ramen för Delregional Genomförandeplan Fyrbodalsregionen 2014 – 2020 upprättades en budget för 2016 på totalt 20,5 miljoner kronor i tillväxtmedel som finansierade projekt som driver utveckling och tillväxt i Fyrbodalsregionen inom områdena näringsliv, kultur och miljö.

Beredningens möten

Under 2016 har beredningen Samhällsutveckling sammanträtt vid sex tillfällen. Särskilda ärenden och teman som har beretts under året är studien Kreativa Kraftfält, budget för tillväxtmedel 2017, infrastrukturinspel till den regionala planen, klimatremissen, strukturbild Fyrbodalsregionen och verksamhetsövergången av Position Väst.

Nätverk

För att förankra och diskutera ärenden som väckts till och i beredningen diskuteras och bereds ärenden i olika tjänstemannaberedningar kopplade till beredningens ansvarsområden. Nätverken är ett viktigt verktyg för kunskapsöverföring och kontaktskapande mellan kommunerna. Nedan redogörs för de tjänstemannanätverk beredningen har haft kopplat till sig under 2016.

- Infrastruktur och kollektivtrafikansvariga
- Kulturansvariga
- Bibliotekschefer
- Näringslivschefer/utvecklare
- Kommunrepresentanter med ansvar för integrationsfrågor

Fokusområde Infrastruktur & kollektivtrafik

Nätverksarbeten

Ärenden som ska behandlas av Samhällsutvecklingsberedningen och slutligen beslutas av Direktionen, diskuteras och bereds av den så kallade tjänstemannaberedningen som utgörs av tjänstemän som ansvarar för infrastruktur och/eller kollektivtrafikfrågor i respektive kommun.

Aktiviteter under året

• Regional plan

Aktiviteterna har i stort följt den plan som tidigare beslutats. I slutet av året påbörjades arbetet med en ny plan. I ett första skede har inriktningsplaneringen genomförts och avslutats med ett arbete som benämns Regional Systemanalys. I slutet av året har också insamlandet av brister i den regionala infrastrukturen kartlagts och skickats in till Västra Götalandsregionen.

• Nationell infrastrukturplan

Arbetet har påbörjats när det gäller revidering av nuvarande plan. De viktigaste frågorna vi har valt att fokusera på är nya slussar i Göta älv och kompletteringar av järnvägsinfrastrukturen mellan Öxnered och Norska gränsen.

• Regional cykelplan

Fyrbodals har varit delaktiga i framtagandet av en regional cykelplan. Under året har också prioriteringen av insatser gjorts på objektsnivå. Den cykelgrupp som finns med representation från medlemskommunerna har till syfte att diskutera cykelfrågor generellt, initiera gemensamma aktiviteter samt att samordna ansökningar om medfinansiering till Trafikverket.

• Remisser

Under året har följande remissyttranden avgivits efter inspel från kommunerna.

- Regional gods- och transportstrategi
- Anpassning av hastigheter på vägar
- Kollektivtrafikens Trafikförsörjningsprogram

• Skrivelser

Kommunalförbundet har under året beslutat att ställa sig bakom följande skrivelser.

- Nationell satsning på bredband för landsbygden
- Stråkstudie Norra Bohusbanan
- Ny älvförbindelse i centrala Trollhättan

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Väg			
Planerade åtgärder i regional plan i stråk 2 är påbörjade. Rotvik-Bäcken (161) samt Säckebäck-Varekil (160) är påbörjade.	Bevaka och föra dialog med VGR/Trafikverk. Bevaka och dialog med VGR/TrV.	Planerade objekten för 2016 är påbörjade. Vägoobjekten är påbörjade	De planerade objekten för 2016 är påbörjade. De planerade objekten för 2016 är påbörjade.
Upprustning av E45 norr om Frändefors är aktualiserad och förankrad att tas upp i nationell plan vid kommande revidering.	Dialog med VGR och Trafikverk de kommande åren. Vid behov agera politiskt.	Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har gjorts i syfte att möjliggöra att objektet kan tas upp i nat. plan vid kommande revidering	Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har gjorts.
Återaktualisera frågan om de två flaskhalsarna på E45 mellan Gbg-Thn (Göta och Slumpån).	Vid förekommande fall lyfta frågan.	Objekten har initierats hos Trafikverket.	Objekten har initierats hos TFV.

Forts. Infrastruktur & Kollektivtrafik

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Järnväg			
Missing Link med åtgärder är initierad och förankrad att tas upp i nationell plan vid kommande revidering.	Dialog med VGR och TrV de kommande åren. Politisk påverkan.	Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har gjorts.	Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har gjorts.
Successivt förhöjd standard på Norra Bohusbanan.	Kontinuerlig dialog med TrV och VGR. Politisk påverkan.	Reinvesteringsåtgärder är planerade i syfte att förbättra standarden på banan.	Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har gjorts.
Mötesspår på Södra Bohusbanan i Grohed.	Dialog med VGR och TrV. Politisk påverkan.	Beslut har tagits om byggnation av mötesspår i Grohed.	Reinvesteringsåtgärder planerade. Beslut har tagits.
En strategisk framtida inriktning och hantering gällande Lysekilsbanan.	Inleda en process och aktiviteter för hur/om banan ska hanteras.	En viljeinriktning för banans framtid.	Viljeriktning klar.
Beslut om en ev virkesterminal i Bäckeфорs.	Ta fram en skogsnäringsstrategi.	En strategi som beslutsunderlag.	Strategi framtagen.
IT/Fiber			
Främja en fortsatt utbyggnad av fiberanslutning till Fyrbodals invånare på landsbygd.	På lämpliga sätt verka för en fortsatt utbyggnad av fiber.	Fler hushåll i Fyrbodals har möjlighet ansluta sig till fiber.	Stämna av mot antalet nyanslutna fiberföreningar på landsbygden.
Kollektivtrafik			
Kollektivtrafikåtgärder enligt regional plan som berör Fyrbodals är påbörjade/färdigställda.	Tät dialog med VGR och Västtrafik. Politisk påverkan.	Planerade kollektivtrafikåtgärder är påbörjade.	Avstämning mot regional plan och Västtrafik.

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Sjöfart			
Säkerställa Vänersjöfartens framtid. Nya slussar finns med i nationell plan vid kommande revidering.	<p>Behovet av investering i nya slussar i Trollhätte kanal aktualiseras och förankras så att objektet kan tas upp i nationell plan vid kommande revidering.</p> <p>Politisk påverkan och argument.</p>	Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har gjorts i syfte att möjliggöra att objektet kan tas upp i nationell plan vid kommande revidering.	Förberedande aktiviteter och påverkansarbete har gjorts.
Cykel			
Verka för en utbyggnad av gång- och cykelvägar i Fyrbo-dal.	Lyfta frågan bland annat genom möten, workshops och skrivelser.	Kommunerna har påbörjat projektering/byggnation av cykelvägar utifrån den regionala planen.	Mäta hur många kommuner som har påbörjat projektering/byggnation av cykelvägar utifrån den regionala planen.

Fokusområde Kultur

Fokusområde Kultur har två likvärdiga strategidokument att utgå ifrån:

- En mötesplats i världen, kulturstrategin för Västra Götaland 2012
- Västra Götaland 2020, strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020

I Genomförandeplan Fyrbodals finns 20 prioriterade insatser varav två är inom kulturområdet:

- Främja en aktiv och nyskapande kulturregion för alla i hela Västra Götaland (4.1.1)
- Utveckla Västra Götaland som en plats där unga möts, främja ungdomskulturen (4.1.2)

Kulturen kan sägas ha en indirekt roll för samtliga prioriterade insatser eftersom det finns uttalade önskemål om att kulturen ska genomsyra alla delar i samhället. Kultur har valt att fokusera på, utöver de två ovanstående, följande prioriterade insats:

- Stimulera ökat entreprenörskap och intraprenörskap (1.1.1)

Arbetet med kulturfrågor sker i samverkan främst med kommunernas kulturansvariga, bibliotekschefer, Kultur i Väst, Västarvet och Västra Götalandskoncernavdelning kultur.

Fokusområde Kultur har två likvärdiga strategidokument att utgå ifrån:

- En mötesplats i världen, kulturstrategin för Västra Götaland 2012
- Västra Götaland 2020, strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014-2020

Nätverksarbeten

I beredningens arbete ingår att driva två nätverk; kulturansvariga och bibliotekschefer. Under år 2016 har de kulturansvariga träffats fem gånger. Arbetet med kultur i kommunerna ser mycket olika ut. Tillsammans arbetar vi för att stärka kulturen inom vårt område. Nätverket har hög närvaro vid sina möten. Mötena är få och därför har det ibland varit svårt att få till ordentligt med utrymme för längre dialoger. Gruppen bestämde att pröva att ha heldagar år 2017. I samband med årets seminarium Attraktiva kommuner – verktyg för utveckling, Parker - trädgårdar - platsspecifik konst träffades båda nätverken kultur- och näringslivsansvariga och hade en gemensam överläggning för att fördjupa sig i arbetet med slutrapporten studien Kreativa Kraftfält Fyrbodals. Nätverket för bibliotekschefer är relativt nytt (start november 2012) och sprunget ur gruppens behov av att få träffas regionalt.

Gruppen uppskattar att Fyrbodals kommunalförbund tar på sig en samordnande roll för mötena. Under 2016 träffades gruppen fyra gånger. Representant från Kultur i Väst deltar i mötena, de driver frågan om kompetensutveckling och vill ha en aktiv dialog med bibliotekscheferna. Mötena alternerar mellan de 14 biblioteken inom Fyrbodals. Studiebesök har också gjorts på Högskolan Väst. Från det besöket inleddes ett samarbete mellan skolan och biblioteken.

Forts. Kultur

Tillväxtmedel 2016

Under året har åtta projekt tilldelats medel; Affärsutveckling Dalslands kanalområde (år 3), Udden skulpturställning, Regionalisering av västsvenska internationella festivaler, Varvsspelet 2017, HOPP - miljömusikal med barn och unga, Kulturkollo 2016, Landet Mitt I Mellan- E6 och 45:an, Kreativa kraftfält - fördjupning.

Två förstudier; Se Huset Fortsätter! och Hembygd 2.0 Bohusskrönor.

Kulturkollon

Fyrbodals kulturkollon är mycket omtyckta och efterfrågade. Nio kollon med 163 barn/ungdomar har till stor belåtenhet genomförts. En tredjedel av deltagarna var pojkar. Barnen har svarat på en enkät om hur de tyckte att kollona har varit. Denna visar att deltagarna varit mycket nöjda och har i snitt satt betyget 4,5 poäng av 5 möjliga, några av kollona har närmare 5 i betyg.

Seminarier

Ett seminarium har genomförts under rubriken "Attraktiva kommuner- verktyg för utveckling". Årets seminarium Parker - Trädgårdar - Platsspecifik konst lockade i år bland annat till sig många konstnärer.

En digital enkät om seminariet skickades ut till cirka 150 deltagare. Tyvärr kom den ut lite för lång tid efter seminariet vilket har påverkat antal svarsresultat. Gensvaret från de som har svarat är mycket positivt både när det gäller seminariet och hela seminarieverksamheten. Detta har även meddelats till oss via mail, telefonsamtal och vid olika sammankomster.

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Ge stöd till att förverkliga idéer inom kulturella- och kreativa näringar (KKN) (1.1.1)	Hantera ansökningar och fördela tillväxtmedel.	Ansökningar är hanterade och medlen fördelade.	Ansökningar är hanterade och medlen fördelade. ●
	Samverka med VGR enligt handlingsprogrammet KKNs mål och syfte.	Samverkan pågår med VGR enligt programmet KKNs mål och syfte.	Samverkan, på grund av att personal slutade har arbetsgruppen om arbetsprocessen fått framflyttats. ●
	Vara en av de drivande aktörerna i arbetet med att undersöka om det går att få fram några gemensamma nämnare för att bygga samverkansprojekt där man får med delarna: Kulturarv/miljö Konst/kultur Industri/besöksnäring.	Är delaktiga i GRANIT, Kreativa Kraftfält Fyrbodol och Konst att besöka.	Är delaktiga i GRANIT. Kreativa Kraftfält Fyrbodol studiens slutrapport är klar och hur arbetet utifrån KKF ska ske diskuteras. Konst att besöka. Kontinuerligt arbete pågår gällande konstfrågorna. ●

Samverkansprojekt inom Fyrbodal			
Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Skapa ökade möjligheter för barn och unga att aktivera sig kulturellt. 4.1.2	Vara huvudarrangör för Kulturkollo barn och unga.	Kulturkollon är genomförda och utvecklade.	Enkät till samtliga deltagare. Intervjuer med utvalda deltagare.
Arbeta med "Attraktiva kommuner" för att öka kunskapen om kulturens roll i samhällsutvecklingen. 4.1.1	Genomföra seminarier, baserade på bland annat forskning, till politiker och tjänstemän samt till konstnärer/ kulturfolk/arkitekter. Utforska möjligheten att genomföra ett seminarium om den offentliga miljöns betydelse för hälsa och välfärd tillsammans med Beredningen Välfärd.	Två seminarier/per år med ca 120 deltagare/gång. Deltagarna upplever att kunskapen ökat genom seminarierna. 85% upplever: kunskapsökning. Möjligheten är utforskad.	Genomförda seminarier, antal deltagare. Ett seminarium genomfördes med ca 120 deltagare Digital enkät till deltagarna. På grund av att den kom ut för sent blev svarsfrekvensen låg. På grund av tidsbrist har möjligheten inte utforskats.
GRANIT – ett regionalt stenprojekt i Norra Bohuslän. (4.1.1 och 4.2.2)	Skapa ett projekt utifrån förstudie från 2015. Projektet avser att lyfta fram och möjliggöra en satsning där ideella krafter, det offentliga och näringslivet skapar en plattform för ett kultursystem där flera aktörer är verksamma mot samma mål.	Projektet har startat.	Projektet har startat. Förstudien är klar och arbetet med en Leaderansökan (Sotenäs kommun) är klar och tillstyrkt.
Kreativa Kraftfält Fyrbodal. (4.2.2)	Genomföra projektet Kreativa Kraftfält Fyrbodal med syfte att se vilka platser i Fyrbodal som utmärker sig som kreativa kraftfält.	Analys av kartläggning pågår.	Analys av kartläggning pågår.

Forts. Samverkansprojekt inom Fyrbodalen			
Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Konst att besöka. (4.2.2)	Skapa ett projekt utifrån en förstudie från 2015. Projektet avser att Fyrbodalen ska framstå som en del av en konstregion och att få skjuts på egen konstmarknadsföring genom andras agerande.	Projektet startat.	Projektet startat. Arbetet med konstfrågor pågår i olika konstellationer, t ex med Utförarorganisationerna Kultur i Väst och Västarvet.
Internationella festivaler.	Stödja arbetet med att föra ut Film- och scenkonstfestivalerna till kommunerna.	Stödet genomfört.	Ett flertal kommuner har deltagit i både film- och scenkonstbiennalen.
Samverkansidéer inom Fyrbodalen. Initiera diskussioner om framtida arbeten. (4.1.1 och (4.2.2)	Diskussioner om Ungdom Kulturplaneter – stjärnor. Lära av varandra Skapande skola Mänskliga rättigheter-SPEKTRUM.	Diskussioner har förts inom respektive område om samverkansidéer.	Diskussioner pågår kontinuerligt. SPEKTRUM har genomförts

Fokusområde Näringsliv

Under 2016 har näringslivsarbetet stärkts inom beredningen. Tillsammans med näringslivsutvecklarna i Fyrbodals 14 kommuner har näringslivsutvecklaren på förbundet arbetat fram förslag till tillväxtmedlen på näringslivssidan för att verkställa de gemensamma strategier som finns inom Genomförandeplan Fyrbodal 2014-2020 och den regionala strategin VG2020. En rad organisationer och föreningar i Fyrbodalregionen har tilldelats regionala utvecklingsmedel för att kunna driva projekt som skapar tillväxt. Totalt har 23 projekt startats upp och bedrivits, varav 11 externa organisationer fått projektmedel och 12 projekt bedrivits på kommunalförbundet. En förstudie har genomförts av Sotenäs kommun (Autonoma fordon på landsbygd). Tillsammans har kommunerna i Fyrbodal finansierat projekten och förstudien med 7 975 000 kr. Den totala omsättningen på projekten har varit 71 665 899 kr. (I dessa belopp ingår inte kultur och miljömedel).

Arbetet med att driva en gemensam företagsetablering och öka attraktionskraften för nya företag och investeringar har vidareutvecklats genom Position Västsamarbetet, där även tre skaraborgskommuner ingår. Proaktiva marknadsförings- och säljinsatser genomförs i Sverige och Norge och antalet etableringsärenden ökar. Två logistikverksamheter har etablerat sig i området under året, varav ett nordnorskt företag. Arbetstillfällena har bevarats, men ännu har dock inte nya tillkommit. Ett strategiskt viktigt steg togs när kommunalförbundet under året tecknade avtal med Business Sweden som inlett samverkan med Position Västkontoret för fler internationella företagsetableringar och -investeringar.

Projekten Företagsakuten Fyrbodal, Finansieringsrådgivning Fyrbodal, Ägarskifte Micro och Näringsliv i samverkan har blommat ut i full kraft och visar på goda resultat. Ett resultat av projektet Näringsliv i samverkan är den kommungemensamma satsningen på att skapa ett bättre företagsklimat i Fyrbodal. Projektet har påbörjats i samarbete med Västra Götalandsregionen och Sveriges kommuner och landsting (SKL). Ett ytterligare resultat är att ett projekt som ska tillvara på kompetensen bland utrikesfödda invånare har formats och beviljats. (Framtidsentreprenörer och stärkt näringsliv i Fyrbodal).

Tjänsten som ansvarig tjänsteman för dessa frågor på Fyrbodals kommunalförbund har varit på 100 procent under det gångna året. En stor del av tiden går till att följa upp och utvärdera de projekt kommunerna är med och finansierar samt att vara samordnare för de projekt som finansieras av tillväxtmedel och bedrivs inom förbundet. Tjänsten har även innefattat en roll som tf. Beredningsansvarig för Samhällsutvecklingsberedningen.

Nätverksarbete

Samarbetet med de näringslivsansvariga i kommunerna är grunden för det näringslivsarbete som bedrivs. Nätverket träffas ca 6 gånger per år för att tillsammans arbeta fram gemensamma projektidéer för att verkställa Genomförandeplan Fyrbodal 2014-2020. Gemensamma möten i vilka näringslivsutvecklaren och Position Väst har arbetat med nätverket har anordnats. Även inom Position Västsamarbetet genomförs avstämningar löpande. Under 2016 har de näringslivsansvariga även arbetat tillsammans med de kulturansvariga i Fyrbodals kommuner med projektet Kreativa Kraftfält Fyrbodal. Flera gemensamma seminarier och gruppdiskussioner har ägt rum. Studien är nu avslutad och nästa

steg är att analysera och presentera resultatet för politiken så att den kan ligga till grund för framtida satsningar inom både näringsliv och kulturområdet. Studien kommer också att bli en del i arbetet med den gemensamma strukturbilden för Fyrbodals kommun.

Verksamhet och projekt

Under 2016 beviljades 23 näringslivsinriktade projekt medfinansiering på totalt 15 950 000 kr (RUN-medel). Projekt som har prioriterats är insatser som ska leda till att vi uppnår våra övergripande mål i vår delregionala genomförandeplan och i den regionala strategin VG2020.

Projekt som har genomförts har fallit in under följande prioriterade insatsområden:

- bidrar till att skapa starka förutsättningar för människor att kunna förverkliga idéer och starta företag,
- främjar utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag,
- gör VG till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land,
- river gränshinder och ökar samverkan med Norge och etablerar regionen Oslo/Göteborg/Öresund,
- som offensivt driver etableringen av nya arbetsplatser

Inom dessa områden finns ett antal aktörer som har gett stöd och tillhandahållit tjänster av olika slag.

Skapa starka förutsättningar för att förverkliga idéer och starta företag:

- Gymnasieelever har fått möjlighet att driva UF-företag på gymnasieskolan.
- Drivhuset har gett studenter ökad kunskap om entreprenörskap på Högskolan Väst och på yrkeshögskolor i Fyrbodals kommun.
- Entreprenörsarenan Bohuslän har lämnat stöd till nya idéer och innovationer.
- Coompanion har gett stöd till att starta och utveckla sociala och kooperativa företag samt hjälpt föreningar att skapa lönsamhet.
- NyföretagarCentrum Väst har genomfört informationsträffar och gett rådgivning om nyföretagande i samtliga kommuner i Fyrbodals kommun samt anordnat kunskapskvällar.
- Innovatum Inkubator har drivits med syfte att stödja innovatörer och entreprenörer genom att tillhandahålla en tillväxtmiljö.

Främja utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag:

- Innovatum har haft uppdraget att driva en projektarena i vilken företag kan skapa och driva projekt i samverkan med andra företag och organisationer.
- IUC Väst har erbjudit kompetensutveckling till företag inom tillverkande industri för att skapa hållbar tillväxt.
- Connect Väst har genomfört en rad språngbräddor och företagsacceleratorer för att skapa tillväxt i Fyrbodals kommun. De har attraherat nytt kapital till området genom sitt affärsängelnätverk och sina riskkapitalister.
- Svenskt Marintekniskt Forum har drivit flera projekt med fokus att skapa bättre möjligheter för befintligt näringsliv inom sjöfart, offshore och fritidsbåtar.
- Entreprenörsarenan Bohuslän har lämnat stöd till nya idéer och innovationer.

- Finansieringsrådgivning Fyrbodal har hjälpt företag att hitta finansiering för att kunna utöka sin verksamhet och växa.
- Ägarskifte Micro har hjälpt köpare och säljare av bolag att göra bra och rättvisa affärer.
- Företagsakuten Fyrbodal har erbjudit hjälp till befintliga företag som befinner sig i ekonomisk kris.
- Projektet KOBRA har etablerat lokala plattformar, med regional och transnationell samordning, där utbud och efterfrågan kan mötas för att uppnå strategiskt kompetensförsörjning i regionen som skapar tillväxt.

Göra VG till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land:

- Projektet Strukturbild Fyrbodal med syfte att ta fram en gemensam bild över vår region har påbörjats.
- Se vidare under Affärsdriven miljöutveckling

Riva gränshinder och öka samverkan med Norge, etablera region Oslo/Göteborg/Öresund:

- Projektet Science Center Cluster syfte är att öka intresset för teknikintensiva branscher bland ungdomar. Projektet drivs på både svensk och norsk sida som ett interregprojekt.

Offensivt driva insatser för etablering av nya arbetsplatser:

- Samarbetsavtal har skrivits med Business Sweden för internationella etableringsförfrågningar. Andra strategiskt viktiga samarbeten är under uppbyggnad.
- Proaktiva marknadsförings- och varumärkesbyggande insatser har genomförts med klart ökad exponering gentemot potentiella etablerare och investerare som följd.
- 51 etableringsärenden har hanterats av Position Västkontoret (utöver de som inkommit direkt till kommunerna). Av dessa ledde två till etableringar under 2016 (ännu ej nyanställningar) och 40 ärenden är fortsatt aktiva in på 2017.
- Ett uppskattat seminarium "Position Väst-dagen" har arrangerats för anställda inom kommunerna som arbetar med etableringsärenden. Genomfördes i samverkan med VGR (Förenkla helt enkelt).
- Ansökan om projektförlängning t o m 20171231 (förlängd, ej utökad finansiering) har skickats till VGR.

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
<p>Stimulera ökat entreprenörskap och intraprenörskap. (1.1.1).</p>	<p>Ge verksamhetsstöd/bidrag till aktörer som arbetar för ett ökat entreprenörskap: Ung Företagsamhet, Drivhuset, Coompanion, Innovatum Science Center och Innovatum Inkubator.</p>	<p>Fler unga individer utvecklas till entreprenörer.</p>	<p>Projektmedel har beviljats till aktörer som arbetar för ett ökat entreprenörskap i Fyrbodals. ●</p> <p>Avstämningar med aktörerna som även kvartalsvis redovisar statistik och resultat för verksamheten har genomförts. ●</p> <p>Under 2016 har Ung Företagsamhet hjälpt 828 elever att driva UF-företag. De har varit verksamma i 13 kommuner i Fyrbodals. Drivhuset har haft 2540 personer i entreprenörsfrämjande aktiviteter. Nyföretagarcentrum Väst har haft 458 personer i rådgivning. ●</p> <p>Under 2016 har Entreprenörsarenan arbetat med projektet ICare4Fyrbodals och skrivit fram en ansökan till Vinnova för att få till stånd innovationsslussar i Fyrbodals kommuner.</p> <p>Under 2016 har 18 företag varit under inkubation på Innovatum Inkubator. ●</p>
<p>Stöd till nyföretagande i form av handledning & utbildning. (1.1.2)</p>	<p>Upphandla och skriva uppdragsavtal med Nyföretagarcentrum, Coompanion och Innovatum.</p>	<p>Fler hållbara företag i regionen genom ett ökat nyföretagande.</p>	<p>Nyföretagandet i Fyrbodals har ökat under 2016. Antal nyregistrerade företag per 1000 invånare har ökat från 5,14 till 5,33 i jämförelse från år 2015. ●</p>

Forts. Näringsliv

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
<p>Ökad samordning, kvalitet och tillgänglighet till de samhällsfinansierade företagsstöden. (1.1.2)</p>	<p>Anordna träffar mellan kommunernas näringslivsenheter och företagsrådgivningsinsatserna. Ställa krav vid vår finansiering på samordning..</p> <p>Kompetensutvecklingsinsatser så att nyanländas kompetens tillvaratas på ett bättre sätt.</p>	<p>Anordna 2 träffar– en på våren och en på hösten.</p> <p>Ökad förståelse och kunskap om varandras verksamheter så att inte tjänsterna överlappar varandra och nyttjas optimalt. 85% upplever: ökad förståelse.</p> <p>Rådgivarna kan regelverket och erbjuder hjälp till nyanlända i företagande-frågor.</p>	<p>1 träff med aktörerna och näringslivsenheterna har anordnats som ett led i att öka förståelsen och kunskapen om varandras verksamheter och värdeerbjudanden.</p> <p>Rådgivaren för ALMI IFS har informerat alla näringslivsutvecklare om hur de på bästa sätt kan erbjuda hjälp till nyanlända i företagande-frågor.</p> <p>Enkät till näringslivsenheter och företagsrådgivningsinsatserna. Har inte skickats ut då två tillfällen inte har ägt rum. Ett tillfälle kommer anordnas i april 2017.</p>
<p>Främja utvecklingen av konkurrenskraftiga små och medelstora företag, främja möjligheter till internationalisering. (1.1.3)</p>	<p>Fortsätta samarbetet med Innovatum och IUC och övriga organisationer/ nätverk som har till uppgift att stödja befintligt näringsliv i regionen. Kvantifierade krav på att aktörer som finansieras av oss har aktiviteter med Fyrbodals-företag.</p>	<p>Ökad kompetens och tillväxt i näringslivet.</p>	<p>Avstämningar med Innovatum och IUC samt övriga organisationer/ nätverk som kvartalsvis redovisar statistik och resultat för verksamheten har genomförts. Under dessa möten har aktörerna redogjort för hur de arbetet med företagen i Fyrbodals.</p> <p>Flera hundra olika kompetenshöjande aktiviteter har erbjudits företag i Fyrbodals.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via Innovatums projektarena har 150 företag genomgått kompetenshöjande aktiviteter. • IUC Väst har haft 80 deltagande företag i sina kompetenshöjande insatser. • Connect Väst har hjälpt 20 företag att höja sin kompetens. • Entreprenörsarenan har haft 2 företag i kompetenshöjande insatser. • Via SMTF har 80 företag deltagit i kompetenshöjande aktiviteter. • 25 företag har fått hjälp av Miljöbron att öka sin kunskap om hållbarhet.

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
<p>Kraftsamling bland offentliga aktörer för bättre företagsklimat i Västra Götaland. (1.1.1) (1.1.2) (1.1.3)</p>	<p>Erbjuda kompetensutveckling till anställda inom Fyrbodals kommuner.</p>	<p>Ett bättre företagsklimat</p>	<p>Kompetensutvecklingsinsatser har erbjudits anställda inom Fyrbodals kommuner genom projektet Bättre företagsklimat i Fyrbodal som har beviljats och påbörjats under hösten 2016. Flera av kommunerna deltar i undersökningen Insikt. </p> <p>4 kommuner har påbörjat utbildningen Förenkla helt enkelt och 8 kommuner har redan genomgått Förenkla helt enkelt eller motsvarande. </p> <p>Arbetet med att identifiera strategiska verktyg/metoder i kontakten med företagen har påbörjats. </p>
<p>Utveckla och stärka test- och demonstrationsarenor där nya idéer omsätts till praktik. (1.2.3)</p>	<p>Förstärka de tillväxtklustren vi har i Fyrbodal för att Västra Götalands ska kunna konkurrera med andra expansiva regioner i världen.</p>	<p>En regional analys av tillväxtområdena har tagits fram för att ligga till grund för framtida satsningar.</p> <p>Identifierat våra delregionala styrkeområden.</p>	<p>Någon analys är inte framtagen då Västra Götalandsregionen kommer att göra detta åt alla delregioner under 2017. </p>
<p>Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt via affärsdriven miljöutveckling. (3.1.4)</p>	<p>Implementera "Affärsdriven miljöutveckling" som verksamhet inom Fyrbodals kommunalförbund.</p>	<p>Se separat beskrivning under fokusområde "Affärsdriven miljöutveckling".</p>	<p>Verksamheten är etablerad. </p>
<p>Satsa på internationell mötesindustri, evenemang och på att stärka besöksnäringen. (4.2.2)</p>	<p>Genomföra projektet Kreativa Kraftfält Fyrbodal.</p>	<p>Vi vet vilka platser i Fyrbodal som utmärker sig som kreativa kraftfält.</p>	<p>Projektet Kreativa Kraftfält är genomfört och avslutat. En slutrapport är framtagen. </p>

Forts. Näringsliv

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
<p>Riva gränshinder och öka samverkan med Norge, etablera region Oslo/Göteborg/Öresund. (4.2.3)</p> <p>(Underlätta för SME som vill nå ut på internationella marknader)</p>	<p>Utveckla en bra samverkan med Svinesundskommittén och Högsolan Väst och tillsammans med dem ta fram en strategi för tillväxtprojekt över gränsen.</p> <p>Initiera dialog med Gränskommittén Värmland – Östfold.</p>	<p>Ett aktivt samarbete är initierat med Svinesundskommittén för att starta upp och driva ett interregprojekt.</p> <p>Ett aktivt samarbete är initierat med Högsolan Väst i kommande interregprojekt som har tydlig koppling till gränslös näringslivsutveckling SME.</p> <p>Identifiera samverkanspunkter med Gränskommittén Värmland Östfold.</p>	<p>Under 2016 har kommunalförbundet avslutat sitt medlemskap i Svinesundskommittén. Dock har projektsökningar från kommittén beviljats tillväxtmedel. </p> <p>Ett aktivt samarbete är initierat med Högsolan Väst i och med projektet FRAMFOR som startat under 2016. Kommunalförbundet deltar genom att medverka i styrgruppen och delta på vissa seminariedagar. </p> <p>Samverkanspunkter med Gränskommittén Värmland Östfold håller på att identifieras genom projektet FRAMFOR och genom Position Väst kontakter med Värmlands motsvarighet Business Värmland. </p>
<p>Driva offensiva insatser för att etablera nya arbetsplatser i Västra Götaland. (4.2.4)</p>	<p>Implementera "Position Väst" som verksamhet inom Fyrbodals kommunalförbund.</p>	<p>Position Väst är implementerat inom Fyrbodals kommunalförbund.</p>	<p>Position Väst är implementerat inom Fyrbodals kommunalförbund. Fokus ligger på proaktiv marknadsföring, gemensam etableringsservice med kommunerna samt uppbyggnad av strategiska samarbeten. </p>
<p>Initiera och utlysa förstudier och projekt som finansieras av tillväxtmedel.</p>	<p>Hantera utlysningar, ansökningar och fördela tillväxtmedel.</p>	<p>Utlysningar och ansökningar är hanterade och medlen fördelade.</p>	<p>En budget för nästa års tillväxtmedel har tagits fram. De ansökningar som har kommit in under året har hanterats och medel har fördelats ut. </p>

Affärsdriven miljöutveckling

Affärsdriven miljöutveckling innebär samarbeten mellan kommuner och företag för att åstadkomma miljöförbättringar och stärkt näringsliv. Fyrbodals har valt tre fokusområden: ”Gröna näringar - skog och trä”, ”Marin energi och innovation” samt ”Fossilfria transporter”.

Gröna näringar - skog och trä

- Arbetet med projekt ”Fyrbodals växer på träd” har varit intensivt och ett 20-tal aktiviteter har ägt rum tillsammans med medverkan från våra kommuner och ett 30-tal företag.
- Kommunikation om trä som material för att både minska klimatpåverkan och ge bättre och nya affärsmöjligheter i Fyrbodals har gjorts och träbyggnadsprojekt har initierats.
- Nya företag inom träområdet har startats och tre har lotsats till Innovatum Inkubator.
- Samarbetet med norska företag och organisationer har tillfört Fyrbodals-företag och kommuner viktig, ny kunskap liksom samarbetet med det nationella Träbyggnadskansliet.
- För att sätta Fyrbodals möjligheter inom trä och skog i ett Västra Götalandsperspektiv såväl som ett nationellt och internationellt har en studie initierats med medverkan från LRF, Innovatum, Johanneberg Science Park och Västra Götalandsregionen. Studien visar bland annat på det stora skogsinnehavet som finns i vår region men också på förhållandevis liten förädlingsgrad jämfört med andra skogsrika regioner i Sverige. Här finns möjligheter till insatser såväl från offentlig sektor som privata aktörer för att utnyttja potentialen som närheten till råvaran skog ger liksom till det skogsindustriella kunnandet.
- Samarbetet med norska företag och Svinesundskommittén kring träutveckling har fortsatt liksom

samarbetet med Position Väst kring möjligheter för nya etableringar av trärelaterade verksamheter. Konkreta förfrågningar har hanterats liksom arbete för att kommunicera Fyrbodals som attraktiv för nyetableringar.

Fossilfria transporter

- Kommunalförbundet har tillsammans med Östfold och Gröna Bilister etablerat projekt ”Hela Gröna Vägen” (Fossilfri Gränsregion). Våra tillväxtmedel har på så sätt växlats upp med EU-medel.
- Samtliga 14 kommuner medverkar i kartläggning av befintligt läge, insatser för att byta ut fordon mot el och/eller biogas, seminarier och kommunikationsinsatser. Ett tiotal event bl a körverket Hopp har genomförts med inslag om fossilfria transporter.
- Gröna Bilister har valt att uppmärksamma Fyrbodalskommunernas arbete med fossilfrihet i bland annat en bok med 14 goda exempel, vid deras seminarier under Almedalsveckan och konferens i Stockholm. Man valde också att förlägga sitt årliga event ”Miljöbästa Bil ” till Fyrbodals liksom man kommer förlägga ytterligare ett seminarium, mars 2017 till Fyrbodals.

- Ett företag har tillsammans med kommunalförbundet arbetat för nyetablering av tankstationer för biogas i fyra av våra kommuner. Detta är unikt då det hittills endast varit i större kommuner och kommuner som ligger utefter stora vägstråk som biogas funnits etablerat. Ett nytt affärsupplägg krävs och kommunernas medverkan är likaså en förutsättning.

Forts. Affärsdriven miljöutveckling

- Samarbeten har inletts med företag kring fossil-fria transporter.
- Projekt Biogas 2020 med medverkan från 30 parter och en omsättning om 110 MSEK fortgår enligt plan. Projektet stärker bl a Högskolan Väst inom området hållbar utveckling liksom Innovatum's position som projektarena. Ett seminarium med medverkan av ca 300 personer har genomförts i Fyrbodalen och ett särskilt politikerspår liksom ett "borgmästarmöte" genomfördes med medverkan från Norge, Sverige, Danmark. Beslut togs om att fortsätta samarbeta politiskt mellan de tre ländernas regioner.

Marin energi och innovation

För att stärka utvecklingen av marin energi och innovation har vi fortsatt samarbetet med Orust och Lysekils kommuner liksom Innovatum och SP. Arbetsnamnet "Test Site Skagerack" har etablerats där befintliga testsiter på Kristineberg forskningsstation liksom Islandsberg (vågkraft) har ingår och

har "öppnats upp" för att kunna användas av företag och forskning. I "Test Site Skagerack" har även testområden för strömkraft och vågkraft utanför Orust som ännu inte finns etablerat tagits med. Vårt arbete har gått långsamt men fortsatt för att få till stånd en etablering av den del som handlar om strömkraft Orust.

För att stärka utvecklingen av marin energi och innovation har vi fortsatt samarbetet med Orust och Lysekils kommuner liksom Innovatum och SP. Arbetsnamnet "Test Site Skagerack" har etablerats där befintliga testsiter på Kristineberg forskningsstation liksom Islandsberg (vågkraft) har ingår och har "öppnats upp" för att kunna användas av företag och forskning. I "Test Site Skagerack" har även testområden för strömkraft och vågkraft utanför Orust som ännu inte finns etablerat tagits med. Vårt arbete har gått långsamt men fortsatt för att få till stånd en etablering av den del som handlar om strömkraft Orust.

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Göra VG till modell för hållbar landsbygdsutveckling, samspel stad/land. (3.1.3) & Riva gränshinder och öka samverkan med Norge, etablera region Oslo/Göteborg/Öresund. (4.2.3)	Fortsätta arbetet med projekt "Fyrbodalen växer på träd". Fokus: trä-konstruktioner, nya material och produkter samt energi.	Enligt separat projektplan, se www.fyrbodalen.se	Projektet "Fyrbodalen växer på träd" har slutförts och resultaten är uppfyllda. ●
	Etablera utvecklingsprojekt "Grön Tillväxt - Skog" med Svinesundskommittén och Östfold.	Enligt separat projektplan, se www.fyrbodalen.se	Utvecklingsprojektet "Grön Tillväxt - Skog" med Svinesunds-kommittén och Östfold har arbetats fram och ansökan kommer att skickas in till Interreg februari 2017. Föreningen beror på norsk parts önskemål. ●
	Förstudie om skogens möjligheter för nya affärs- och miljömöjligheter i ett Västra Götalandsperspektiv. Syftet är att etablera skog som ett av VGRs styrkeområden.	Förstudien har genomförts.	Förstudien om skogens möjligheter för nya affärs- och miljömöjligheter i ett Västra Götalandsperspektiv är i stort sett klar och slutredovisas den 7 februari 2017. ●

Forts. Affärsdriven miljöutveckling

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
<p>Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt via affärsdriven miljöutveckling. (3.1.4)</p> <p>&</p> <p>Riva gränshinder och öka samverkan med Norge, etablera region Oslo/Göteborg/Öresund. (4.2.3)</p>	<p>Etablera projekt "Fossiloberoende Gränsregion" med bl a Östfold.</p> <p>Etablering av projekt Biogas 2020; Innovatum Lead Part, Fyrbodals k-f part för att stärka Fyrbodals position inom biogasområdet.</p> <p>I samarbete med bl a Position Väst fortsätta marknadsföra Fyrbodals som en attraktiv och framåtsatsande miljöregion.</p> <p>Fortsätta arbetet med Blå Översiktsplan och Maritim Näringsstrategi med inriktning marin energi och innovation.</p>	<p>Enligt separat projektplan, se www.fyrbodals.se</p> <p>Enligt separat projektplan, se www.fyrbodals.se</p> <p>Två seminarier, 10 inslag i media, två samarbetsprojekt och 10 studiebesök.</p> <p>Marin energi är prioriterat i kommunernas Blå ÖP.</p> <p>Bilden av Fyrbodals som attraktiv för etableringar och FoU inom marin energi sprids.</p> <p>Tre inslag media, två etablerade externa kontakter hos företag och eller FoU.</p>	<p>Projekt "Fossiloberoende Gränsregionen" med bl a Östfold har etablerats och löper enligt projektplanen. ●</p> <p>Projekt "Biogas 2020" har etablerats och löper enligt projektplanen. ●</p> <p>Fyra seminarier, fler än 10 mediainslag, fyra samarbetsprojekt resp fem studiebesök. ●</p> <p>"Marin energi" har arbetats in i Blå ÖP. ●</p> <p>Tre inslag i media, två etablerade externa kontakter hos företag och FoU. ●</p>
<p>Samverkan kring inköp som driver hållbar utveckling, innovation och lokal utveckling. (3.2.2)</p>	<p>Utbildning och/eller projekt om kommunernas upphandling/inköp som verktyg för affärs- och miljönytta.</p>	<p>Två genomförda utbildningsinsatser samt genomförda förstudier.</p>	<p>Genomförda utbildningsinsatser samt insatser för upphandling har gjorts för byggande av kommunala fastigheter i massivträ och för utbyte av kommunala fordon till el- eller biogas för genomförda förstudier. ●</p>

Fokusområde Strukturbild Fyrbodal

Strukturbild Fyrbodal är ett projekt som startade den 1 september 2016 i samverkan med Västra Götalandsregionen. Projektet pågår fram till 31 december 2017 och syftar till att ta fram en gemensam strukturbild för Fyrbodal som sedan kan ingå i en framtida målbild för Västra Götalandsregionen. Framtagande av Strukturbild Fyrbodal är ett långsiktigt arbete i samarbete med Fyrbodals 14 kommuner.

Nätverk

Genom dialoger, workshops och seminarier kan nätverk mellan kommunerna utvecklas. Dessutom kan nya nätverk mellan planerare, inom och mellan kommunerna, skapas vilket ger nya insikter.

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Dialogmöten med kommuner kring planering och utveckling.	Samverka med VGR enligt projektets mål och syfte.	Samverkan med VGR enligt projektets mål och syfte.	Samverkan för en gemensam strukturbild för Fyrbodal. ●
Seminarier och workshops. Analys.	Driva arbetet med att bygga nätverk kring planering och utveckling.	14 kommuner samverkar om planering och utveckling.	Mellankommunal planering utvecklas i Fyrbodal. ●
Rapport inför fortsatt arbete med strukturbilden.	Samverka om regional planering.	Regional planering i VGR.	Regional planering startar i VGR. ●
Samverkansprojekt inom Fyrbodal			
Kreativa Kraftfält	Delta i seminarier och workshops.	Visa på viktiga faktorer för utveckling.	Seminarierna är planerade till våren 2017. Analys av kartläggning. ●
Infrastrukturproposition	Delta i remissvar.	Arbetet med ny infrastrukturplan har startat.	Löpande process. ●
Näringsliv	Delta i seminarier.	Nya insikter kring företagande.	Utveckling av näringslivsplaner. Arbetet pågår under hela projekttiden. ●
Hållbar landsbygdsutveckling	Delta i projekt.	Utveckling av naturresurser.	Fler företag. Arbetet pågår under hela projekttiden. ●

Fokusområde Integration

Integrationsfrågorna behöver synliggöras i alla delar av samhället. Därför måste ett integrationsperspektiv ha en given plats i alla verksamheter.

Med stöd av så kallade § 37-medel från Länsstyrelsen, driver Fyrbodals kommunalförbund, projektet, "Kommungemensam plattform för att främja nyanländas etablering i Fyrbodals".

I projektet fokuserar vi på tre utvecklingsområden.

1. Boende.
2. Arbete och Kompetens.
3. Hälsa, med inriktning barn och unga.

Målsättningen med projektet är en Fyrbodals delregional överenskommelse "FRÖK" mellan kommuner, Arbetsförmedlingen, Länsstyrelse, Migrationsverket, VG-regionen och Försäkringskassan.

Viktiga händelser under 2016

Förlängning av projektet.

Tid för projektet: Ursprunglig tid 2014-10-01 – 2016-12-31

Under hösten 2016 togs beslut om förlängning av projekttiden fram till. 2017-09-30.

Seminarier och konferenser

Utvecklingsdag den 17 juni 2016. I bred representation diskuterades utkastet till "FRÖK" – Fyrbodals delregionala överenskommelse, deltagande parter i FRÖK, samt kommande organisationsstruktur. Föredragande på seminariedag om Syrien, där kommunalförbundets uppdrag var att berätta om vad som händer när man fått uppehållstillstånd och skall etablera sig i en kommun, samt information om pågående samverkansprojekt kring nyanländas etablering i Fyrbodals.

Tillsammans med näringslivsutvecklaren anordnades seminariedagen "Integration och företagande". Utifrån vad som kom fram under denna dag, så fick kommunalförbundet i uppdrag från direktionen att ansöka om EU-medel till ett utvecklingsprojekt inom ämnet. Projektledaren deltog i arbetet med att skriva ansökan. Kommunalförbundet beviljades i december 2016 medel till projektet "Framtids-entreprenörerna i Fyrbodals" (Tillväxtverket genom Europeiska regionala utvecklingsfonden)

Organisation

Under hösten 2016 tas beslut om att fokusområde Integration ska tillhöra en beredning och ingår sedan dess i Beredningen Samhällsutveckling.

Nätverk

Fyrbodals sammankallar månadsvis kommunrepresentanter med ansvar för integrationsfrågor i sin hemkommun. Vid dessa sammankomster diskuteras integrationsfrågor ur ett strategiskt perspektiv. Till projektet "Kommungemensam plattform för att främja nyanländas etablering i Fyrbodals" är en politisk styrgrupp kopplad. Fyrbodals sammankallar styrgruppen för avstämning ca, sex gånger per år. Vidare deltar Fyrbodals kommunalförbund i ett flertal nätverk där annan än förbundet sammankallar.

Framgångar under 2016

I takt med att projektet fortlöpt och att Fyrbodals roll som samordnande funktion för integrationsfrågor vuxit, har dessa frågor getts högre prioritet i förbundet och i kommunerna. Integrationsnätverken har vuxit sig starkare och det har skett en betydelsefull kunskapshöjning i Fyrbodals och dess medlemskommuner.

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Skapa en gemensam plattform för samverkan gällande nyanländas etablering.	Projektform med inriktning på boende, arbete och kompetens, samt hälsa (barn o unga).	Tydlig samordnande roll gällande integrationsarbetet i Fyrbodals.	Fyrbodals samordnar interkommunalt strategiskt integrationsarbete Arbete med att ta fram en Fyrbodals delregional överenskommelse. "FRÖK" pågår under hela projektperioden.

Utbildning

2016 har varit ett händelserikt år. Utbildning och kompetensförsörjningsfrågorna har fått en allt större betydelse och har varit högt prioriterad av näringslivet och på den politiska agendan. Många planerade verksamheter och projekt har initierats, startats upp och genomförts. Inom ramen för Avsiktsförklaring för samverkan inom utbildningsområdet har under året bedrivits verksamhet inom Antagningsorganisationen, Vuxenutbildning, Teknikcollege och Vård- och omsorgscollege. Samverkan kring SO för nyanlända har startats upp där Fyrbodals kommunalförbund har koordineringsansvaret. Medel har sökts och beviljats för ett VGR-finansierat projekt; "Praktiksamordning Fyrbodal" och tre projekt finansierade via ESF "Collegesamverkan VG", "Vägledning för livet" och "En skola för alla". ESF-projekten är i samverkan med kommunalförbunden i Skaraborg och Sjuhärad.

Kompetensplattformens arbete har under året intensifierats genom omvärldsbevakning, uppsökande verksamhet i Fyrbodals samtliga kommuner, medverkan i regionalövergripande möten och projekt som ex. Validering Väst, REKAS och SYVonline. I december genomfördes den uppskattade årliga konferensdagen "Kompetensförsörjning Fyrbodal" som samlade närmare 200 deltagare. Kommunalförbundet har också aktivt deltagit som projektpart i Interreg-projekten Scandinavian Science Cluster och KOBRA. Några andra frågor/områden som tagit mycket tid i anspråk har varit genomlysningen av Fyrbodals kommunalförbunds verksamhet, naturbruksutredningen, integrationsprojektet, valideringsfrågor och samverkan gällande vuxenutbildning.

Beredningens möten

Beredningen Utbildning har under året haft fem möten, varav ett möte lunch till lunch tillsammans med förvaltningscheferna. Utöver detta har ordförande i arbetsutskottet träffat beredningsordförandena och beredningsansvariga regelbundet. Förutom arbete med förslag till verksamhetsplan 2017 har beredningen haft återkommande avstämningar gällande prioriterade insatser i verksamhetsplan 2016. Beredningsansvarig och berörd personal har regelbundet informerat om hur verksamheten fortskrider, där beredningen varit viktig som bollplank och ambassadör för frågorna. Exempel på frågor som särskilt diskuteras i beredningen under året har varit utredningen om naturbruksutbildningarnas framtid i regionen, vårdssamverkan barn och unga, skolavhopp, integrationsfrågor, utbildning- och kompetensförsörjning utifrån arbetsmarknadens behov ex. pedagogisk vidare utbildning lokalt, omvärldsbevakning och statistik. Eftersom flera av de projekt som initieras och bedrivs av Beredningen Utbildning kräver medfinansiering via kommunalförbundets gemensamma tillväxtmedel har processen kring fördelningen av dessa varit i fokus och högt prioriterad.

Beredningens nätverk

En förutsättning för ett väl fungerande beredningsarbete är att identifiera och lyfta aktuella frågor inom beredningens olika ansvarsområden. Där spelar nätverken en avgörande roll och Beredningen bedriver därför samverkan i nätverksform inom olika ansvars

områden. Nätverkan är viktigt för att stimulera till erfarenhetsutbyte mellan kommunerna men också för att initiera ett gemensamt arbete, utbildningsinsatser m.m. Arbetet i nätverken går framåt och fungerar allt bättre och under året har syfte och målarbetet prioriterats av flera av beredningens nätverk. Två nya nätverk har bildats under året; Studie- och yrkesvägledare (SYV) som träffats tre gånger och kommunalt aktivitetsansvariga (KAA) som träffats två gånger.

Övriga nätverk som Beredningen driver är nätverket för förvaltningschefer inom utbildningsområdet som träffats sex gånger, varav två lunch-till-lunchmöten, nätverket för ordföranden i utbildningsnämnderna som träffats två gånger, nätverket för kommunernas utvecklingsansvariga som träffats två gånger, nätverket för yrkeshögskoleutbildare som träffats två gånger och nätverket för vuxenutbildningsansvariga som träffats fyra gånger. Inom ramen för kompetensplattformens arbete har det Delregionala kompetensrådet (DKP) träffats tre gånger och det lokala kompetensrådet (LKP) två gånger.

Forts. Utbildning

Verksamhet

”Avsiktsförklaring för samverkan inom utbildningsområdet” och Verksamhetsplan 2016 ligger till grund för årets gemensamma verksamheter, aktiviteter och projekt. Beredningsansvarig har huvudansvaret för att de prioriterade insatser som framgår i Verksamhetsplan 2016 genomförs. Detta genom att vara föredragande och sekreterare i Beredningen Utbildning, sammanhållande och koordinator för verksamheter, nätverk och projekt inom Beredning Utbildnings verksamhetsområde. Även att ingå i nationella och regionala nätverk, omvärldsbevaka Fyrbodals intressen gällande utbildning- och kompetensförsörjning hos regional och nationell nivå samt att bevaka, söka medel till och driva prioriterade kommunövergripande projekt/förstudier/ utredningar inom verksamhetsområdet ingår. Beredningen utbildning har också huvudansvarig för att kompetensplattformuppdraget (statligt uppdrag som delegerats ner till regional och delregional nivå) genomförs.

De verksamheter som finns inom Beredningen Utbildning som finansieras och regleras genom avtal med kommunerna är; Antagningskansliet, Samhällsorientering för nyanlända, Vuxenutbildning/Yrkeshögskolesamarbete, Teknik- och Vård- och omsorgscollege. Övrigt utvecklingsarbete sker genom samverkan, nätverk och projekt. Under året har förutom beredningsansvarig (100 %) sammanlagt 14 tjänstemän verkat inom Beredningen Utbildnings ansvarsområde (875 %).

Antagningskansliet

Antagning Fyrbodal handlägger ansökningar från elever folkbokförda inom antagningsområdet samt gör antagning till samtliga skolor (kommunala och fristående) inom samma område.

Äger och drifvar antagningsystemet Indra. Antagning Fyrbodals uppdrag är att säkerställa att elevers antagning till gymnasiet sker med elevfokus och god rättssäkerhet. Antagning Fyrbodal samarbetar med Göteborgsregionen (GR) genom gemensamt system och erfarenhetsutbyte. Alla kommuner i Fyrbodal utom Åmål ingår i antagningsområdet, däremot ingår Åmåls kommun i Fritt sök. Dessutom är samtliga fristående skolor (grundskola och gymnasium) med i samverkan. I den gemensamma antagningsorganisationen har under året fyra personer arbetat (325 %). Antagningsåret börjar i oktober och avslutas i september och följer fasta återkommande rutiner.

Under 2016 har anpassningar av Indra till Fyrbodals verksamhet fortsatt. Utbildningar har genomförts för berörda grupper. Efter avslutat antagningsår genomfördes i september en enkät undersökning vilken visade att 89 % är ganska eller mycket nöjda med det gemensamma kansliet. 86 % tycker att Indra är ett ganska eller mycket bra system och 78 % tycker att implementeringen av systemet har fungerat ganska eller mycket bra. Ett dialogmöte med kommunerna i samverkan har genomförts det beslutades om att inrätta en dialoggrupp med regelbundna träffar. Fritt sök har införts där samtliga kommuner tecknat avtal. Det innebär att alla elever i Fyrbodal är förstahandsmottagna till samtliga utbildningar i samma område. Antagning Fyrbodal arbetar kontinuerligt med utveckling av verksamheten och att kvalitetssäkra antagningsprocessen.

Samhällsorientering (SO) för nyanlända

Samverkan kring samhällsorientering (SO) för nyanlända är reglerat i avtal och med Fyrbodal som koordinerande part. Fyrbodal äger och drifvar

Forts. Utbildning

system för administration av deltagare och kurser. Arbetsförmedling och kommuner är användare av systemet. Alla kommuner i Fyrbodal förutom Åmål och Strömstad ingår. Genom samverkan behöver inte kommunerna var och en genomföra den lagstadgade SO för nyanlända. Sammantaget ger det en kostnadsbesparing. Vidare ger det ökade möjligheter att ordna kurser även på mindre språk, kommunikatörer kan genomföra kurser på olika håll i området samt att vi bättre kan säkerställa likvärdighet, utveckling och kvalitetssäkring av verksamheten.

I samverkan SO för nyanlända har under året fyra personer arbetat (75 %). I januari 2016 startade verksamheten och det gemensamma systemet för kurs- och deltagaradministration började användas av såväl användare inom kommuner som handläggare på AF. Under våren arbetades det intensivt med att skapa gemensamma rutiner och att ta fram gemensamma underlag i form av kallelser, diplom och informationsmaterial. En viktig del av samverkan är kvalitet och som ett led i det arbetet sker gemensam planering och samordning av kompetensutveckling för kommunikatörerna. Ca fyra gånger per år samlas alla kommunikatörer för gemensamma planeringsmöten, två av tillfällena är heldagar med kompletterande föreläsning.

Under 2016 har fokus varit kompetensutveckling kring hälsofrågor. Hösten 2016 genomfördes del ett av två i grundutbildning för nya samhällskommunikatörer (del två genomförs i februari 2017).

I november genomfördes en gemensam kompetensutvecklingsdag för samhällskommunikatörer i hela Västra Götaland. Samverkan har startats upp och fungerar väl.

Teknikcollege

Teknikcollege är ett koncept där företag samverkar med kommuner och utbildningsanordnare kring tekniskt och industriellt inriktade utbildningar på gymnasial- och eftergymnasialnivå. Teknikcollege ger den studerande en attraktiv utbildning som ökar anställningsbarheten och lägger en god grund för vidare studier. Teknikcollege bidrar till att säkra

teknik- och industriföretags behov av kvalificerad arbetskraft. Genom samverkan mellan kommuner och olika utbildningsanordnare säkerställs ett effektivt resursutnyttjande för kommunerna. Certifierade Teknikcollegeutbildningar i Fyrbodal finns på följande orter: Lysekil, Munkedal, Trollhättan, Vänersborg och Uddevalla. Samtliga kommuner ingår då elever genom fritt sök kan söka dessa utbildningar. Teknikcollege Fyrbodal har varit certifierat sedan 2007 och står inför en återcertifiering under 2017.

En person har genom tjänsteköp (50 %) engagerats för processledning av Teknikcollege som finansierats genom samverkansavtal mellan kommunerna.

Teknikcollege Fyrbodal har en regional styrgrupp där företagen är i majoritet. Gruppen är sammansatt av utbildningssamordnare, fackliga representanter, Högskolan Väst och olika företag.

Dessutom finns det 3 lokala styrgrupper med samma typ av sammansättning som den regionala styrgruppen: 1. Lysekil/Sotenäs/Munkedal, 2. Trollhättan/Vänersborg samt 3. Uddevalla. Processledaren arbetar med att genomföra det som styrgruppen beslutar med syfte till att öka samverkan mellan skola och arbetsliv. Just nu utvecklas också Teknikcollege genom ESF-projektet "Collegesamverkan VG". Under 2016 har det hänt massor inom Teknikcollege i Fyrbodal. Som exempel har det genomförts olika aktiviteter för att öka teknikintresset för elever i grundskolan tillsammans med "SSC-projektet", företags- och studiebesök, ökad samverkan med studie- och yrkesvägledare, framtagande av kurser och YH-utbildningar utifrån företagets behov, certifiering av yrkesvuxenutbildning på Processtekniska gymnasiet i Munkedal, arbete med att certifiera IND

Forts. Utbildning

Lärlingsprogram på Campus Väst och Nils Ericssons gymnasiet har påbörjats samt att arbetet för att omcertifiera teknikcollege år 2017 har startats upp. För att kunna utveckla och förbättra elevers praktik har en kartläggning om hur APL/LIA/praktik och handledarrollen ser ut på våra utbildningar i Fyrbodalen genomförts.

Vård- och omsorgscollege

Vård- och omsorgscollege (VO-college) är ett samarbete mellan arbetsgivare, fackförbund och utbildare som arbetar för att öka intresset för utbildningar och yrken inom vård och omsorg. En nära koppling finns mellan utbildare och arbetsliv vilket fungerar som garanti för att utbildningarna är aktuella och anpassade till dagens behov. Den kvalitet som VO-College garanterar bidrar också till att eleverna blir anställningsbara och att den som redan arbetar inom vård- och omsorgsområdet får enklare tillgång till kompetensutveckling. VO-college Fyrbodalen certifierades år 2015 där alla kommuner i Fyrbodalen exkl. Åmål och Kunskapsförbundet Väst ingår.

En person har genom tjänsteköp (50 %) engagerats för processledning av VO-college som finansierats genom samverkansavtal mellan kommunerna. VO-college har en regional styrgrupp som träffats fyra gånger med representanter från kommunerna, NU-sjukvården, Högskolan Väst, Kommunal och AF. Processledaren har som uppgift att hålla ihop det regionala arbetet, delta i det nationella arbetet och stötta blivande och drift av lokala college. Just nu utvecklas också VO-college genom ESF-projektet "Collegesamverkan VG".

Även för VO-college har det hänt massor under 2016 som exempel VO-college Fyrbodalen blev certifierade november 2015 och den 11 februari 2016 hölls en certifieringsceremoni, ett samverkansavtal har tagits fram och godkänts, kommunbesök,

Bengtsfors, Mellerud, Trollhättan, Vänersborg och Kunskapsförbundet Väst bildade under hösten ett lokalt college och en lokal styrgrupp, information och utbildning gällande validering m.m. För att kunna utveckla och förbättra elevers praktik har en kartläggning om hur APL/LIA/praktik och handledarrollen ser ut på våra utbildningar i Fyrbodalen genomförts.

Vuxenutbildning/Yrkeshögskolesamarbete

Samarbetet regleras i avtal där syftet är att kommunerna genom samverkan ska kunna erbjuda sina kommuninvånare möjlighet till livslångt lärande av högsta möjliga kvalitet. Målet är att skapa förutsättningar för att vidmakthålla och utveckla befintligt nätverksarbete för vuxenutbildningsansvariga och de utbildningsanordnare i övrigt som avtalsparterna finner lämpligt. Ett livslångt lärande är en viktig utgångspunkt där vuxenutbildningen kommer att få en allt större betydelse. Allt tyder på att statens satsningar kommer att fortsätta där kommunerna har en viktig samordnande roll för sina kommuninvånare. Detta gäller särskilt en kompetensförsörjning utifrån arbetsmarknadens behov. Särskilt de mindre kommunerna i Fyrbodalen har svårigheter att få tillräcklig volym för sina utbildningar och därför behövs en samordning mellan kommunerna. Detta bidrar till att den enskilde kommuninvånaren kan ges ett bredare utbildningsutbud samt att fler YH-utbildningar kan erbjudas då staten ofta har som krav på samordning. Samtliga 14 kommuner i Fyrbodalen där Kunskapsförbundet Väst representerar Trollhättan och Vänersborgs kommuner ingår. Två personer (20 %) har under året jobbat med att dels hålla den gemensamma webbplatsen aktuell, dels administrera mötena för Vuxenutbildningsnätverket (VUX) som träffats 4 gånger och Yrkeshögskolenätverket (YH) som träffats 2 gånger. Nätverken ses som mycket viktiga och har hög närvaro. Förutom information och erfarenhetsutbyte har följande frågor särskilt diskuterats under året; möjligheterna till fritt-sök i Fyrbodalenregionen, samordnade ansökningar gällande VUX och YH, kompetensförsörjning, integrationsfrågor, praktik och validering.

Projekt

Kompetensplattform Fyrbodalen

Syftet med Kompetensplattformarbetet i Fyrbodalen är att höja den generellt låga utbildningsnivån i Fyrbodalenregionen och att förse arbetslivet med rätt kompetens. Detta ska bl.a. ske genom att få tillstånd

Forts. Utbildning

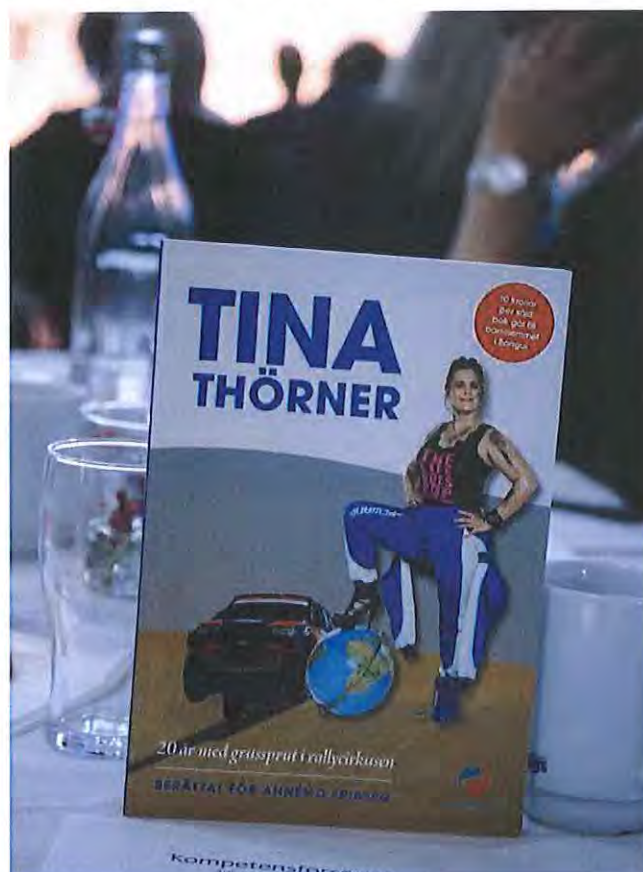

ett delregionalt kompetensråd (DKP), att intensifiera arbetet gällande utbildningsplanering utifrån arbetsmarknadens behov, att stimulera bildande av lokal kompetensplattformar (LKP), att ta del av och sprida det regiongemensamma arbetet, att ha en bild av kompetensbehov och utbildningsutbud och hålla kommunerna uppdaterade på vad som händer nationellt och regionalt, att bevaka projektutlysningar, öka möjligheterna för kommunövergripande projektsatsningar samt att möjliggöra för en mer övergripande analys och utbildningsplanering i hela Fyrbodalsregionen. Projektet sträcker sig från 1 januari 2016 – 31 december 2018 och finansieras av tillväxtmedel. Deltagare i projektet är samtliga kommuner i Fyrbodalsregionen, utbildningsanordnare, arbetsgivar- och arbetstagarparter, näringslivsorganisationer, AF m.fl. Två personer (150 %) har under året varit anställda i projektet. Ett brett sammansatt delregionalt kompetensråd (DKP) med uppdraget att skapa engagemang, prioritera insatser och driva frågor inom området har träffats vid 4 tillfällen. Ordförande i det delregionala kompetensrådet har under året varit kommunchef Maria Vikingsson och i övrigt har rådet varit sammansatt och representerats av följande organisationer; Fyrbodals kommunalförbund Högskolan Väst, Arbetsförmedlingen, Svenskt Näringsliv, Företagarna Väst, IUC Väst, LO, TCO, VUX/YH-nätverk, Teknik- och Vård- och omsorgscollege, Folkhögskolorna och näringslivscheferna. Processledarna har under året besökt samtliga kommuner

och lokala kontaktpersoner(LKP) har utsetts vilka har träffats vid 2 tillfällen under året för informations- och erfarenhetsutbyte samt att planera och ge input i arbetet framåt. Projekt- och processledaren har varit sammankallande för flera av Beredningen Utbildnings nätverk som ex. Vuxenutbildning, Yrkehögskoleutbildning, Studie- och yrkesvägledare, Kommunalt aktivitetsansvariga, projektgrupp Fyrbodalsregionen. Processledarna har också representerat Fyrbodalsregionen i styr- och referensgrupper som ex. Samverkan VGR, statistikgrupp VGR, REKAS, SYV online, Validering Väst, SSC-projektet, Collegesamverkan VG, Vårdsamverkan Barn & unga, Drivhuset, Kompetensnavet, UHR samt deltagit i flera andra nätverk och arbetsgrupper inom området.

Ett annat viktigt arbete i projektet har varit omvärldsbevakning. Processledarna har under året hållit sig uppdaterad med vad som händer lokalt, regionalt, nationellt och internationellt och spridit informationen vidare till kommunerna genom mail, nätverk och informationsmöten. Även att informera kommunerna om vilka möjligheter som finns för finansiering inom området och att hjälpa till att söka medel utifrån kommunernas önskemål har skett.

I december genomfördes den uppskattade årliga konferensdagen "Kompetensförsörjning Fyrbodalsregionen" som samlade närmare 200 deltagare Ett stort arbete

har lagts ner gällande förankring och ansökan av medel till projekten ”Praktiksamordning Fyrbodals”, ”En skola för alla” och ”Vägledning för livet”. Inom ramen för kompetensplattformarbetet finns en arbetsgrupp med representanter från Västra Götalandsregionen och de fyra kommunalförbunden som under året träffats vid sex tillfällen. Arbetsgruppen är nära kopplat till BHU (Beredningen för hållbar utveckling).

Collegesamverkan Fyrbodals

Projektets övergripande mål är att bidra till en ökad attraktivitet för collegeverksamheten i Västsverige. Detta ska uppnås genom: att bredda rekryteringsunderlaget, förstärka kvalitén, stärka samverkan, förändringstryck gällande jämställdhet, mångfald och tillgänglighet, förstärka utbildningssystemets relevans för arbetsmarknadens behov samt att pröva förutsättningarna för att starta collegeverksamhet inom området Gröna näringar. Projektet sträcker sig från 1 februari 2016 – 31 augusti 2018 och finansieras av ESF-medel. Projektet är ett samarbete med mellan de tre kommunalförbunden Fyrbodals, Sjuhärads och Skaraborg med Skaraborg som projektägare. Tre personer har under 2016 jobbat med projektet Collegesamverkan VG (135 %) samt att beredningsansvarig ingått i lednings- och styrgrupp. Under året har projektet i en analysfas tagit fram vad som ska genomföras och arbetet i genomförandefasen startade september 2016. Under året har dels rutiner, avtal, upphandlingar, styr-, lednings-, -referens- och arbetsgrupper bildats, dels har projektet startats upp med utbildnings- och informationsinsatser, kartläggning av praktik/APL och handledning på skolor, rapporter, forskning, studier och övrigt material inom området har samlats in samt att en handledarutbildning för utbildningsanordnare och företag inom Teknikcollege har anordnats.

Scandinavian Science Cluster (SSC)

För att möta framtidens näringslivsbehov i Fyrbodals och Østfold måste antalet personer som utbildar sig, inom naturvetenskap och teknik ökas. SSC-projektet ska ta fram nya kompetens- och kommunikationsmetoder och modeller som ska arbeta för projektets övergripande fem huvudmål; Öka intresse för arbetsmöjligheter över landsgränsen, Öka kunskap om näringslivet i bägge länder, Ökad insikt i framtidsmöjligheter och utmaningar, Ökat intresse och kunskap

inom teknik och naturvetenskap bland befolkningen samt Ökat söktryck till tekniska utbildningar och lärarutbildningar inom teknik och naturvetenskap. Fyrbodals kommunalförbund ingår som projektpart med Innovatum Science Center och Inspiria Science Center som projektägare. Projektet sträcker sig från 1 september 2015 – 31 augusti 2018 och finansieras med Interreg- och tillväxtmedel.

Tre personer har under 2016 jobbat med projektet SSC (100 %) samt att beredningsansvarig ingått i styrgruppen. Projektet är indelat i tre områden: Gemensam bild som ska utföra nödvändiga statistiska analyser och faktainsamlingar som input i workshops, seminarier samt i projektets metoder och modeller, Nya verktyg och metoder, vilket innehåller Science centren som arenor för nya upplevelser, nya utbildningskoncept på högskolorna, aktiviteter för att höja statusen och intresset för utbildningar inom området samt samverkan mellan näringsliv, skola och science center för att öka barn och ungdomars intresse och nyfikenhet för teknik, matematik och naturkunskap samt nätverk där projektet kommer skapa nya gränsöverskridande nätverk och input till arbetet med ev. bildande av en interregional kompetensplattform.

Fyrbodals kommunalförbund är huvudansvarig för området Gemensam bild där insamlande och sammanställning av statistik och genomförande av ett ”Framtidsscenario” varit huvuduppgifterna under året. Fyrbodals kommunalförbund innehar även rollen som ordförande i ledningsgruppen som träffats åtta gånger och i styrgruppen som träffats två gånger.

KOBRA ”Kompetensbaserad Regional Analys”

KOBRA-projektet med 25 aktörer i Sverige, Norge och Danmark syftar till att utveckla kompetensmärklarfunktionen och ett effektivare arbetssätt kring behovsbaserade utbildningar. Gemensamma behovsinventeringar i näringslivet ska leda till behovsbaserade utbildningar för företaget. Arbetssättet ska också vara kopplat till analys och omvärldsbevakning. Projektet ska testa och utvärdera ett arbetssätt för hållbart samarbete kring kompetensförsörjning. Fyrbodals kommunalförbund ingår som projektpart med Region Mittjylland som leadpartner och Westum som svensk koordinerande part. Projektet sträcker sig från 1 september 2015 – 31 augusti 2018 och finansieras av Interreg- och tillväxtmedel.

Två personer har under 2016 jobbat med KOBRA-projektet (75 %). Projektet jobbar inom tre områden Kompetensmäklarfunktioner som ska identifiera och förmedla kunskap om kompetens- och utbildningsbehov genom att vara en länk mellan företag/arbetsliv och utbildningssamordnare inom besöksnäring och teknik, Analys där underlaget från behovsinventeringen sammanställs och tolkas mot andra satsningar på lokal, regional och transnationell nivå samt Behovsbaserad utbildning där varje svensk partner ska leverera minst en behovsbaserad utbildning och tillgängliggöra den till andra partners.

Fyrbodals roll i projektet är att sprida information om projektet och dess resultat, fortsätta arbetet med en delregional sammanhållande roll gällande utbildningsplanering utifrån arbetsmarknadens behov, möjliggöra för kommuner/intressenter som inte är projektpartners att få löpande information och att delta i adekvata utbildningar/informationsinsatser, delge erfarenheter från genomförda och pågående projekt i Fyrbodal samt att möjliggöra för en mer övergripande analys och utbildningsplanering i hela Fyrbodalregionen.

Praktksamordning Fyrbodal

Under 2015 och våren 2016 har en förstudie gällande praktksamordning genomförts. Förstudien har lett till att ett pilot- och implementeringsprojekt tagits fram. Projektet ska bidra till etablering av ett gemensamt praktikanskningsverktyg (praktikplatsen.se) i Fyrbodal samt en bred utveckling av strukturer för skola-arbetslivs frågor. Dessutom ska en "företagsportal" utvecklas. Projektet sträcker sig från 1 oktober 2016 – 30 september 2019 och finansieras med RUN- och tillväxtmedel.

Två personer har under 2016 jobbat med att utifrån förstudiens resultat förankra, ta fram och finansiera ett pilot- och implementeringsprojekt gällande praktksamordning (20 %). Samtliga kommuner har kontaktats för att efterhöra intresset av att genomföra piloter och i övrigt delta i ett samverkansprojekt. Ett särskilt informationsmöte gällande projektförslaget genomfördes under maj.

Projektförslaget har mailats ut till samtliga kommuner vid två tillfällen. Förslaget har även diskuterats i Beredningen Utbildning, förvaltningschefs- och SYV-nätverket innan ansökan om RUN-medel lämnats in till Västra Götalandsregionen. Pilot- och implementeringsprojektet beviljades RUN-medel med projektstart 1 oktober 2016. Under senhösten har rekrytering av projektledare, framtagande av rutiner, möten med berörda piloter och informations-spridning skett.

Förstudie – Minska skolavhopp

Under 2015 och våren 2016 har en förstudie gällande skolavhopp har genomförts av beredningen Utbildning. Förstudien har lett till att två regionövergripande ESF-projekt tagits fram. Ett treårigt projekt "En skola för alla" och ett tvåårigt projekt "Vägledning för livet" med Skaraborgs kommunalförbund som projektägare och med Fyrbodal- och Sjuhärads kommunalförbund som medsökande. Förstudien har finansierats av VGR-medel och med detta har det möjliggjorts att en person via tjänsteköp (20 %) har haft möjligheten att förankra projektet och bilda ett KAA-nätverk. I övrigt har personal från Beredningen Utbildning och Beredningen Valfärd varit involverade i förankring och framtagande av de två projekten. ESF har i december 2016 beviljade medel till bägge projekten med start 1 april 2017.

Övrigt

Under andra halvåret har ordinarie beredningsansvarig varit sjukskriven, vilket föranlett orimligt hög arbetsbelastningen för övrig personal. För att temporärt lösa den höga belastningen har fr.o.m. januari 2017 en studentmedarbetare på 15 % anställts samt att processledaren för teknikcollege ökar sin tjänstgöringsgrad med 20 %.

I stället för att skicka ut enkäter har en bedömning av hur de olika nätverken upplever samverkan gjorts via muntliga förfrågningar till deltagarna.

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Skapa en väl-fungerande samverkan mellan kommunerna. (VG 2020 2.2.4)	Regelbundna träffar med förvaltningschefer och ordföranden i utbildningsnämnderna.	Minst 85 % upplever: -en god samverkan mellan kommunerna.	-Nätverket för förvaltningscheferna har träffats sex gånger, där deltagarna upplever en god samverkan. - Ordförande i utbildningsnämnderna har träffats 2 gånger.
Skapa förutsättningar för fungerade samverkan mellan kommunerna i arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. (VG 2020 2.2.4)	Arbeta fram en modell för gemensamma kvalitetsjämförelser inom grundskolan.	Arbeta fram en modell för gemensamma kvalitetsjämförelser inom grundskolan.	- Behovet av en gemensam modell har diskuterats och prövats i liten skala. Återstår en hel del utvecklingsarbete för att komma fram till en gemensam modell.
	Stödja samverkan mellan kommunernas utvecklingsledare.	Stödja samverkan mellan kommunernas utvecklingsledare.	Utvecklingsledarnätverk har träffats 2 gånger. Arbetet med tydliga målbeskrivningar och arbetsätt för nätverket har påbörjats.
Skapa förutsättningar för kommunerna i arbetet med rekrytering av pedagoger. (VG 2020 2.2.4)	Stödja kommunerna i arbetet med att arrangera arbetsplatsförlagda lärarutbildningar.	Arbetsplatsförlagd lärarutbildning startad i 5 kommuner.	Dialog pågår mellan Fyrbodals kommunalförbund och dess kommuner med Högskolan Väst.
	Främja samverkan för genomförande av kartläggning och validering av nyanländas kompetenser.	Kartläggning genomförd på minst 100 individer.	En ESF ansökan gällande integration där kartläggning/validering var en del avsågs. Arbetet med att sprida information om validering har aktualiserats under 2016 till berörda nätverk.

Forts. Utbildning

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Stödja kommunerna vid samordning och samplanering av utbildningarna inom och mellan olika utbildningsnivåer. (VG 2020 2.2.3, 2.2.4)	Drifta en gemensam Antagningsorganisation inkl gemensamt antagningssystem och webbplats för gymnasieskolor i Fyrbodol.	Minst 85 % upplever: -god service och samverkan med antagningsorganisationen -att antagningssystem INDRA fungerar bra.	Utvärderingen som gjorts visar att kommuner och skolor är mycket nöjda med verksamheten, samverkan och tycker att det nya systemet Indra fungerar väl. ●
	Erbjudna nätverk för vuxenutbildningsansvariga och ansvariga för Yrkehögskoleutbildningar	Minst 85 % upplever: -en god samverkan mellan kommunerna.	Vuxenutbildningsansvariga har träffats vid 4 tillfällen och yrkehögskoleansvariga vid 2 tillfällen. Hög närvaro vid samtliga nätverksmöten där deltagarna tydligt påtalat vikten av erfarenhetsutbyte och samverkan. ●
	Erbjudna nätverk för studie- och yrkesvägledare.	Minst 85 % upplever: -en god samverkan mellan kommunerna.	Under året har ett studie- och yrkesvägledarnätverk startats upp. Nätverket har träffats vid tre tillfällen. Även en informationsdag har hållits för samtliga studie- och yrkesvägledare i Fyrbodol. ●
	Planera för Fritt sök inom gymnasieutbildning för vuxna och yrkesutbildning på gymnasienivå för vuxna.	Handlingsplan för Fritt sök för studerande i Fyrbodol inom gymnasieutbildning för vuxna och yrkesutbildning på gymnasienivå för vuxna framtagna.	Arbetet med att ta fram en handlingsplan har påbörjats. ●
	Drifta webbplatsen www.vuxenutbildning-fyrbodol.se	Minst 12 000 unika besökare på webbplatsen.	Webbplatsen med utbud av vuxenutbildning har driftats, men inte utvecklats pga. tidsbrist. Under 2017 kommer webbplatsen att utvecklas vidare. Antal besök på webbplatsen: 2 625. ●

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
<p>Stödja kommuner och arbetsliv kring samordning och samplanering av praktikplatser, examensarbeten och studiebesök. (VG 2020 2.1.1)</p>	<p>Etablera en gemensam organisation och tekniskt system för praktik inom utbildning på grundskole- och gymnasienivå i Fyrbodal, övriga Sverige, Norge och Europa.</p>	<p>-Tekniskt system för praktiksamordning införskaffat. -Organisation etablerad. -Minst 10 grundskolor anslutna. -Minst 5 gymnasieskolor anslutna. -Minst 5 vuxenutbildningsenheter anslutna. -Minst 100 arbetsplatser anslutna.</p>	<p>Ansökan om medel från VGR (RUN) till ett pilot- och implementeringsprojekt gällande praktiksamordning har beviljats hösten 2016. Projektet startar på helfart januari 2017. Implementeringen gäller piloter inom grundskola, gymnasium, YH, VFU och AME.</p>
<p>Skapa förutsättningar för samverkan mellan aktörer inom utbildning, arbetsmarknad och näringsliv kring kompetensförsörjning. (VG 2020 2.1.2, 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3)</p>	<p>Driva och samordna arbetet med Kompetensplattform Västra Götaland i Fyrbodal.</p>	<p>14 kommuner jobbar aktivt tillsammans inom kompetensförsörjningsområdet både lokalt, delregionalt och regionalt.</p>	<p>Processledaren besökt samtliga kommuner minst en gång för att starta upp och stödja kommunerna i det lokala arbetet. Kommunerna i Fyrbodal har kommit olika långt i sitt arbete gällande kompetensplattformarbetet.</p>
	<p>Driva ett delregionalt kompetensråd med stöd av delregional kompetensmäklare. Driva samordning av lokala kompetensråd och lokala kompetensmäklare.</p>		<p>DKP har under året träffats 4 gånger där syfte och mål för arbetet bestämts. Processledaren har även samlat kommunernas kontaktpersoner (LKP) 2 gånger för att stämma av arbetet och för erfarenhetsutbyte.</p>
	<p>Vara delaktiv i projekt och aktiviteter kopplade till de regionövergripande stödfunktionerna Validering Väst, Visa Väst och REKAS.</p>		<p>Varit aktivt delaktig i styrgrupp och det lokala arbetet gällande hur Visa Väst (Syv-online) och REKAS skall utformas i framtiden som ett strategiskt planeringsverktyg. Deltagit i styrgruppen för Validering Väst samt använt deras personal för utbildning/information.</p>

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Forts från föregående sida...			
Skapa förutsättningar för samverkan mellan aktörer inom utbildning, arbetsmarknad och näringsliv kring kompetensförsörjning. (VG 2020 2.1.2, 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3)	Delta i projekt KOBRA.	Deltagarna i projekt KOBRA har tagit del av nordiska erfarenheter av kompetensförsörjning. Se projektets mål.	Kommunalförbundet är projektpart i det svensk/norsk/danska projektet KOBRA. Resultaten av projektet följs upp inom ramen för projektets uppföljning och utvärdering. ●
	Stödja samordning och vidareutveckling av Teknikcollege.	Certifierat Teknikcollege.	Certifierat Teknikcollege tom 2017. Samverkansavtal tecknat tom 2017. I Fyrbodal är 5 utbildningsanordnare certifierade. Under läsåret 2016/2017 läser 696 elever TC-program och 70 företag deltar aktivt. ●
	Stödja samordning och vidareutveckling av Vård- och Omsorgscollege.	Certifierat Vård- och omsorgscollege.	Certifierat Vård- och omsorgscollege t o m 2018 Samverkansavtal tecknat t o m 2018. Arbete med de lokala certifieringarna har påbörjats. ●

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Stödja kommunernas aktiviteter för att främja barn och ungas hälsa. (VG 2020 2.2.1)	Stödja uppbyggnaden av samverkan mellan kommunerna och regionen avseende barn och unga inom ramen för Vårdsamverkan.	Verksamheten uppstartad.	Vårdsamverkan barn och unga uppstartad och har under året träffats 4 gånger. Ordförande i gruppen är förvaltningschef från Barn- och utbildning
	Delta i ett regiongemensamt projekt kring skolnärvaro och skolavhopp.	Projektet beviljat och uppstartat.	Två ESF-projekt "Vägledning för livet" och "En skola för alla" i samverkan med kommunalförbunden i Skaraborg och Sjuhärad samt Samordningsförbundet Väst har beviljats med projektstart 1 april 2017.
	Undersöka möjligheten till att drifta ett tekniskt rapporterings- och statistiksystem för det kommunala aktivitetsansvaret.	Undersökt möjligheten.	En intresseförfrågan har skickats ut till kommunerna, där merparten ställer sig positiva till fortsatt utredning. Utredningen kommer att ske under 2017.
Stödja kommunernas aktiviteter knutna till integration/nyanlända inom utbildning och arbetsliv. (VG 2020 2.1.2, 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3)	Nätverken inom Beredningen Utbildning ska samverka med projekt "Kommungemensam plattform för att främja nyanländas etablering i Fyrbodal". Detta genom att vara en arena för utbyte av erfarenheter och idéer för verksamheter och aktiviteter inom området integration/nyanlända.	Samverkan med projektet.	Beredningsansvarig ingår i projektets arbetsgrupp hos Fyrbodals kommunalförbund, se även Integrationsprojektet. Information sprids både till politiker och tjänstemän inom utbildningsberedningens område. Samverkan kring SO för nyanlända har startats upp där Fyrbodals kommunalförbund har koordineringsansvaret.

Forts. Utbildning

Mål	Aktivitet	Förväntade resultat	Resultat
Utnyttja det Interreg-program som finns för området. (VG 2020 2.1.2, 2.1.3, 2.2.2, 2.2.3, 4.2.3)	Arbeta med omvärldsbevakning, statistik och erfarenhetsutbyte inom utbildnings- och kompetensförsörjningsfrågor över gränsen Sverige/Norge.	-Kommunalförbundet har tillgång till relevant gränsöverskridande statistik inom utbildnings- och kompetensförsörjningsområdet -20 kommunala tjänstemän har deltagit i minst en gränsöverskridande aktivitet.	Statistik, omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyte inom kompetensförsörjningsområdet sker i projekten Scandinavian Science Center (SSC) och KOBRA där Fyrbodals kommunalförbund är delaktig. ● Drygt 50 kommunala tjänstemän har deltagit i gränsöverskridande aktiviteter genom KOBRA och SSC-projektet. ●
	Delta i gränsöverskridande projekt för att stödja aktiviteter inom kompetensförsörjning i Fyrbodals och Östfold.	Deltagit i projekt Scandinavian Science Cluster (SSC).	Kommunalförbundet är projektpart i det svensk/norska projektet SSC. Resultaten av projektet följs upp inom ramen för projektets uppföljning och utvärdering. ●
Skapa förutsättningar för kommunerna att arbeta med entreprenörskap och entreprenöriellt förhållningsätt i skolan. (VG 2020 1.1.1)	Stödja organisationer som jobbar inom med entreprenörskap och entreprenöriellt förhållningsätt.	Minst 2 organisationer har fått ekonomiskt stöd för arbete inom grundskola och gymnasieskolan.	Ung Företagsamhet har fått stöd för att bedriva entreprenörskap på gymnasiet ●

EKONOMISK REDOVISNING 2016-01-01—2016-12-31

Innehållsförteckning	Sid.
Resultaträkning total	2
Resultaträkning basverksamhet	3
Resultaträkning projektverksamhet	4
Resultaträkning övrig verksamhet	5
Balansräkning	6
Kassaflödesanalys	7
Soliditetstal – not 18	7
Redovisning projekt	8
Redovisning övrig verksamhet	9
Redovisningsprinciper	10
Budgetavstämning basverksamhet – not 1	11
Avstämning projektverksamhet – not 2.1	12
Avstämning övrig verksamhet – not 2.2	13
Personalkostnader – not 3	14
Inventarier – not 4	15
Finansiella anläggningstillgångar – not 5	15
Regionala tillväxtmedel (TVP) – not 6	15
Gränskommittén – not 7	15
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter – not 8-15	16
Återbetalning Mediapoolen – not 16	16
Återförda resultatöverskott Gryning Vård AB – not 17	16
Tjänsteköp från medlemskommunerna – not 19	16
Avsättning resultatöverskott från Gryning Vård AB – not 20	16
Underskrifter	17

RESULTATRÄKNING**2016-01-01-
2016-12-31****2015-01-01-
2015-12-31**

<u>Intäkter</u>	(not 1,2)		
Medlemsavgifter basverksamhet		7 445 816	6 817 694
Extern finansiering projekt och övrig verksamhet		20 102 052	22 830 677
EU-bidrag projekt och övrig verksamhet		190 741	549 891
Ersättning för uppdrag i projekt och övrig verksamhet		9 112 738	4 395 260
Övriga intäkter		343 051	200 392
Förändring reserv Gränskommittén	(not 7)	<u>0</u>	<u>-194 295</u>
		37 194 398	34 599 619
<u>Kostnader</u>	(not 1,2)		
Konsultkostnader, tjänsteköp	(not 19)	-7 612 494	-10 468 268
Administration, marknadsföring, möteskostn		-4 647 512	-3 489 711
Faktiska resekostnader, utlägg		-563 853	-331 114
Möteskostnader politiker och tjänstemän		-120 302	-238 550
Konferensarrangemang		-1 596 467	-1 267 967
Personalkostnader	(not 3)	-21 683 849	-17 219 179
Bilersättning och traktamente		-455 133	-369 101
Politiska ersättningar		-266 249	-293 420
Lämnade bidrag		<u>-1 073 831</u>	<u>-1 574 666</u>
		-38 019 693	-35 251 976
<i>Resultat före avskrivningar</i>		-825 295	-652 357
Avyttring inventarier		0	0
Avskrivningar inventarier	(not 4)	<u>-60 958</u>	<u>-67 331</u>
<i>Resultat efter avskrivningar</i>		-886 253	-719 688
<u>Finansiella intäkter och kostnader</u>			
Ränteintäkter		57 730	118 020
Räntekostnader		<u>-723</u>	<u>-88</u>
		57 007	117 932
ÅRETS RESULTAT	(not 15)	-829 246	-601 756

VARAV RESULTATRÄKNING BASVERKSAMHET
**2016-01-01-
2016-12-31**
**2015-01-01-
2015-12-31**
Intäkter

(not 1)

Medlemsavgifter	7 445 816	6 817 694
Ersättning för uppdrag	200 000	850 166
Övriga intäkter	<u>118 595</u>	<u>72 311</u>
	7 764 411	7 740 171

Kostnader

(not 1)

Konsultkostnader, tjänsteköp	0	-77 962
Administration, marknadsföring, möteskostn	-1 573 514	-1 780 045
Faktiska resekostnader, utlägg	-39 728	-34 001
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-120 302	-238 550
Personalkostnader	(not 3) -6 435 140	-5 835 471
Bilersättning och traktamente	-155 933	-172 210
Politiska ersättningar ordf. och revisorer	-266 249	-293 420
Lämnade bidrag	<u>-91 500</u>	<u>-36 700</u>
	-8 682 365	-8 468 359

Resultat före avskrivningar

-917 954

-728 188

Avyttring inventarier

0

0

Avskrivningar inventarier

(not 4)

-60 958
-67 331
Resultat efter avskrivningar

-978 912

-795 519

Finansiella intäkter och kostnader

Ränteintäkter

57 730

118 020

Räntekostnader

-723
-88

57 007

117 932

ÅRETS RESULTAT

(not 15)

-921 905
-677 587

VARAV RESULTATRÄKNING PROJEKTVERKSAMHET

**2016-01-01-
2016-12-31**

**2015-01-01-
2015-12-31**

<u>Intäkter</u>	(not 2.1)		
Extern finansiering		12 748 597	14 098 399
EU-bidrag		190 741	549 891
Ersättning för uppdrag		599 579	1 929 631
Övriga intäkter		<u>143 947</u>	<u>109 450</u>
		13 682 863	16 687 371
<u>Kostnader</u>	(not 2.1)		
Konsultkostnader, tjänsteköp	(not 19)	-5 107 032	-8 608 471
Administration, marknadsföring, möteskostn		-1 088 910	-849 608
Konferensarrangemang		-640 737	-1 072 832
Resekostnader		-368 559	-189 672
Politiska ersättningar		0	0
Personalkostnader	(not 3)	-5 817 649	-4 341 053
Bilersättning och traktamente		-132 762	-89 256
Lämnade bidrag		<u>-434 556</u>	<u>-1 460 648</u>
		-13 590 204	-16 611 540
<i>Resultat före avskrivningar</i>		92 659	75 831
Avskrivningar inventarier	(not 4)	<u>0</u>	<u>0</u>
<i>Resultat efter avskrivningar</i>		92 659	75 831
<u>Finansiella intäkter och kostnader</u>			
Räntekostnader		0	0
ÅRETS RESULTAT	(not 15)	92 659	75 831

VARAV RESULTATRÄKNING ÖVRIG VERKSAMHET

2016-01-01-
2016-12-312015-01-01-
2015-12-31

<u>Intäkter</u>	(not 2.2)		
Extern finansiering		7 353 455	8 732 278
EU-bidrag		0	0
Ersättning för uppdrag		8 313 159	1 615 463
Övriga intäkter		80 509	18 631
Förändring reserv Gränskommittén	(not 7)	<u>0</u>	<u>-194 295</u>
		15 747 123	10 172 077
 <u>Kostnader</u>	(not 2.2)		
Konsultkostnader, tjänsteköp	(not 19)	-2 505 462	-1 781 835
Administration, marknadsföring, möteskostn		-1 985 089	-860 059
Konferensarrangemang		-955 731	-195 135
Resekostnader		-155 567	-107 440
Politiska ersättningar		0	0
Personalkostnader	(not 3)	-9 431 061	-7 042 655
Bilersättning och traktamente		-166 439	-107 635
Lämnade bidrag		<u>-547 775</u>	<u>-77 318</u>
		-15 747 124	-10 172 077
 <i>Resultat före avskrivningar</i>		0	0
 Avskrivningar inventarier	(not 4)	<u>0</u>	<u>0</u>
 <i>Resultat efter avskrivningar</i>		0	0
 <u>Finansiella intäkter och kostnader</u>			
Ränteintäkter		0	0
Räntekostnader		<u>0</u>	<u>0</u>
 ÅRETS RESULTAT		0	0

BALANSRÄKNING		2016-12-31	2015-12-31
<i>TILLGÅNGAR</i>			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Inventarier	(not 4)	<u>370 758</u>	<u>249 716</u>
		370 758	249 716
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Aktier och andelar	(not 5)	<u>2 767 000</u>	<u>2 767 000</u>
		2 767 000	2 767 000
<u>Omsättningstillgångar</u>			
Kundfordringar		6 063 373	1 836 149
Momsfordran		109 171	321 307
Övriga kortfristiga fordringar		245 048	16 482
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader basverksamhet	(not 11)	398 335	572 201
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader övrig verksamhet	(not 12)	3 754 552	2 910 669
Upplupna intäkter projektverksamhet	(not 13)	<u>7 939 954</u>	<u>4 534 163</u>
		18 510 434	10 190 972
<u>Likvida medel</u>			
Kassa, postgiro och bank	(not 14)	21 298 670	24 973 810
SUMMA TILLGÅNGAR		42 946 862	38 181 497
 <i>SKULDER OCH EGET KAPITAL</i>			
<u>Eget kapital</u>			
Balanserat resultat		-3 193 495	-3 795 250
Årets resultat		<u>829 246</u>	<u>601 755</u>
		-2 364 249	-3 193 495
<u>Långfristiga skulder</u>			
Balanserat resultat Gränskommittén	(not 7)	0	-629 536
Årets resultat Gränskommittén		<u>0</u>	<u>629 536</u>
		0	0
<u>Kortfristiga skulder</u>			
Leverantörsskulder		-2 360 899	-3 677 522
Övriga kortfristiga skulder basverksamhet		-590 141	-349 140
Regionala tillväxtmedel (TVP)	(not 6)	-25 313 718	-18 973 370
Uppl.kostn., förutbet. int basverksamhet	(not 8)	-624 753	-645 000
Uppl.kostn., förutbet.int övrig verksamhet	(not 10)	-5 351 636	-5 014 079
Uppl.kostn., förutbet. int projektverksamhet	(not 9)	<u>-6 341 465</u>	<u>-6 328 893</u>
		-40 582 613	-34 988 002
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		-42 946 862	-38 181 497
Ställda panter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

KASSAFLÖDESANALYS	2016-01-01- 2016-12-31	2015-01-01- 2015-12-31
Den löpande verksamheten		
Årets resultat	-829 246	-601 755
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Avskrivningar inventarier	<u>60 958</u>	<u>67 331</u>
	-768 288	-534 424
<i>Förändringar i rörelsekapital</i>		
Förändring av omsättningstillgångar	-8 319 462	688 446
Förändring av kortfristiga skulder	<u>5 594 611</u>	<u>-4 941 899</u>
	-2 724 852	-4 253 453
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-3 493 140	-4 787 877
Investeringsverksamheten		
Förvärv av inventarier	-182 000	0
Försäljning av inventarier	<u>0</u>	<u>0</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-182 000	0
Finansieringsverksamheten		
Förändring av långfristiga skulder	<u>0</u>	<u>-1 129 536</u>
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	-1 129 536
ÅRETS KASSAFLÖDE	-3 675 140	-5 917 413
Likvida medel vid årets början	<u>24 973 810</u>	<u>30 891 223</u>
Likvida medel vid årets slut (not 14)	21 298 670	24 973 810
SOLIDITET	2016-12-31	2015-12-31
Eget kapital/Tillgångar	6%	9%

Not 15.

<u>Projektverksamhet 2016</u>	<u>Kostnader</u>	<u>Intäkter</u>	<u>Acc. kostn.</u>	<u>Acc. intäkter</u>
<u>Pågående projekt</u>				
FoU-Fyrbodalinstitutet	-1 044	1 044	-519 883	519 883
EBP - Äldre H-029, H-031, H-042, H-057	-854 539	854 539	-10 482 757	10 482 757
Barn och unga	-10 927	10 927	-1 289 764	1 289 764
Anhörigstödsnätverk	-2 204	2 204	-29 458	29 458
Kompetensförsörjning barnavård	-309 040	309 040	-2 815 975	2 815 975
SKL - Prio	-307 336	307 336	-469 272	469 272
Digitala trygghetslarm	-5 113	5 113	-707 270	707 270
Nätverksledare försörjningsstöd	-3 540	3 540	-68 539	68 539
Vårdsamverkan barn och unga	-749 090	749 090	-964 200	964 200
iCare4Fyrbodal	-61 272	61 272	-61 892	61 892
F & U Vålfärdsteknik	-135 401	135 401	-135 401	135 401
Våldsförebyggande med genusperspektiv	-184 522	184 522	-184 522	184 522
Nätverksledare IFO	-13 229	13 229	-13 229	13 229
Utv. Seminarieverksamhet 2013-14	-116 397	116 397	-518 081	518 081
Kreativa kraftfält	-251 546	251 546	-605 681	605 681
Kulturkollo 2016	-793 840	793 840	-793 840	793 840
Besöksnäringen	-183 105	183 105	-3 423 842	3 423 842
Näringslivsutveckl. Fyrbodal	-70 744	70 744	-708 059	708 059
Fyrbodal växer på träd	-1 167 841	1 167 841	-2 165 280	2 165 280
Unga vuxna	14 976	-14 976	14 976	-14 976
Zambia biogas	-335 162	335 162	-335 162	335 162
Biogas 2020	-171 551	171 551	-252 695	252 695
Företagsakuten	-149 470	149 470	-192 100	192 100
Hela Gröna Vägen	-974 267	974 267	-974 267	974 267
Ågarskifte Micro	-364 742	364 742	-364 742	364 742
Finansieringsrådgivning	-250 281	250 281	-250 281	250 281
Strukturbild Fyrbodal	-274 901	274 901	-274 901	274 901
Företagsklimat Fyrbodal	-39 300	39 300	-39 300	39 300
Projektpersonal	11 516	-11 516	-52 010	52 010
Svinesundskommittén	-5 057	5 057	-77 906	77 906
Destination Svinesund	-111 925	111 925	-337 949	337 949
Teknikcollege Fyrbodal	-461 034	461 034	-2 508 984	2 508 984
Vård- och omsorgscollege	-544 168	544 168	-1 156 584	1 156 584
Samordning skolavhopp	-31 333	31 333	-151 816	151 816
KOBRA	-497 600	497 600	-560 940	560 940
SSC - Scandinavian Science Cluster	-577 565	577 565	-715 401	715 401
Samhällsorientering Fyrbodal	-257 664	257 664	-540 097	540 097
Kompetensplattformarb. Fyrbodal	-1 336 184	1 336 184	-1 433 362	1 433 362
Avtal vuxenutbildning	-10 993	10 993	-13 866	13 866
College VG	-302 574	302 574	-302 574	302 574
Skolavhopp	-94 049	94 049	-94 049	94 049
Praktiksamordning Fyrbodal	-33 905	33 905	-33 905	33 905
Plattform för nyanländas etablering	-879 037	879 037	-1 702 407	1 702 407
Samverkansavtal HV	-436 494	436 494	-592 060	592 060
<u>Projekt som förvaltas av förbundet</u>				
Miljöchefer i samverkan	-4 830	4 830	-86 844	86 844
Fiskekommunerna	-237 717	237 717	-414 704	414 704
<u>Projekt som slutredovisats under 2016</u>				
SEEMORE	-14 162	106 821	-1 247 148	1 339 808
Saldo	-13 590 204	13 682 863	-40 648 025	40 740 684
Resultat		92 659		

<u>Övrig verksamhet 2016</u>	<u>Kostnader</u>	<u>Intäkter</u>	
Hälsokällan II	-2 652 644	2 652 644	P
Forskning och utveckling (FoU)	-1 588 928	1 588 928	P
IT-samverkan II	-867 828	867 828	P
Affärsdriven miljöutveckling	-1 503 698	1 503 698	P
Position Väst	-3 697 004	3 697 004	P
Kurser och konferenser	-2 617 657	2 617 657	P
Kultur/Marianna Andersson	-550 989	550 989	P
Antagningskansliet	-2 268 374	2 268 374	P
Saldo	-15 747 123	15 747 123	
Resultat		0	

A=avslutat
P=pågående

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen har upprättats enligt Lagen om kommunal redovisning.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärdet om inget annat anges nedan.

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

Linjär avskrivning görs på avskrivningsbart belopp (anskaffningsvärde med avdrag för beräknat restvärde) över tillgångarnas nyttjandeperiod enligt följande:

Inventarier	10 år
Datorer	Direktavskrivning från 2013

Fordringar

Fordringar upptas till det lägsta av nominellt värde och det belopp varmed de beräknas inflyta.

Likvida medel

Likvida medel omfattar kassa och tillgodohavande hos bank samt kortfristiga placeringar med en ursprunglig löptid på högst tre månader.

Not 1 Budgetavstämning basverksamhet

INTÄKTER	Budget 1601-1612	Utfall 1601-1612	Avvikelse 1601-1612
Medlemsavg. kommunbidrag	7 400 000	7 445 816	45 816
Övriga intäkter	270 000	318 595	48 595
Ränteintäkter	75 000	57 730	-17 270
lanspråktagande av eget kapital	360 000	0	-360 000
SUMMA INTÄKTER	8 105 000	7 822 141	-282 859
<i>Personalkostnader</i>			
Löner basanställda inkl soc.avg	-4 870 000	-5 251 008	-381 008
- personalförsäkringar	-530 000	-878 317	-348 317
- löneskatt på pensioner	-130 000	-215 392	-85 392
- försäkringskostnader Pacta, OF	-30 000	-12 497	17 503
Friskvård	-15 000	-6 934	8 066
Resor med egen bil, trakt. anställda, inkl soc	-200 000	-155 933	44 067
Politiska ersättningar ordf. och revisorer	-275 000	-266 249	8 751
Möteskostnader politiker och tjänstemän	-150 000	-120 302	29 698
Konsultkostnader	-40 000	0	40 000
<i>Administrativa fasta kostnader</i>			
- hyra, städ, reparation o underhåll	-420 000	-430 829	-10 829
- kopiering, fax	-10 000	-19 201	-9 201
- IT, drift, hemsida, intranät	-300 000	-214 286	85 714
- företagsförsäkring	-15 000	-12 619	2 381
- telefon (mobil och data)	-35 000	-41 862	-6 862
<i>Administrativa rörliga kostnader</i>			
- larmhållning	-10 000	-12 042	-2 042
- porto och förbrukningsmat inkl datorer	-80 000	-171 272	-91 272
- repr., möteskostn. resekostn personal	-100 000	-72 636	27 364
- pren tidn, litteratur	-15 000	-22 276	-7 276
- personal soc.kostn	-60 000	-64 091	-4 091
- utbildning, intern utveckling	-60 000	-6 900	53 100
- extern revision och rådgivning	-50 000	-69 555	-19 555
- informationsmaterial, annonser m m)	-50 000	-14 197	35 803
Avskrivningar	-100 000	-60 958	39 042
- övriga kostnader	-20 000	-17 089	2 911
VästKom	-500 000	-517 599	-17 599
Avgift Svinesundskommittén	-40 000	-90 000	-50 000
SUMMA KOSTNADER	-8 105 000	-8 744 046	-639 046
RESULTAT	0	-921 905	-921 905

Fyrbodals kommunalförbund
222000-1776

Not 2.1 Projektverksamhet

INTÄKTER	1601-1612	1501-1512
Extern finansiering	12 748 597	14 098 399
EU-bidrag	190 741	549 891
Ersättning för uppdrag	599 579	1 929 631
Övriga intäkter	<u>143 947</u>	109 450
SUMMA INTÄKTER	13 682 863	16 687 371
KOSTNADER		
<i>Personalkostnader</i>		
Löner projanställda inkl soc.avg	-5 388 097	-4 126 820
Resor med egen bil, trakt. anställda, inkl soc	-132 762	-89 256
Politiska ersättningar	0	0
<i>Administrativa fasta kostnader</i>		
- projekthyra	-230 887	-259 448
- kopiering, fax	-9 922	-11 998
<i>Administrativa rörliga kostnader</i>		
- dataunderhåll	-75 287	-62 855
- porto	-2 760	-3 969
- telefon (telefon, mobil, fax)	-39 268	-29 527
- repr., möteskostn. resekostn	-571 780	-361 333
- pren tidn, kurslitteratur	-7 462	-50 186
- försäkringar	-326 150	-174 160
- förbrukningsmaterial	-145 017	-132 812
- övriga kostnader	-116 748	-14 275
- löneskatt på pensioner	-96 663	-40 074
- utbildning	-3 785	0
- konsultarvode	-5 107 033	-8 608 471
- konferensarrangemang	-640 737	-1 072 832
Informationsmaterial, annonser m m	-261 292	-112 877
Lämnade bidrag	-434 556	-1 460 648
Avskrivningar	0	0
SUMMA KOSTNADER	-13 590 205	-16 611 540
RESULTAT	92 659	75 831

Fyrbodals kommunalförbund
222000-1776

Not 2.2 Övrig verksamhet

INTÄKTER	1601-1612	1501-1512
Extern finansiering	7 353 455	8 732 278
EU-bidrag	0	0
Ersättning för uppdrag	8 313 159	1 615 463
Övriga intäkter	80 509	18 631
Förändring reserv Gränskommittén	0	-194 295
Ränteintäkter	0	0
SUMMA INTÄKTER	15 747 123	10 172 077
KOSTNADER		
<i>Personalkostnader</i>		
Löner projanställda inkl soc.avg	-8 515 631	-6 486 962
Resor med egen bil, trakt. anställda, inkl soc	-166 439	-107 635
Politiska ersättningar	0	0
<i>Administrativa fasta kostnader</i>		
- projekthyra	-446 541	-417 456
- kopiering, fax	-33 659	-21 153
<i>Administrativa rörliga kostnader</i>		
- dataunderhåll	-156 860	-75 854
- porto	-29 957	-67 334
- telefon (telefon, mobil, fax)	-57 499	-45 254
- repr., möteskostn. resekostn	-248 561	-182 221
- pren tidn, kurslitteratur	-122 823	-35 831
- försäkringar	-698 154	-448 749
- förbrukningsmaterial	-151 279	-102 826
- övriga kostnader	-50 766	-14 190
- löneskatt på pensioner	-148 946	-106 944
- revision	0	0
- utbildning	-53 172	0
- konsultarvode	-2 505 462	-1 781 835
- konferensarrangemang	-955 731	-195 135
Informationsmaterial, annonser m m	-857 869	-5 380
Lämnade bidrag	-547 775	-77 318
Avskrivningar	0	0
SUMMA KOSTNADER	-15 747 123	-10 172 077
RESULTAT	0	0

NOT 3 Personalkostnader, ersättningar och sjukfrånvaro

MEDELANTALET ANSTÄLLDA	16-12-31	15-12-31	Antalet anställda är beräknat utifrån antalet heltidstjänster.
Män i basverksamhet	1,15	2,00	
Kvinnor i basverksamhet	6,30	5,10	
Män i övrig verksamhet	2,20	0,80	
Kvinnor i övrig verksamhet	12,65	12,30	
Män i projektverksamhet	2,35	1,00	
Kvinnor i projektverksamhet	<u>7,95</u>	<u>5,50</u>	
	32,60	26,70	
Tillsvidareanställda basverksamhet	7,45	7,15	Ökningen av tillsvidareanställd personal i övrig och
Tillsvidareanställda övrig verksamhet	13,45	12,50	proj.verksamhet beror på övergång från visstid till tillsvidare-
Tillsvidareanställda projektverksamhet	2,10	2,55	anställning pga långa projekt.
Visstidsanställda	<u>9,60</u>	<u>4,50</u>	Ökningen medför ingen större risk då ev. kostnader vid
	32,60	26,70	upsägning kan vidarefaktureras på uppdragsgivare.

LÖNER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR

	16-12-31				15-12-31			
	Förbunds direktör	Bas personal	Projekt personal	Övrig personal	Förbunds direktör	Bas personal	Projekt personal	Övrig personal
Löner och andra ers.	1 011 893	2 793 813	4 203 402	6 409 973	697 213	3 152 857	3 392 794	4 985 867
Utbildning	0	6 900	3 785	53 172	0	40 628	0	0
Övriga personalkostn.	1 500	69 525	2 955	15 157	0	60 944	7 776	25 132
Soc. avgifter	681 202	1 870 306	1 607 507	2 952 758	465 875	1 417 954	940 484	2 031 656
varav pension	<u>355 494</u>	<u>522 824</u>	<u>326 150</u>	<u>698 154</u>	<u>235 361</u>	<u>302 168</u>	<u>174 160</u>	<u>448 749</u>
	1 694 595	4 740 545	5 817 649	9 431 061	1 163 088	4 672 383	4 341 053	7 042 655

Not 19 Tjänsteköp från kommunerna

Under de senaste åren har förbundet i flera fall ersatt visstidsanställning med tjänsteköp från medlemskommunerna. Under 2016 har åtta personer varit anställda i kommunerna med arbetat för förbundet.

UPPLYSNING OM SJUKFRÅNVARO	16-12-31	15-12-31
Sjukfrånvaro för män	0,21%	0,54%
Sjukfrånvaro för kvinnor	3,24%	3,81%
Sjukfrånvaro för anställda	2,18%	2,62%
yngre än 30 år	0,97%	2,08%
mellan 30 - 49 år	2,40%	6,23%
äldre än 49 år	2,14%	0,78%

Sjukfrånvaron för varje ovanstående grupp anges i procent av gruppens sammanlagda ordinarie arbetstid.

Total sjukfrånvaro	2,18%	2,62%
Långtidssjukfrånvaro	43,81%	45,06%

Total sjukfrånvaro anges i procent av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid. Långtidssjukfrånvaron är den andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

NOT 4 Inventarier

	<u>2016-12-31</u>	<u>2015-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	1 699 472	1 748 852
Inköp	182 000	0
Försäljning inventarier	0	-49 380
<i>Utgående ackumulerade anskaffningsvärde</i>	<i>1 881 472</i>	<i>1 699 472</i>
Ingående avskrivningar	-1 449 757	-1 382 426
Årets avskrivningar	-60 958	-67 331
Återförd avskrivning försålda inventarier	0	0
<i>Utgående ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-1 510 715</i>	<i>-1 449 757</i>
Utgående planenligt restvärde	370 757	249 715

*Inventarier skrivs av på 10 år
Datorer direktavskrivs från 2013*

NOT 5 Finansiella anläggningstillgångar

Antal	Namn		Bokfört värde	Eget kapital- andel
17 000	Gryning Vård AB	17,0%	17 000	24 558 367
250	Mediapoolen Västra Götaland AB	16,7%	250 000	1 205 145
13	Innovatum AB	1,3%	<u>2 500 000</u>	<u>238 905</u>
			2 767 000	26 002 416

NOT 6 Regionala tillväxtmedel (TVP)

Fyrbodals kommunalförbund (FK) erhåller årligen medel från VG-regionen för genomförandet av det delregionala tillväxtprogrammet på uppdrag av VG-regionen.

Kostnader och intäkter har tidigare år redovisats i resultaträkningen i projektredovisningen men redovisas från 2007 endast i balansräkningen eftersom det endast är ett administrativt uppdrag för FK.

Medlemskommunernas motfinansiering till de regionala tillväxtmedlen (TVP) rekvireras från 2008 i förskott.

NOT 7 Gränskommittén

Gränskommittén (GK) är en gränsöverskridande samarbetsorganisation med medlemskommuner i Sverige och Norge. Verksamheten finansieras i sin helhet av Nordiska Ministerrådet samt medlemsavgifter.

FK har i uppdrag att administrera GK eftersom det ej är möjligt att etablera en juridisk person över gränsen.

GK har egen redovisning men eftersom det inte är en egen juridisk person ingår den även i Fyrbodals redovisning.

Gränskommittén har under 2014 ombildats till egen juridisk person, Svinesundskommittén, Under 2015 har Gränskommittén avslutats och eget kapital har överförts till Svinesundskommittén.

- Not 8** **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter basverksamhet**
Upplupna kostnader basverksamhet består i huvudsak av upplupen semesterlöneskuld, löneskuld samt upplupna arbetsgivaravgifter.
- Not 9** **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter projektverksamhet**
Förutbetalda intäkter i projektverksamheten omfattar i huvudsak beviljade projektbidrag som erhållits vid projektstart på ännu ej avslutade projekt.
- Not 10** **Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter övrig verksamhet**
Förutbetalda intäkter i övrig verksamhet omfattar i huvudsak beviljade bidrag som erhållits vid verksamhetsstart.
- Not 11** **Förutbetalda kostnader basverksamhet**
Förutbetalda kostnader basverksamhet består i huvudsak av hyra och IT-avtal.
- Not 12** **Upplupna intäkter övrig verksamhet**
Upplupna intäkter övrig verksamhet består i huvudsak av beviljade bidrag som rekvireras i efterhand mot redovisade kostnader.
- Not 13** **Upplupna intäkter projektverksamhet**
Upplupna intäkter projekt består i huvudsak av beviljade men ännu ej utbetalda EU-bidrag.
- Not 14** **Likvida medel**
Medlemskommunerna motfinansiering till de regionala tillväxtmedlen (TVP) rekvireras från 2008 i förskott.
- Not 15** **Resultat projektverksamhet**
Ett projekt har slutredovisats under 2016 och genererar ett överskott på 92 tkr.
- Not 16** **Återbetalning av villkorat aktieägartillskott Mediapoolen Västra Götaland AB**
Fyrbodol erhöll under 2011 och 2012 återbetalning av villkorat aktieägartillskott från Mediapoolen med 166 130 kr per år, totalt 332 260 kr.
- Not 17** **Återföring till ägarna av resultatöverskott från Gryning Vård AB**
Gryning Vård AB har under 2012 gjort en återföring av resultatöverskott på 6 720 tkr till ägarna att fördela efter andel i bolaget.
Fyrbodol äger 17 % av bolaget och överskott uppgick till 1 142 tkr.
- Not 18** **Soliditetstal**
Direktionen beslutade den 2 maj 2013 om en långsiktig stabil soliditetsnivå på 10% men nivån kan variera över tid beroende av åtaganden som direktionen finner angelägna.
- Not 19** **Tjänsteköp från medlemskommunerna**
Under de senaste åren har förbundet i flera fall ersatt visstidsanställning med tjänsteköp från medlemskommunerna. Under 2015 har nio personer varit anställda i kommunerna men arbetat för förbundet.
- Not 20** **Avsättning resultatöverskott från Gryning Vård AB (se not 17)**
2013 erhöll förbundet i form av ett resultatöverskott från Gryning Vård AB 1 142 tkr. Dessa medel redovisades i förbundets bokslut som en intäkt på resultatet.
I samband med detta fördes en diskussion med kommunerna att dessa medel borde återbetalas till kommunerna. Resultatet av denna diskussion blev att medlen skulle ligga kvar i förbundet men vid lämpligt tillfälle kunna användas för att investera i någon form av satsning för barn och unga.
Direktionen har den 7 maj 2015 beslutat avsätta 500 tkr av dessa medel för att starta upp det arbete som den politiska styrgruppen för vårdssamverkan i samråd med kommunernas socialtjänst pekat ut.

Ekonomisk redovisning 2016-01-01—2016-12-31

Uddevalla den 16 mars 2017

Direktionen

.....
Martin Carling
Dals Eds kommun

.....
Paul Åkerlund
Trollhättans stad

.....
Ingemar Samuelsson
Uddevalla kommun

.....
Mats Abrahamsson
Sotenäs kommun

.....
Peter Birgeråson
Strömstad kommun

.....
Liselott Fröjd
Tanums kommun

.....
Carin Ramneskär
Uddevalla kommun

.....
Peter Eriksson
Trollhättans stad

.....
Kerstin Gadde
Orust kommun

.....
Ulla Börjesson
Färgelanda kommun

.....
Per Eriksson
Bengtsfors kommun

.....
Jan-Olof Johansson
Lysekils kommun

.....
Gunnar Lidell
Vänersborgs kommun

.....
Marie Dahlin
Vänersborgs kommun

.....
Åsa Karlsson
Munkedals kommun

.....
Michael Karlsson
Amåls kommun

.....
Tommy W Johansson
Melleruds kommun

Fyrbodals kommunalförbund –
14 kommuner samarbetar för tillväxt

Museigatan 2 • Box 305 • 451 18 Uddevalla
Vxl 0522-44 08 20 • Fax 0522-145 54 • kansli@fyrbodal.se
www.fyrbodal.se

Fyrbodal

Revisorerna i Fyrbodals kommunalförbund

Org nr: 222000-1776

Till
fullmäktige i respektive
medlemskommun

Revisionsberättelse för år 2016

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har uppmärksammat

- *att kommunalförbundets långsiktiga soliditetsmål (10 %) inte uppnåtts under 2016. Av årsredovisningen framgår att avvikelser kan förekomma beroende på åtaganden som direktionen finner angelägna. Vår uppfattning är dock att avvikelser bör kommenteras i årsredovisningen.*
- *att direktionen tagit beslut om arvodering till ordförande utan stöd i förbundsordningen. Vi har efterfrågat utvärdering avseende arvodering av ordföranden men inte erhållit någon sådan. Vi har noterat att en omarbetad förbundsordning är ute på förslag under 2017.*

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Fyrbodals kommunalförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

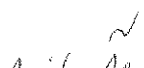
Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i huvudsak är förenligt med de mål som direktionen uppställt.

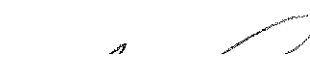
Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

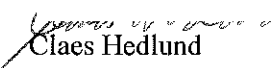
Vi återoppar bifogade rapporter.

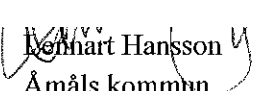
Uddevalla den 24 mars 2017

Thomas Boström
Vänersborgs kommun

Anita Älgemom
Tanums kommun

Ingemar Lindhe
Färgelanda kommun

Claes Hedlund
Munkedals kommun

Bertil Hansson
Åmåls kommun

Bilagor:

KPMG Granskning av delårsbokslut

KPMG Granskning av bokslut och årsredovisning

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

Revisionsrapport

Fyrbodals kommunalförbund

KPMG AB

2017-03-24

Antal sidor 6

Fyrbodals kommunalförbund

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-03-24

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
1.1	Syfte och revisionsfråga	2
1.2	Avgränsning	2
1.3	Revisionskriterier	2
1.4	Ansvarig nämnd	3
1.5	Metod	3
2	Resultat av granskningen	3
2.1	Årsredovisningen	3
2.2	Redovisningsprinciper	3
2.3	Balanskrav	4
2.4	Bedömning av förbundsdirektionens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning	4
2.4.1	Bakgrund	4
2.4.2	Finansiella mål	4
2.4.3	Verksamhetsmål	4
2.5	Iakttagelser vid granskning av årsredovisningen	5
2.5.1	Projektredovisning	5
2.6	Slutsats	5

1 Inledning

Vi har av Fyrbodals kommunalförbunds revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2016. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2016.

Förbundets revisorer ska enligt 9 kap 9 § KL¹ bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. I det ingår att bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om (9a §). Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

1.2 Avgränsning

Vår granskning sker i den omfattning som följer av god redovisningssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKL² och Skyrev³. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för år 2016. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella rapporteringen i årsredovisningen. Syftet är att inhämta tillräckliga revisionsbevis för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Det innebär att vi i huvudsak har granskat avsnittet Ekonomisk redovisning 2016-01-01 – 2016-12-31 samt stämt av balanskravsredovisning och investerings- och driftsredovisning mot underlag. Övriga delar har endast översiktligt granskats utifrån om informationen är förenligt med den finansiella rapporteringen.

1.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer

- Kommunallag och kommunal redovisningslag
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionens beslut

¹ Kommunallag (1991:900)

² Sveriges Kommuner och Landsting

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Vi ska också bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med av direktionen beslutade mål för ekonomi och verksamhet som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

1.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunalförbundets årsbokslut och årsredovisning.

Rapporten är saklighetsgranskad av administrativ chef.

1.5 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän och politiker
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag. Översiktlig analys av övriga poster.

2 Resultat av granskningen

2.1 Årsredovisningen

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med kommunal redovisningslag och god redovisningssed.

Bedömning

Vi bedömer att den information som lämnas i den ekonomiska redovisningen ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning 2016.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att årsredovisningen upprättats enligt Lagen om kommunal redovisning.

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med redovisningsansvarig samt översiktlig avstämning av förbundets ekonomiska redovisning i årsredovisningen mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att förbundet i huvudsak efterlever Lagen om kommunal redovisning och RKR:s rekommendationer.

2.3 Balanskrav

Enligt kommunallagen (KL) ska en avstämning av balanskravet göras och redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information⁴ om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i KRL och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Förbundet redovisar inte någon avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Förbundets underskott för året uppgår till 0,9 mnkr. Vår bedömning är att det inte finns några poster i årets resultat som ska justeras vid en balanskravsavstämning, vilket innebär att balanskravsresultatet är det samma som årets resultat.

2.4 Bedömning av förbundsledningens mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

2.4.1 Bakgrund

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige/direktionen i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av direktionen beslutade målen.

2.4.2 Finansiella mål

Förbundsledningen har inte antagit några finansiella mål för 2016. Direktionen har dock beslutat om ett långsiktigt soliditetsmål 2013. Soliditeten ska enligt det fastställda målet ligga på 10 % men kan variera över tid beroende på vilka åtaganden som direktionen finner lämpliga.

Soliditeten uppgår till 5,5 % för 2016 och det saknas en bedömning i årsredovisningen om detta är en acceptabel nivå utifrån åtaganden gjorda under 2016.

2.4.3 Verksamhetsmål

Sammantaget finns många verksamhetsmål för förbundet. Det framgår inte av årsredovisningen eller av verksamhetsplanen vilka mål som bedömts ha betydelse för god ekonomisk hushållning. Måluppfyllelsen redovisas i tabellform där det går att utläsa huruvida resultatet för respektive mål bedömts uppnått, delvis uppnått eller inte uppnått. I årsredovisningen saknas en bedömning av den sammantagna måluppfyllelsen.

⁴ Oktober 2015

Fyrbodals kommunalförbund

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2016-12-31

KPMG AB

2017-03-24

Bedömning

Av informationen i årsredovisningen kan inte bedömas om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål kommunalförbundet fastställt som väsentliga för god ekonomisk hushållning.

2.5 Iakttagelser vid granskning av årsredovisningen

2.5.1 Projektredovisning

Bland kortfristiga fordringar och kortfristiga skulder finns poster som avser periodiserade projekt. Det framgår inte av dokumentationen vilken tidsperiod projekten avser, när en eventuell slutredovisning ska ske och/eller om det finns en återbetalningskyldighet relaterat till bidragen.

För att projektmedlen ska kunna periodiseras över tid ska dokumentation finnas som visar vilken period bidraget avser, om och när slutredovisning ska ske samt om bidraget är förenat med en skyldighet att återbetala ej förbrukade medel.

För att säkerställa att projektmedlen periodiseras på ett korrekt sätt rekommenderar vi att en genomgång sker 2017 av vilka förutsättningar som gäller för erhållna bidrag.

2.6 Slutsats

Vi bedömer, beaktat ovan, att den ekonomiska redovisningen i årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av förbundets resultat och ställning samt att årsredovisningen huvudsakligen upprättats i enlighet med kommunal redovisningslag och god redovisningssed.

KPMG AB, dag som ovan

Eva From
Auktoriserad revisor
Certifierad kommunal revisor

Sofie Tauson
Certifierad kommunal revisor

Kommunstyrelsen

KS § 163

Dnr 2017-430

Ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i direktionen för Dalslandskommunernas kommunalförbund och godkännande av förbundets årsredovisning 2016

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att för Färgelands kommuns del bevilja direktionen, dess enskilda ledamöter och ersättare ansvarsfrihet för det aktuella verksamhetsåret.

Jäv

Ulla Börjesson (S), Tobias Bernhardsson (C) och Linda Jansson (M) och Lars Karlsson (S) anmäler jäv och deltar inte i beredningen av ärendet (lämnar lokalen). I de jävigas ställe tjänstgör Eva Nör (S), Bo Ljung (L) och Sandra Hallberg (C). Eftersom ordföranden anmäler jäv övertas den uppgiften av kommunstyrelsens 1:e vice ordförande Kenneth Carlsson.

Yrkande

Tommy Larsson (S) och Marion Pelli (C) yrkar bifall till ledningsutskottets förslag att bevilja ansvarsfrihet.

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att proposition ställs på yrkandet. Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar att bifalla detsamma.

Ärendebeskrivning

Förbundet redovisar ett resultat för 2016 på -5 145 tkr, vilket är 1 827 tkr sämre än budgeterat resultat. Med hänvisning till förbundets ackumulerade överskott har direktionen redan i budget för 2016 planerat för ett ianspråktagande av det upparbetade egna kapitalet

Under året har dessutom avvecklingskostnader på 2,5 mnkr tillkommit med anledning av den förändring av kommunalförbundet som skett. Det finansiella målet som direktionen fastställt för 2016 uppnås i och med att medlemskommunerna tillskjuter medel för avvecklingskostnaderna.

Revisionen bedömer att direktionen har styrning och kontroll över både verksamhet och ekonomi och tillstyrker att direktionen beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2016 samt att förbundets årsredovisning godkänns.

Kommunstyrelsen

Forts KS § 163

Beslutsunderlag

Kommunledningen, ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-08-15
Ledningsutskottets protokoll 2017-08-28, § 147

Skickas till:
Kommunfullmäktige

Beslutet skickas till
Kommunalförbundet
Ekonomichefen

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

**Ställningstagande till ansvarsfrihet för ledamöter och ersättare i
direktionen för Dalslandskommunernas kommunalförbund och
godkännande av förbundets årsredovisning 2016**

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att för Färgelanda kommuns del bevilja
direktionen för Dalslandskommunernas kommunalförbund och enskilda
förtroendevalda ansvarsfrihet för aktuella verksamhetsåret.

Kommunfullmäktige beslutar vidare att godkänna kommunalförbundets
årsredovisning för 2016 och lägga den till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Förbundet lämnar en redogörelse för de aktiviteter som genomförts under
året för att uppfylla de övergripande verksamhetsmålen som direktionen
fastställt. Revisionen efterlyser en tydligare koppling mellan
verksamheternas målformuleringar och de övergripande målen.

Förbundet redovisar ett resultat för 2016 på -5 145 tkr, vilket är 1 827 tkr
sämre än budgeterat resultat. Med hänvisning till förbundets ackumulerade
överskott har direktionen redan i budget för 2016 planerat för ett
ianspråktagande av det upparbetade egna kapitalet. Under året har dessutom
avvecklingskostnader på 2,5 mnkr tillkommit med anledning av den
förändring av kommunalförbundet som skett. Det finansiella målet som
direktionen fastställt för 2016 uppnås i och med att medlemskommunerna
tillskjuter medel för avvecklingskostnaderna.

Revisionen bedömer att direktionen har styrning och kontroll över både
verksamhet och ekonomi.

Revisionen tillstyrker att direktionens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för
verksamhetsåret 2016 samt att förbundets årsredovisning godkänns.

Per Wahlén
Tf Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Till kommunfullmäktige i:

Bengtsfors kommun
Dals-Eds kommun
Färgelanda kommun
Melleruds kommun

Dalslandskommunernas kommunalförbunds årsredovisning och revisionsberättelse för 2016

Direktionen för Dalslands miljö- och energiförbund överlämnar härmed årsredovisning och revisionsberättelse för Dalslandskommunernas kommunalförbunds verksamhet 2016. Direktionen anhåller om ansvarsfrihet för 2016 års verksamhet.

För Dalslands miljö- och energiförbund

Dan Gunnardo
Förbundschef

Bilaga: Årsredovisning 2016 med tillhörande revisionsberättelse

DALSLANDSKOMMUNERNAS KOMMUNALFÖRBUND

org.nr. 222000-0877

Årsbokslut 2016

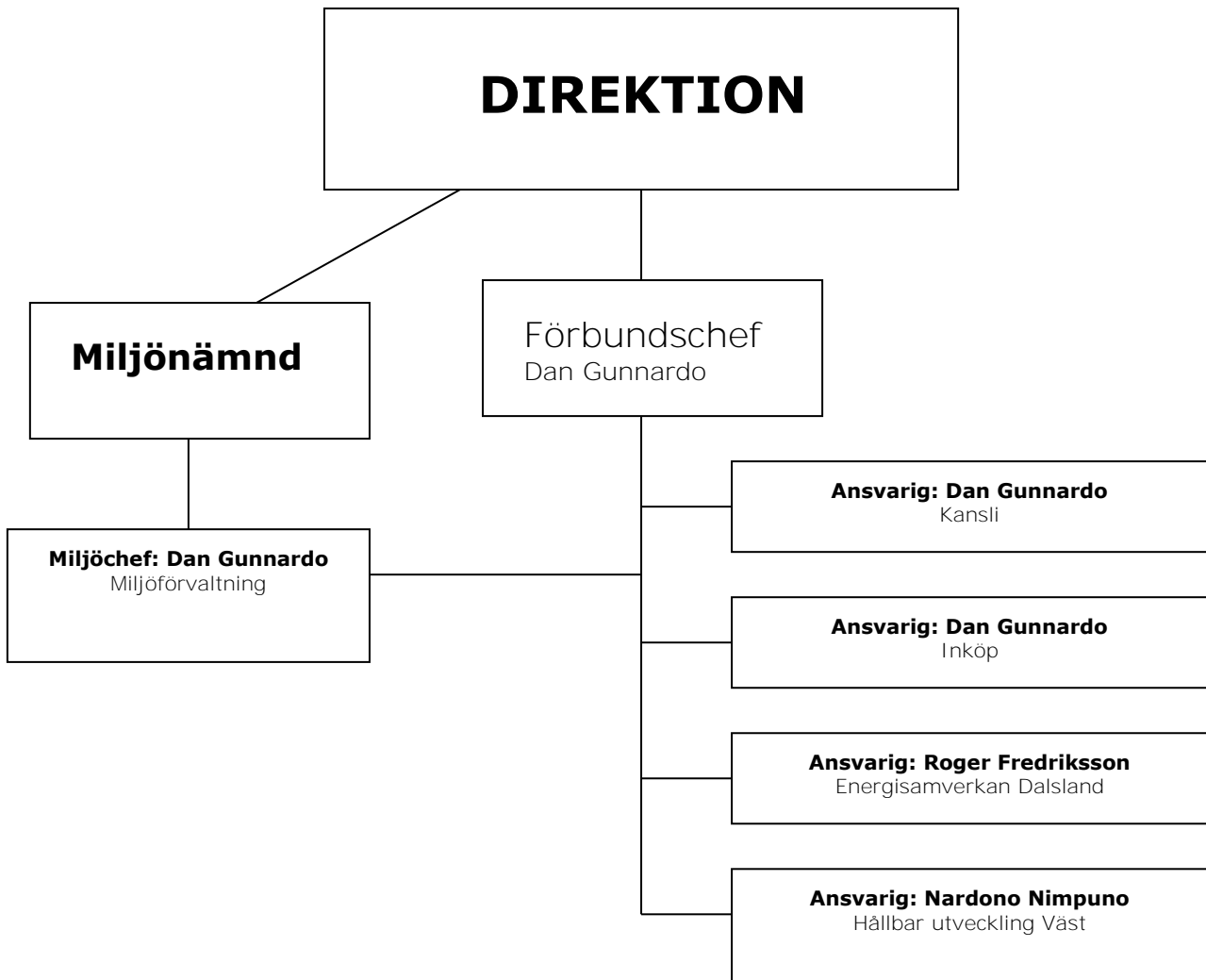

Innehållsförteckning

	Sida
INLEDNING	
Organisationsplan	2
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	
Måluppfyllelse – vision och övergripande mål	3
Måluppfyllelse – God ekonomisk hushållning	4
Ekonomisk översikt och analys	5
Personalredovisning	5
VERKSAMHETSBERÄTTELSE	
Kansli	6
Miljöförvaltning	10
Energisamverkan Dalsland	28
Hållbar utveckling Väst	32
EKONOMISK REDOVISNING	
Resultaträkning	37
Finansieringsanalys	38
Balansräkning	39
Notförteckning	40
Redovisningsmodell och redovisningsprinciper	45

Organisationsplan

Måluppfyllelse – Vision och övergripande mål

Dalslandskommunernas kommunalförbund har uttalat nedanstående vision och övergripande mål.

Vision

Dalslänningen är driftig och skapar själv förutsättningar för att driva sin egen och Dalslands utveckling framåt.

För att nå önskad framtid måste vi dessutom stärka vi-känslan, ha högt i tak för diskussioner, släppa fram kreativitet och nya idéer, skapa ett tillåtande klimat samt uppmuntra till samarbete.

Övergripande mål

- DKKF skall vara en plattform och ett nav för kommunal samverkan i Dalsland samt en arena och koordinator för Dalslandskommunernas engagemang i Fyrbodals kommunalförbund
- Förbundet skall på uppdrag från kommuner som så beslutar kunna överta huvudmannskapet för kommunal verksamhet
- Förbundet skall vara ägare till olika gemensamma administrativa system i syfte att effektivisera de kommunala verksamheterna
- Förbundet skall fungera som ett gemensamt remissorgan samt kunna initiera och äga olika utvecklings- och samordningsfunktioner
- Icke medlemskommuner kan beredas tillfälle att delta i olika samverkansprojekt

Kommentar kring vision och övergripande mål

En ny inriktning för förbundet fastställdes under 2015 enligt följande:

- Kommunalförbundets operativa samverkansområde ska huvudsakligen vara inriktat på miljö- och energifrågor.
- Kommunalförbundet ska vara en juridisk plattform för gemensamma avtal m m.
- Övrig samverkan i Dalsland ska ske via befintliga nätverk med erfarenhetsutbyte och kunskapsutveckling.

Med anledning av detta är visionen och de övergripande målen inte tillämpliga för förbundets nya inriktning och kommenteras därför inte vidare.

Mål specifika för förbundets olika verksamheter är dock tillämpliga och kommenteras under respektive verksamhetsbeskrivning.

Måluppfyllelse – God ekonomisk hushållning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. För ekonomin och verksamheten ska anges mål och riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning.

Avstämning av god ekonomisk hushållning

Förbundets verksamheter skall bedrivas med god ekonomisk hushållning. För oss betyder det att vi ska ha en hög ekonomisk medvetenhet bland våra chefer och medarbetare samt att uppsatta mål för verksamheterna följs och ger de effekter som önskas från våra uppdragsgivare.

Ur ett finansiellt perspektiv betyder god ekonomisk hushållning att vi har att hålla oss till de ramar som våra medlemskommuner samt externa finansiärer beslutat om och samtidigt ha kontroll över kassalikviditeten.

Vi kan konstatera att förbundet för helåret 2016 har budgetavvikelser inom verksamheterna;

- Kansliet har en budgetavvikelse på -2 287 tkr.
- Inköp/Upphandling har en budgetavvikelse på +16 tkr.
- Energisamverkan har en budgetavvikelse på +415 tkr.
- Hållbar Utveckling Väst visar på en budgetavvikelse på +53 tkr
- Miljönämnden visar en budgetavvikelse på -24 tkr.

Ekonomisk översikt och analys

Sammanfattande ekonomisk analys

Samtliga verksamheter visar en positiv budgetavvikelse för 2016 förutom kansli där omställningskostnader belastar med ca 2,5 Mkr samt miljö som visar en liten negativ budgetavvikelse. Energisamverkan visar en positiv budgetavvikelse vilket främst beror på ökade intäkter i form av uppdrag för Tanum/ Strömstad kommuner.

Personalredovisning

Antal anställda

	2016-12-31		2015-12-31	
	<i>Antal</i>	<i>varav män</i>	<i>Antal</i>	<i>varav män</i>
DKKF Kansli	0	0	1	0
Miljöförvaltningen	20	8	20	8
Energisamverkan, Dalsland	4	2	4	2
HållbarUtvecklingVäst	11	4	9	5
Inköp	2	0	2	0
Summa	37	14	36	15

Kansli

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 1000-1010

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Budget 2016	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	7 070	1 741	6 337
Finansiella intäkter			4
Summa intäkter	7 070	1 741	6 341
Kostnader			
Personalkostnader	3 255	1 568	1 400
Övriga kostnader	6 738	841	3 395
Finansiella kostnader	35	3	1 836
Summa kostnader	10 028	2 412	6 631
Årets resultat	-2 958	-671	-290

Inköp

Ansvarig: Dan Gunnardo

VHT: 0111, Inköp

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Budget 2016	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	1 438	1 438	999
Summa intäkter	1 438	1 438	999
Kostnader			
Personalkostnader	1 094	1 182	534
Övriga kostnader	328	256	380
Summa kostnader	1 422	1 438	914
Årets resultat	16	0	85

Verksamhetsbeskrivning

Förbundet har ett kansli med en förbundschef.

Ärenden som behandlas i direktionen skall vara beredda av förbundschefen tillsammans med kommuncheferna. Förbundschefen är sammankallande. Förbundschefen är chef för alla tjänstemän i nämnder och verksamheter som lyder under kommunalförbundet.

Löne- och ekonomiadministration (bokslut, uppföljnings stöd mm) köps externt via Dals Eds kommun motsvarande 75 % tjänst.

Dalslandskommunernas Kommunalförbunds huvuduppdrag berör det primärkommunala samarbetet med syfte att medverka till att en ökad kvalitet och bättre service till kommuninvånarna uppnås. I kommunalförbundet ingår verksamheterna; Dalslands miljökontor, energisamverkan Dalsland, gemensam inköpsfunktion samt HUV (Hållbar Utveckling Väst).

Inköpsverksamheten bedrivs i samverkan med samtliga kommuner i Dalsland samt Säffle kommun och omfattar totalt två heltidstjänster som är stationerad på kommunalförbundets kansli i Håverud. Dalslandskommunernas kommunalförbund är huvudman för verksamheten.

Händelser av betydelse

Under året har processen med att förändra kommunalförbundets inriktning och omfattning inför 2017 genomförts. Samtliga fem Dalslandskommuner begärde under hösten 2015 utträde från Dalslandskommunernas kommunalförbund från och med 2017-01-01. För flertalet kommuner var begäran om utträde ett sätt att markera att en förändring behövde göras och att skapa en handlingsfrihet inför detta. Förbundet fattade under 2015 ett inriktningsbeslut om förändring av samverkan enligt följande:

- Kommunalförbundets operativa samverkansområde ska huvudsakligen vara inriktat på miljö- och energifrågor.
- Kommunalförbundet ska vara en juridisk plattform för gemensamma avtal m m.
- Övrig samverkan i Dalsland ska ske via befintliga nätverk med erfarenhetsutbyte och kunskapsutveckling.

Kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud har under 2016 återtagit begäran om utträde ur förbundet, beslutat om ny förbundsordning och reglemente för det nya förbundet samt beslutat om namnändring av förbundet till Dalslands miljö- och energiförbund. Åmål kvarstår vid sitt tidigare beslut och lämnar förbundet 2016-12-31. Åmål kommer dock att genom avtal fortsätta samverkan inom energiområdet med förbundet.

Det nya förbundet kommer att ha en direktion för att styra och leda det miljö- och energistrategiska arbetet samt en miljö- och energinämnd för att styra och leda det myndighetsrelaterade arbetet.

Direktionen har under året beslutat om flera styrdokument för det nya förbundet, bland annat ett reglemente för den nya miljö- och energinämnden.

Till följd av ombildningen av förbundet samt då miljö- och energinämnden fått ett bredare uppdrag gentemot tidigare miljönämnd har omval skett av ledamöter och ersättare till både direktionen och miljö- och energinämnden

Eftersom det ombildade förbundet huvudsakligen ska arbeta med miljö- och energifrågor passar upphandlingsorganisationen inte in inom ramen för den nya förbundsordningen. Upphandlingstjänsterna med specialistkompetens har därför överflyttats från kommunalförbundet till Dals-Eds kommun. Avtal tecknas mellan respektive kommun och Dals Eds kommun för stöd med kommungemensamma upphandlingar och lokalt stöd och kompetensutveckling av kommunernas egna resurser. Personalen har, efter förhandlingar om verksamhetsövergång enligt lagen om anställningsskydd, överflyttats till Dals-Eds kommun.

Dalslandskommunernas kommunalförbund är huvudman för HUV (Hållbar Utveckling Väst), som är ett regionalt energikontor för hela Västra Götalands län. Uppdraget är att samordna länets energirådgivare i energi- och klimatarbetet samt att ansvara för kommunnätverket för hållbar utveckling. Målgruppen är länets kommuner samt företag och organisationer. Under en längre tid har diskussioner förts med olika aktörer om att flytta huvudmannskapet från Dalslandskommunernas kommunalförbund. Kontakter har tagits med såväl Västra Götalandsregionen som länets fyra kommunalförbund. Ett alternativ har varit att Fyrbodals kommunalförbund skulle överta huvudmannskapet. Direktionen i Fyrbodals kommunalförbund beslutade dock i december 2016 att man inte kan överta verksamheten, då regionen och övriga kommunalförbund ej ställer sig bakom avtal om gemensamt ansvar för eventuella finansiella underskott i framtiden. Dalslands miljö- och energiförbund kommer således fortsätta vara huvudman för HUV under 2017. Miljö- och energikontoret har fått i uppdrag att utreda konsekvenserna av att ha kvar HUV i förbundet alternativt driva HUV i annan organisationsform eller med annan huvudman.

Ekonomisk analys

På grund av omställningskostnader så redovisar kanslienheten ett budgetunderskott på ca 2,3 Mkr.

Under kanslienheten ingår verksamheterna:

- Kansli
- Inköp
- Övrigt (de administrativa systemen)

Kvalitet och prestationer

- Kansliet deltar via förbundschefen (1,0 tjänst) i samtliga uppdrag som kommunalförbundet har enligt förbundsordningen. Ett av uppdragen är att som chef ansvara för ledning och styrning av de underliggande verksamheterna inklusive kansliet. Verksamheter där tillsammans 36 personer verkar, projekt samordnas och ett antal ekonomi/administrativa tjänster utförs för egen del men också för kommunerna. Miljöchef samt verksamhetsledare (HUV samt Energisamverkan Dalsland) ansvarar för det operativa utförandet. Från 1 juli var miljöchefen tf. förbundschef.
- Förutom det yttersta och för vissa verksamheter det operativa verksamhets/ekonomi/arbetsmiljö/utvecklingsansvaret för organisationen deltar/ansvarar förbundschefen i de löpande processutvecklingsuppdragen, ansvarar för kallelser/protokoll för direktionen och korpen, utför i förekommande fall uppdrag/utvärderingar.

Övergripande mål Kansliet

Mål:

Kansliet skall för DKKF:s verksamhetsområden utföra ärende-, personal-ekonomi- och nämndadministration kostnadseffektivt för att bidra till att verksamheterna redovisar en måluppfyllelse.

Måluppfyllelse Kansliet

- Förutom kansliets underskott till följd av omställningskostnader har verksamheten bedrivits med ett positivt resultat relaterat till budget.
- Trots det omfattande arbetet med ombildning av förbundet har verksamheterna utfört det löpande arbetet på ett effektivt sätt och med hög kvalitet.

Övergripande mål Inköp

Mål:

Verksamheten skall verka för att göra gemensamma upphandlingar kända i kommunerna samt även initiera till nya samordnade upphandlingar

Aktiviteter som skall bidra till måluppfyllelse

- Tillsammans med kommunernas verksamhetsansvariga initiera och genomföra upphandlingar och gemensamma avtal.
- Verksamheten skall även vara behjälplig i övriga kommunspecifika upphandlingsfrågor.

Måluppfyllelse

Inköpsverksamheten har under året fortsatt att tillsammans med kommunernas verksamhetsansvariga aktivt arbetat för att initiera, samordna, genomföra och följa upp gemensamma avtal och upphandlingar. Ett upphandlingssystem med tillhörande avtalsdatabas utgör det administrativa systemet. Samtliga kommuner är anslutna. Systemet skapar förutsättningar för att öka antalet samordnade upphandlingar. Inköpsverksamheten har regelbundet uppdaterat information om upphandling på sidan om inköp på www.dalsland.se.

Miljöförvaltning

Ansvarig: Dan Gunnardo

Ansvar: 2010-2070

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Budget 2016	Bokslut 2015
Intäkter, basverksamhet	13 527	13 293	12 830
Intäkter, kalkning	7 005		3 569
Finansiella intäkter	4		
Summa intäkter	20 536	13 293	16 399
Kostnader			
Personalkostnader	11 223	11 129	10 538
Övriga kostnader	2 409	2 164	2 049
Kostnader, kalkning	6 928		3 539
Summa kostnader	20 560	13 293	16 126
Årets resultat	-24	0	273

Verksamhetsbeskrivning

Miljönämndens verksamhet bedrivs i samverkan med samtliga kommuner i Dalsland, förutom Åmål och omfattar drygt 19 heltidstjänster. Dalslandskommunernas kommunalförbund är huvudman för verksamheten. Verksamheten ska genom en effektiv och riskbaserad tillsyn, samt miljöstrategiskt arbete bidra till ett hållbart samhälle. Nationella och regionala miljömål ska implementeras i miljökontorets arbete och genomsyra både den operativa tillsynen, övrig tillsyn samt det miljöstrategiska arbetet.

Händelser av betydelse

Nedan följer i punktform händelser som på ett eller annat sätt påverkat verksamheten under året.

- Direktionen fattade beslut om ett samlat miljökontor förlagt på en ort (Mellerud) men med närvaro i samtliga kommuner.
- Processen med en ombildning av nuvarande kommunalförbund till ett miljö- och energiförbund är avslutad. Dalslands miljö- och energiförbund bildas från och med 1/1 2017.
- Miljöchefen har fr.o.m. 1/7 även varit TF förbundschef.
- Arbetet med ombildningen av DKKF till Dalslands miljö- och energiförbund har varit mycket resurskrävande för hela organisationen under hösten och vintern. Detta har påverkat övrigt utvecklingsarbete.
- Två nya anställningar av miljö- och hälsoskyddsinspektör (tidsbegränsade heltider t.o.m. 31/12) till följd av föräldraledigheter har genomförts.
- Under hösten har miljökontoret haft brist på personalresurser på grund av sjukskrivning, föräldraledigheter och att erfaren personal slutat. Rekryteringsarbetet har inneburit svårigheter med att hitta kompetent personal, varför verksamheten inte haft möjlighet att fullt ut efterleva

verksamhets- och tillsynsplan 2016 (se vidare under respektive arbetsområde).

- Kompetensöverföring med anledning av pensionsavgångar 2016 och framåt pågår.
- Miljökontoret medverkar nu i arbetet med VA-planer i samtliga fyra kommuner (Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud). Insatserna är mycket resurskrävande för miljökontoret.
- Arbetet med en Dalslandsgemensam avfallsplan pågår. Miljökontoret samverkar med kommunerna i detta arbete.
- Miljöstrategerna har på uppdrag av miljönämnden tagit fram ett förslag till Miljöpolitiskt program för Dalsland. Nämnden har beslutat om roll och inriktning i programmet utifrån nämndens ansvarsområde. Nästa fas i arbetet är en dialog med kommunerna kring programmets mål och åtgärder.

Ekonomisk analys

Helårsresultatet för Miljönämnden visar ett svagt negativt resultat jämfört med budget på -24 tkr. Utifrån beslut i direktionen gavs nämnden mandat att redovisa ett underskott (genom ianspråktagande av eget kapital) motsvarande ca 446 tkr. (extra kansli- och kompetensstöd 350 tkr samt kostnader för uppgradering/införande av ärendesystemet Vision 96 tkr). Intäkterna från de fasta årliga avgifterna har varit större än budgeterat, medan avgiftsintäkterna från tillsyn (timavgifter) samt prövning (fast prövningsavgift alt. timavgift) varit lägre än förväntat. De lägre intäkterna avseende timavgifter beror på att miljökontoret fått lägga betydande resurser i samverkansarbetet med kommunerna (framförallt VA-planarbetet) vilket tagit tid från bl.a. arbetet med uppföljande tillsyn samt på grund av brist på personalresurser under hösten/vintern 2016. Det befarade underskottet blev betydligt lägre beroende framförallt på minskade personalkostnader då miljökontoret inte haft full bemanning under delar av hösten/vintern 2016.

Kvalitet och prestationer

- Ombildningen av DKKF till Dalslands- miljö- och energiförbund har varit mycket resurskrävande för miljökontoret, i synnerhet för lednings- och kanslifunktionen. Det löpande utvecklingsarbetet har därmed blivit eftersatt.
- Miljökontoret har genomfört konsekvensutredning och MBL-förhandling med anledning av processen kring ett samlat miljökontor på en ort men med närvaro i samtliga kommuner.
- Miljöchefen har haft löneförberedande samtal med samtliga medarbetare där varje medarbetare fått ge sin syn på organisationen, sin egen roll, utvecklings- och förbättringsområden, prestation m.m. Samtalen har gett en god input till miljöchefen och resultaten kommer att användas i det fortsatta utvecklingsarbetet och har använts vid löneöversynen 2016.
- Miljönämnden har tagit över tillsynen av täkter från länsstyrelsen fr.o.m. 2016. Ny klassning av täkterna har skett under våren och tillsyn kommer ske under hösten.
- Miljökontoret har aktivt medverkat i samtliga fyra kommuners arbete med VA-planer, vilket utvecklat samarbetet mellan miljökontoret och kommunerna samt ökat kompetensnivån hos de medverkande. Miljökontorets medverkan har dock varit mycket resurskrävande.
- Miljöstrategerna har i enlighet med nämndens uppdrag tagit fram ett förslag till Miljöprogram för Dalsland. Dialog kring programmet har förts med nämnden. Nämnden har beslutat om roll och inriktning i programmet utifrån

nämndens ansvarsområde. Nästa fas i arbetet är en dialog med kommunerna kring programmets mål och åtgärder.

- Miljökontoret har ansvarat för text och statistikbehandling i rapporten om uppföljning av djurskydds- och miljökrav i livsmedelsleveranser enligt Dalslandskommunernas livsmedelsavtal.
- Kompetensöverföringsinsatser har skett och kommer fortsättningsvis ske med anledning av kommande pensionsavgångar.
- Utförd tillsyn är inte fullt ut i fas med nämndens verksamhets- och tillsynsplan för 2016. Orsaken till detta är förutom arbetet med en ombildning av förbundet (se ovan) bl.a. personalbrist och rekryteringssvårigheter under delar av hösten/vintern 2016, att två nya inspektörer har skolats in på grund av föräldraledigheter, att vissa tillsynsinsatser under våren tagit längre tid att genomföra än förväntat, att kontorets samverkan med kommunerna tagit betydande resurser i anspråk (bl.a. VA-planarbete, arbetet med avfallsplan, arbetet med att utveckla samverkan med kommunerna) samt övertagandet av taktillsynen från länsstyrelsen. Inkommande ärenden har handlagts i enlighet med miljökontorets rutiner.
- Processen med ökad samverkan/kommunikation mellan miljökontoret och kommunerna som initierades 2013 fortgår.

Mål och måluppfyllelse

Övergripande mål

Följande övergripande mål har varit vägledande för miljönämndens beslut och verksamhet, dessa mål har som grund de övergripande mål som Dalslandskommunernas kommunalförbund fastställt som sina:

- 1.** Arbeta för ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt hållbart samhälle. En hållbar utveckling innebär en utveckling som möter människors behov idag utan att begränsa möjligheterna att möta framtida generationers behov.
Måluppfyllelse: *Målet genomsyrar hela miljökontorets arbete och ett arbete i enlighet med målet sker kontinuerligt.*
- 2.** Verka för att de nationella och regionala miljömålen får genomslag i miljökontorets, kommunalförbundets och kommunernas verksamheter.
Måluppfyllelse: *De nationella och regionala miljömålen används som en mycket viktig faktor i miljönämndens arbete med verksamhetsplanering och resursbehovsutredning.*
- 3.** Tillsynen ska vara effektiv, kvalitetssäkrad, riskbaserad och i ökande grad avgiftsfinansierad.
Måluppfyllelse: *Miljökontoret arbetar ständigt för att förstärka dessa faktorer. Samtliga objekt där regelbunden tillsyn/kontroll bedrivs är riskklassade. Uppföljning sker av utförd tillsyn i relation till avgift. Miljökontoret medverkar i SKL:s Insiktsundersökning tillsammans med Dals-Eds kommun (avstämning med verksamhetsutövare avseende miljökontorets bemötande, kompetens mm.*
- 4.** God service ska ges till allmänheten och administrationen ska vara smidig inom Dalslands miljökontor.

Måluppfyllelse: Dagjouren ger god tillgänglighet och service. Hemsidan uppdateras regelbundet med bl.a. information till allmänhet och verksamhetsutövare. Tidigare utvärdering av miljökontorets verksamhet gav goda betyg avseende dessa faktorer. Ett kontinuerligt förbättringsarbete pågår dock ständigt. Personalen är utbildad i frågor rörande bl.a. service och bemötande. Dialoger pågår med kommunerna kring hur samverkan mellan miljökontoret och kommunerna kan utvecklas.

5. Miljönämndens verksamhet ska ha hög trovärdighet och ses som en kunskapsresurs i samhället samt vara den naturliga parten när allmänheten eller verksamhetsutövaren söker information angående lokala miljö- och hälsoskyddsfrågor.

Måluppfyllelse: Miljökontorets medverkan i projektet Tillsyns Utveckling Väst har stärkt kontorets kompetens ytterligare. Hemsidan uppdateras regelbundet med bl.a. information till allmänhet och verksamhetsutövare. Kontinuerlig kompetensutveckling är nödvändig då arbetsområdet är komplext. Behovet av kompetensutveckling klargörs bl.a. vid de regelbundna medarbetarsamtalen.

Status arbetsområden och konkretiserade mål och inriktningar

Redovisningen görs utifrån de arbetsgrupper/avdelningar som miljökontoret är indelade i.

Säkra livsmedel (LIV-gruppen)

Arbetsområdet omfattar kontroll av livsmedelsverksamheter, dricksvattenanläggningar samt kontroll av försäljningsställen för receptfria läkemedel. Arbetsgruppen har jobbat för att säkerställa en hög kontrollfrekvens på livsmedelsverksamheter i enlighet med gällande lagstiftning och Livsmedelsverkets anvisningar. Alla verksamheter är klassade genom ett riskbaserat system och kontrollobjekten har en årlig kontrollavgift.

Den ordinarie planerade livsmedelskontrollen har i huvudsak utförts enligt plan. På grund av frånvaro (sjukdom) och minskad tjänstgöringsgrad från 80 % till 60 % fr.o.m. augusti månad hos en person i arbetsgruppen har kontroller hos några anläggningar inte utförts enligt plan. Detta behöver åtgärdas i början på 2017. Extra offentlig kontroll har utförts. Ett projekt har genomförts under året. Övriga projekt har inte kunnat utföras på grund av resursbrist. Den ordinarie och planerade kontrollen har prioriterats framför projekt.

Dricksvattenkontrollen har varit resurskrävande. Dels då dessa har övertagits av ny handläggare och tid har lagts på inläsning/utbildning, men även då flera dricksvattenärenden rörande dricksvattenverken i Mellerud och Grinstad varit mycket krävande (bl.a. otjänligt vatten).

Inkommande ärenden har hanterats. Inkommande ärenden i form av nyregistreringar med riskklassning och ändringar i befintliga verksamheter samt yttrande för serveringstillstånd har varit relativt omfattande. Arbetsgruppen förstärktes med en arabisktalande praktikant under ett par månader, vilket gav möjlighet att utveckla livsmedelsinformation på arabiska. Allmänheten ges tillgång till resultaten av livsmedelstillsynen på Dalslands miljö- och energiförbund hemsida

(<http://www.dalsland.se/>). Inspektörerna har även arbetat med rådgivning parallellt med den lagstadgade kontrollen.

Konkretiserade mål	Aktiviteter som skall bidra till måluppfyllelsen	Måluppfyllelse
1. Anläggningar som är klassade med 4 kontrolltimmar eller fler ska inspekteras minst en gång/år	Kontinuerlig uppföljning av detaljplaneringen för livsmedelskontroll.	Uppfyllts till 99 %.
2. I samband med ordinarie kontroll bedrivs minst två olika specialprojekt varje år.	Läggs in i tillsynsplaneringen. Projektplan upprättas. Projektens resultat dokumenteras.	Av resursskäl har endast ett specialprojekt bedrivits under 2016. <i>"Temperaturkontroll vid kommunala mattransporter."</i>
3. Senast 2016-12-31 kan miljönämnden verifiera att den genomsnittliga kontrolltiden per anläggning under en treårsperiod motsvarar den beslutade kontrolltiden för samma period. För anläggningar med 0,5 tim. kontrolltid p.g.a. begränsad hantering sker dock en kontroll med längre intervall än tre år.	Kontinuerlig uppföljning av detaljplaneringen för livsmedelskontroll. Utförd kontrolltid hos varje objekt dokumenteras kontinuerligt.	Genomfört till 95 %. Under 2016 är det några anläggningar som inte kontrollerats enligt plan på grund av resursbrist. Detta behöver åtgärdas under 2017.
4. Senast 2016-12-31 kontrolleras alla relevanta krav på samtliga anläggningar regelbundet vid planerad kontroll.	Kontinuerlig uppföljning av detaljplaneringen för livsmedelskontroll. Utförd kontroll och kontrollpunkter hos varje objekt dokumenteras kontinuerligt.	Genomfört till 70 %. Det är vissa kontrollpunkter som ansetts mindre relevanta som inte utförts i samma utsträckning som andra (t.ex. kontroll av förpackningar). De mest relevanta kraven har kontrollerats på samtliga anläggningar. En översyn bör göras avseende vilka krav som ska anses relevanta på resp. anläggning.
5. När det är ändamålsenligt för verksamheten medverkar Dalslands miljökontor i de riks- och länsprojekt som planeras.	Omvärldsbevakning av aktuella riks- och länsprojekt	Ej medverkat i något riks- eller länsprojekt.
6. Vid behov av extra offentlig kontroll är målsättningen att sådan kontroll ska ske senast 4 veckor efter föregående	Genom uppföljande tillsyn	Ca 90 % av de extra uppföljande kontrollerna gjordes senast fyra veckor

planerade kontroll		efter tidigare planerad kontroll. För övriga verksamheter gjorde arbetsgruppen bedömningen att extra uppföljande kontroll kunde ske med längre intervall utan att livsmedelssäkerheten äventyrades.
7. Kontroll av ny anläggning ska utföras senast inom 4 veckor efter att verksamheten startat	Genom tillsyn efter registrering.	Utfört till 90 %. För en mindre mängd anläggningar har kontroll inte kunnat utföras inom 4 veckor på grund av resursbrist (observera att detta inte är ett lagkrav).

Projekt och särskilda insatser enligt tillsynsplanen 2016	Status
1. Kontroll av animaliska biprodukter	Har inte genomförts på grund av resursbrist
2. Temperaturkontroll vid kommunala mattransporter (eget projekt)	9 kontroller har utförts i 4 kommuner. En utvärdering kommer att göras under 2017.
3. Provtagning restauranger (eget projekt)	Har inte genomförts på grund av resursbrist.
4. Kontroll av kosttillskott (eget projekt)	Har inte genomförts på grund av resursbrist
5. Informationsinsats avseende riskerna med utsläpp av kemiska produkter, mediciner och fetter till avlopp (samverkan mellan LIV- och MVR-grupperna).	En folder med information om vad som får spolas ner i avloppet finns färdig att dela ut vid t.ex. livsmedelstillsyn samt för att lägga ut på hemsidan.
Projekt och särskilda insatser utöver tillsynsplanen	Status
6. Informationsutskick angående ny lagstiftning (särskild insats)*	Informationsbroschyr med anledning av ändringar i lagstiftningen har skickats ut till alla berörda verksamheter. Kontroll av att den nya lagstiftningen efterlevs har skett vid den planerade kontrollen.
7. Dricksvatten – beredning, CCP och larm (riksprojekt)**	Har inte genomförts på grund av resursbrist.

* Insatsen bedömdes nödvändig på grund av ändringar i lagstiftningen.

** Då dricksvattenkontrollen lagts på ny handläggare bedöms det ur kompetenssynpunkt vara värdefullt att delta i projektet.

Miljö Hälsa och Livskvalitet (MHL-gruppen)

Arbetsgruppen hanterar frågor rörande bl.a. miljöfarlig verksamhet (exklusive lantbruk och avloppsreningsverk), radon, övrigt hälsoskydd, förorenad mark, kemiska produkter, köldmedia, avfall och miljöövervakning luft. Planfrågor hanteras i såväl denna grupp som MVR-gruppen.

Under året har gruppen bedrivit tillsyn över bland annat miljöfarlig verksamhet, hälsoskyddsverksamheter, förorenad mark och köldmedia. Tillsynen bedöms med vissa undantag ligga i fas med upprättad verksamhets- och tillsynsplan (se vidare nedan). Eftersläpningen gentemot plan beror bl.a. på att tillsynen av skolor- och förskolor varit mycket resurskrävande, uppstarten med täktillsynen tog längre tid i anspråk än beräknat samt en stor mängd inkommande ärenden. Under året har även en erfaren inspektör varit föräldraledig och introduktion/inläring av ny personal med tidsbegränsad anställning har krävt resurser. Dessutom avslutade en annan erfaren inspektör/samordnare sin anställning vid årsskiftet och gick även in som t.f. miljöchef under en viss period.

Den planerade tillsynen av hälsoskyddsobjekt bedöms ligga i fas med upprättad verksamhetsplan. Tillsynen av fotvårdsanläggningar och bassängbad samt asylboende genomfördes som planerat under året. Klassningar för årsavgift avseende tatuering, solarier, fotvårdsanläggningar samt bassängbad har även utförts. Tillsynen av skolor och förskolor genomfördes våren/sommaren 2016 och har som nämnts varit resurskrävande, då tillsynen krävde uppföljning i form av kommuniseringar och beslut om föreläggande till i stort sett samtliga skolor och förskolor.

Inventeringen av PCB-byggnader inom Dals-Eds och Färgelanda kommuner utfördes inte som planerat under hösten 2016 utan kommer istället att genomföras under våren 2017, vilket sannolikt kommer att generera uppföljande tillsyn under 2018. Den planerade radoninformationen till fastighetsägare av flerbostadshus påbörjades under hösten då förteckningen över fastighetsägare till flerbostadshus uppdaterades, men själva utskicket skedde först under februari 2017. Arbetet kommer att generera fortsatt tillsyn under 2017 med granskning av inkommande planer/mätrapporter. En broschyr om fastighetsägarens egenkontroll utarbetades under 2016 och skickas tillsammans med radonutskicket. Ytterligare tillsyn avseende flerbostadshus har dock inte utförts. Samtliga köldmediarapporter har granskats enligt verksamhetsplan.

Den planerade tillsynen av miljöfarlig verksamhet med årsavgifter har utförts i enlighet med upprättad plan. Tillsyn av mindre anläggningar (s.k. U-anläggningar) har utförts till viss del, men inte helt enligt plan på grund av resursbrist. Flera inspektioner har också avbokats p.g.a. att verksamheten upphört eller p.g.a. att det inte varit motiverat med tillsyn. Klassning av samtliga täkter har skett under våren (miljönämnden tog över tillsynsansvaret över dessa från länsstyrelsen i år). Täktillsyn har genomförts som planerat under hösten och vintern. Inventering av skjutbanor har påbörjats under 2016, men inte färdigställt utan får fortsätta under 2017 om erforderliga resurser finns. Handlingsplan för förorenad mark har inte färdigställt på grund av resursbrist.

Inkommande ärenden utgörs i huvudsak av klagomål, miljörapporter, köldmediarapporter, remisser/yttranden, nedskräpningsärenden och anmälningsärenden. Antalet inkommande ärenden har varit stort vilket lett till att arbetsgruppen i betydande utsträckning varit händelsestyrd. Detta påverkar den planerade tillsynen och det är angeläget att framöver styra mot en större andel planerad tillsyn. Nämnden har vidare

granskat och yttrat sig över de kommunala detaljplaner som remitterats till nämnden. Behovet av detta har varit betydande under året.

Delar av tillsynen har bedrivits i projektform vilket beskrivs särskilt nedan.

Arbetet i MHL-gruppen berör de flesta av de nationella miljömålen, men framförallt har nio av de sexton målen påverkat gruppens inriktning; *God bebyggd miljö, begränsad klimatpåverkan, bara naturlig försurning, skyddande ozonskikt, frisk luft, säker strålmiljö, giffri miljö, levande sjöar och vattendrag och grundvatten av god kvalitet.*

Konkretiserade mål	Aktiviteter som skall bidra till måluppfyllelsen	Måluppfyllelse
1. För verksamheter med årlig tillsynsavgift ska den genomsnittliga tillsynstiden för varje verksamhet under en treårsperiod motsvara den beslutade tillsynstiden för samma period.	Kontinuerlig uppföljning av detaljplaneringen.	Målet är uppfyllt, samtliga årsobjekt har haft sin planerade tillsyn.
2. Radonhalten i samtliga flerbostadshus ska understiga 200 Bq senast 2020	Kartläggning av beståndet av flerbostadshus samt tillsyn med krav på mätningar och ev. åtgärder.	* Nedan visas status avseende huvuddelen av de kommunala fastighetsbolagens lägenheter. Nyare uppgifter har inte hunnit sammanställas. Utskick till mindre hyresvärdar avseende behovet av radonmätningar gjordes i februari 2017 (ca 120 st.). Aktuell statistik tas fram så fort som möjligt.
3. Samtliga 36 potentiellt förorenade områden inom riskklass 1-2 ska vara åtgärdsbedömda och vid behov åtgärdade senast 2020	Miljökontorets tillsyn samt samverkan med länsstyrelse och kommuner.	4 av områdena inom RK 1-2 är åtgärdade. Detta motsvarar ca 11%. Ytterligare 3-4 områden ligger tidsmässigt nära slutlig sanering.
4. Samtliga 87 potentiellt förorenade områden inom riskklass 3-4 ska vara åtgärdsbedömda och vid behov åtgärdade senast år 2025	Miljökontorets tillsyn samt samverkan med länsstyrelse och kommuner.	3 av områdena inom RK 3-4 kan bedömas som åtgärdade. Detta motsvarar ca 3%.

*

Fastighetsägare	Antal <u>fastigheter</u> där radonmätning utförts	Antal <u>lägenheter</u> med förhöjda radonhalter 2015
Bengtsforshus	61	75 (8,8%)
Edshus	19	30 (6%)
Melleruds bostäder	27 (återstår 6 st)	18 (2,5%)

Valbohem		
Pineskår	8	8 (5,3%)

Projekt och särskilda insatser enligt tillsynsplanen 2016	Status
1. Service och tillsynsprojekt avseende förorenad mark (länsprojekt).	Projektet startade under september 2016. Pågår även under 2017.
2. Projektinriktad tillsyn av U-anläggningar (eget projekt).	Tillsyn bokades på 43 U-objekt inom projektet. Av dessa utfördes 24 inspektioner. 19 st. avbokades, antingen p.g.a. att tillsyn ej bedömdes motiverad alternativt att verksamheten upphört. Projektet avslutat.
3. Inventering av skjutbanor (eget projekt).	Pågår, ej klart. Om resurser finns fortsätter arbetet under 2017.
4. Tillsyn och samordning avseende förorenad mark (eget projekt med medverkan från länsstyrelsen): Bland annat färdigställande av handlingsplan, samsyn med länsstyrelsen m.m.	Detta arbete påbörjades under 2016 (upprättande av handlingsplan) och kommer att fortsätta under 2017.
5. Utarbetande av rutiner	Särskild fokus lades på upprättande av rutiner under 2016. Ska implementeras i det dagliga arbetet fortsättningsvis.
6. Tillsynsprojekt i skolor och förskolor	Projektet startades 2014 i kommunernas skolor och i förskolor 2015, fokusen för projektet har varit inomhusmiljön i utbildningslokaler. Uppföljande tillsyn gjordes 2016 och sammanställningen av projektet gjordes i form av en rapport som skrevs i slutet av 2016 och färdigställdes 2017-01-24. Projektet avslutat.

Mark, Vatten och Resurshushållning (MVR-gruppen)

Arbetsgruppen hanterar frågor rörande bl.a. enskilda avlopp, lantbruk, avloppsreningsverk (ARV), grund- och ytvatten, strandskydd, naturvård, miljöövervakning (avseende vatten) och kalkning. Planfrågor hanteras i såväl denna grupp som MHL-gruppen. Under 2016 påbörjades arbetet med ny översiktsplan för Dals-Eds kommun där både inspektörer och miljöstrateger bidrar med kompetens.

Under året har gruppen bedrivit tillsyn över avloppsanläggningar, lantbruk, ARV och strandskydd. Tillsynen bedöms i huvudsak följa upprättad verksamhets- och tillsynsplan. Den uppföljande tillsynen av enskilda avlopp har dock inte kunnat utföras som förväntat på grund av resursbrist.

Prövningar utgör den dominerande delen avseende enskilda avlopp. Mängden prövningar av enskilda avlopp (i huvudsak tillståndsprövningar) styrs av inkommande ärenden till

följd av tidigare utförd tillsyn samt nya avloppsanläggningar (bygglov). Under 2016 har 159 tillståndsprövningar hanterats. Arbetsgruppen har kommunicerat förbud mot utsläpp av avloppsvatten från anläggningar som tidigare bedömts undermåliga men som inte vidtagit åtgärder vilket kan ha visat sig i en ökad mängd prövningsärenden. Volymen prövningar har inte fullt ut nått ambitionen i tillsynsplanen på grund av resursbrist.

VA-planarbetet är nu igång i samtliga fyra kommuner där avloppshandläggarna deltar med sin kompetens. Nya riktlinjer för enskilda avlopp har arbetats fram och fastställs under året. Inom MVR-gruppen har handläggarna tagit över ansvaret för tillsyn av de kommunala avloppsreningsverken (ARV). I Bengtsfors har samtliga reningsverk haft periodisk besiktning och i Dals-Ed har ett omfattande läckage av avloppsvatten krävt en större arbetsinsats. I övrigt utgörs den huvudsakliga tillsynen på reningsverken av uppföljning av egenkontrollen, kontrollprogram, medverkan i besiktningar och handläggning av miljörapporter.

Lantbrukstillsynen bedöms följa verksamhetsplanen. Fokus har bl.a. lagts på energieffektiviseringsfrågor och täckning av gödselbrunnar. Denna tillsyn har till stor del bedrivits i projektform. Tillsyn bedrivs också av lantbrukens egenkontroll och vid handläggning av miljörapporter. Samordning har skett mellan lantbrukstillsynen och tillsynen av enskilda avlopp.

Strandskyddstillsynen utgörs av nya och äldre ärenden. Under året har betydande **resurser lagts på strandskyddstillsyn, vilket medfört att den "ärendeskuld" som byggts upp från tidigare är minskat.** Men en betydande mängd nya tillsynsärenden har tillkommit framförallt inom Melleruds kommun. Arbetsgruppens naturvårdsärenden utgörs i huvudsak av remisser och yttranden samt tillsyn av kommunala naturreservat.

Miljöövervakningen utgörs framförallt av vattenprovtagning i form av kalkningsuppföljning och övrig provtagning (exempelvis recipientkontrollprogram och badvattenprovtagning). Kalkningsarbetet utgörs av upphandlingsarbete, administrativ hantering och uppföljning. Arbetet med miljöövervakning och kalkning följer verksamhets- och tillsynsplanen.

Inkommande ärenden utgörs förutom tillståndsansökningar avseende enskilda avlopp i huvudsak av anmälningsärenden, miljörapporter, remisser, yttranden och klagomål. Större yttrande som krävt mer av arbetsgruppen är de för vattenskyddsområdena i Färgelanda kommun. Inkommande ärenden har handlagts enligt plan.

Delar av tillsynen bedrivs i projektform vilket redovisas särskilt nedan.

Under våren 2016 skedde ett utsläpp av olja från en lantbruksfastighet där flera inspektörer blev inblandade både från MHL- och MVR-gruppen. Händelsen gav föreläggande och åtalsanmälan för verksamhetsutövaren. Detta blev också resultatet av en inkommen anmälan om gödselspridning under november, där man utan dispens för gödselspridning kört ut gödsel då det inte var tillåtet.

Arbetet har framförallt haft en inriktning i överensstämmelse med följande nationella miljö kvalitetsmål; ***Ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet, levande skogar, ett rikt odlingslandskap, myllrande våtmarker, ett rikt växt- och djurliv och god bebyggd miljö.***

Konkretiserade mål	Aktiviteter som skall bidra till mål-uppfyllelsen	Måloppfyllelse
1. För verksamheter med årlig tillsynsavgift ska den genomsnittliga tillsynstiden för varje verksamhet under en treårsperiod motsvara den beslutade tillsynstiden för samma period.	Kontinuerlig uppföljning av detaljplaneringen.	Målet uppfyllt.
2. Handläggningen av ärenden rörande enskilda avlopp (tillstånd/anmälan) ska vara färdigbehandlade inom sex veckor (tillstånd/beslut ska ha upprättats). (tiden räknas från då ansökningshandlingar bedöms vara kompletta).	Uppföljning av handläggningen genom slumpmässigt urval ur ärendesystemet Vision (15 slumpmässigt utvalda ärenden)	95 % av ärendena var färdigbehandlade inom 6 veckor. Övriga ärenden var färdigbehandlade inom 7 veckor.
3. Bristfälliga enskilda avlopp ska åtgärdas. Tillsynen ska prioriteras inom följande områden: – Vattenförekomster som riskerar att inte uppnå god status avseende näringsämnen – Inom samlad bebyggelse – I anslutning till kommunala verksamhetsområden – Där tillsyn aldrig bedrivits av enskilda avlopp och där det bedöms finnas risk för påverkan på vattendrag/sjöar, grundvatten eller dricksvatten	Planering av tillsynen. Uppföljning via ärendesystemet Vision	Tillsynen har under året bedrivits med fokus på området kring Örsjön (Mellerud). Tillsyn gjordes på 64 fastigheter de flesta i detta område. 159 ansökningar om åtgärder har handlagts.
4. Anläggningar med minireningsverk eller fosforfällor ska ha en fungerande egenkontroll.	Genom tillsyn.	Tillsyn har gjorts på 24 fastigheter. 50 % har serviceavtal och/eller fungerande egenkontroll. Övriga 50 % saknar serviceavtal och/eller fungerande egenkontroll. Alla fastighetsägare har fått föreläggande om skötsel av avloppsanordningen.
5. Samtliga flytgödsel- och urinbrunnar ska ha täckning för att minska avgången av kväve.	Genom tillsyn.	27 flytgödsel- och urinbrunnar kontrollerades av dessa saknade 2 svämtäcke.
6. Sjöar och vattendrag ska ha goda och stabila förutsättningar i enlighet med målen för	Genom kalkningsuppföljning	Uttryckt i nyckeltal 96,2% (92,7% år 2015)

kalkningsverksamheten		
7. Antal inkomna gödseldispenser, behovet av dispenser ska minska	Uppföljning av behandlade dispensansökningar, information	Inga dispensansökningar inkom under året. En åtalsanmälan har gjorts p.g.a. gödselspridning utan dispensansökan.

Projekt och särskilda insatser enligt tillsynsplanen 2016	Status
1. Energieffektivisering hos lantbruken: Ge information och vägledning om energieffektivisering samt undersöka hur energisituationen på lantbruket ser ut. Energitillsynen innefattar både företagets energieffektivisering och användning av förnyelsebara bränslen.	24 lantbruk fick tillsyn med fokus på energieffektivisering. En del av frågorna kommer fortsättningsvis att ingå i den offentliga kontrollen av lantbruksverksamhet.
2. Tillsyn på befintliga fosforfällor och minireningsverk: Kontrollera att de fastigheter som har dessa typer av efterföljande reningssteg har egenkontroll samt att produkterna uppfyller de krav som utlovas.	Tillsyn har gjorts på 24 fastigheter. 50 % har serviceavtal och/eller fungerande egenkontroll. Övriga 50 % saknar serviceavtal och/eller fungerande egenkontroll. Alla fastighetsägare har fått föreläggande om skötsel av avloppsanläggningen. Projektet avslutat.
3. Informationsblad tas fram till de verksamhetsutövare som släpper ut fetter, mediciner och kemikalier till enskilda avloppsanläggningar eller till kommunala reningsverk (Samverkan mellan MVR och LIV-gruppen).	En folder med information om vad som får spolas ner i avloppet finns färdig att dela ut vid t.ex. livsmedelstillsyn samt för att lägga ut på hemsidan.
4. Metaller i Holmsån/Dalbergså (fortsättning av pågående projekt). Syftar till att klargöra status avseende metallförekomster, källor till metallföroreningar samt utveckla arbetssätt för att förbättra statusen i dessa vattenförekomster.	Projektet pågår även under 2017
5. Revidering av miljönämndens riktlinjer för enskilda avlopp (det finns bl.a. ett behov av att öka möjligheten att styra mot kretsloppslösningar genom dessa riktlinjer).	Nya riktlinjer för enskilda avlopp fastställdes av Dalslands Miljönämnd 2016-06-22.
6. Projekt hållbart kretslopp små avlopp: (fortsättning av pågående projekt – dock utan LRF Mälardalen som huvudman, men med medverkan av Melleruds kommun) Projektet syftar till att hitta lösningar för att skapa kretslopp för enskilda avlopp.	Sammanställning av projektet gjordes under våren 2016. Erfarenheterna från projektet implementeras fortsättningsvis i arbetet med de kommunala VA-planerna.

Ledning, kansli och administration

Arbetsgruppen hanterar frågor som; ledning/styrning, budgetfrågor, personalfrågor/personaladministration, nämndadministration, diarieföring/registrering, arkivering, fakturering, systemadministration, administration av hemsida, inköp, ekonomiuppföljning, delgivning och överklagandehantering.

Arbetet har i huvudsak utförts i enlighet med verksamhets- och tillsynsplanen för 2016. Dock har arbetet med ombildning av kommunalförbundet belastat kansliet varför vissa planerade insatser inte hunnits med (se vidare nedan). Det extra kanslistödet är mycket värdefullt för kansliets arbete och har gett förutsättningar för den pågående översynen av personaladministrationen (riktlinjer mm), påbörjande av arbetet med ny dokumenthanteringsplan, kvalitetssäkring av äldre handlingar m.m. Eftersläpningen av arkiveringen har minskat och 2014 års handlingar förväntas färdigarkiveras så snart ny dokumenthanteringsplan färdigställts. En ny struktur för det fortsatta arbetet med rutiner har tagits fram. Uppdatering av rutiner sker kontinuerligt. Arbetsgruppens (och hela organisationens) arbete försvåras väsentligt av att kansliet/administrationen sitter geografiskt skilda från den övriga organisationen.

Upprättande av ny hemsida för det nya förbundet har ianspråktagit resurser under framförallt vintern 2016. I övrigt har budgetarbete, löneöversyn mm hanterats enligt plan.

Miljöchefens nya roll som TF-förbundschef från 1/7 till årsskiftet och arbetet med en omvandling till ett miljö- och energiförbund har varit mycket resurskrävande och medfört att övrigt utvecklingsarbete, vissa personalfrågor mm har fått skjutas på framtiden.

Konkretiserade mål	Aktiviteter som skall bidra till måloppfyllelsen	Måloppfyllelse
1. Miljönämndens beslut ska vara rättssäkra (gäller hela förvaltningen) Nyckeltal: Andel överklagade beslut där miljönämndens beslut står fast	Uppföljning av nämndbeslut som överklagats.	För 100% (2 ärenden) av de överklagade ärenden som avgjorts står nämndens beslut fast. Därutöver finns sju st. ärenden som ännu inte avgjorts.
2. Miljönämndens ärendebalans ska vara god (gäller hela förvaltningen) Nyckeltal: Antal nya ärenden i relation till avslutade ärenden	Uppföljning av nya resp. avslutade ärenden i Vision	Nya: 1856 st. Avslutade: 2004 st. Ärendebalansen får bedömas som god, då fler ärenden avslutats än vad som tillkommit.
3. Finansieringen av miljönämndens myndighetsutövning ska till minst 50 % vara avgiftsfinansierad. Nyckeltal: Procent avgiftsintäkter i relation till miljönämndens kostnader för myndighets-	Uppföljning via ekonomisystem.	Kostnadstäckningen 2016 ca 52%.

utövning.		
4. Miljönämnden ska alltid tillse att de anställda har rätt kompetens genom att dessa ges möjlighet att delta i relevanta utbildningar och/eller ta del av handböcker, vägledning och annat stödande material inom identifierade och prioriterade områden.	Uppföljning genom översyn av kompetens och utbildningsbehov.	Kontoret håller sig regelbundet ajour med t.ex. vägledning från statliga myndigheter. Utbildning har skett inom ett flertal arbetsområden. Utbildning i dricksvattenkontroll kan särskilt nämnas.

Särskilda insatser enligt tillsynsplanen 2016	Status
1. Genomgång av personaladministrationen (riktlinjer mm).	Flertalet av de riktlinjer som var planerade att utarbeta är i stort sett klara. Det finns dock betydande behov inom arbetsområdet under 2017, speciellt med tanke på nya förbundet. Arbete har pågått med att avsluta Qbis samt införa stämpling av arbetstid i Medvind (från 1/1 2017). En manual för detta har tagits fram.
2. Ärendesystemet Vision – "städning" efter övergång från systemet Miljöreda, skrivning av lathundar och rutiner.	Rubriker är städade. Lathundar avseende avlopp är klara. Övriga lathundar och rutiner är kvar att sammanställa 2017.
3. Arkivering av 2013 och 2014 års handlingar.	Arkivering av 2013 års ärenden är klart. Av 2014 återstår miljötillsynsärenden. Färdigställs så snart ny dokumenthanteringsplan är fastställd.
4. Kvalitetssäkring av vissa äldre handlingar	Följande äldre handlingar är registrerade i Vision: Kontrollrapporter cisterner Dals-Ed, avloppshandlingar Dals-Ed, Bengtsfors och Färgelanda samt värmepumpar Bengtsfors 104 st. väntande avloppsärenden med inkommen entreprenörsrapport är genomgångna och avslutade.
5. Rutiner – översyn och uppdatering	12 rutiner är fastställda/av de totalt 73 rutiner som är under arbete (nya samt äldre i behov av uppdatering)
6. Överflyttning och kvalitetssäkring av dokument till ny server	I det närmaste färdigställt.
7. Ny dokumenthanteringsplan	Arbetet pågår. Kontakt har tagits med arkivarie i Bengtsfors/Mellerud. Vid behov tas ytterligare kontakt. För vissa handlingar återstår arbete gällande översyn om bevarande/gallring samt hantering av papperskopior. Genomgång görs med förbundschef.
8. Kompetensförstärkning för att ha	För närvarande är förbundschefen

"backup" till nämndsekreteraren	"backup" till nämndsekreteraren.
9. * Ny hemsida för nya förbundet	Ny hemsida för det nya förbundet har tagits fram. Arbete kvarstår och det behöver avsättas tid under 2017 för att göra hemsidan klar.

* *Fanns ej med i tillsynsplanen 2016, utan är en följd av ombildningen av DKKF till Dalslands miljö- och energiförbund.*

MISTRA – miljöstrategigruppen

Miljöpolitiskt program för Dalslands miljö- och energiförbund och våra fyra kommuner

Ett förslag till miljöpolitiskt program som miljöstrategerna tagit fram på nämndens uppdrag antogs av miljönämnden i juni 2016 och har överlämnats till Direktionen för beslut under 2017 och vidare dialog med kommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud.

Miljöledning och miljöutbildning i kommunerna och DKKF

Miljöstrategerna har stött kommunerna och medverkat i miljöledningsarbetet, vilket bl.a. har inneburit en nära dialog med kommunchefernas ledningsgrupper.

Miljöhandböckerna för Dals-Ed, Bengtsfors och Färgelanda har reviderats och överlämnats till respektive kommun. En sammanfattande folder har också tagits fram för respektive kommun, innehållande en kort beskrivning av miljöledningssystemet samt rekommendationer för det fortsatta miljöarbetet. Foldern har överlämnats till respektive kommunledning.

I Melleruds kommun har miljöstrategerna träffat förvaltningschefernas ledningsgrupper och planerat miljöutbildningen för all personal. Miljöutbildning har genomförts med personal inom barn- och utbildningsverksamheten, kommunstyrelsekontorets administrativa förvaltning samt plan- och byggenheten. Återstår miljöutbildning för socialförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Kemiska produkter och varor inom kommunala verksamheter:

Personalen på alla förskolor i Melleruds kommun och 4 förskolor i Färgelanda kommun har genomfört inventering inom projektet Giftfri förskola. En miljöstrateg har tillsammans med personalen på respektive förskola tagit fram handlingsplaner för det fortsatta arbetet. För att bli effektivare har vi tagit del av andra kommuners erfarenhet av kemikaliearbete i Kemikalieinspektionens nationella kommunnätverk "Giftfri Vardag".

Grön flagg, för skolor och förskolor:

Information om Grön Flagg har getts till förskolorna i samband med arbetet med Giftfri förskola. Dahlstiernska gymnasiet som sedan länge är diplomerade med Grön Flagg, har fortsatt miljöarbetet och deras nya handlingsplan blev godkänd i juni.

Naturvård

Arbetet har framskridit med boken om Naturen i Dalsland, vilken ska tryckas innan sommaren 2017 i LONA-projektet "Vägledning till naturen i Dalsland". Beskrivningar, kartor och foton för ett antal naturområden och temaartiklar om naturen kommer också kunna nås via kommunernas hemsidor. Miljöstrategerna är projektledare för arbetet, där även Åmåls och Vänersborgs kommuner samt Dalslands Turist AB deltar, liksom konsulten Naturinformation AB med författare och fotografer.

Ett annat LONA-projekt "Ökad tillgänglighet till naturområden i Dalsland" startade 2016, vilket innebär att ett 40-tal informationstavlor samt vägvisare ska sättas upp och ca 10 p-platser ordnas i vissa naturområden i Dalsland, senast sommaren 2017. Platserna är utsedda och de flesta kontakter tagna. En p-plats är redan uppförd.

Årets insatser i LONA-projektet "Odling och plantering av vilda blommor i Dalsland" har genomförts som planerat. Ett tjugotal arter har odlats (i 70 pallkragar) och utplanteringar i Bengtsfors fjärilspark gjordes vid sex tillfällen under sommaren och hösten. En informationsfolder om fjärilsparken har tagits fram.

Naturvårdsprogrammet för Melleruds kommun från 2009 har reviderats under året under ledning av en miljöstrateg samt en arbetsgrupp bestående av representanter från miljökontoret och Melleruds kommun. Kommunstyrelsen beslöt i november att ställa ut förslaget och det skickades ut på remiss. Det ska antas politiskt under våren 2017.

Vattenplanering

Miljöstrategerna deltar (tillsammans med MVR-gruppen) i kommunernas vatten- och avloppsplanering. I Bengtsfors pågår politisk behandling av VA-plan (steg 4 i HaV´s vägledning), i Dals-Ed finns ett utkast till VA-plan, i Färgelanda är VA-strategin (steg 3) beslutad och i Mellerud pågår arbetet med VA-översikt (steg 2) och VA-strategi. Medverkan i VA-planearbetet tar mycket tid i anspråk men bedöms viktigt då vi besitter värdefull kompetens på området och då miljökontorets eget tillsynsarbete över enskilda avlopp och de kommunala VA-systemen är beroende av stöd i kommunernas VA-planer.

Miljöstrategerna deltar i Dalslands kanals vattenråd (där vi t.o.m. 2016 haft en arvoderad sekreterarfunktion) samt i Gullmarns vattenråd (Örekilsälven och Valboån) och Dalbergså/Holmsåns vattenråd. Exempel på aktiviteter är arbete för förbättrad status i bl.a. Teåkersälven, inventering och åtgärdande av vandringshinder för fisk, projekt för vattnet i skolan samt olika informationsaktiviteter. Vår medverkan i vattenråden har under 2016 varit av mindre omfattning, p.g.a. att VA-planeringen tagit mycket tid.

Miljökontoret genomförde under sommaren en provtagning av miljögifter i Lelången (vid Gustavsfors) och i Stenebyälven, på uppdrag av Länsstyrelsen.

Regeringen beslutade i december om det nya åtgärdsprogrammet för Västerhavets vattendistrikt att uppnå god status i sjöar, vattendrag och grundvatten och åtta av åtgärderna riktar sig till kommunerna och av dessa är fyra åtgärder som ska genomföras av miljönämnden.

Hållbar konsumtion

En miljöstrateg har presenterat sin rapport, vid en presskonferens i Mellerud och vid ett tiotal möten med politiker och anställda i kommunerna, om uppföljning av djurskydds- och miljökrav i livsmedelsleveranser till förskolor, skolor och äldreomsorg, enligt Dalslandskommunernas livsmedelsavtal. Av rapporten framgår bl.a. hur leverantörerna kunnat verifiera 9 obligatoriska djurskydds- och miljökrav **av totalt 20 "skallkrav"** avseende miljöaspekter. Där går bl.a. att utläsa hur leverantörerna levde upp till dessa krav i 6 kommuner samt hur mycket kommunerna har handlat, sett till totalkostnader och procentsatser under första året i avtalet, maj 2014 - april 2015. Årsstatistiken för våra 4 kommuner låg i följande intervall: svensk kyckling 91-100 %, svenskt kött och färdiglagade köttträtter med svenskt kött 82-98 %, MSC-märkt fisk 54-60 %, rättvisemärkt och ekologiskt; kaffe 99-100 %, kakao 13-57 %, bananer 96-100 % samt ekologiska mjölkprodukter 78-97 %. Totalsumman för ekologiska produkter uppgick till

14-18 %. Dessutom genomfördes klimatsmarta inköp genom matvete (4-14 %) som alternativ till vanligt ris.

Hållbar samhällsplanering

Dialogmöte mellan miljökontoret och kommunernas plan- och byggförvaltningar har under våren hållits med Bengtsfors och Dals-Ed. Miljökontoret deltar i det kommungemensamma arbetet med ny avfallsplan som under året har påbörjats.

Miljöinformation

Informationsfoldrar till 3 av kommunerna angående Miljöledningsarbete har levererats. Naturkalendern för 2016 har funnits på alla kommunernas hemsidor. Miljöstrategernas hemsida www.dalsland.se har kontinuerligt uppdaterats med aktuell information.

Miljöevenemang

Earth Hour anordnades 19 mars i Mellerud, av en miljöstrateg och representanter från kommunen, vilket innebar akustisk konsert på Kulturbruket på Dal, nedsläckning av kommunala gator och byggnader och marschaller i rondellerna.

HOPP miljömässa anordnades i Mellerud på Kulturbruket på Dal 12 november, genom en arbetsgrupp bestående av en miljöstrateg, en energi- och klimatstrateg, representanter från Melleruds kommun och Fyrbodals kommunalförbund. Under 4 timmar visade 28 olika utställare upp bl.a. klimatsmarta bilar och cyklar som besökarna fick provåka, solceller och närproducerad mat. Föreningar fanns på plats om bl.a. biodling, fåglar och växter i Dalslands natur samt fossilfritt Dalsland. Därefter följde körföreställningen HOPP med initiativtagarna Simon Ljungman och Mats Alfredsson och en specialsammansatt kör.

Händelser under året som påverkat arbetet i betydande omfattning

Miljöledningsarbetet gavs ej det utrymme som var tänkt i Bengtsfors, Dals-Ed respektive Färgelanda kommuners planering och därför kunde uppföljningen av 2015 års miljörevisioner inte genomföras och inte heller årets planerade miljökonferenser med alla verksamhetsansvariga. Förhoppningsvis kan miljökonferenserna istället genomföras 2017.

Arbete påbörjades under hösten för att föra samman energi- och klimatarbetet med miljöstrategiarbetet i en ny gemensam organisation; Dalslands miljö- och energiförbund, där Energisamverkan Dalsland och miljöstrategiarbetet fr.o.m. 2017 ingår som en samlad arbetsgrupp i Dalslands miljö- och energikontor. En miljöstrateg var under ett par månader i höst t.f. förbundschef under Dans sjukledighet, vilket tog tid från bl.a. arbetet med vattenfrågor.

Framtiden på kort och lång sikt

- Det finns ett stort behov hos miljökontoret att utveckla lednings- och styrfunktioner, kvalitet och effektivitet, kompetens, arbetsmiljö och rekryteringsmöjligheter. Miljökontoret lägger stor vikt vid detta på både kort och lång sikt. Möjligheterna att utveckla detta bedöms positiva till följd av Direktionens beslut om ett samlat miljökontor med närvaro i samtliga kommuner. Ännu finns dock inte lokalförutsättningar för att fysiskt samla all personal i ett gemensamt kontor. Möjligheterna att optimera detta

utvecklingsarbete förutsätter att miljö- och energikontorets personal kan samlas i gemensamma lokaler i Melleruds kommun så snart som möjligt.

- Fortsatta verksamhets- och tillsynsplaner samt behovsutredningar bör präglas av att kontorets resurser används med syftet att åstadkomma största möjliga miljönytta för Dalsland. Ett sådant arbete sker fortlöpande. Möjligheterna att utveckla detta arbete påverkas i mycket hög grad av miljökontorets möjligheter att lokalisera och utforma sin verksamhet på ett effektivt sätt. Andra viktiga faktorer i detta arbete utgör av nationella/regionala miljömål, lagstiftning, lokala mål samt ekonomiska ramar. Samtliga medarbetare är involverade i detta arbete.
- Det är angeläget att utveckla de gemensamma rutinerna och riktlinjerna inom miljökontoret i syfte att skapa enhetlighet och tydlighet. Detta är ett arbete som pågår och som sker på både kort och lång sikt. Möjligheterna att utveckla detta påverkas också i stor utsträckning av miljökontorets möjligheter att lokalisera och utforma sin verksamhet på ett effektivt sätt. Det är exempelvis tydligt att kansliets/administrationens nuvarande lokalisering, där denna är geografiskt helt skild från den övriga förvaltningen, kraftigt hämmar utvecklingsmöjligheterna.
- Den utredning av miljökontoret och miljönämnden som gjordes 2012 visade att det finns ett stort behov av en ökad dialog mellan miljökontoret och de kommunala verksamheterna. Miljökontoret driver en process för ökad dialog med de kommunala verksamheterna. Denna process är ett långsiktigt arbete. Miljökontorets ambition är fortsätta och utveckla denna process. Utvecklad samverkan med kommunerna är nu en stående punkt på APT-möten och ledningsgruppsmöten. Den nya förbundsorganisationen bedöms ge möjligheter att utveckla denna samverkan.

Energisamverkan, Dalsland

Ansvarig: Roger Fredriksson

Ansvar: 3010

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Budget 2016	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	2 507	1 700	2 725
Finansiella intäkter			
Summa intäkter	2 507	1 700	2 725
Kostnader			
Personalkostnader	2 920	2 605	2 477
Övriga kostnader	577	500	787
Finansiella kostnader			
Summa kostnader	3 497	3 105	3 264
Årets resultat	-990	-1 405	-539

Verksamhetsbeskrivning

Verksamheten ska i Dalsland fungera som ett nav för att skapa förutsättningar till ett energieffektivt och hållbart samhälle. Verksamheten skall främja de mål som är prioriterade i den nationella energi- och transportpolitiken. Energisamverkan Dalslands målgrupper är de kommunala verksamheterna, företag, organisationer och allmänhet. Verksamheten skall ständigt optimera och etablera sina resurser i samverkan med andra aktörer, tillhandahålla en hög tillgänglighet och skall ses som en självklar och betydelsefull resurs för målgrupperna angående energi- och klimatrelaterade frågor. Verksamheten omfattade 2016 totalt 4,0 heltidstjänster.

Händelser av betydelse

Nedan följer i punktform händelser som på ett eller annat sätt påverkat verksamheten under året.

- 2 heltidstjänster varslades under andra halvåret. Efter fackligaförhandlingar arbetade vederbörande till 1 dec. vilket påverkade verksamheten under andra halvåret 2016.
- Verksamheten har under perioden haft ansvar för energi- och klimatrådgivningen i Vänersborgs kommun samt företagsrådgivning i Tanum och Strömstads kommuner.
- Trots att projektet energieffektiva kommuner avslutades 2015-03-31, har behovet av uppföljning och information kring stöd och åtgärder, gjort att de kommunala energigrupperna fortsatt att träffas även under 2016.
- Verksamheten har under perioden arbetat intensivt med ansökningar om stöd till lokala klimatinvesteringar (Klimatklivet) enligt förordningen (2015:517). Bland annat har Melleruds kommun Beviljats drygt 1,9 miljoner kronor för fjärrvärmeutbyggnad. Inlämnade ansökningar för Laddstationer för elfordon har beviljats med 66 tkr i Mellerud och 91 tkr i Dals-Ed. Verksamheten har också

stöttat lokala företag genom projektet "Fyrbodalen växer på träd". I Bengtsfors har BIAB (Bengtsfors industritjänst) beviljats ca 1,3 miljoner kronor från Klimatklivet för närvärmenät. Karlssons handelsträdgård i Ed är ytterligare ett företag som beviljats medel med 260 tkr för att konvertera nuvarande oljeanvändningen till pelletsbaserad uppvärmning.

- Den första ansökan som verksamheten skickade till klimatklivet den 15 september 2015 var för samordning av Dalslandskommunernas klimatinsatser. Samtliga kommuner i Dalsland skrev på avsiktsförklaringar att genom samarbete driva på arbetet för att öka takten i omställningen till ett mer klimatsmart samhälle i våra kommuner. Denna ansökan renderade dock i ett avslag, som meddelades under **våren 2016, med motiveringen "Utifrån inkomna ansökningar och Naturvårdsverkets bedömning hör åtgärden inte till de åtgärder som uppvisar störst varaktig minskning av växthusgasutsläpp per investeringskrona"**.

Ekonomisk analys.

Resultatet för Energi och klimatrådgivning inklusive projektverksamhet visar ett plusresultat jämfört med budget. Företagsrådgivning åt Strömstad och Tanum är en bidragande orsak samt projektet "Samskapande grön omställning".

Kvalitet och prestationer

- Till kommunernas tjänstemän och politiker har verksamheten publicerat nyhetsbrevet "Energinytt".
- Energi- och klimatrådgivningen deltog i april på Bomässan i Vänersborg.
- Energisamverkan Dalsland har deltagit på Hopp miljömässan i Mellerud. Vid Näringslivsmässa i Färgelanda deltog vi både i utställningen samt invigningen med bland annat intervjuer av kända innovatörer i Färgelanda.
- Inom ramen för EU-projektet " Samskapande grön omställning" genomfördes en workshop i Dals Ed för deltagande projektpartners.

Övergripande mål

Mål:

Verksamhetens mål är att fungera som ett nav för att skapa förutsättningar för kommunerna i Dalsland att utvecklas på ett långsiktigt och hållbart sätt

Inriktningar

Energi- och klimatrådgivningen bedrivs i samverkan med samtliga kommuner i Dalsland. Statens Energimyndighet finansierar verksamheten. Energi och klimatrådgivningen i Dalsland ska uppmuntra allmänhet, små och medelstora företag samt organisationer till ett energi- och klimateffektivt beteende. Verksamheten ska genom kostnadsfri och opartisk rådgivning verka för att tillgodose målgrupper med kunskap och verktyg så att de kan göra energi- och klimatsmarta val. Under 2016 prioriterade Energi- och klimatrådgivningen områdena företag och organisationer.

Energieffektiva kommuner Energisamverkan Dalsland har haft rollen att stötta och samordna arbetet med kommunens energieffektiviseringsstrategi. Trots att projektet

”energieffektiva kommuner” avslutades 2015-03-31, har behovet av uppföljning, information kring stöd och åtgärder gjort att de kommunala energigrupperna fortsatt att träffas under året. Under 2016 har arbetet bl.a. varit inriktat på ansökningar om stöd till lokala klimatinvesteringar (Klimatklivet) enligt förordningen (2015:517).

Projektverksamheten skall under 2016 initiera och genomföra lokala informations- och utbildningsprojekt inom områdena energieffektivisering och hållbara transporter.

Omvärldsbevakningen skall bevaka och stötta kommunerna på nationell och regional nivå i frågor kring hållbara transporter och energieffektivisering.

Måluppfyllelse

Energi- och klimatrådgivningen

Kontakt- och adressuppgifter samt information om verksamheten för energi- och klimatrådgivningen har funnits tillgängliga på respektive kommuns hemsida, DKKF:s hemsida samt även på den gemensamma hemsidan för energi- och klimatrådgivarna i Väst. Två stycken energi och klimatrådgivare har dagligen funnits tillgängliga för telefonrådgivning mellan kl. 08:00-16:30. I samverkan med energi- och klimatrådgivarna i Fyrbodalen har man samordnat inkommande samtal för att ytterligare förstärka tillgänglighet och kompetens. Energi och klimatrådgivningen har samarbetat med Dalslands Miljökontor där man erbjudit att vid miljöinspektörernas besök bistå som experthjälp inom området energieffektivisering till lantbrukare. Energi- och klimatrådgivarna har deltagit på 4 stycken delregionala nätverksträffar/referensgruppsmöten under perioden. Särskilda temakvällar, föreläsningar, utbildningar och riktade insatser har arrangerats för allmänhet, företag och kommunala tjänstemän kring energi- och klimatrelaterade frågeställningar.

Projektverksamheten

Verksamheten har under perioden arbetat med nya projektansökningar. Bl.a. Samordning för det Lokala klimatinvesteringsstödet, Klimatklivet (Naturvårdsverket), Tyvärr fick vi avslag på ansökan. Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerack (ÖKS) programmet beviljade i december 2015 **projektet ”Samskapande grön omställning” där Dalslandskommunernas kommunalförbund genom Energisamverkan Dalsland medverkar.** Hjörning kommun i Danmark kommer att leda arbetet och övriga partners är Aalborgs Universitet, Chalmers Tekniska Högskola, Energikontoret Skåne samt Aalborgs kommun. Projektet kommer att pågå under 3 år och totalt omsätta cirka 15 miljoner kronor. Målet är att skapa en hållbar utveckling i bred dialog mellan politiker, tjänstemän, medborgare och näringsliv för att stimulera en ökad efterfrågan och produktion av energi från förnybara källor. Projektet är ett kompetensutvecklingsprojekt som skall arbeta fram en dialogmetod som skall vara vägledande i omställningsprocesser.

Omvärldsbevakning

Energisamverkan Dalsland har under perioden aktivt arbetat för att göra energi- och klimatrådgivningen mer tillgänglig för målgrupperna. Detta genom information på hemsidan (www.dalsland.se), samtal, utskick, utredningar, nyhetsbrev m.m.

Framtiden på kort och lång sikt

Under hösten har två tjänster avslutats på grund av ändrade regler och minskade bidrag från Energimyndigheten. Fortsättningsvis kommer den statligt finansierade energi- och klimatrådgivningen omfatta en heltidstjänst. Samverkanskommuner via avtal är alla kommuner i Dalsland samt Vänersborgs kommun. Dalslandskommunerna har inför 2017 beslutat att tillskjuta medel till 1 tjänst som ska jobba med kommunernas verksamheter och strategiska frågor. Förbundet har anställt en tidsbegränsad projektledare för EU-projektet **"Samskapande grön omställning" till och med 2018-12-31**. EU-projektet omfattar 0,5% tjänst resterande 0,5% av tjänsten skall arbeta med att stötta kommunerna i energi- och klimatstrategiska frågor med fokus på transporter. Denna halvtid finansieras genom pensionsavgång hos miljökontoret.

Hållbar utveckling väst

Ansvarig: Nardono Nimpuno

Ansvar: 3020

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Budget 2016	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	4 560	5 007	10 327
Summa intäkter	4 560	5 007	10 327
Kostnader			
Personalkostnader	4 961	5 164	3 730
Övriga kostnader	788	1 085	7 113
Summa kostnader	5 749	6 249	10 843
Årets resultat	-1 189	-1 242	-516

Verksamhetsbeskrivning

Hållbar utveckling Väst är Västra Götalands regionala energikontor och har funnits sedan 2003. Verksamheten har tre huvudsakliga delområden, samordning av Västra Götalands kommunala energi- och klimatrådgivare, samordning av ett kommunnätverk för hållbar utveckling i Västra Götaland samt projektverksamhet. Projektverksamheten kopplas till de två samordningsområdena, alternativt till uppdraget som regionalt energikontor.

Händelser av betydelse

- Huvs verksamhetsledare är fortsatt ordinarie ledamot och sekreterare i Energikontoren Sveriges styrelse.
- Under det andra-tredje kvartalet började återigen utlysningar att öppnas upp för att söka projektmedel från Energimyndigheten.
- HUV fortsätter sin samverkan med Västra Götalandsregionen och Power Väst kring utökad vindkraft i regionen.
- Under våren anställdes 2 nya medarbetare.
- 2 nya fleråriga projekt startade upp under hösten: Green Building A-Z med främst Interreg-finansiering och Soliväst II med stöd från främst Energimyndigheten och Västra Götalandsregionen.
- Utvecklingsarbete för att finna ny huvudman för verksamheten pågår. Långtgående diskussioner har hållits med Fyrbodals kommunalförbund, på såväl politisk som högsta tjänstemannanivå. I december drog sig dock Fyrbodals ur processen.

Ekonomisk analys

Hållbar utveckling Väst visar på en budgetavvikelse på +53 tkr.

Ny finansiering med minskad overhead

Under 2015-2016 har Hållbar utveckling Väst uppdrag från Energimyndigheten delvis kommit att förändras, med **"ny" nationell finansiering för uppdrag inom ramen för det nationella regionalfondsprogrammet**. Härmed har även organisationens finansiering ändrats.

Projekten som finansieras av Energimyndigheten medför en intäkt på 650 kr/upparbetad timme (Overhead ~300kr/tim). Under tidigare år har denna typ av projekt utgjort en större del av verksamheten (närmare 80%: EKR-samordningen, regional aktörsmedel, de flesta projekt som drevs mm.). Denna högre marginal har möjliggjort att verksamheten har kunnat bygga upp ett eget kapital under åren.

Denna del av verksamheten har emellertid minskat betydligt under de senaste åren (numera endast samordningen av energi- och klimatrådgivarna och vissa projekt). Inom övriga delar av verksamheten ser finansieringen numera annorlunda ut: Overhead-ersättningen som erhålls motsvarar endast ungefär 15 % av de faktiska lönekostnaderna, ca 50 kr/tim. Gäller tex Regionalfonds/Tillväxtverksuppdragen, Interregprojekt och andra EU-finansierade projekt.

Härmed har marginalerna minskat i verksamheten. Detta återspeglar sig i såväl budgeten som resultatet 2016.

Upstart av nya uppdrag

Under hösten 2015 och första kvartalet 2016 var flera av HUVs nya uppdrag inne i en kartläggnings- och företagsrekryteringsfas. Det är först under andra kvartalet 2016 som arbetet med uppdragen har kunnat påbörjas fullt ut med full bemanning och organisationen fullt ut har kunnat arbeta upp de timmar som har tilldelats i uppdragen.

Verksamhetens fasta kostnader förblir i stort sett desamma vid en personalstyrka från 7 till 16 anställda (lokalkostnader, administration och ekonomistöd, verksamhetsledning- och utveckling mm). Ändrade finansieringsformer påverkar marginalerna i verksamheten. Med färre medarbetare, dvs lägre antal upparbetade timmar i verksamheten, pressas verksamheten ytterligare.

Med minskade marginaler per upparbetad timme i kombination med färre antal upparbetade timmar har delårsresultatet påverkats negativt.

Återhämtning i uppdragen

Rent uppdragsmässigt har verksamheten goda förutsättningar: efter omställningsåren 2014-2015 börjar antalet uppdrag och projekt återigen att öka. Detta syns inte minst i det större antalet utlysningar som börjat öppnas upp från Q2-Q3 2016.

Se mer under rubriken *Framtiden på kort och lång sikt*, nedan.

Måluppfyllelse

Hållbar utveckling Väst har 6 övergripande mål som redovisas kort här

1. En regional resurs med hög kompetens och tillgänglighet för lokala, regionala och nationella aktörer

HUV driver och deltar i ett antal projekt inom energi- och miljöområdet som syftar till att öka och upprätthålla en hög kompetens i Västra Götalandsregionen. HUV erbjuder också praktikplatser under året samt möjligheter till ex-jobb.

2. Stärker och underlättar arbetet med hållbar utveckling i Västsverige genom att erbjuda nätverk, samordning och projektverksamhet

HUV arbetar kontinuerligt för att samordna och samverka för att underlätta för kommunerna att arbeta med hållbar utveckling. HUV har under året drivit 2 nätverk, kommunnätverket för hållbar utveckling och nätverket för energi och klimatrådgivare, EKR. Vi samverkar även med Länsstyrelsen i Västra Götaland för kommunnätverket för energistrategiska frågor.

3. Utvecklar, deltar i och leder projekt och aktiviteter som syftar till en hållbar utveckling, med tydligt värde för våra samarbetsparter, där vi lyfter fram de tre dimensionerna av hållbar utveckling

Under året har hållbar utveckling väst arbetat med att utveckla ett antal projekt med fokus på hållbar utveckling främst ur ett energi- och miljöperspektiv. Projekten utvecklas främst i samarbete med våra nätverk och samarbetspartners och arbetar med att ta in alla aspekter av hållbar utveckling. Dock bör belysas att vi arbetar främst med miljö- och energidelen i hållbar utveckling som tangerar ekonomi och sociala aspekter.

Samordningen av Energi och Klimatrådgivare och samordningen av Kommunnätverket av kommunala miljöstrategier löpte på under våren.

Under våren 2016 avslutades följande projekt:

- Sol i Väst
- Marknadsöversikt Energieffektiva Småhus, etapp 3

Dessutom lades resurser på att utveckla projekt för kommande utlysningar, främst från Interreg. Av dessa har projektet Green Building, ett nätverksprojekt som omfattar Västra Götaland och partnerkommuner i Norge och Danmark (löptid 2016-2019) beviljats, med förväntad projektstart i september.

Detta ledde till att följande projekt beviljades finansiering och uppstart under 2016:

- Solar hackaton
- Soliväst fortsättning
- Green Building A-Z
- Nationell samordning av energikontoren Sverige (nationell ansökan genom föreningen Energikontoren Sverige.)

4. Vi inspirerar och utmanar andra att genomföra hållbara aktiviteter, vi lever som vi lär och genom egna exempel går vi före. Vi verkar för ständig förbättring av den egna verksamheten genom ett aktivt arbete med vår miljö- och klimatpolicy

I inköp av fika och mat till möten söker Hållbar Utveckling Väst alltid ekologiska och rättvisemärkta alternativ för att uppmuntra marknaden att erbjuda dessa varor/tjänster, samt "leva som vi lär". Miljöanpassad städning var t.ex. en viktig faktor när vi sökte städtjänst i de nya lokalerna.

HUV har 1 licens för webbmötesverktyget Adobe Connect pro vilket används flitigt av alla. Ofta sker flera möten i veckan på detta sätt vilket minskar miljöbelastningen då vi undviker transporter.

HUV har antagit CSR västs utmaningar, klimatinitiativet, REKO kontor och ett socialt ansvarstagande kontor för att internt driva på arbetet med hållbarhetsfrågorna.

5. Våra aktiviteter håller en hög kvalitet och svarar mot våra målgruppers förväntningar och behov. Genom utvärdering och uppföljning av våra aktiviteter arbetar vi för ständig förbättring.

HUV arbetar ständigt med att förbättra sin verksamhet. Alla större möten och event som genomförs utvärderas. Utvärderingar visar att 90 % av EKR-deltagarna nöjda till mycket nöjda med nätverksträffarna som hittills. Även kommunnätverket för hållbar utveckling har fortsatt positiva utvärderingar och kommentarer från deltagarna.

6. Hållbar utveckling Väst är en uthållig arbetsplats där kreativitet, passion och vilja tas till vara och får växa.

Hållbar utveckling Väst har en friskvårdstimme/vecka vilket varit mycket uppskattat detta fortsätter under 2016. HUV arbetar kontinuerligt med deltagande processer och mötesmetoder för att underlätta kreativitet och ta till vara på personalens kompetens.

Framtiden på kort och lång sikt

Från och med hösten 2015 har finansieringen av Hållbar Utveckling Väst sett annorlunda ut, så också uppdraget. Energimyndigheten och de 15 regionala energikontoren har gemensamt sökt om medel från det nationella regionalfondsprogrammet. Fokus är nu att stödja små och medelstora företag i deras arbete på olika sätt med att reducera energianvändningen. Målet är att uppnå så stor effekt som möjligt i detta arbete. I augusti 2015 drog dessa strukturfondsoppdrag igång. För Huvs del innebär det 3 heltidstjänster med en finansiering från 2015 tom 2020. Två uppdrag åläggs HUV:

- Etablera och driva 3 företagsnätverk för energieffektivisering (medsökande är också 12 länsstyrelser).
- Upprätta nätverk för regionala noder för energikartläggningsstöd.

Under hösten 2015 och första kvartalet 2016 var dessa uppdrag inne i en kartläggnings- och företagsrekryteringsfas. Det är först under andra kvartalet 2016 som arbetet med uppdragen har kunnat påbörjas fullt ut med full bemanning.

Detta innebär att det är först från andra kvartalet 2016 som organisationen fullt ut har kunnat arbeta upp de timmar som har tilldelats i uppdragen. Detta har påverkat debiteringsgraden och varit en av flera orsaker som har bidragit till ett svagt delårsbokslut. De ej upparbetade timmarna från 2015 och första kvartalet 2016 har dock kunnat överföras till hösten 2016 (samt även våren 2017) då en högre bemanning och därpå följande debiteringsgrad i uppdragen är att förvänta.

På projektsidan har det under första kvartalet 2016 rått fortsatt stiltje sedan 2015. Energimyndigheten genomför en omstrukturering och ny inriktning, t.ex. med införandet av de nya strukturfondsuppdragen och ny förordning och nya föreskrifter för Energi- och klimatrådgivningen (och samordningen av denna). Detta har medfört att det inte fanns några projektmedel att söka från myndigheten för energieffektiviseringsprojekt under större delen av 2015 och våren 2016. Det relativt begränsade antal projekt som HUV p.g.a. av detta har kunnat driva under våren 2016 har varit ytterligare en bidragande orsak till det svaga delårsbokslutet. Vi ser dock nu att strukturerna och ramarna i de nationella energiprogrammen börjar falla på plats, vilket märks inte minst genom att flera utlysningar börjar öppnas upp för såväl energikontor som andra energiaktörer som kommuner och energi- och klimatrådgivare. Med nya beviljade projekt är en högre debiteringsgrad att förvänta för HUV under hösten 2016 och framöver 2017.

För att möta utmaningarna, som minskade medel från Energimyndigheten innebar enligt ovan, har resurser under våren lagts på att utveckla kontakter och kompetens för att utveckla och söka projektmedel från Interreg/EU. En första sådan storsatsning har burit frukt och under hösten drar det fleråriga Interregprojektet Green Building igång. Att med nya partners söka medel hos nya finansiärer innebär en högre tröskel vilket kräver verksamhetsutveckling med extra resurser. Denna satsning har varit ytterligare en faktor som har bidragit till det svaga delårsbokslutet. Men även här är i och med de nu etablerade kanalerna och kontakterna, den uppbyggda interna kompetensen och det första beviljade Interregprojektet, en högre debiteringsgrad att förvänta för HUV under hösten 2016 och framöver 2017.

Avsikten är att organisationen fortsätter att bygga upp kompetensen att utveckla, söka och delta i EU-finansierade projekt, t.ex. genom medlemskapet i Fedarene, den europeiska paraplyorganisationen för regionala energikontor.

Stödet till energirådgivarna samt samordningen av dessa utvecklas vidare via rollen som Regional utvecklingsledare (RUL) genom de 15 nationella Energikontoren.

Kommunnätverket för Hållbar utveckling löper på: det medlemsbaserade nätverket fortsätter sin verksamhet med HUV som central samordnare av aktiviteter av relevans för kommunernas miljöstrategier, kommunekologer, planerare, fair-trade ansvariga mm. De deltagande kommunerna är fortsatt nöjda med och känner fortsatt behov av nätverket. Glädjande är att nätverket har fått ytterligare en medlem och nu omfattar 34 kommuner.

Kommunerna har svarat på en enkät om vem man anser som lämplig huvudman för verksamheten. Utvecklingsarbetet med att finna ny huvudman för verksamheten har pågått en tid. Dock kunde ej en lösning nås med Fyrbodals kommunalförbund under 2016.

Resultaträkning

Belopp i tkr		Bokslut 2016	Budget 2016	Bokslut 2015
Verksamhetens intäkter	Not 1	35 587	27 519	28 335
Verksamhetens kostnader	Not 2	-38 922	-28 994	-27 485
Avskrivningar	Not 3	-1 779	-1 777	-1 786
Verksamhetens nettokostnader		-5 114	-3 252	-936
Finansiella intäkter	Not 4	4	0	5
Finansiella kostnader	Not 5	-35	-66	-56
Resultat före extraordinära poster		-5 145	-3 318	-987
Extraordinära intäkter				
Extraordinära kostnader				
Periodens resultat		-5 145	-3 318	-987

Nettoresultat

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Budget 2015	Bokslut 2015
Kansli	-2 958	-671	-118
Inköp	16	0	15
Miljöförvaltningen	-24	0	874
Energisamverkan, Dalsland	-990	-1 405	201
Hållbar utveckling väst	-1 189	-1 242	550
Summa	-5 145	-3 318	1 522

Finansieringsanalys

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2015
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	-5 145	-987
Justering för av- och nedskrivningar	1 779	1 786
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-3 366	799
Ökning (-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	-234	298
Ökning (+)/minskning(-) kortfristiga skulder	4 387	456
Kassaflöde från den löpande verksamheten	787	1 553
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investering i materiella anläggningstillgångar	0	-1 800
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		
Investering i finansiella anläggningstillgångar		
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		
Kassaflöde från investeringsverksamheten	0	-1 800
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Nyupptagna lån		2 479
Amortering av skuld	-1 264	-1 148
Ökning av långfristiga fordringar		
Minskning av långfristiga fordringar		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-1 264	1 331
Periodens kassaflöde	-477	1 084
Likvida medel vid årets början	4 532	3 448
Likvida medel vid periodens slut	4 055	4 532

Balansräkning

Belopp i tkr		Bokslut 2016	Bokslut 2015
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	Not 6	5 230	7 009
Finansiella anläggningstillgångar			
Summa anläggningstillgångar		5 230	7 009
Omsättningstillgångar			
Fordringar	Not 7	6 205	5 971
Kassa och bank	Not 8	4 055	4 532
Summa omsättningstillgångar		10 260	10 503
SUMMA TILLGÅNGAR		15 490	17 512
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	Not 9	-1 060	4 085
varav årets resultat		-5 145	-987
Skulder			
Långfristiga skulder	Not 10	3 209	4 473
Kortfristiga skulder	Not 11	13 341	8 954
Summa skulder		16 550	13 427
S:A EGET KAPITAL OCH SKULDER		15 490	17 512
Soliditet		-6,8%	23,3%

Notförteckning

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Not 1 Verksamhetens intäkter		
Årsavgifter tillsyn	2 512	2 016
Tillsyns- och prövningsavgifter	2 091	2 107
Bidrag Länsstyrelsen	7 310	572
Bidrag Energimyndigheten	1 698	3 954
Bidrag Tillväxtverket	2 179	821
Bidrag VGR		35
Bidrag kommunnätverk (HUV)	683	
Medlemsavgift Dals-Ed	137	139
Medlemsavgift Bengtsfors	276	276
Medlemsavgift Åmål	359	358
Medlemsavgift Färgelanda	188	189
Medlemsavgift Mellerud	261	259
Miljökontor, Dals-Ed	1 373	1 344
Miljökontor, Bengtsfors	2 757	2 678
Miljökontor, Färgelanda	1 873	1 833
Miljökontor, Mellerud	2 616	2 513
Inköpare Bengtsfors	348	166
Inköpare Dals Ed	250	83
Inköpare Färgelanda	286	114
Inköpare Mellerud	338	156
Inköpare Åmål	126	215
Inköpare Säffle	90	90
Bidrag energisamverkan	1 400	1 400
Bidrag energieffektiva kommuner		408
Övriga bidrag		129
Försälj vht t annan kommu	899	
Försäljning av konsulttjänster		991
Konferenser		967
Intäkter bibliotekssystem	939	929
Intäkter lönesystem HR+	1 862	1 493
Intäkter ekonomisystem Agresso	1 361	1 507
Intäkter VA-system	587	278
Intäkter plan/bygg-system	473	195
Intäkter fastighetsbolagen	54	
Övriga intäkter	261	120
S:a verksamhetens intäkter	35 587	28 335

Notförteckning

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Not 2 Verksamhetens kostnader		
Personalkostnader	23 456	18 361
Hyror	1 286	1 254
Material	373	213
Köpta tjänster	6 007	5 250
Övriga kostnader	7 800	2 407
S:a verksamhetens kostnader	38 922	27 485

Not 3 Avskrivningar		
Avskrivning ekonomisystem	621	621
Avskrivning Löne/PA-system	605	605
Avskrivning bibliotekssystem	78	78
Avskrivning VA-system	278	278
Avskrivning plan/bygg-system	195	195
Avskrivning datorer	2	9
S:a avskrivningar	1 779	1 786

Avskrivning enligt plan grundas på inventariernas ursprungliga anskaffningsvärde och fördelas över den beräknade nyttjandeperioden, datorer tre år, medlemskommunernas ekonomi- och PA-system 10 år och övriga inventarier och bibliotekssystem 5 år.

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Not 4 Finansiella intäkter		
Övriga ränteintäkter	4	5
S:a finansiella intäkter	4	5

Not 5 Finansiella kostnader		
Dalslands Sparbank Ekonomisystem	6	13
Dalslands Sparbank Löne/PA-system	4	19
Dalslands Sparbank bibliotekssystem	3	6
Övriga räntekostnader	13	9
Bankkostnader	9	9
Övriga finansiella kostnader		
S:a finansiella kostnader	35	56

Not 6 Materiella anläggningstillgångar

- varav maskiner och inventarier

Ingående anskaffningsvärde	20 885	19 085
Akkumulerad avskrivning	-13 876	-12 090
Årets investeringar	0	1 800
Avskrivning	-1 779	-1 786
Summa	5 230	7 009

- specifikation maskiner och inventarier

Ekonomisystem	1 863	2 484
Löne/PA system	2 421	3 026
Datorer	0	2
Bibliotekssystem	0	78
VA-system	556	834
Plan/ Bygg-system	390	585

S:a materiella anläggningstillgångar	5 230	7 009
---	--------------	--------------

Not 7 Kortfristiga fordringar

Kundfordringar	3 302	3 038
Skattekonto	0	811
Moms	780	757
Förutbetalda hyror	0	345
Förutbetalda kostnader	360	239
Upplupna intäkter	1 763	781

S:a kortfristiga fordringar	6 205	5 971
------------------------------------	--------------	--------------

Not 8 Kassa och bank

Bank	4 055	4 532
S:a kassa och bank	4 055	4 532

Belopp i tkr	Bokslut 2016	Bokslut 2015
Not 9 Eget kapital		
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	4 085	5 072
Årets resultat	-5 022	-987
Utgående balans eget kapital	-937	4 085
<i>- varav saldo Hållbar utveckling Väst</i>		
Ingående värde	1 658	2 173
Årets resultat	-1 144	-515
Utgående värde	514	1 658
<i>- varav saldo Energisamverkan, Dalsland</i>		
Ingående värde	111	651
Årets resultat	-986	-540
Utgående värde	-875	111
<i>- varav saldo Miljönämnd</i>		
Ingående värde	2 209	1 936
Årets resultat	28	273
Utgående saldo	2 237	2 209
<i>- varav saldo Kansliet</i>		
Ingående värde	-4	312
Flyttat till Inköp (del av)		-26
Årets resultat	-2936	-290
Utgående saldo	-2 940	-4
<i>- varav saldo Inköp</i>		
Ingående värde	111	0
Flyttat fr Kansliet		26
Årets resultat	16	85
Utgående saldo	127	111

Not 10 Långfristiga skulder

Ingående skuld	4 473	3 142
Nya lån		2 479
Amortering enligt plan	-1 264	-1 148
S:a långfristiga skulder	3 209	4 473

Kreditgivare

DS Bibliotekssystem	39	117
DS Ekonomisystem	2 014	2 634
DS Löne/PA system	2 420	3 025
Amortering kommande år	-1 264	-1 303
S:a kreditgivare	3 209	4 473

Not 11 Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder	2 115	1 992
Kommande års amortering	1 264	1 303

Arbetsgivaravgifter/ kollektiva avgifter	658	606
Preliminärskatt	335	313
Semesterlöneskuld	757	681
Pensionskostnader individuell del	626	622
Särskild löneskatt individuell del	743	731
Utgiftsrester		21
Inkomstförskott	2 416	2 673
Övriga kortfristiga skulder	4 304	12
S:a kortfristiga skulder	13 218	8 954

Beviljad checkkredit 6000 tkr.

Not 12 Överskottsfond, tjänstepensioner

Överskottsmedel	4	3
S:a överskottsfond	4	3

Redovisningsmodell

Den kommunala redovisningslagen reglerar den externa redovisningen. Årsredovisningen ska enligt lagen innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning samt en kassaflödesanalys. För kommunalförbundets interna redovisning tillkommer även driftredovisning och investeringsredovisning.

Modellens delar och samband

Resultaträkningen redovisar det ekonomiska resultatet på tre nivåer; verksamhetens nettokostnader, som redovisar resultatet av den egentliga verksamheten; resultat före extraordinära poster, som redovisar resultatet av den löpande verksamheten; samt årets resultat som även inkluderar extraordinära intäkter och kostnader. Årets resultat utvisar förändringen av det egna kapitalet. Årets resultat innefattar hela kommunalförbundets verksamhet.

Balansräkningen beskriver den ekonomiska ställningen vid en viss tidpunkt. Balansräkningen visar värdet av kommunalförbundets tillgångar och hur dessa tillgångar har finansierats, externt med skulder och internt med eget kapital. Tillgångarna delas upp i anläggningstillgångar och omsättningstillgångar. Skulderna delas upp i långfristiga och kortfristiga skulder. Kortfristiga skulder är de som förfaller inom ett år. Skillnaden mellan tillgångar och summan av skulder utgör det egna kapitalet, kommunalförbundets förmögenhet.

Kassaflödesanalysen ger upplysning om kassaflöde från löpande verksamhet, investeringar och från finansiering. Ett positivt saldo på kassaflödet innebär en förstärkning av likviditeten. Kassaflödets saldo slutar med årets förändring av likvida medel.

Driftsredovisningen visar de enskilda verksamhetsområdenas redovisade intäkter och kostnader samt nettobudget.

Investeringsredovisningen är en beskrivning av kommunalförbundets investeringsverksamhet under året.

Övergripande redovisningsprinciper

I den löpande redovisningen och vid upprättande av årsredovisningen följs ett antal övergripande redovisningsprinciper, vilka skapar ett normverk som styr innehållet i redovisningsrapporterna. Principerna som tillämpas innebär att en återhållsam bild av kommunalförbundets ekonomi redovisas, i enlighet med god redovisningssed. Analysen av den finansiella utvecklingen och ställningen baseras på antagandet att dessa principer har följts.

Principen om pågående verksamhet – Denna princip har stor betydelse för redovisningen, främst vad gäller tillgångsvärderingen och det sätt på vilket tillgångar redovisningstekniskt anses förbrukas. Här kommer förväntningar på framtiden in.

Principen om öppenhet – Öppenhetsprincipen handlar dels om myndigheters offentlighetsprincip, dels om ett förhållningssätt där största möjliga öppenhet alltid eftersträvas.

Försiktighetsprincipen – Försiktighetsprincipen innebär att värdering av redovisningsposter ska göras på ett sådant sätt att resultatet under inga omständigheter överskattas utan hellre underskattas.

Kongruensprincipen – Kongruensprincipen innebär att konsekventa mätprinciper ska tillämpas över tid.

Matchningsprincipen – Matchningsprincipen innebär att värderingen av tillgångar och skulder sker på ett sådant sätt att intäkter och kostnader som hör samman redovisas under samma redovisningsperiod.

Väsentlighetsprincipen – Väsentlighetsprincipen kan medföra avsteg från matchningsprincipen i och med att endast väsentliga redovisningsposter behöver periodiseras.

Kommunal redovisningslag

Kommunalförbundet ska enligt den kommunala redovisningslagen följa god redovisningssed. Lagen reglerar vilka delar som ska ingå i årsredovisningen. Förvaltningsberättelsen ska ge en översikt över utvecklingen. Den ska även redogöra för de förhållanden som är viktiga för bedömningen av ekonomin. Här ska förhållanden som är kända fram till dess årsredovisningen upprättats redovisas.

I 2016 års bokföring och bokslut tillämpas i allt väsentligt den kommunala redovisningslagens bestämmelser samt gällande rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning.

Tillämpning av redovisningsprinciper i övrigt

- Materiella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar.
- Avskrivning sker på tillgångens anskaffningsvärde. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs med 3 år för datorer, 5 år för inventarier och biblioteks system och 10 år för ekonomisystem och löne-/PA-system. Avskrivning påbörjas under det år tillgången tas i bruk.
- Årets förändring av semesterlöneskulden, okompenserad övertid etc. redovisas under verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Den totala skulden av dessa redovisas som kortfristig skuld i balansräkningen.
- Timlöner, övertidsersättningar etc. som intjänats under 2015 och betalats ut 2015 belastar 2015 års resultat.
- Pensionsskuld och pensionskostnad beräknas av Kommunernas Pensionsanstalt (KPA). Pensionsrättigheter intjänade från och med 1998 har betalats in via försäkring hos KPA och är kostnadsförd i den mån de ej avser s.k. avgiftsbestämd ålderspension (individuell del). Den avgiftsbestämda delen avseende år 2015 är kostnadsförd och redovisas som en kortfristig skuld. Samtliga pensionskostnader har belastats med särskild löneskatt.

**Dalslandskommunernas
kommunalförbund
Revisorerna**

Till Direktionen i
Dalslandskommunernas
kommunalförbund

Revisionsberättelse för år 2016

Vi har granskat verksamheten i miljönämnden under 2016. Granskningen har utförts i enlighet med kommunallagen och god revisionsd i kommunal verksamhet.

Miljönämnden lämnar en redogörelse för de konkretiserade mål och aktiviteter som genomförts under året för att uppfylla de övergripande verksamhetsmålen som direktionen fastställt. Vi efterlyser en tydligare koppling mellan verksamheternas målformuleringar och de övergripande målen.

Miljönämnden redovisar ett resultat för 2016 på -24 tkr, vilket är 24 tkr sämre än budgeterat resultat.

Vi bedömer att miljönämnden har styrning och kontroll över både verksamhet och ekonomi. Miljönämnden har i samband med antagandet av 2016-års årsredovisning också avrapporterat internkontrollarbetet.

Vi tillstyrker att miljönämndens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2016 samt att årsredovisningen godkänns.

Mellerud 2017-05-08

Bo Johansson
Färgelanda

Nils-Gunnar Nilsson
Bengtsfors

Torgny Arvidsson
Dals-Ed

Lennart Hansson
Åmål

Jocim Magnusson
Mellerud

*Granskning av
årsredovisning
2016*

Dalshandskommunernas
kommunalförbund

Lars Dahlin

maj 2017

Innehållsförteckning

2.1.	Bakgrund	2
2.2.	Revisionsfråga och metod	2
2.3.	Revisionskriterier	3
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	4
3.1.1.	Förvaltningsberättelse	4
3.1.1.1.	Översikt över utvecklingen av verksamheten	4
3.1.1.2.	Investeringsredovisning	4
3.1.1.3.	Driftredovisning	5
3.1.2.	Balanskrav	5
3.1.3.	God ekonomisk hushållning	5
3.1.3.1.	Finansiella mål	5
3.1.3.2.	Mål för verksamheten	5
3.2.	Rättvisande räkenskaper	6
3.2.1.	Resultaträkning	6
3.2.2.	Balansräkning	6
3.2.3.	Kassaflödesanalys	6
3.2.4.	Tilläggsupplysningar	6

1. *Sammanfattning*

Vi bedömer att årsredovisningen huvudsakligen redogör för **utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.**

Förbundet lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans (KL 8:5 a-b).

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som acceptabel med anledning av att det finansiella målet för 2016 uppnås genom att medlemskommunerna täcker förbundets avvecklingskostnader.

Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som god i och med att de övergripande målen för förbundet uppnås.

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på **rättvisande räkenskaper** och är upprättad enligt god redovisningssed.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

I den kommunala redovisningslagen (KRL) regleras externredovisningen för kommuner, kommunalförbund och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning (RKR) och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är Direktionen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.2. Revisionsfråga och metod

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (9:9a) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen? Med verksamhetens utfall avses utfallet i förhållande till fastställda mål och ekonomiska ramar.
- Har balanskravet uppfyllts och hanteras eventuella underskott i enlighet med balanskravets regler?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande? Med rättvisande avses följsamhet mot lag, rekommendationer och god redovisningssed.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Vi har även bedömt förbundets ekonomiska ställning och utveckling, efterlevnaden av balanskravet och om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål för god ekonomisk hushållning som direktionen beslutat om.

Granskningen har utförts enligt god revisionsledning för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att brister kan förekomma.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med förbundets administrativa avdelning. Granskningen har utförts enligt god revisionsledning med utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Vägledningen baseras på ISA (International Standards on Auditing). Som framgår av vägledningen kan implementeringen ske successivt varför tillämpliga ISA helt eller delvis har följts beroende på om vägledningen har beaktats i årets revisionsplan. Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonom och förbundschef.

2.3. Revisionskriterier

Direktionen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen som enligt 8 kap 18 § KL ska godkännas av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun.

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen
- Kommunal redovisningslag
- Rekommendationer från rådet för kommunal redovisning
- Direktionens beslut om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Förvaltningsberättelse

3.1.1.1. Översikt över utvecklingen av verksamheten

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att förvaltningsberättelsens översikt och upplysningar i all väsentlighet överensstämmer med kraven i KRL.

Analys och rättvisande bedömning av ekonomi och ställning

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild. Förvaltningsberättelsen beskriver också kort hur förbundets verksamhet utvecklas de närmaste åren.

Under avsnittet "Ekonomisk översikt och analys" beskrivs och redovisas förbundets finansiella ställning som ger uttryck för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Enligt kommunallagens 4 kap skall förvaltningsberättelsen innehålla en utvärdering av förbundets ekonomiska ställning. I förvaltningsberättelsen återfinns en utvärdering som tar sin utgångspunkt i de finansiella målen.

Händelser av väsentlig betydelse

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under räkenskapsåret.

Förväntad utveckling

Av årsredovisningen framgår i viss omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter.

Väsentliga personalförhållanden

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro redovisas inte enligt KRL 4:1 a, på grund av för få anställda i förbundet.

Andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten

Detta område avser information och analys rörande prestationer, kvalitet och mål. Information om måluppfyllelse återfinns för de flesta verksamheter tillsammans med redovisning av kvalitet.

3.1.1.2. Investeringsredovisning

Bedömning och iakttagelser

Inga investeringar gjorda under 2016.

3.1.1.3. Driftredovisning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att driftredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av hur utfallet förhåller sig till fullmäktiges budget.

Verksamheternas budgetavvikelse redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning, tkr	Budget	Utfall	Avvikelse
Kansli	- 671	- 2 958	-2 287
Inköp/upphandling	0	16	16
Miljöförvaltning	0	-24	-24
Energisamverkan, Dalsland	- 1 405	- 990	415
Hållbar Utveckling Väst	- 1 242	- 1 189	53
Summa verksamheter	- 3 318	- 5 145	- 1 827

Inför 2016 hade kansliet, Energisamverkan Dalsland och Hållbar utveckling Väst planerat att ianspråka ackumulerade överskott. Utfallet för 2016 blev dock att kansliet på grund av avvecklingskostnader på 2,5 mnkr gör ett större underskott än vad som var budgeterat.

3.1.2. Balanskrav

Bedömning och iakttagelser

Vi instämmer i förbundets bedömning att balanskravet har uppfyllts i och med att synnerliga skäl åberopas för att täcka årets underskott och att medlemskommunerna kommer att täcka avvecklingskostnaderna.

3.1.3. God ekonomisk hushållning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer den finansiella måluppfyllelsen som god med anledning av att det finansiella målet för 2016 uppnås.

Vi bedömer verksamhetsmålen uppfyllelse som god i och med att de övergripande målen för förbundet uppnås.

3.1.3.1. Finansiella mål

I årsredovisningen görs en överskådlig avstämning av verksamhetens uppfyllnad av den finansiella målsättningen att den ska *bedrivas inom den beslutande budgetramen*.

Det finansiella målet utifrån att verksamheten ska bedrivas inom budgetramen bedöms som uppfyllt för 2016 i och med att extra medel överförs från medlemskommunerna för att täcka förbundets avvecklingskostnader.

3.1.3.2. Mål för verksamheten

Direktionen har fastställt mål innehållande en vision med ett antal övergripande mål. Dessa inriktningsmål beskrivs och utvärderas i årsredovisningen.

3.2. Rättvisande räkenskaper

3.2.1. Resultaträkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att resultaträkningen uppfyller KRL:s krav och i övrigt är upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

3.2.2. Balansräkning

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar, avsättning, skulder och eget kapital.

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Bilagor och specifikationer finns i tillräcklig omfattning.

Vår bedömning är att tillgångarna, avsättningarna och skulderna existerar, är fullständigt redovisade, rätt periodiserade och har värderats enligt principerna i KRL.

3.2.3. Kassaflödesanalys

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att kassaflödesanalysen redovisar förbundets finansiering och investeringar. Noter saknas. Vi bedömer att överensstämmelse finns med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen.

3.2.4. Tilläggsupplysningar

Bedömning och iakttagelser

Vi bedömer att årsredovisningens tilläggsupplysningar *uppfyller* KRL:s krav och i övrigt lämnas i enlighet med god redovisningssed, innebärande att:

- Tillämpade redovisningsprinciper beskriver varje särskild redovisningsprincip och eventuella förändringar av dessa som årsredovisningens intressenter måste känna till för att rätt förstå årsredovisningens innehåll.
- Viktiga uppgifter och poster i förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning samt kassaflödesrapport specificeras och preciseras i notupplysningar som krävs i KRL respektive RKR:s rekommendationer samt god redovisningssed i övrigt.

2017-05-08

Lars Dahlin
Uppdragsledare

Kommunstyrelsen

KS § 162 Dnr 2017-228

Förvärv av aktier i Inera AB

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att av SKL Företag AB förvärva 5 (fem) aktier i Inera AB för en köpeskilling om 42 500 kronor, i enlighet med aktieöverlåtelseavtalet. Finansiering sker genom anspråktagande av rörelsekapitalet.

Kommunfullmäktige godkänner i ärendet redovisat aktieägaravtal och att inträda som part i aktieägaravtalet genom redovisat anslutningsavtal.

Kommunstyrelsens ordförande Ulla Börjesson bemyndigas att med kontrasignation av ekonomichef Kristina Olsson underteckna erforderliga handlingar i ärendet.

Yrkanden

Tobias Bernhardsson (C) yrkar bifall.

Propositionsordning

Kommunstyrelsens godkänner att proposition ställs på yrkandet. Efter ställd proposition finner ordföranden att detta godkänns.

Ärendebeskrivning

Företaget Inera AB bildades 1999 och har hittills ägts gemensamt av alla landsting och regioner och verksamheten har varit inriktad på utveckling av e-hälsa. Verksamheten riktar sig till både invånare och medarbetare inom vård och omsorg. Genom bolaget sker samverkan kring gemensamma lösningar, gemensam infrastruktur och stöd för digitalisering.

Hittills har Ineras verksamhet alltså varit inriktad på hälso- och sjukvårdsområdet, men genom det breddade ägandet ska bolaget kunna verka inom betydligt fler verksamhetsområden, till exempel skola, omsorg och samhällsbyggnad. Genom att kommunen blir delägare i företaget, blir det möjligt att köpa tjänster från Inera AB, utan föregående upphandling (genom det så kallade Teckal-undantaget i upphandlingslagstiftningen). Som delägare kan kommunen också vara med och påverka utvecklingen av digitalisering i offentlig sektor. Ett breddat ägande ligger också i linje med SKL:s uppdrag är att främja och stödja samverkan mellan medlemmarna i verksamhetsutveckling genom digitala lösningar.

Kommunstyrelsen

Forts KS § 162

Beslutsunderlag

Ekonomiavdelningens tjänsteskrivelse 2017-06-27

Ledningsutskottets protokoll 2017-08-28, § 147

Ekonomichefen informerar.

Skickas till:
Kommunfullmäktige

Beslutet skickas till
SKL Företag AB via mejl till inera@skl.se

Kommunledningen
Ekonomiavdelningen
Kristina Olsson
0528-567 107
Kristina.olsson@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

2017/228

Förvärv av aktier i Inera AB

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att av SKL Företag AB förvärva 5 (fem) aktier i Inera AB för en köpeskilling om 42 500 kronor, i enlighet med aktieöverlåtelseavtalet. Finansiering sker genom ianspråktagande av rörelsekapitalet.

Kommunfullmäktige godkänner i ärendet redovisat aktieägaravtal och att inträda som part i aktieägaravtalet genom redovisat anslutningsavtal.

Ärendebeskrivning

Företaget Inera AB bildades 1999 och har hittills ägts gemensamt av alla landsting och regioner och verksamheten har varit inriktad på utveckling av e-hälsa. Verksamheten riktar sig till både invånare och medarbetare inom vård och omsorg. Genom bolaget sker samverkan kring gemensamma lösningar, gemensam infrastruktur och stöd för digitalisering. Bland de gemensamt utvecklade tjänsterna finns till exempel 1177 Vårdguiden, UMO (Ungdomsmottagning på nätet) och Journal via nätet.

Frågan om ändrat ägande och ändrad verksamhetsinriktning för Inera AB har diskuterats under många år. Inte minst har företrädare för landsting och regioner uttalat sitt stöd för en förändring som innebär att verksamheten breddas och även omfattar kommunerna samt ger en närmare anknytning till SKL:s arbete med verksamhetsutveckling. Efter en omfattande förankrings- och beslutsprocess beslutade styrelsen för SKL den 7 oktober 2016 att godkänna att SKL Företag AB förvärvar merparten av aktierna i Inera AB. Samtliga landsting och regioner har sedan dess fattat beslut om att sälja 145 av sina 150 aktier i Inera AB. Efter den formella tillträdesdagen 16 mars 2017 kan nu landets kommuner erbjudas att köpa fem aktier vardera och bli delägare på samma villkor som landsting och regioner.

Den ändrade inriktningen för bolaget finns formulerad i aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv. Styrningen över bolaget sker genom ägarråd och bolagsstämma. I bolagsstyrelsen finns 15 ledamöter, med politiska företrädare – sex från kommunsidan, sex från landsting/regioner samt tre tjänstemän.

Hittills har Ineras verksamhet alltså varit inriktad på hälso- och sjukvårdsområdet, men genom det breddade ägandet ska bolaget kunna verka inom betydligt fler verksamhetsområden, till exempel skola, omsorg och samhällsbyggnad.

Genom att kommunen blir delägare i företaget, blir det möjligt att köpa tjänster från Inera AB, utan föregående upphandling (genom det så kallade Teckal-undantaget i upphandlingslagstiftningen). Som delägare kan kommunen också vara med och påverka utvecklingen av digitalisering i offentlig sektor. Ett breddat ägande ligger också i linje med SKL:s uppdrag att främja och stödja samverkan mellan medlemmarna i verksamhetsutveckling genom digitala lösningar.

- Bilaga 1 Aktieöverlåtelseavtal
- Bilaga 2 Anslutningsavtal
- Bilaga 3 Aktieägaravtal
- Bilaga 4 Bolagsordning
- Bilaga 5 Ägardirektiv
- Bilaga 6 Årsredovisning Inera AB 2015

Per Wahlén
Tf. Kommunchef

Kristina Olsson
Ekonomichef

Förvärv av aktier i Inera AB

Sammanfattning

Företaget Inera AB bildades 1999 och har hittills ägts gemensamt av alla landsting och regioner och verksamheten har varit inriktad på utveckling av e-hälsa. Verksamheten riktar sig till både invånare och medarbetare inom vård och omsorg. Genom bolaget sker samverkan kring gemensamma lösningar, gemensam infrastruktur och stöd för digitalisering. Bland de gemensamt utvecklade tjänsterna finns till exempel 1177 Vårdguiden, UMO (Ungdomsmottagning på nätet) och Journal via nätet.

Frågan om ändrat ägande och ändrad verksamhetsinriktning för Inera AB har diskuterats under många år. Inte minst har företrädare för landsting och regioner uttalat sitt stöd för en förändring som innebär att verksamheten breddas och även omfattar kommunerna samt ger en närmare anknytning till SKL:s arbete med verksamhetsutveckling. Efter en omfattande förankrings- och beslutsprocess beslutade styrelsen för SKL den 7 oktober 2016 att godkänna att SKL Företag AB förvärvar merparten av aktierna i Inera AB. Samtliga landsting och regioner har sedan dess fattat beslut om att sälja 145 av sina 150 aktier i Inera AB. Efter den formella tillträdesdagen 16 mars 2017 kan nu landets kommuner erbjudas att köpa fem aktier vardera och bli delägare på samma villkor som landsting och regioner.

Den ändrade inriktningen för bolaget finns formulerad i aktieägaravtal, bolagsordning och ägardirektiv. Styrningen över bolaget sker genom ägarråd och bolagsstämma. I bolagsstyrelsen finns 15 ledamöter, med politiska företrädare – sex från kommunsidan, sex från landsting/regioner samt tre tjänstemän.

Hittills har Ineras verksamhet alltså varit inriktad på hälso- och sjukvårdsområdet, men genom det breddade ägandet ska bolaget kunna verka inom betydligt fler verksamhetsområden, till exempel skola, omsorg och samhällsbyggnad.

Genom att kommunen blir delägare i företaget, blir det möjligt att köpa tjänster från Inera AB, utan föregående upphandling (genom det så kallade Teckal-undantaget i upphandlingslagstiftningen). Som delägare kan kommunen också vara med och påverka utvecklingen av digitalisering i offentlig sektor. Ett breddat ägande ligger också i linje med SKL:s uppdrag är att främja och stödja samverkan mellan medlemmarna i verksamhetsutveckling genom digitala lösningar.

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår fullmäktige besluta att

1. Av SKL Företag AB förvärva 5 (fem) aktier i Inera AB för en köpeskilling om 42 500 kronor, i enlighet med aktieöverlåtelseavtalet.

2. Godkänna i ärendet redovisat aktieägaravtal och att inträda som part i aktieägaravtalet genom redovisat anslutningsavtal.

Bilagor:

Aktieöverlåtelseavtal, bilaga 1

Anslutningsavtal, bilaga 2

Aktieägaravtal, bilaga 3

Bolagsordning, bilaga 4

Ägardirektiv, bilaga 5

Årsredovisning Inera AB 2015, bilaga 6

Bakgrund

Inera AB

Sveriges landsting och regioner har sedan många år samverkat kring gemensamma lösningar, gemensam mjuk infrastruktur och stöd för digitalisering, genom det gemensamma aktiebolaget Inera. Bolaget bildades redan 1999, då under namnet Infomedica, med syfte att utveckla e-hälsotjänster för invånarna. År 2000 grundade Landstingsförbundet, Svenska Kommunförbundet, Vårdföretagarna och Apoteket bolaget Carelink med ändamålet att utveckla och samordna infrastrukturtjänster. År 2007 förvärvades Carelink av dåvarande Sjukvårdsrådgivningen SVR AB (tidigare Infomedica). År 2010 bytte bolaget namn till Inera AB.

Sedan starten 1999 har Inera utvecklats, genom företagsförvärv och utökade uppdrag, till att idag ansvara för ett 40-tal landstingsgemensamma tjänster och projekt. Inera AB ägs i dag av SKL Företag AB och landets samtliga 21 landsting och regioner. Bolaget har en omsättning på drygt 600 miljoner kronor (2016). Verksamheten riktar sig gentemot både invånare och medarbetare i vård och omsorg.

Beredning på nationell nivå

Frågan om en överlåtelse av Inera AB till SKL-koncernen har diskuterats under ett antal år. Inom ramen för SKL:s arbete med gemensamma digitala lösningar för kommuner, landsting och regioner lyftes denna fråga fram som ett sätt för SKL att på bästa möjliga sätt stödja och hantera samspelet mellan kommuner, landsting och regioner, och möjliggöra att även kommuner kan arbeta med och erbjudas gemensamma tjänster och lösningar från Inera AB.

Flera utredningar har gjorts för att säkra beslutsunderlaget. Hösten 2014 utfördes en förstudie (McKinsey) ”DELA: Samverkan för digitalisering i kommuner, landsting och regioner – Beslutsunderlag för ett eventuellt förvärv av Inera”.

Hösten 2015 gjordes en juridisk utredning (Delphi) samt en revisionsutredning (Deloitte) kring Inera med syfte att finna en juridiskt och finansiellt hållbar förvärvslösning.

Våren 2015 inrättades en styrgrupp för förändringsarbetet. Nätverken för landstingsdirektörer och kommundirektörer har fortlöpande informerats.

Under våren och sommaren 2016 har förslag till bolagsordning, aktieägaravtal, ägardirektiv och aktieöverlåtelseavtal successivt utarbetats av kansliet med stöd av Cederquists advokatbyrå. Till kansliet har knutits en referensgrupp bestående av jurister från de tre största landstingen/regionerna (Stockholms läns landsting, Västra Götalandsregionen samt Region Skåne) och de fyra största kommunerna (Stockholms stad, Göteborgs stad, Malmö stad samt Uppsala kommun).

Kommunaljuridiska, upphandlingsjuridiska och konkurrensrättsliga frågor har särskilt belysts, och en second-opinion på de upphandlingsrättsliga övervägandena har inhämtats.

Gemensamt digitaliseringsarbete i offentlig sektor

Digitaliseringen anses vara den enskilt starkaste förändringsfaktorn i samhället fram till år 2025. Digitaliseringen är också en av de främsta möjliggörarna för att höja kvaliteten, förbättra effektiviteten och möta invånarnas förväntningar på välfärden. Att använda digitaliseringens möjligheter är nödvändigt för att möta de utmaningar som kommuner, landsting och regioner står inför, och ett viktigt verktyg för att skapa en vassare och smartare välfärd.

SKL lät under våren 2016 göra en SIFO-undersökning om hur invånarna ser på digitalisering i välfärden. Undersökningen visar att tre av fyra tillfrågade är positiva till att kommuner, landsting och regioner kommunicerar och erbjuder service digitalt. Nästan lika många, sju av tio, ställer sig positiva till att digitala pedagogiska verktyg används i skolundervisningen. Sju av tio är också positiva till vård, konsultation och behandling med digital teknik. Betydligt färre, bara två av tio, anser att kommuner, landsting och regioner lever upp till deras förväntningar. Det är hög tid att förbättra den digitala servicen, anser två av tre.

Ur ett internationellt perspektiv tappar digitaliseringen i det offentliga Sverige fart. Denna trend går hand i hand med avsaknad av nationella initiativ, samordning och grundläggande förutsättningar såsom standarder för informationsutbyte. Med syfte att öka den digitala förnyelsen av det offentliga Sverige antog regeringen och SKL hösten 2015 en avsiktsförklaring – Digitalt först. Digitalt först innebär att digitala tjänster ska, när det är möjligt och relevant, vara förstahandsval i den offentliga sektorns kontakter med dem som bor i Sverige, med organisationer och med företag. Digitalt

först innebär också att myndigheter, kommuner, landsting och regioner ska sätta invånaren och företagaren i centrum när nya tjänster tas fram.

Kommuner, landsting och regioner uttrycker en önskan om och ser behov av och möjligheter med ökad samverkan och kraftsamling inom digitaliseringen. Att göra Inera AB till ett SKL-företag syftar samlat till att skynda på, stödja och möjliggöra en effektiv digitalisering i kommuner, landsting och regioner, som bidrar till att möta människors och verksamheters behov och förväntningar samt klara kvaliteten och effektiviteten i välfärden. Rätt använd kan digitaliseringen leda till bättre hälsa och lärande, högre tillväxt, fler jobb och en hållbar utveckling.

SKL:s digitaliseringsarbete

Centrala områden för kraftsamling och samverkan, som bidrar till att öka hastigheten, kvaliteten och effektiviteten i kommuners, landstings och regioners digitalisering är:

- Medlemsgemensamma digitala lösningar.
- Stärka medlemmarnas förmåga vid upphandling och gemensam kravställning.
- Stöd till förändringsledning och nya arbetssätt i medlemmarnas verksamheter.

Medlemsgemensamma digitala lösningar

I takt med tiden har det blivit tydligt att SKL:s och Ineras arbete i större utsträckning behöver hanteras i mer samordnat för att undvika suboptimerade insatser och öka nyttan för landsting och regioner.

Genom Inera har landsting och regioner haft en gemensam plattform för den digitala utvecklingen, något som saknats för kommunerna. SKL har fått tydliga indikationer från kommunerna om att SKL bör agera för att ge liknande möjligheter för kommunerna, som för regioner och landsting. I grunden finns likartade behov av digitala tjänster för att stödja verksamheter, invånare och företag. Med samordnade och gemensamma digitala lösningar undviks också en alltför spretig flora av digitala tjänster som inte hänger ihop och som blir svåra för invånare och företag att överblicka och nyttja. Dessutom kan samarbete innebära sänkta utvecklings- och förvaltningskostnader, och utvecklingstakten kan höjas.

Genom att förvärva Inera och därefter bredda ägandet, ökar förutsättningar för SKL att ta en större koordinerande roll och långsiktigt ansvar för gemensamma digitala lösningar inom alla verksamhetsområden, utan att själv behöva bygga upp all kompetens och de förmågor som detta kräver. Ineras infrastruktur och kompetens kan återanvändas till andra verksamhetsområden som medlemmarna ansvarar för och utgör därmed en viktig och unik strategisk resurs. Samtidigt är det viktigt att det är kommunernas, landstingens och regionernas behov som ska styra det som ska göras.

Stärkt förmåga vid upphandling och gemensam kravställning

Kommuner, landsting och regioner uttrycker en önskan om bättre samordning och ökad kompetens inom digitalisering för att bli starkare i beställarrollen. Här efterlyses tydliga och genomarbetade standarder, gemensamma kravspecifikationer och gemensamma upphandlingar att ansluta sig till.

SKL Kommentus stödjer idag SKL:s medlemmar med upphandlingskompetens och genom att samordna upphandlingar. Upphandlingar av it-stöd och digitala lösningar har till viss del skett genom åren, men bedömningen är att det finns ökade behov här. SKL Kommentus, SKL och Inera kommer därför att ha en närmare samverkan för att stärka medlemmarnas roll som beställare genom att arbeta gemensamt kring standarder, krav och upphandlingar. SKL Kommentus upphandlingskompetens kan bidra till gemensamma insatser där SKL eller Inera är ansvariga, eller där kommuner väljer att själva upphandla.

Stöd till förändringsledning och nya arbetssätt

Regeringens Digitaliseringskommission beskriver i sitt betänkande ”Digitaliseringens transformerande kraft – vägval för framtiden, SOU 2015:91” att digitaliseringen innebär en omvälvande transformering av samhället. För offentlig sektor kan vi idag se exempel på i form av flippade klassrum, läkarbesök på nätet och digital deklARATION.

Att ställa om och transformera verksamheter utifrån principen om digitalt först kräver ledning och stöd. Kommuner, landsting och regioner har visat stort intresse av att få stöd i sin förändringsresa och i arbetet med verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering. Det handlar om vägledning och stöd kring de nya arbetssätt som kan leda till större nytta både för den enskilde invånaren och företaget, men också för den egna förvaltningen och medarbetare. SKL behöver driva på och bidra till sektorns digitala transformation och nya arbetssätt, genom att stödja medlemmarna på denna förändringsresa.

Genomförande

Genomförandet av affären sker i flera steg. *I ett första steg* förvärvade SKL – genom SKL Företag AB – majoriteten av aktierna i Inera. Detta genom att samtliga landsting och regioner sålde merparten av sina aktier i Inera AB och nu äger fem aktier vardera.

I ett andra steg erbjuds nu Sveriges alla kommuner att köpa aktier från SKL för att bli delägare i bolaget. Parallellt pågår ett tydligare utvecklingsarbete där SKL, Inera och SKL Kommentus samverkar inbördes och med kommuner, landsting och regioner för att kravställa, upphandla, utveckla och tillhandahålla gemensamma lösningar och tjänster, inklusive stöd i den förändringsresa som kommer att behövas.

Finansiering

Inera AB har varit helägt av landsting och regioner, som vardera ägt 150 aktier i bolaget (totalt 3 150 aktier). SKL Företag AB har köpt 145 aktier från respektive landsting/region (totalt 3 045 aktier). Förvärvet har skett till bokfört värde, vilket per den 31 december 2015 var 8 500 kronor per aktie (totalt 25,9 mnkr). Detta värde har varit oförändrat fram till överlåtelsedagen, 16 mars 2017. Nu äger SKL Företag AB 97 procent av aktierna, och landsting och regioner resterande 3 procent.

Nu erbjuder SKL Företag AB respektive kommun att köpa 5 aktier, till bokfört värde 8 500 kronor per aktie (42 500 kronor). Om samtliga kommuner investerar i bolaget, kommer SKL Företag AB att få en återbetalning på 12,3 mnkr. Nettoinvesteringen för SKL Företag AB blir därmed 13,6 mnkr, motsvarande drygt 50 procent av det totala aktiekapitalet. Som ett led i överlåtelsen åtar sig SKL Företag att ge en förlustgaranti om 35 mnkr.

I övrigt gör parterna inte några särskilda ekonomiska åtaganden i samband med affären. När det gäller bolagets finansiering, är projekten redan i dag i huvudsak självfinansierade. Det är innebörden av den affärsmodell som tillämpas och som avses tillämpas även i fortsättningen. Om ett projekt inte kan bära sina kostnader kommer konsekvensen ytterst att bli att projektet får läggas ned.

I överlåtelseavtalet, som landsting och regioner skrivit under, ingår att de övergångsvis ställer ut vissa ekonomiska garantier att köpa tjänster för minst den summa som man köpt för i genomsnitt de tre senaste åren (år 2013-2015). Detta ligger i linje med det åtagande landsting och regioner har i nuvarande aktieägaravtal för Inera AB, och är ett sätt att säkerställa att bolaget inte omgående ska hamna i ekonomiska svårigheter. Ett annat skäl är att Ineras modell för finansiering går från anslagsfinansiering till en ny finansieringsmodell (tjänstebaserad affärsmodell) som är under införande och har ännu inte införts fullt ut.

SKL Företag AB tar genom den föreslagna ägar- och styrmodellen den ekonomiska risken för bolaget samtidigt som man genom aktieägaravtalet inte har ett dominerande inflytande över bolaget.

Affären inkluderar också förändringar i övrigt när det gäller bolagets verksamhet och ägarstyrning. Vid den extra bolagsstämman den 16 mars 2017 antogs förslaget till ändrad bolagsordning. Nytt aktieägaravtal har utarbetats och godkänts av samtliga landsting och regioner, och kommunerna ska i samband med köp av aktier ansluta sig till detta (enligt anslutningsavtalet). Förslag till nytt ägardirektiv har tagits fram och beslutas vid ägarråd 21 april 2017, inför ordinarie bolagsstämma 7 juni 2017 (se bilagor).

AKTIEÖVERLÅTELSEAVTAL

mellan

SKL Företag AB

och

[KOMMUN]

rörande

INERA AB

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. BAKGRUND	1
2. ÖVERLÅTELSE OCH TILLTRÄDE	1
3. KÖPESKILLING.....	1
4. VILLKOR FÖR TILLTRÄDET AV AKTIERNA	2
5. KÖPARENS GARANTIER	2
6. SÄLJARNAS GARANTIER.....	2
7. BEGRÄNSNING AV SÄLJARNAS ANSVAR.....	2
8. ÖVRIGT	2

Detta aktieöverlåtelseavtal ("**Avtalet**") har denna dag ("**Avtalsdagen**") ingåtts av och mellan:

- A) SKL Företag AB, organisationsnummer 556117-7535 ("**Säljaren**");
- B) [KOMMUN] ("**Köparen**").

Envar av Säljarna och Köparen benämns i det följande var för sig som "**Part**" och gemensamt som "**Parterna**".

1. BAKGRUND

- 1.1 Säljaren äger aktier i Inera AB, organisationsnummer 556559-4320 ("**Bolaget**") i vilket bolag samtliga Landsting och Regioner samt – efter tillkommande köp – ett antal kommuner äger aktier.
- 1.2 Säljaren är villig att till Köparen överlåta 5 (fem) aktier ("**Aktierna**") i Bolaget och Köparen önskar förvärva Aktierna från Säljaren. Aktiebrev avseende Aktierna har ej utfärdats.
- 1.3 Mellan befintliga aktieägare i Bolaget gäller ett aktieägaravtal ("**Aktieägaravtalet**") vilket Köparen genom särskilt anslutningsavtal ska biträda.
- 1.4 Mot ovanstående bakgrund har Parterna nu ingått detta Avtal.

2. ÖVERLÅTELSE OCH TILLTRÄDE

- 2.1 Tillträdet av Aktierna enligt detta Avtal ("**Tillträdet**") ska ske den dag som Parterna gemensamt bestämmer ("**Tillträdesdagen**").
- 2.2 På Tillträdesdagen ska Säljaren överlåta Aktierna till Köparen och Köparen förvärva från Säljaren Aktierna mot att Köparen erlägger Köpeskillingen.
- 2.3 Aktierna överlåts med alla därtill hörande rättigheter och fria från alla belastningar, med undantag för belastningar som framgår av Bolagets bolagsordning respektive Aktieägaravtalet.

3. KÖPESKILLING

- 3.1 **Köpeskilling**

3.1 Köpeskillingen för Aktierna ska uppgå till **42 500** kronor ("**Köpeskillingen**").

4. VILLKOR FÖR TILLTRÄDET AV AKTIERNA

4.1 Tillträdet av Aktierna är villkorat av att Köparen senast vid Tillträdet biträtt Aktieägaravtalet enligt punkt 1.3 ovan.

5. KÖPARENS GARANTIER

Köparen garanterar att Köparen är behörig att ingå och fullfölja sina åtaganden enligt Avtalet och Aktieägaravtalet såväl per Avtalsdagen som per Tillträdesdagen.

6. SÄLJARNAS GARANTIER

6.1 Säljaren lämnar följande garantier till Köparen ("**Garantierna**") vilka lämnas per Avtalsdagen och per Tillträdesdagen:

(a) Bolaget är ett svenskt aktiebolag som är vederbörligen registrerat i enlighet med gällande svensk lagstiftning;

(b) Aktierna är fullt betalda och Säljaren är ägare till Aktierna.

7. BEGRÄNSNING AV SÄLJARNAS ANSVAR

7.1 Vid brott mot någon av Säljarens Garantier eller vid annat brott av Säljaren mot detta Avtal har Köparen ersättning med ett belopp som motsvarar den Skada (krona för krona) som Köparen lidit på grund av brottet.

7.2 Detta avtal är den fullständiga och enda regleringen av Köparens förvärv av Aktierna och Köparen bekräftar att Köparen avstår från att göra gällande varje slag av anspråk till följd av förvärvet på annan grund än som anges i detta Avtal.

7.3 Vid brott mot någon av Säljarens Garantier eller vid annat brott av Säljaren mot detta Avtal har Köparen ersättning med ett belopp som motsvarar den Skada (krona för krona) som Köparen lidit på grund av brottet.

8. ÖVRIGT

8.1 Överlåtelse

Part får inte överlåta, delegera, vidareavtala eller på annat sätt överföra eller pantsätta eller skapa någon belastning över några av sina rättigheter eller skyldigheter hänförliga till detta Avtal, utan att dessförinnan ha erhållit de andra Partens skriftliga medgivande.

8.2 Kostnader

Utöver vad som uttryckligen överenskommits enligt detta Avtal, ska alla kostnader och utgifter som uppkommit i samband med förhandlingen, förberedelsen och ingåendet av detta Avtal betalas av den Part som ådragit sig sådana kostnader och utgifter. Inga kostnader avseende transaktionen ska bäras av Bolaget.

8.3 Fullständig reglering

Detta Avtal utgör Parternas fullständiga reglering av samtliga de frågor som Avtalet berör och detta Avtal ersätter samtliga tidigare skriftliga eller muntliga förhandlingar, avtal och överenskommelser rörande samtliga de frågor som Avtalet berör.

8.4 Ändringar

Ändringar av och tillägg till detta Avtal ska endast betraktas som giltiga om de gjorts skriftligen och vederbörligen undertecknats av Parterna.

Detta Avtal har upprättats och undertecknats i två likalydande exemplar av vilka Säljaren och Köparen tagit var sitt ett exemplar.

DATUM:

DATUM:

[KOMMUN]

SKL Företag AB

**ANSLUTNINGSAVTAL TILL
AKTIEÄGARAVTAL
avseende
INERA AB**

1. BAKGRUND

- 1.1 SKL Företag AB, nedan benämnt "**SKL Företag**", äger aktier i Inera AB, org. nr. 556559-4230, nedan kallat "**Bolaget**", i vilket bolag samtliga Landsting och Regioner samt – efter tillkommande förvärv – ett antal kommuner också äger aktier.
- 1.2 SKL Företag har genom köp från Landsting och Regioner förvärvat de aktier SKL Företag äger i Bolaget i syfte att bland annat kunna vidareöverlåta aktier i Bolaget till kommuner som ännu inte är aktieägare i Bolaget.
- 1.3 Mellan SKL Företag, Landstingen och Regionerna samt de kommuner som har förvärvat aktier i Bolaget gäller ett aktieägaravtal, nedan benämnt "**Aktieägaravtalet**", vilket fogats till denna Förbindelse, **Bilaga 3**.
- 1.4 Undertecknad kommun har genom särskilt avtal förvärvat aktier i Bolaget från SKL Företag.
- 1.5 Denna Förbindelse omfattar samtliga parts vid var tid innehavda aktier.

2. ANSLUTNINGSAVTAGANDE

- 2.1 Genom undertecknande av detta anslutningsavtal inträder undertecknade kommun som part i Aktieägaravtalet och ikläder sig samtliga rättigheter och skyldigheter i förhållande till övriga parter i Aktieägaravtalet.
- 2.2 Bestämmelserna i Aktieägaravtalets punkter 15 om meddelanden och 18 om överlåtelse ska tillämpas på motsvarande sätt avseende denna Förbindelse.

Detta anslutningsavtal har upprättats i två exemplar, varav SKL Företag respektive undertecknade kommun erhållit var sitt.

DATUM:

DATUM:

[KOMMUN]

SKL FÖRETAG AB

AKTIEÄGARAVTAL

avseende

INERA AB

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Avsnitt	Sida
1. PARTER	1
2. BAKGRUND	1
3. PARTERNAS MÅLSÄTTNING med bolaget	1
4. FINANSIERING OCH VINSTUTDELNING.....	2
5. PARTERNAS INFLYTANDE ÖVER BOLAGET	2
6. ÄGARRÅD.....	2
7. BOLAGETS STYRELSE.....	3
8. STYRELSENS ARBETSFORMER.....	3
9. VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR	3
10. REVISOR.....	4
11. VALBEREDNING	4
12. aktiebrev.....	4
13. RÄTT FÖR FÖRVÄRVARE ATT TILLTRÄDA AVTALET	4
14. FÖRKÖP	4
15. MEDDELANDEN	5
16. handlingsoffentlighet	5
17. ÄNDRING av BOLAGSORDNING.....	5
18. ÖVERLÅTELSE AV AVTALET.....	5
19. AVTALSTID	6
20. ÖVRIGT	6

1. PARTER

- 1.1 Detta aktieägaravtal ("**Avtalet**") har ingåtts mellan nedan angivna parter och de parter som enligt vad som anges i Avtalet kan komma att tillträda avtalet;
- 1.2 SKL Företag AB (556117-7535), (nedan benämnt "**SKL Företag**")
- 1.3 Samtliga landsting och regioner, enligt Bilaga 1.1 till Aktieöverlåtelseavtal.

Samtliga ovan nämnda parter, samt eventuellt tillkommande parter, benämns nedan gemensamt "Parterna" och var och en för sig "**Part**", "**Parten**" eller, i förekommande fall "**Tillträdande Part**".

2. BAKGRUND

- 2.1 SKL Företag och de Parter som anges i punkt 1.2 och 1.3 äger sammantaget samtliga aktier i Inera AB, org. nr. **556559--4230**, nedan kallat "**Bolaget**". SKL Företag har genom köp från ett antal av Parterna enligt förvärvat de aktier SKL Företag äger i Bolaget.
- 2.2 Genom detta Avtal avser Parterna reglera sina mellanhavanden avseende ägandet av Bolaget och bedrivandet av Bolagets verksamhet. Vid bristande överensstämmelse mellan innehållet i bolagsordning och detta Avtal, ska Avtalets bestämmelser, Parterna emellan, äga företräde. Den bolagsordning som Parterna enats om har den lydelse som framgår av Bolagsordningen.
- 2.3 Detta Avtal omfattar samtliga Parts vid var tid innehavda aktier.

3. PARTERNAS MÅLSÄTTNING MED BOLAGET

- 3.1 Bolaget är efter SKL Företags förvärv av majoriteten av aktierna i Bolaget ett dotterbolag till SKL Företag. Syftet med att övriga Parter givits tillfälle att vara (eller i förekommande fall, bli) aktieägare är att, genom detta Avtal, tillförsäkra deltagande Regioner, Landsting och Kommuner ett avgörande inflytande över Bolagets strategiska mål och viktiga beslut.
- 3.2 I detta Avtal har införts bestämmelser om ett ägarråd ("**Ägarråd**") som ska utgöra det beslutsorgan i vilket samtliga Parter äger delta och som beslutar om ändring av bolagsordning, övergripande strategiska frågor och bolagsstyrning. Bolagets verksamhet ska bedrivas på ett sådant sätt att aktieägande kommuner och landsting kan utöva kontroll över bolaget motsvarande den som myndigheten utövar över sin egen förvaltning. Bolaget ska i huvudsak utföra verksamhet för ägarnas (eller andra enheter som ägarna utövar kontroll över) räkning.
- 3.3 Bolaget ska bedriva sin verksamhet i enlighet med dess bolagsordning samt i enlighet med från tid till annan antagna ägardirektiv, vilka ska gälla till dess beslut fattats om annat.
- 3.4 Bolaget ska så långt möjligt nyttja marknaden och föreliggande konkurrensförhållanden.

- 3.5 Bolaget ska inom ramen för självkostnadsprincipen enligt 8 kap. 3c § kommunallagen agera affärsmässigt. Bolagets olika delverksamheter ska långsiktigt vara självfinansierade.

4. FINANSIERING OCH VINSTUTDELNING

- 4.1 Bolaget ska finansieras genom i Bolagets verksamhet genererade medel samt, vid behov, genom extern upplåning. Part är inte skyldig att tillskjuta medel till Bolaget, ställa säkerhet eller pant eller på annat sätt bidra till Bolagets finansiering på annat sätt eller i större omfattning än vad som uttryckligen anges i detta Avtal.
- 4.2 Parterna har enats om verksamhetsföremål och att Bolaget inte ska drivas i syfte att bereda vinst åt aktieägarna på sätt som anges i bolagsordningen, Bilaga 3.
- 4.3 SKL Företag avser som ett led i förvärvet av aktierna i bolaget att ställa ut en förlustgaranti gentemot Bolaget på ett belopp om maximalt **35 MSEK**. Till undvikande av tvivelsmål noteras att SKL Företag samma sätt som övriga Parter, och enlighet med punkt 4.1 ovan, inte har något åtagande att därutöver tillskjuta medel eller att annars bidra till Bolagets finansiering.

5. PARTERNAS INFLYTANDE ÖVER BOLAGET

- 5.1 Parterna ska utöva sitt inflytande över Bolaget vid Ägarråd och bolagsstämma på sätt som anges i detta Avtal.
- 5.2 Parterna förbinder sig att vid bolagsstämma i Bolaget rösta i enlighet med de beslut och val som sker vid Ägarråd enligt detta Avtal.
- 5.3** Parterna är överens om att Bolagets verksamhet ska ledas av Bolagets styrelse som har att verkställa vad Parterna från tid till annan fastställer i ägardirektiv och genom beslut vid Ägarråd respektive bolagsstämma.

6. ÄGARRÅD

- 6.1 Parterna ska tidigast åtta och senast fem veckor före årsstämma i Bolaget sammanträffa vid ordinarie Ägarråd. Vid ordinarie Ägarråd ska beslut fattas om
- 6.1.1 fastställelse av ägardirektiv med strategiska mål för Bolaget avseende nästkommande räkenskapsår;
- 6.1.2 övriga vid årsstämma i Bolaget förekommande ärenden;
- 6.1.3 val av ledamöter till valberedningen; samt
- 6.1.4 annat ärende som Part initierat enligt punkt 6.2.

- 6.2 Envar Part äger att hos SKL Företag hemställa att ärende rörande bolaget ska behandlas vid Ägarråd. Sådan hemställan ska ha inkommit i så god tid att SKL Företag kan inta ärendet i kallelse till Ägarråd.
- 6.3 Annat Ägarråd än inför årsstämma får sammankallas av SKL Företag. SKL Företag är skyldigt att kalla till sådant Ägarråd om minst en tiondel (1/10) av samtliga Parter så begär.
- 6.4 SKL Företag kallar till Ägarråd och ska, om möjligt, tillse att deltagande vid Ägarråd ska kunna ske på distans.
- 6.5 För kallelse till Ägarråd ska följande gälla.
- 6.5.1 Kallelse till Ägarråd ska ske med brev på posten eller e-post till samtliga Parter ej senare än tre veckor före Ägarråd. Sådan kallelse ska innefatta förslag till dagordning. Förslag till beslut ska ange förslagets huvudsakliga innehåll, även förslag till ägardirektiv enligt 6.1.1.
- 6.6 Vid Ägarråd har Part så många röster som motsvarar antalet av sådan Part ägda aktier i Bolaget, dock att SKL Företag har lika många röster som samtliga övriga Parter tillsammans minskat med ett (1).
- 6.7 För giltigt beslut vid Ägarråd krävs att minst hälften (1/2) av de vid Ägarrådet företrädade rösterna röstar för beslutet samt att beslutet biträds av mer än en tredjedel (1/3) av de Landsting som är företrädade vid Ägarrådet samt mer än en tredjedel (1/3) av de kommuner som är företrädade vid Ägarrådet.

7. BOLAGETS STYRELSE

- 7.1 Bolagets styrelse ska bestå av lägst sex (6) och högst femton (15) ledamöter inklusive ordföranden. Suppleanter ska ej utses.
- 7.2 Minst 2/3 av ledamöterna i styrelsen ska utses bland representanter för aktieägande regioner, landsting och kommuner. Parterna är överens om att dessa ska representera samtliga delägande kommuner, landsting och regioner.

8. STYRELSENS ARBETSFORMER

- 8.1 Styrelsens arbetsformer ska fastställas i arbetsordningen för styrelsen vilken ska beslutas av styrelsen.

9. VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

- 9.1 Tillsättande och avsättande av Bolagets verkställande direktör beslutas av Bolagets styrelse.

10. REVISOR

- 10.1 Revisor i Bolaget ska vara samma revisor som i SKL Företag. Därutöver ska två lekmannarevisorer utses. Som lekmannarevisor ska utses revisor som valts för granskning av styrelsens och övriga nämnders verksamhet hos aktieägande kommuner, landsting eller regioner.

11. VALBEREDNING

- 11.1 Bolaget ska ha en valberedning bestående av högst sju (7) ledamöter valda vid Ägarråd.
- 11.2 Valberedningens uppdrag ska vara att till Ägarråd lägga fram förslag till styrelse, styrelseordförande, revisorer och lekmannarevisorer samt arvoden till dessa. Valberedningen ska eftersträva att styrelsen får en med hänsyn till Bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bakgrund i övrigt. Valberedningen ska härvid särskilt beakta styrelsens sammansättning med avseende på kön och etnicitet samt representativitet för aktieägande regioner, landsting och kommuner.

12. AKTIEBREV

- 12.1 Aktiebrev ska ej utfärdas.

13. RÄTT FÖR FÖRVÄRVARE ATT TILLTRÄDA AVTALET

- 13.1 Parterna är överens om att, oaktat vad som i övrigt anges i detta Avtal, samtliga regioner, landsting och kommuner i Sverige som inte redan är aktieägare, ska ges tillfälle att från SKL Företag förvärva aktie i Bolaget samt att sådan Tillträdande Part äger rätt att ansluta sig till detta Avtal utan övriga Parters särskilda medgivande.
- 13.2 Tillträdande Part ska tillträda detta Avtal genom särskilt anslutningsavtal som ska undertecknas av den Tillträdande Parten och av SKL Företag.

14. FÖRKÖP

- 14.1 Part (nedan kallad "**Erbjudande Part**") äger inte, helt eller delvis, överlåta sina aktier i Bolaget till tredje man utan att först skriftligen erbjuda SKL Företag att lösa av Erbjudande Part sålunda erbjudna aktier. Erbjudandet ska innehålla uppgift om antalet aktier som erbjuds till inlösen för en köpeskilling motsvarande akties kvotvärde.
- 14.2 SKL Företag ska inom sextio (60) dagar ("**Acceptfristen**") från erbjudandet meddela Erbjudande Part om förköpserbjudandet accepteras eller inte. Erbjudandet måste accepteras i sin helhet och inte endast delvis.
- 14.3 Har inte SKL Företag accepterat förköpserbjudandet innan utgången av Acceptfristen ska detta i sin helhet anses förkastat.

14.4 Accepteras förköpserbudandet på sätt som ovan anges ska SKL Företag erlagga köpeskillingen för de erbjudna aktierna kontant senast trettio (30) dagar efter utgången av Acceptfristen. Äganderätten till förköpta aktier övergår den dag då köpeskillingen erlagts, varvid Erbjudande Part ska överlämna eventuellt utfärdade aktiebrev avseende de förköpta aktierna, vederbörligen endosserade, till SKL Företag.

14.5 Om förköpserbudandet inte accepteras, eller om köpeskillning inte erläggs inom den tid som anges i punkten 14.4 ovan, ska Erbjudande Part ha rätt att överlåta förköpserbudna aktier till tredje man under förutsättning att villkoren vid sådan överlåtelse ej är mer förmånliga för köparen än vad som hade gällt vid förköp enligt denna punkt 13. Såsom ytterligare förutsättningar gäller dels att sådan överlåtelse kommer till stånd inom sextio (60) dagar från utgången av Acceptfristen, dels att köparen i samband med sitt förvärv av aktierna skriftligen förklarar sig tillträda detta Avtal som part i Erbjudande Parts ställe. Utträdande Parts ansvar enligt detta avtal upphör ej dessförinnan. Inträde i detta Avtal förutsätter godkännande härtill av övriga Parter.

15. MEDDELANDEN

15.1 Meddelanden som enligt Avtalet ska lämnas skriftligen ska sändas med rekommenderat brev eller e-post till respektive Parts officiella adress.

15.2 Meddelandet ska anses vara motpart till handa:

15.2.1 tre (3) arbetsdagar efter avsändandet, om avsänt med rekommenderat brev,

15.2.2 den dag mottagaren bevisligen erhållit meddelandet, om detsamma översänts med e-post.

16. HANDLINGSOFFENTLIGHET

16.1 Bolaget ska tillämpa den s. k. offentlighetsprincipen i enlighet med vad som föreskrivs i lag och bolagsordning.

17. ÄNDRING AV BOLAGSORDNING

Punkterna 3-4 , 7-9, 12 och 14 i bolagsordningen får inte ändras utan godkännande av fullmäktige i minst 2/3 av de aktieägande regionerna, landstingen och kommunerna.

18. ÖVERLÅTELSE AV AVTALET

18.1 Part äger inte rätt att annat än då så följer av uttrycklig bestämmelse häri, utan skriftligt medgivande från behörig företrädare för övriga Parter, överlåta Avtalet eller sina rättigheter eller skyldigheter enligt Avtalet till annan.

19. AVTALSTID

19.1 Detta avtal gäller från och med dagen för Parts undertecknande och intill dess sådan Part inte längre är aktieägare i Bolaget.

20. ÖVRIGT

20.1 Detta Avtal reglerar med uteslutande av lag (1980:1102) om handelsbolag och enkla bolag uttömmande alla frågor som Avtalet berör.

Detta Avtal har upprättats i 2 exemplar, varav Parterna erhållit var sitt.

DATUM:

DATUM:

[KOMMUN]

SKL Företag AB

BOLAGSORDNING

(beslutad vid extra bolagsstämma 170316)

1. BOLAGETS FIRMA

Bolagets firma är Inera AB.

2. SÄTE

Styrelsen ska ha sitt säte i Stockholm.

3. FÖREMÅLET FÖR BOLAGETS VERKSAMHET

Bolaget ska samordna, tillhandahålla och utveckla gemensamma tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling i kommuner, landsting, regioner, samt bolag och organisationer som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över, inom deras verksamhetsområden och ansvar.

Bolaget ska inom ramen för de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-2 och 7-8 §§ kommunallagen och självkostnadsprincipen enligt 8 kap. 3c § kommunallagen agera affärsmässigt.

Bolaget får bara när det är förenligt med den kommunala kompetensen och aldrig till större omfattning än tjugo (20) procent av bolagets omsättning tillhandahålla tjänster till andra än direkta eller indirekta aktieägare.

4. BOLAGETS SYFTE

Bolagets syfte är inte att bereda vinst åt aktieägarna utan att bidra till en effektivisering och utveckling av landstingens, regionernas och kommunernas verksamhet genom samordnade lösningar med optimalt resursutnyttjande och hög kvalitet.

I händelse av bolagets likvidation ska vinst och bolagets behållning, efter det att bolagets förpliktelser fullgjorts, fördelas mellan aktieägarna i förhållande till deras andel i aktiekapitalet.

5. AKTIEKAPITALET

Aktiekapitalet ska utgöra lägst 3.000.000 och högst 12.000.000 kronor.

6. ANTAL AKTIER

Antal aktier ska vara lägst 3 000 och högst 12 000 stycken.

7. STYRELSE

Styrelsen ska bestå av lägst sex och högst femton ledamöter.

8. REVISORER

Bolaget ska ha lägst en och högst två revisor(er) med högst två ersättare.

9. LEKMANNAREVISORER

Bolaget ska ha två lekmannarevisor(er) med högst två ersättare.

10. KALLELSE TILL BOLAGSSTÄMMA

Kallelse till bolagsstämma ska ske genom e-post eller brev med posten till aktieägarna tidigast sex veckor och senast två veckor före stämman.

11. ÄRENDEN PÅ ORDINARIE STÄMMA (ÅRSSTÄMMA)

På årsstämman ska följande ärenden förekomma till behandling:

- 1) val av ordförande vid stämman
- 2) upprättande och godkännande av röstlängd
- 3) val av sekreterare och en eller två justeringsmän
- 4) prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad
- 5) godkännande av förslag till dagordning för stämman
- 6) framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen
- 7) beslut
 - a. om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen,
 - b. om dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen,
 - c. om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och verkställande direktör,
- 8) bestämmande av antalet styrelseledamöter samt i förekommande fall antalet revisorer, lekmannarevisorer och ersättare,
- 9) fastställande av arvoden åt styrelsen och i förekommande fall för revisorerna
- 10) val av styrelseledamöter samt i förekommande fall, revisorer, lekmannarevisorer och ersättare
- 11) val av styrelseordförande
- 12) annat ärende, som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.

12. BOLAGSSTÄMMANS KOMPETENS

Beslut i följande frågor ska alltid fattas av bolagsstämman.

- 1) Årligt fastställande av verksamhetsinriktning med strategiska mål för de närmaste tre räkenskapsåren
- 2) Fastställande av rambudget för verksamheten
- 3) Ram för upptagande av krediter
- 4) Köp och försäljning av fast egendom
- 5) Bildande av bolag
- 6) Köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant
- 7) Ställande av säkerhet
- 8) Beslut i annat ärende av principiell betydelse eller annars av större vikt för bolaget

13. BOLAGETS RÄKENSKAPSÅR

Bolagets räkenskapsår ska vara kalenderår.

14. OFFENTLIGHET

Allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap. tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen.

Om bolaget överlämnar verksamhet till privat utförare ska bolaget genom avtalet med utföraren tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.

Lena Dahl

Ägardirektiv för Inera AB

– förslag inför ägarråd 170421 och bolagsstämma 170607

Ägare

SKL Företag AB äger 97 procent av aktierna i bolaget. Övriga aktier ägs av landsting och regioner. Samtliga kommuner ska ges tillfälle att köpa aktier i bolaget. Vid full anslutning från kommuner, landsting och regioner kommer det innebära att SKL Företag AB äger 50,8 procent av aktierna.

Sveriges Kommuner och Landsting äger samtliga aktier i SKL Företag AB. SKL Företag AB är moderbolag i SKL:s bolagskoncern.

Bolagets verksamhet

Bolaget ska samordna, tillhandahålla och utveckla tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling i kommuner, landsting, regioner, samt bolag och organisationer som de utövar ett rättsligt bestämmande inflytande över, inom deras verksamhetsområden och ansvar.

Föremålet för verksamheten är angivet i bolagsordningen för bolaget. Bolaget får ej bedriva verksamhet som inte är förenlig med bolagsordningen. Bolaget får ej heller bedriva verksamhet som inte är förenlig med den kommunala kompetensen.

Bolaget ska i första hand ta fram gemensamma tjänster och lösningar till stöd för digitalisering och verksamhetsutveckling inom områden där marknaden inte bedöms kunna tillgodose ägarnas behov och intressen. Bolaget ska så långt möjligt nyttja marknaden och föreliggande konkurrensförhållanden.

Beslut som fattats av ägarrådet återfinns i **bilaga**.

Bolagets styrning

Bolaget är efter SKL Företags förvärv av majoriteten av aktierna i bolaget ett intressebolag till SKL Företag. Syftet med att övriga parter givits tillfälle att vara (eller i förekommande fall, bli) aktieägare är att tillförsäkra deltagande kommuner, landsting och regioner ett avgörande inflytande över bolagets strategiska mål och viktiga beslut. I aktieägaravtal har införts bestämmelser om ett ägarråd som ska utgöra det beslutsorgan i vilket samtliga parter äger delta och som beslutar om övergripande strategiska frågor och bolagsstyrning.

Bolagets verksamhet ska bedrivas på ett sådant sätt att aktieäggande kommuner,

SKL Företag AB

Postadress: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20, Tfn: 08-452 70 00, Fax: 08-452 72 25
www.sklab.skil.se, Epost: info@sklforetag.skil.se, Postgiro: 67 33 01-8, Bankgiro: 251-7381, Org nr: 556117-7535

landsting och regioner kan utöva kontroll över bolaget motsvarande den som myndigheten utövar över sin egen förvaltning. Bolaget ska i huvudsak utföra verksamhet för ägarnas (eller andra enheter som ägarna utövar kontroll över) räkning.

Verksamhetens finansiering

Bolaget ska inom ramen för de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-2 och 7-8 §§ kommunallagen och självkostnadsprincipen enligt 8 kap. 3c § kommunallagen agera affärsmässigt. Bolagets olika delverksamheter ska långsiktigt vara självfinansierade.

Bolaget får bara när det är förenligt med den kommunala kompetensen och aldrig till större omfattning än tjugo (20) procent av bolagets omsättning tillhandahålla tjänster till andra än direkta eller indirekta aktieägare.

Bolagets syfte är inte att bereda vinst åt aktieägarna utan bidra till en effektivisering och utveckling av kommunernas, landstingens och regionernas verksamhet genom samordnade lösningar med optimalt resursutnyttjande och hög kvalitet.

Strategier för koncernen

Bolagen inom SKL-företagskoncernen ska skapa värde för SKL och dess medlemmar genom att stödja SKL:s verksamhetsidé:

En fråga om demokrati.

SKL är en medlemsorganisation för kommuner, landsting och regioner. Som arbetsgivar- och intresseorganisation driver vi deras frågor och erbjuder stöd och service.

Vi väcker frågor, agerar kraftfullt och bildar opinion.

Vårt uppdrag är att ge kommuner, landsting och regioner bättre förutsättningar för lokalt och regionalt självstyre. Målet är att utveckla välfärden.

Det är en fråga om demokrati.

SKL:s verksamhet styrs ytterst av kongressens inriktningsdokument som innehåller ett antal inriktningsmål för respektive kongressperiod. Varje år beslutar styrelsen i SKL om en verksamhetsplan och budget. Koncernens bolag ska bidra till förbundets inriktning och målsättningar.

Koncerngemensamma riktlinjer

Riktlinjer för Sveriges Kommuner och Landsting ska i möjligaste mån tillämpas i dotterbolagen. Följande riktlinjer ska ingå i ägardirektiv:

SKL:s alkoholpolicy

SKL:s policy om rökfri arbetstid.

Ledande befattningshavare i dotterbolagen ska ha en uppsägningstid om minst 3 månader.

Styrelse- och vd-utvärdering ska genomföras vartannat år och resultatet ska rapporteras till styrelsen i SKL Företag AB.

Dotterbolagen ska genomföra medarbetarundersökningar vartannat år.

Vid nominering av styrelseledamöter samt ledande befattningshavare i bolagen, bör en jämn könsfördelning eftersträvas så att andelen män respektive kvinnor blir minst 40 procent.

Bolagen inom koncernen ska aktivt arbeta med hållbarhetsfrågor. Varje bolag ska ha en hållbarhetsredovisning.

Styrelsen

Styrelsen ska bestå av lägst 6 och högst 15 ledamöter inklusive ordföranden. Styrelseledamöterna föreslås av en valberedning vilken ska bestå av högst 7 ledamöter. Valberedningens uppdrag är att till ägarmöte lägga fram förslag till styrelse, styrelseordförande samt arvoden till dessa.

Styrelsen svarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter.

Styrelsen ska fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation.

Styrelsen ska se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Styrelsen ska se till att SKL Företag AB:s tidplaner för ekonomisk- och verksamhetsmässig rapportering kan följas.

Styrelsen ska årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete. I arbetsordningen ska det bl.a. anges hur ofta styrelsen ska sammanträda.

Styrelsen ska i skriftlig instruktion ange arbetsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören.

Verkställande direktör

Styrelsen utser, i samråd med SKL Företag AB:s vd, en verkställande direktör för bolaget.

Lön och övriga anställningsvillkor fastställs, i samråd med SKL Företag AB:s vd, av styrelsen.

Styrelsen ska i en skriftlig vd-instruktion ange ansvar och befogenheter för vd.

Om vd ska skiljas från sina uppgifter, ska samråd ske med SKL Företag AB:s vd.

Bolagets utveckling

Styrelsen ska uppmärksamma bolagets långsiktiga utveckling och anpassningsförmåga till nya krav och förutsättningar. Detta ska beskrivas i bolagets affärsplan.

Investeringar

Bolagets behov av investeringar ska framgå av investeringsbudgeten. Beslut om större investeringar ska ske i samråd med SKL Företag AB:s vd.

Ekonomiska krav

Verksamheten i bolaget ska bedrivas på affärsmässiga grunder och bidra till medlemsnytta. Som ekonomiska mål gäller följande:

Lönsamhetsmål – nettomarginal

Nettomarginalen beräknas som resultatet efter finansiella poster i procent av rörelsens intäkter.

Nettomarginalen ska under perioden 2017-2019 uppgå till minst 3 procent.

Kapitalstruktur mål – soliditet

Soliditet beräknas som eget kapital, inklusive obeskattade reserver exkl. skatt, dividerat med balansomslutningen.

Soliditeten ska långsiktigt uppgå till minst 15 procent.

Utdelning

Bolaget ska inte lämna utdelning. Uppkommen vinst ska återinvesteras i bolaget och långsiktigt förbättra bolagets soliditet.

Årsrapport

2015

inera

LANDSTING OCH REGIONER
I SAMVERKAN FÖR E-HÄLSA

Innehåll

- 3** Inera i korthet
- 4** Styrelseordförande och vd har ordet
- 6** Delaktiga patienter förändrar och förbättrar vården
- 8** Nationell patientöversikt
- 10** 1177 Vårdguiden och UMO - i allmänhetens tjänst
- 12** Nu kan alla hålla koll på hur sjuka vi är
- 13** Lyckat byte av SITHS-certifikat
- 14** Ineras tjänster öppna för kommersiella företag
- 15** Vården i siffror
- 16** Nytt projekt för nöjdare kunder
- 17** Ineras kärnkompetens, styrning och ledning
- 18** Tjänster och projekt
- 22** Flerårsöversikt
- 24** Styrelse och ledningsgrupp
- 26** Revisionsberättelse

Inera i korthet

Inera koordinerar landstingens och regionernas gemensamma e-hälsoarbete. Våra tjänster används av medarbetare inom vård och omsorg, invånare och beslutsfattare.

Exempel på nationella tjänster som landsting och regionerna har valt att samverka kring är 1177 Vårdguiden, Vårdhandboken, UMO, e-tjänsten Journalen och Nationell patientöversikt. Samverkan gäller även olika läkemedelstjänster och säkerhetslösningar. Inera ansvarar också för den tekniska infrastruktur och arkitektur som är förutsättningen för de nationella e-hälsotjänsterna.

Inera är ett aktiebolag som ägs av landsting och regioner. Bolaget leds av en styrelse med två politiker från respektive hälso- och sjukvårdsregion. Vd ansvarar för verksamheten.

Vi har ett nära samarbete med eHälsomyndigheten, Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), Socialdepartementet, Socialstyrelsen, journalsystemsleverantörer och övriga aktörer inom e-hälsoområdet.

Under 2015 var Ineras omsättning drygt 626 mkr och hade vid årets slut 121 anställda.

Från vänster:
Johan Assarsson, vd
Anders Henriksson,
styrelseordförande

STYRELSEORDFÖRANDE & VD:

2015 - ett fantastiskt e-hälsoår!

Uttecklingen inom e-hälsoområdet är verkligen en aktuell fråga för hälso- och sjukvården. Allt fler e-hälsolösningar är sammankopplade via Ineras tjänsteplattform. Allt fler digitala lösningar för hälso- och sjukvården planeras och införs. Detta kommer att ge patienter, vård- och omsorgspersonal och beslutsfattare bättre tjänster och verktyg för att nå och dela information mellan vårdgivare.

Vi har under året utvecklat vår koordinerande roll och framför allt drivit frågan om samordnad arkitektur och ny teknik. Den gemensamma IT-arkitekturen prövades med stor framgång när en ny version av Nationell patientöversikt utvecklades och infördes under 2015. All information till patientöversikten går via Ineras tjänsteplattform. Samma anslutningar används även för e-tjänsten Journalen. Journalen med patientens tillgång till sin egen journalinformation, breddinförs nu över hela landet och vi är övertygade om att det är en viktig del för patientmedverkan på riktigt.

Besökssiffrorna för UMO och 1177 Vårdguiden blev högre än någonsin. Och konkret och lyckad samordning ser vi när alla vårdgivare via plattformen för stöd och behandling nu kan erbjuda internetbaserat stöd och behandling på ett säkert sätt, som ett komplement till traditionell kontakt.

För att även kommunerna ska kunna dra nytta av våra tjänster fortsätter processen för att Inera ska bli ett bolag som ägs av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), landsting, regioner och kommuner gemensamt. På så sätt kan ännu bättre prioriteringar göras gemensamt för hela e-hälsoarbetet och lösningarna hänga ihop över vårdgivargränserna.

Vi har tagit nästa steg i e-hälsoarbetet och fattade beslut under året att kunna erbjuda våra tjänster till kommersiella företag med vårdavtal på öppna marknaden. Tanken är att på så sätt kunna knyta ihop så stora delar som möjligt av hälso- och sjukvården i Sverige digitalt och att bidra till innovation och utveckling.

Det vi ser är att tillsammans med andra skapar vi förutsättningarna och grunden till utveckling och rätt prioriteringar inom e-hälsa. Vårt uppdrag är engagerande och spännande. Vi ser optimistiskt fram emot 2016.

JOHAN ASSARSSON, VD
ANDERS HENRIKSSON, ORDFÖRANDE

Delaktiga patienter förändrar och förbättrar vården

Snart finns Journalen i hela landet och forskningen visar att en mer informerad och delaktig patient är bra för vården. Som patient kommer man till en början att nå helt olika information i Journalen beroende på var i landet man har fått vård. Målet framåt är att vårdgivare enas kring vad patienten kan läsa.

FAKTA:

- Man når Journalen via 1177 Vårdguidens e-tjänster
- Användare loggar in med e-legitimation
- Över 400 000 personer har ett konto
- Under 2015 är den införd hos:
 - Uppsala
 - Skåne
 - Västmanland
 - Jönköping
 - Kalmar
 - Östergötland
 - Halland
 - Kronoberg
 - Västerbotten
- Under 2016 kommer alla landsting och regioner erbjuda Journalen
- DOME är ett VINNOVA-finansierat samarbetsprojekt mellan Lunds Universitet, Högskolan i Skövde, Örebro Universitet och Uppsala universitet.

Införande som ger patienter tillgång till sin journal via nätet har pågått hela året över hela landet. Under 2016 kommer alla landsting och regioner att göra det möjligt för patienter att läsa sin journal via nätet. Studier av införandet visar att en mer informerad och delaktig patient i förlängningen är bra för vården och ökar vårdkvaliteten.

En av DOMEs projektledare, Rose-Mharie Åhlfeldt, som är docent i Informationsteknologi inom området informationssäkerhet på Högskolan, i Skövde berättar om arbetet i DOME-projektet och om hur hon började arbeta med dessa frågor.

Patientens perspektiv

Redan tidigt i karriären blev Rose-Mharie intresserad av patienterna och deras perspektiv i vården. Hon noterade hur informationsflödet inte följer patienten i vårdkedjan och hur patienten inte har tillgång till sin egen information. Patienten vet inte mycket om sin egen vård. Undermålig information leder till brister i patientsäkerhet och respektfullhet. Patienten kommer i kläm, informationen faller bort och patienten får vänta. När man skapar systemen behöver man tänka i processer utifrån patientens perspektiv.

Svårt få helhetsbild

Nu pågår införande nationellt av möjligheten att läsa journalen via nätet, men fortfarande kommer det vara svårt för patienten att få en helhetsbild av sin information då olika regler gäller för olika landsting och regioner. Det som visas eller inte visas i Journalen beror

på var vården ägt rum, vilket innebär att den information patienten ser kan skilja sig mellan olika vårdgivare och landsting.

– Det är med andra ord inte patientens behov av information som är i fokus utan var patienten bor som bestämmer vilken information patienten kan ta del av. Det är väldigt långt kvar innan vi har patientens behov i fokus, anser Rose-Mharie Åhlfeldt.

Patienten känner trygghet av möjligheten

När journalen via nätet infördes i Uppsala var farhågorna att patienten skulle ställa många frågor till vården mellan mötena, men så har det inte blivit enligt patienterna. I en studie riktad specifikt till cancerpatienter läser de snarare på i lugn och ro, samlar sina frågor och bearbetar dem inför det planerade mötet.

Rose-Mharie
Åhlfeldt

Förstår innehållet i informationen

Det forskarna även tagit upp i studien var den förväntade oro som fanns från vården om att patienten inte skulle förstå innehållet i sin journal, men det upplever de att de gör i stor utsträckning. Patienten har ju ofta först fått informationen muntligt och när de sedan läser och upptäcker något uttryck/ord de inte förstår, tar de reda på det själva. I studierna har man inte sett att patienter skulle lida av att ta del av information.

Aktivt val att läsa eller inte

Patienterna vet att vårdpersonalen är stressad och har ont om tid, så de avvaktar och tar med sig sina frågor till nästa besök. Vissa väljer aktivt att inte läsa, eller väntar med att läsa. Men de gör det som en aktiv handling och tycker inte att möjligheten att läsa borde tas bort, utan är nöjda med att kunna välja.

Förväntar sig hög säkerhetsnivå

När det gäller integritet och säkerhet förväntar sig patienterna att det är säkert och att systemet håller en hög säkerhetsnivå. Dessutom använder inte patienterna ofta möjligheten att dela sin journal med någon man utsett till ombud. Däremot kan de läsa eller visa journalen tillsammans med någon närstående.

Murbräcka till något större

Landsting och regioner som erbjuder tjänsten Journalen har gjort olika bedömningar för hur och när patienten kan ta del av journalinformationen. Daniel Forslund, är innovationslandstingsråd i Stockholms läns landsting och ledamot i Ineras styrelse, berättar om sin syn på möjligheterna med journalen via nätet och regelverket.

– Möjligheten att läsa sin journal via nätet kommer att påverka hälso- och sjukvården mycket mer än vi tror. Just att få tillgång till sin journal via nätet kan kännas smalt, men det är en murbräcka till något mycket större. Det öppnar upp för dialog, ger praktiska verktyg för en mer informerad patient och driver fram en mer personcentrerad vård. En ny användning av information om vård och hälsa kommer leda till förändringar som vi inte ens kan överblicka idag, säger Daniel Forslund.

I december beslutade Stockholms läns landsting att påbörja införandet av e-tjänsten Journalen och det kommer bli obligatoriskt att ansluta sig för alla vårdgivare med landstingsavtal. Nu pågår arbete med att ta fram regelverket och göra tekniska anpassningar. Detta ska vara klart direkt efter sommaren så att tjänsten kan lanseras under hösten 2016.

Daniel Forslund

Regelverket måste bygga på nationell kunskap

– Vi kommer såklart att diskutera regelverk och införande med professionen, men det är ett politiskt beslut i botten. Det finns mycket erfarenhet från andra landsting och regioner som underlättar vårt införande.

Idag kan en patient nå helt olika information i Journalen – beroende på var i landet man har fått vård. Vad är viktigast att ta tag i kring regelverk tycker du?

– Jag tycker man som patient har rätt att kräva lika behandling i alla landsting och regioner. Det är en märklig ordning när landsting och regioner ger helt olika möjligheter för sina invånare att nå sin information. Det finns ingen logik i det. Skyddsvärdet för en patient kan inte vara större hos ett landsting eller region än hos något annat.

Gränser är bara streck på kartan – vi måste enas om regelverket

Läkarförbundet, Vårdförbundet och sjukvårdshuvudmännen behöver samla sig och komma överens. Det finns ingen medicinsk anledning att ha olika. Gränser mellan landsting och regioner är ju bara streck på kartan! Det är inte rimligt att man som patient kan nå helt olika innehåll vid helt olika tillfällen, beroende på var man har fått vård.

Målet är att nå full enhetlighet, men som ett första steg borde vi komma överens om en gemensam lägstanivå för vilken information som alltid ska finnas tillgänglig. Det måste vi kunna enas om!

Under 2016 pågår ett arbete för att ta fram ett nytt nationellt regelverk.

Nationell patientöversikt

– en av de viktigaste nationella e-tjänsterna

Den 8 december 2015, genomfördes en lyckad driftsättning av en ny version av Nationell patientöversikt (NPÖ). Den nya versionen bygger på modern teknik och därför finns det goda möjligheter till en fortsatt utveckling av innehåll och funktionalitet.

FAKTA:

- Det är nu möjligt ta del av vaccinationer i NPÖ
- All information till NPÖ går via Ineras tjänsteplattform
- Antalet användare ökar stadigt
- Alla landsting och regioner och 10 kommuner visar sin information
- Cirka 230 kommuner kan läsa journalinformation

Den 8 december 2015, genomfördes en lyckad driftsättning av en ny version av Nationell patientöversikt (NPÖ). Den nya versionen bygger på modern teknik och det finns därför goda möjligheter till en fortsatt utveckling av innehåll och funktionalitet.

Den stora förbättringen av NPÖ har skett i tekniken även om utseendet och användarvänligheten också har utvecklats.

– Den nya versionen innehåller en hel del förbättringar som gör att användarna på ett enklare sätt kan hitta rätt information i NPÖ. Med den nya versionen kommer också möjligheten att redan nu ta del av ny information, som exempelvis genomförda vaccinationer, säger Ingela Jägerstedt-Larsson, ordförande i förvaltningsgruppen för NPÖ.

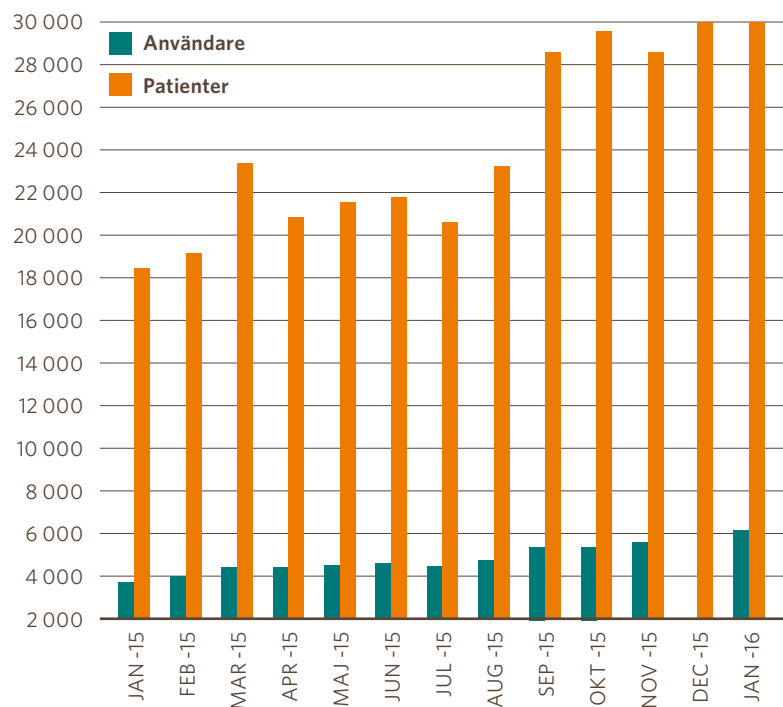
Nationell patientöversikt gör det möjligt för behörig vårdpersonal att med patientens samtycke ta del av journalinformation som registrerats hos andra landsting, kommuner eller privata vårdgivare. Att få tillgång till en heltäckande bild av tidigare dokumentation är viktigt för att personal i vård och omsorg ska kunna fatta rätt beslut och utöva en god vård.

Statistiken i den här artikeln, visar hur många användare NPÖ har haft nationellt över hela landet och hur stort antal patienter de sökt information om per månad.

Under 2009 började Örebro med NPÖ och de var först. Redan från start var verksamheterna med i diskussionerna och påverkade innehållet och prioriteringar för vad NPÖ skulle innehålla.

– En av fördelarna med att vara först var just det att kunna påverka innehållet. Vi tänkte säkert på självklara saker, men det var bra att verksamheterna fick vara med i diskussionerna och prioriteringarna. Samtidigt var det ju lite svårt också eftersom systemet var så tomt, vi var de enda på plats. Som att vara först med telefon, det fanns ingen att ringa till, berättar Karin Rydberg, tjänsteansvarig.

Användningen är hög i Örebro och NPÖ är en självklar del av arbetet och ger stor nytta just för att tjänsten har så mycket information som behövs för att göra en bra planering och bedömning med patienterna. Kommunerna är de största användarna och använder tjänsten

framför allt för att ta del av dokumentation från sjukvården, för patienter i omsorg och hemsjukvård.

– I mitt yrke som sjuksköterska kan jag hämta värdefull information som jag behöver för att göra rätt bedömning och jag kan snabbt komma åt den. Det gör att jag kan planera bättre. Vi var tidiga med att använda NPÖ och det beror nog på att vi är lite framåt men också på att vi har haft en chef som tidigt förstod nyttan. Det gäller att komma över tröskeln och våga förändra sitt arbetssätt, säger Annalena Lönnqvist, sjuksköterska, Askerund hemsjukvård.

NPÖ har funnits sedan länge och är en av de viktigaste nationella e-hälso-tjänsterna. Den nya versionen bygger på Ineras tjänsteplattform, som integrerar Sveriges vårdssystem och hanterar journalinformationen på ett strukturerat och enhetligt sätt. Nu när den nya versionen är lanserad finns goda förutsättningar att fortsätta arbetet med att fylla NPÖ med innehåll och öka kännedomen, användningen och nyttan av tjänsten.

Till vänster: Annalena Lönnqvist, till höger: Karin Rydberg.

1177 Vårdguiden och UMO

– i allmänhetens tjänst

1177 Vårdguiden och UMO (ungdomsmottagningen på nätet) har en positiv utveckling i såväl kännedom och antal besök som nöjdhet. Landstingen och regionernas gemensamma satsningar ligger bakom framgången, liksom tillkomsten av nya uppmärksammade e-tjänster.

SAMMANFATTNING NKI 2015:

TJÄNST	NKI
Klamydia-provtagningstjänsten i 1177 Vårdguidens e-tjänster	91
1177 Vårdguiden på telefon	84
UMO.se	81
1177.se	80
1177 Vårdguidens e-tjänster	72

NKI = Nöjd Kund Index

Riktmärken för NKI
<55 Inte nöjd
55-74 Nöjd
>74 Mycket nöjd

Källa: SCB Medborgarundersökning 2014

Det är Stockholms läns landsting som har det nationella utföraruppdraget för 1177 Vårdguiden och UMO.

Under året har ett första steg tagits för att koppla ihop de öppna och inloggade tjänsterna genom att lyfta in e-tjänsterna som en tydlig del av 1177 Vårdguiden och ta bort namnet och varumärket Mina vårdkontakter, något som också syns i ökat antal besök.

– Särskilt positivt för hela 1177 Vårdguiden 2015 är den 30-procentiga ökningen av ärenden inom e-tjänsterna. 88 procent uppger att de följer råden när de ringt 1177 Vårdguiden på telefon och förbättringen av driftsäkerheten för telefoniplattformen, säger Kim Nordlander, chef för 1177 Vårdguiden och UMO inom Stockholms läns landsting som har det nationella utföraruppdraget.

Införandet av Journal på nätet runt om i landet har gett uppmärksamhet åt e-tjänsterna bland annat genom medier, och säkert bidragit till ökat antal inloggnings. Även den nya plattformen Stöd och behandling, som är ett verktyg för vårdgivare att erbjuda stöd, utbildnings- och behandlingsprogram över nätet, förväntas öka intresset för e-tjänsterna på ett liknande sätt. Användningen har

kommit igång och väntas öka kraftigt under de närmaste åren.

1177.se utökades också med flera nya teman – Patientlagen och Våga berätta, med information för barn om psykisk hälsa. Våga berätta innehåller även information om barns rättigheter enligt Barnkonventionen, Patientlagen och rättigheter när någon i familjen är sjuk. Även ett nytt tema för vårdpersonal har tagits fram för att ge råd om hur 1177 Vårdguiden kan användas i kontakten med invånarna.

I februari driftsattes en helt ny version av UMO.se med ny form och mobilanpassning som möjliggör att all information är tillgänglig i alla typer av enheter på samma sätt. Den nya formen bottnar i UMO:s verksamhetsidé om att vara en aktuell, levande och trovärdig digital kontaktyta för unga som söker information och dialog om sex, hälsa och relationer.

– Att lyfta ungas egna erfarenheter är en trovärdighetsfaktor. Ungas perspektiv har, som alltid i arbetet med UMO.se, tagits till vara i utvecklingen av den nya formen. Användartester har genomförts med unga i olika åldrar och med olika förutsättningar att ta till sig information. Vi har även gjort enkäter och följt upp trender i ungas webbanvändning. Allt för att skapa en lättanvänd och

lockande webbplats för de allra viktigaste frågorna, säger Åsa Sandler, produktionsledare på UMO:s redaktion.

Starka varumärken och ökad användning

Satsningarna som landsting och regioner gör i att bygga erbjudanden till invånare via välkända varumärken är mycket framgångsrik. Varumärkesundersökningarna visar att kännedomen om UMO ligger på 79 procent i målgruppen. Och kännedomen om 1177 Vårdguiden ligger på hela 89 procent.

Tjänsterna har haft en positiv utveckling vad gäller kännedom, användning och nöjdhet under de senaste åren: Invånarnas användning av 1177 Vårdguidens e-tjänster har ökat både i antal individer, inloggningar och ärenden. Drygt 65 000 nya användare har tillkommit under året. Antalet anslutna vårdenheter har också ökat med omkring 9 procent. Antalet besök på 1177.se samt umo.se fortsätter öka. 1177 Vårdguiden på telefon ligger på en stabil nivå.

Införandet av Stöd och behandling

En av de större händelserna under året är att 1177 Vårdguiden i mars utökades med en helt ny nationell tjänst och plattform, Stöd och behandling. Exempel på användning via nätet är behandling mot ångest och depression, smärta, tinnitus och screening vid alkohol-

och drogproblem. Tjänsten kan också användas för att bygga program och utbildningar som stöd för patientens egen vård och omsorg, men även program som stöder vårdprocesserna för bättre interaktion mellan vård och patienter för att främja delaktighet och öka tillgängligheten.

Utvecklar strategier för införanden och utbildning

Arbetet med att ta fram en ny generell införandestrategi och modell för införande-program som stödjer breddinföranden blev klart under första kvartalet 2015.

– Den strategin och modellen tillämpar vi nu i införandet av Stöd och behandling och det upplever vi som en stort steg framåt, berättar Eva Lindholm, ansvarig för införande av e-tjänster inom 1177 Vårdguiden.

– Införandeprogrammet för Stöd och behandling riktar sig till projektledare, kommunikatörer, vårdgivaradministratörer, designers, utgivare, behandlare och verksamhetsutvecklare, fortsätter hon. Programmet erbjuder bland annat utbildning i Designer-verktyget, utbyte av gemensam information om erfarenheter landstingen emellan – och genomgång av juridiska frågeställningar, såsom upphovsrätt, upphandling, riskanalys och avvikelshantering med utgångspunkt i att Stöd och behandling är ett Nationellt Medicinskt Informationssystem (NMI).

UNDER ÅRET HAR WEBBPLATSERNA VUNNIT ETT ANTAL PRISER:

Web Service Award till 1177 Vårdguiden på webben, priset som Sveriges bästa responsiva webbplats

Motivering: "1177 Vårdguiden lyckas leverera all den information som användaren kan tänkas behöva i sin mobil. Det är enkelt att hitta rätt och användarna tar enkelt del av den information som eftersöks. Man har arbetat hårt med användarvänligheten, vilket verkligen har lönat sig."

Web Service Award till UMO, priset som bästa sajt för samhällsinformation – med högsta betyg i tävlingens historia!

Motivering: "Man har lyckats med det svåra uppdraget att nå en kräsen målgrupp genom att använda rätt tonalitet och tilltal. Med smarta funktioner har man uppnått fantastiska betyg i användarvänlighet och design."

Svenska publishing-priset till UMO i kategorin digitala läromedel.

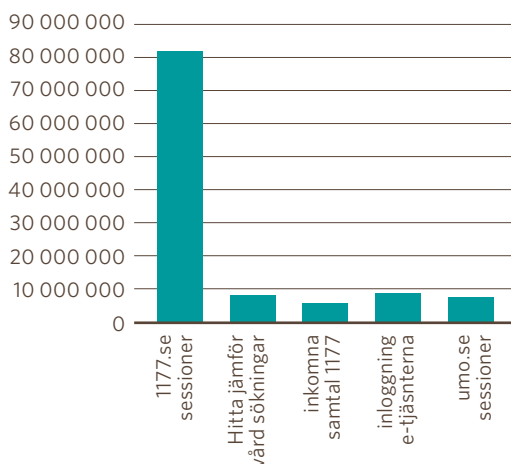
Motivering: "För en sajt med perfekt användarperspektiv och uttömmande, sakliga svar."

Servicedesk forum awards 2015, branschpriset för "Årets Servicedesk Manager 2015" gick till Camilla Widmark, Supportansvarig på Invånartjänster.

Motivering: "Hon såg tidigt helhetsbilden och var noga med att både verktyg och processer implementerades parallellt för att projektet skulle bli så lyckat som möjligt".

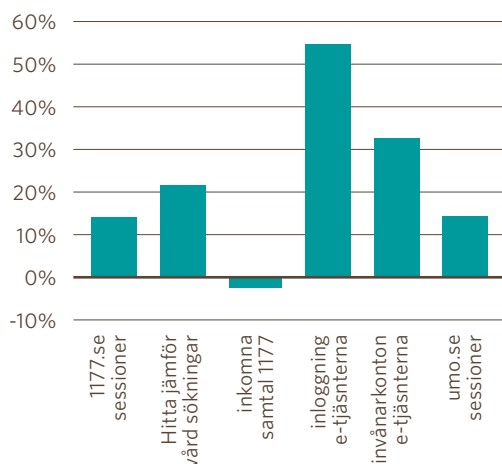
ANVÄNDNING 2015

1177 Vårdguiden och UMO har tillsammans ca 100 miljoner kontakter med invånarna om året.

FÖRÄNDRING 2015 I JÄMFÖRELSE MED 2014

De mätningar som genomförs visar att invånarna är mycket nöjda med tjänsterna.

Nu kan alla hålla koll på hur sjuka vi är

Statistiktjänsten har sedan två år gett möjlighet för landsting och regioner att följa utvecklingen av sjukskrivningsmönster för sina vårdverksamheter. Under 2015 öppnades en publik del av tjänsten, där även allmänheten kan få en bild över sjukskrivningsmönster i landet.

- **I Statistiktjänsten** kan alla invånare i Sverige nu följa bland annat hur många kvinnor respektive män som är sjukskrivna och hur andelen är fördelad per landsting/region. Det finns även fakta för fördelning av sjukskrivningar bland åldrar, hur länge de är sjukskrivna och för vad. Fortfarande saknas statistik i Statistiktjänsten från några landsting, men de kommer att anslutas under 2016, säger Anders Glennhage, tjänsteansvarig för Statistiktjänsten på Inera.

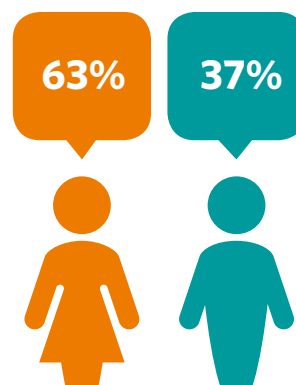

Anders Glennhage

Målet med Statistiktjänsten är att göra uppföljning av sjukskrivning på lokal, regional och nationell nivå möjlig. Tjänsten ger möjlighet att se hur hälso- och sjukvården arbetar med sjukskrivning, bland annat avseende könsuppdelad statistik. Målgruppen är bred, potentiella användare är bland andra verksamhetschefer, processledare och verksamhetsutvecklare. Statistik på vårdgivar- och vårdenhetsnivå är endast nåbar via kommunikationsnätet Sjunet, för hälso- och sjukvårdspersonal med särskild behörighet och SITHS-kort.

– Landstingen har behov av att följa upp egna vårdenheter, men även privata enheter som ingår i respektive landsting via avtal. Eftersom det idag inte finns någon nationell källa över avtal har Inera valt att under 2015 utveckla en lösning som innebär att landstingen själva rapporterar in vilka enheter som ingår i landstinget och som man vill följa upp, berättar Anders Glennhage.

Lösningen har utformats så att sekretessreglerad information inte utlämnas från de privata enheterna till landstingen, all statistik presenteras med tröskelvärden för att undvika att identiteter röjs.

**FÖRDELNINGEN
MELLAN KÖN:**

Lyckat byte av SITHS-certifikat

Under 2015 har SITHS Förvaltningsgrupp tillsammans med SITHS-an slutna organisationer arbetat hårt med att byta ut gamla certifikat på SITHS-kort. Gamla certifikat, som utfärdats med SITHS CA v3, upphörde att gälla den 28 november 2015 och behövde därför ersättas med SITHS CA v1.

Konsekvensen – om utbytet inte skedde i tid – skulle bli att personer med gamla certifikat inte skulle kunna använda sitt SITHS-kort för elektronisk identifiering efter den 28 november. Totalt var det ungefär 220 000 kort och certifikat som skulle bytas ut. Drygt 125 000 användare skulle byta sitt certifikat och resten behövde få ett helt nytt SITHS-kort.

Förberedelser och planering

Hösten 2013 påbörjades förberedelserna inför bytet av kort och certifikat. Samtliga SITHS-an slutna organisationer informerades, ny funktionalitet för att underlätta utbytet planerades, och många organisationer började planera för hur deras eget utbyte skulle gå till. Trots att förberedelserna startade i god tid, var det inte förrän vid halvårsskiftet 2015 som arbetet kom igång på allvar.

Ny funktionalitet som underlättade

För att underlätta utbytet av kort och certifikat lanserade SITHS Förvaltningsgrupp i november 2014 ny funktionalitet i SITHS Admin, som gjorde det möjligt att ta reda på vilka kort och certifikat som behövde bytas inom respektive organisation. I maj 2015 kom ytterligare funktionalitet som gjorde det möjligt att utfärda nya certifikat till befintliga kort till många personer samtidigt.

– Den nya funktionaliteten uppskattades mycket av verksamheterna som skulle arbeta med utbytet, berättar Kerstin Arvedson, tjänsteansvarig för SITHS. De upplevde att verktyget var enkelt att använda och underlättade arbetet med utbytet.

Utbyte av certifikat - tillhör också en vardag

Trots att det var enormt många kort och certifikat som skulle bytas på en gång, så tillhör utbyte av kort certifikat den vanliga rutinen, som är ett löpande arbete för SITHS. Ett SITHS-kort och SITHS-certifikat är som regel giltigt i fem år, och ska av säkerhet- och kvalitetsskäl alltid bytas efter denna tid. Det som krånglade till det denna gång, var

att själva korten var giltiga längre än själva SITHS CA v3 certifikaten, som hade en kortare livslängd än normalt. Detta medförde att hanteringen av antal byten blev större och mer komplex än vad det vanligtvis är.

– Att något sådant händer igen måste vi undvika, säger Kerstin Arvedson. Det var en stor påfrestning för alla berörda – anslutna organisationer, SITHS Förvaltning och Nationell kundservice.

Resultat över förväntan

Trots att de flesta organisationerna kom igång relativt sent med sitt utbyte, blev resultatet över förväntan. Efter ”den stora dagen” var det hur lugnt som helst. I stort sett fungerade allt som vanligt för användarna. Fantastiskt roligt! Och vi vill återigen tacka alla SITHS-an slutna organisationer för ett mycket bra arbete.

– Gott samarbete, anpassat IT-stöd, samt tydlig och kontinuerlig kommunikation, gjorde att vi nådde ett lyckat resultat, säger Kerstin Arvedson. Det är vi jätteglada för!

Ineras tjänster öppna för kommersiella företag

Inera har tagit nästa steg i e-hälsoarbetet och erbjuder sina tjänster till kommersiella företag på öppna marknaden. Avsikten är att bidra till innovation och utveckling. Möjligheten kommer göra Inera till ett nav för hela Sveriges vårdinformation, och leda till en positiv utveckling för både patienter och vårdpersonal.

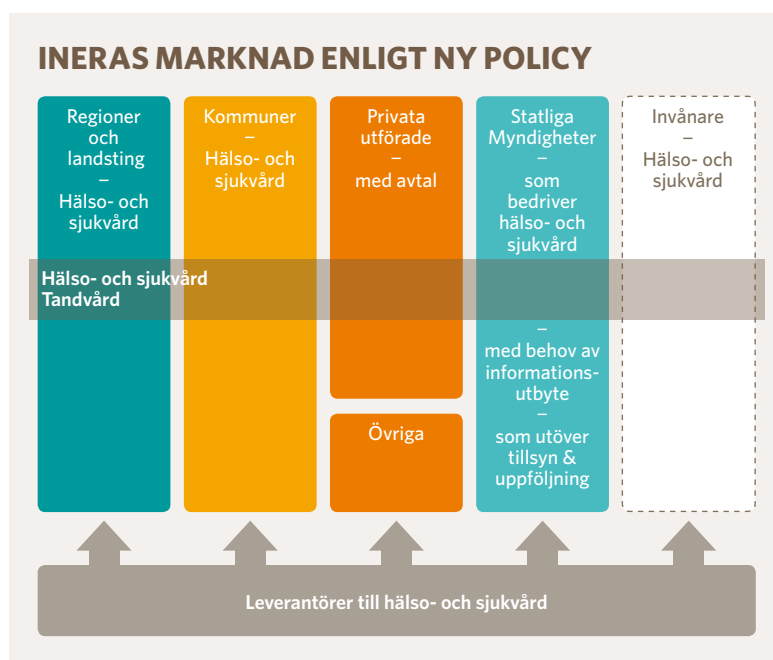
Hittills har i stort sett bara Ineras ägare, landsting och regioner, haft möjlighet att köpa tjänster från Inera. Men efter en juridisk utredning fattade Ineras styrelse beslutet att anslutning till exempelvis tjänsteplattformen, eller andra av Ineras tjänster, också ska kunna erbjudas direkt till kommersiella företag.

Syftet är att stimulera utvecklingen inom e-hälsa, så att marknadsaktörer kan använda Ineras tjänster för att ta fram nya, innovativa applikationer och funktioner för patienter och invånare eller medarbetare i vård och omsorg.

Förhoppningen är att marknaden ska bidra till att utbudet av tjänster ökar snabbare, så att patienter får större möjligheter till självservice och delaktighet i vården, och vårdpersonal får effektiva verktyg.

Ingen information kommer att släppas ut från vårdsystemen via tjänsteplattformen om inte de vårdgivare som äger informationen har avtalat om detta. Inera kommer dessutom att kräva att få certifiera tjänster som ansluts till plattformen. Allt för att hålla en hög säkerhet och kvalitet i hanteringen av känslig information.

Flera leverantörer erbjuder tjänster till Inera och många av dem ligger långt fram när det gäller innovativa lösningar för vård och omsorg, och både vårdgivare och patienter har stor nytta av att deras tjänster kan utbyta information med alla vårdsystem som anslutits till tjänsteplattformen. De möjligheter som tjänsteplattformen ger är en mycket viktig pusselbit för att öka samverkan mellan det offentliga och privata aktörer på området.

Vården i siffror

Vården i siffror är en webbplats som visar en mängd olika mått och resultat inom svensk hälso- och sjukvård. Det kan till exempel handla om utfallet av en viss typ av behandling, hur lång väntetiden är för att få en viss typ av vård, eller hur många som fått en viss typ av behandling.

HÄLSA OCH SJUKVÅRD I SVERIGE

ÖPPNA JÄMFÖRELSE I VÅRDEN I SIFFROR

Vården i siffror har tagits fram som ett led i satsningen på Nationella Kvalitetsregister.

För hittar du det som tidigare givits ut i den tryckta rapporten Öppna jämförelser.

I våra rapporter hittar du sammanfattningar inom bland annat stroke, diabetes och hjärtsjukvård.

Genom att samla ihop och kvalitetssäkra data från olika vård- och samma värtig kan Vården i siffror underlätta en dialog om kvalitet och förbättringsarbete i vården.

Utmärkt! Hälso- och Sjukvårdspartnern

Se öppna jämförelser på [svj.se](#)

HÄR HITTAR DU INFORMATION FRÅN

82 Sjukhus

1531 Vårdenheter

44 Register

Samlat i 279 Indikatorer

8 Nationella rapporter

BRÅTT VETA

Om Vården i siffror
Vara med och samla på Vården i siffror

KONTAKT

Följ oss på sociala medier
E-post: kontakt@vardenisiffror.se

Informationen som visas i Vården i siffror hämtas från nationella kvalitetsregister och andra register och databaser som innehåller kvalitativa mått av olika slag. Vården i siffror har sitt ursprung i den tryckta upplagan "Öppna jämförelser Hälso- och sjukvård", som nu gjorts om och istället visar all data i digital form.

Nu öppen för alla

Under 2015 har Vården i siffror utökats med ny data, som till exempel hjärtsjukvård, intensivvård, psykiatrisk vård, habilitering, reumatisk sjukvård, väntetider i vården, patientsäkerhet, överlevnad vid cancersjukdomar, minskning av övervikt efter obesitaskirurgi, med mera. Dessutom har ett arbete pågått med att visualisera indikatorer i nationella rapporter som skapar överblick över olika sjukdomsområden.

Ett stort arbete har också gjorts med att öppna upp webbplatsen för allmänheten. Sedan december 2015 är Vården i siffror tillgänglig för alla som är intresserade av hur svensk hälso- och sjukvård utförs och dess resultat. Tidigare krävdes inloggning med SITHS-kort.

Viktig källa som förbättrar vården

Syftet med Vården i siffror är att skapa dialog om resultat och kvalitet mellan och inom olika ledningsnivåer hos vårdgivare. Ökad kvalitet genom förbättringsarbete och mer jämlik vård är önskvärda effekter. Syftet är också att göra hälso- och sjukvårdsstatistik tillgänglig för både invånare och vårdpersonalen, för att ge inspiration och skapa nya kontaktytor för erfarenhetsutbyte. Målet med Vården i siffror, är att webbplatsen ska vara samlingsplatsen för all statistik av mått och resultat i vården.

Nytt projekt för nöjdare kunder

Inera driver internt ett projekt som syftar till att vi ska bli en mer kundanpassad och professionell leverantör av nationella tjänster, projektet Kundfokuserade processer och stödsystem.

Syfte med detta projekt är att ta ett större grepp kring alla led i Ineras affär, och skapa bättre förutsättningar för en effektivare leverans. Målet med projektet är att Inera ska uppfattas som en professionell organisation, som på ett effektivt sätt levererar efterfrågade tjänster. I slutändan ska detta resultera i nöjdare kunder.

– Det är härligt att se all den energi och kreativitet som finns bland alla medarbetare som deltar i projektet, säger Rolf Åström som är projektledare. Utgångspunkten för hela projektet är alla synpunkter vid fått vid landstingsbesök, via ärenden som Nationell kundservice hanterat, och vid andra kontakter vi haft med kund. Detta har gett oss en hyfsat bra bild över vad kunder förväntar sig av oss, och det vill vi leva upp till. Förhoppningen är att Inera ska bli en ännu bättre samarbetspartner, som förenklar vardagen för alla som vill använda, förstå och hantera våra tjänster. Vi kommer inte att vara nöjda, förrän våra kunder är nöjda, lovar Rolf.

Sömlös hantering mellan delområden

Inom projektet Kundfokuserade processer och stödsystem ingår tio delområden, vars uppgifter ska samordnas och koordineras med varandra. Gemensamt för alla delområden är att de styrs mot samma mål – kundens nytta och behov.

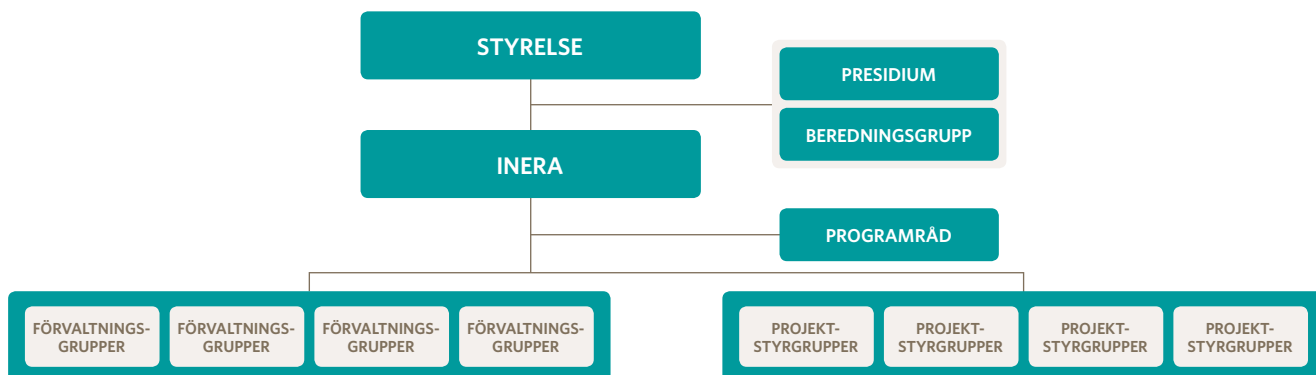
Rolf Åström

Delområden

De delområden projektet omfattar är;

- En ny version av Inera.se. Kund, som ska ta fram interna processer för ett bättre kundmöte.
- Affär, som ska skapa tydlighet kring avtal och prismodeller.
- Processer och roller, där dessa ska beskrivas övergripande.
- Planer, som ska identifiera vilka planer Inera och kunder behöver använda och ta fram.
- Systemintegration, ansvarar för att alla tekniska kopplingar mellan system fungerar.
- Leverans, ska ta fram en leveransprocess som fungerar för våra kunder.
- Support, arbetar med att ta hem all support till Inera och skapa en nationell kundservice.
- Uppföljning, ska se över intern och externt behov av statistik och annan uppföljning.
- Ekonomi, tar fram stödsystem och ska införa e-fakturerings.

SVERIGES LANDSTING OCH REGIONER

Ineras kärnkompetens, styrning och ledning

Ineras kärnkompetens utgörs av styrning, ledning och koordinering, samt kravställning och förankring i samverkan med våra ägare och kunder. Viktiga funktioner är även strategisk arkitekturstyrning, kundservice och kommunikationsverksamhet. Beredningsprocessen av ärenden och nya uppdrag via programråd, beredningsgrupp och styrelse är etablerad och fungerar bra.

Styrelsen består av två politiker från respektive hälso- och sjukvårdsregion, en från den styrande majoriteten och en från oppositionen. De beslutar om övergripande planer och strategi för verksamheten. I deras ansvar är att bereda ärenden och få rekommendationer från sina respektive huvudmän i viktiga frågor.

Beredningsgruppen bereder ärenden till styrelsen. De har ansvar för att berätta för och stämma av med sina huvudmän om de prioriteringar som Inera gör.

Programrådet är Ineras kanal mot landsting och regioner för förankring, dialog och samverkan kring de gemensamma, nationella tjänsterna inom e-hälsa.

Programrådet deltar i beredningen av de ärenden och uppdragsförslag som kommer in till Inera och medverkar till att ta fram en verksamhetsplan. Det är sammanhållande för landsting och regioners planer för anslutning till tjänster. De medverkar till att säkerställa deltagande med strategisk verksamhets-, kommunikations- och it-kompetens i förvaltning- och projektstyrgrupper. Rådet ansvarar för att samverkan sker med ledningsnätverken, det vill säga hälso- och sjukvårdsdirektörer (HSD), informationsdirektörer (ID), IT-direktörer (SLIT), samt ekonomidirektörer och de kommunala chefsnätverken. Programrådet är också rådgivande till beredningsgruppen.

Det är Vd som ansvarar för att Ineras verksamhet sker enligt styrelsens riktlinjer. Till sitt stöd har vd en ledningsgrupp som består av avdelningschefer och enhetschefer.

DET FINNS CIRKA 25 FÖRVALTNINGSGRUPPER med representanter från landsting, regioner, kommuner och privata vårdgivare för tjänsterna hos Inera.

Tjänster och projekt

1177 Vårdguidens e-tjänster

Genom att logga in på 1177 Vårdguidens e-tjänster kan invånare i hela landet kontakta vården, utföra vårdärenden och läsa personlig information om sin vård på ett säkert sätt. Det kan till exempel handla om att boka tid, förnya recept, ta del av provsvar eller annan vårddokumentation och på andra sätt få stöd i sin vårdprocess. Under 2015 har utförda ärenden ökat med 30 procent inom 1177 Vårdguidens e-tjänster.

1177 Vårdguiden på telefon

1177 Vårdguiden på telefon är en nationell tjänst. Om man behöver sjukvårdsrådgivning kan man ringa 1177 dygnet runt, året om, var man än befinner sig i Sverige. 88 procent uppger att de följer råden när de ringer 1177 Vårdguiden på telefon.

Rådgivningsstödet webb

Rådgivningsstödet webb är ett stöd för legitimerad vårdpersonal, framför allt sjuksköterskor, att bedöma vårdbehov. Merparten av landstingen och regionerna använder Rådgivningsstödet webb inom primär- och öppenvården.

1177 Vårdguiden på webben

1177 Vårdguiden på webben är landstingens och regionernas gemensamma tjänst till allmänheten för råd om vård på webb. Webbplatsens innehåll produceras av vårdpersonal och bearbetas både av en nationell redaktion och av regionala redaktioner/redaktörer. 1177.se anpassas automatiskt beroende på var man bor och man kan få nyheter, information och länkar till de e-tjänster som är aktuella i det egna landstinget eller regionen. En av de större händelserna under året är att 1177 Vårdguiden utökades med en helt ny nationell tjänst och plattform, Stöd och behandling. 1177 Vårdguiden har under året fått ett flertal utmärkelser.

Hjälplinjen

Nationella hjälplinjen erbjuder kostnadsfri psykologisk hjälp och vänder sig till människor som är i psykisk kris eller i andra svåra livssituationer. Man kan kontakta Nationella hjälplinjen för egen del eller om man är orolig

för någon närstående. Både den som kontaktar Hjälplinjen och den som svarar är helt anonyma. Hjälplinjen besvarar cirka 13 000 samtal per år. De vanligaste orsakerna till kontakt är i nämnd ordning; relationsproblem, oro för närstående, ångest, depression samt kris och självmord.

Journalen

Sedan 2015 är det Inera som förvaltar och utvecklar Journalen. Tjänsten gör det möjligt för invånarna att läsa journalinformation från hälso- och sjukvården via nätet.

I november genomförde Inera en nationell konferens för att diskutera Journalen via nätet ur olika perspektiv. Omkring 120 personer deltog och deltagarna var företrädare för landsting, regioner och kommuner, vårdprofessioner, myndigheter och leverantörer.

Utvärderingen visade att konferensen om Journalen via nätet var mycket uppskattad, men att man gärna vill ha mer tid för fortsatta diskussioner och Inera planerar därför för fler konferenser under 2016.

Vårdens intyg

20 landsting/regioner har infört Läkarintyg som gör det möjligt för läkare och handläggare att skicka läkarintyg och meddelande elektroniskt mellan hälso- och sjukvården och Försäkringskassan. 20 landsting/regioner har anslutit till nya tjänstekontrakt som gör det möjligt för invånare att själva hantera sina intyg via Mina intyg en e-tjänst som man når via 1177 Vårdguidens e-tjänster. Den riktar sig till invånare där de kan hantera sina läkarintyg. Nu finns möjlighet att hantera två av Transportstyrelsens läkarintyg för högre körkortsbehörighet (Läkarintyg och Läkarintyg diabetes).

I de fall fråga/svar inte stöds av journalsystemet finns tilläggsapplikationen Webcert Fråga/Svar och nu stödjer Webcert även av Transportstyrelsens läkarintyg för högre körkortsbehörighet (Läkarintyg och Läkarintyg diabetes). Arbete pågår för att ge privata vårdgivare möjlighet att hantera intyg i Webcert.

Under året har Statistiktjänsten för ordinerad sjukskrivning lanserats. Det är en webbtjänst som gör det möjligt att följa upp och se samlad statistik för den i läkarintygen ordinerade sjukskrivningen.

Födelseanmälan gör det möjligt för förlossningskliniker att skicka födelseanmälan elektroniskt till Skatteverket och direkt få tillbaka ett personnummer till det nyfödda barnet. Tjugo landsting har infört tjänsten.

Projektet Intygstjänster har under 2015 fortsatt vidareutveckla intygstjänsterna. Inera AB fick i uppdrag från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) att fortsätta det nationella utvecklingsarbete som påbörjades i projektet Intygstjänster 2013 genom att under åren 2014-2015 uppfylla samtliga delmål under sjukskrivningsmiljardens villkor 5 "Utökad elektroniskt informationsbyte" samt tilläggsuppdraget "Fördjupade medicinska utredningar".

STÖD OCH BEHANDLING

Tjänsten Stöd och behandling är en av 1177 Vårdguidens e-tjänster som möjliggör för landsting, regioner, kommuner och privata vårdgivare med vårdavtal att erbjuda invånare stöd- och behandlingsprogram via nätet. Några olika tillstånd som det finns program för är exempelvis ångest, depression och smärta. I tjänsten Stöd och behandling finns också ett elektroniskt verktyg för att kunna specialdesigna olika typer av stöd- och behandlingsprogram utifrån de behov den aktuella målgruppen har. Införandet pågår för fullt och i början av mars var 150 vårdenheter anslutna.

UMO

UMO.se är en nationell ungdomsmottagning på nätet där unga mellan 13 och 25 år kan hitta relevant, aktuell och kvalitetssäkrad information om sex, hälsa och relationer. På UMO.se finns texter, filmer, animationer, tester och illustrationer som ger unga kunskap och möjlighet att reflektera kring olika frågor som rör sex, hälsa och relationer. Förhoppningen är att unga på så vis får verktyg för att fatta egna väl grundade beslut som rör viktiga frågor i deras liv. Kännedomen i målgruppen är 79 procent och under året har webben helt anpassats för mobilen.

E-blanketttjänsten

E-blanketttjänsten är anpassade blanketter som berör olika verksamhetsområden, framför allt inom kommunal förvaltning. Under 2015 påbörjades arbetet med att modernisera e-blanketttjänsten. Formulären får nytt modernt

utseende, men med samma innehåll som de nuvarande PDF-blanketterna, de får ett nytt tillgänglighetsanpassat format, kommer att kunna fyllas i på skärmen och sedan skrivas ut. Alla blanketter kommer även som PDF-er.

Samtliga gränssnitt är responsiva och anpassar utseendet utefter besökarens typ av enhet. Det innebär exempelvis att formulären fungerar lika bra i mobiltelefon eller läsplatta som i dator.

Eira och Socialtjänstbiblioteket

Via landstingssamarbetet Eira, får vårdens personal tillgång till internationella forskningsresultat via ett stort antal e-tidskrifter. De gemensamma licensavtalen omfattar all vårdpersonal i landets 21 landsting och regioner men ger även privata vårdgivare med landstingavtal rätt till åtkomst. Under året infördes bland annat proxy åtkomst till Eira Discovery för privata vårdföretag.

Från årsskiftet 2015/2016 erbjuder Inera inte längre Socialtjänstbiblioteket och från och med januari 2016 släcktes www.socialtjanstbiblioteket.se ned.

eKlient

En viktig del av arbetet med eKlient är att tillsammans med landsting och regioner ta fram standarder och sätta livscykelplaner för hur länge viktiga IT-komponenter ska användas. Detta underlättar både för till exempelvis landstingen och för samarbetsparter, som får en norm att förhålla sig till vid utveckling och framtagning av nya system och tjänster. Det underlättar också för andra nationella projekt, som får en samlad bild över hur till exempel landstingens IT-miljöer utvecklas över tid.

Elektronisk remiss

Elektronisk remiss skapar grunden för elektroniskt utbyte av remisser mellan vårdgivare inom det egna landstinget/regionen samt utanför det egna landstinget/regionen. Det finns ännu ingen som använder Elektronisk remiss via den nationella tjänsteplattformen, men planering pågår inför det första införandet.

Man har under året tagit fram en lösning för hantering av bilagor samt en informationsspecifikation för utbud.

Hjälpmedelstjänsten

Under 2015 togs all funktionalitet i drift för Hjälpmedelstjänsten. Hjälpmedelsleverantörer registrerar sina produkter, och information om dessa i tjänsten som hanterar en del av det totala utbudet i Nationell katalog för produkter och avtal som omfattar 660 000 artiklar, varav 260 000 är ISO-klassificerade hjälpmedel.

En planerad uppdatering i slutet av 2015 med förbättringar för tjänsten är framflyttad till början av 2016.

Infektionsverktyget

Syftet med Infektionsverktyget är att förebygga vårdrelaterade infektioner, förbättra följsamhet till behandlingsrekommendationer samt att minska bruket av bredspektrumantibiotika. Via Infektionsverktygets rapportverktyg kan man ta fram rapporter över vårdrelaterade infektioner, antibiotikaordinationer, koppling till riskfaktorer etc. inom enskilda organisationer. Denna återkoppling hjälper verksamheten att själv identifiera problem, och ger ett bra underlag att använda i det lokala förbättringsarbetet.

Under året har förbättringar gjorts i systemet samt anpassningar påbörjats av Infektionsverktyget till Primärvården. Flytt har skett av IT-driften till Inera.

Nationell patientöversikt

Nationell patientöversikt gör det möjligt för behörig vårdpersonal att med patientens samtycke ta del av journalinformation som registrerats hos andra landsting, kommuner eller privata vårdgivare.

Nationell patientöversikt fick i december ett nytt utseende och några nya funktioner som en vy för kalendern, möjlighet att sortera informationen samt möjlighet att ta del av läkemedelsinformation och vaccinationer. Den stora utvecklingen under året skedde i den teknik för hur information från journalerna hämtas till Nationell patientöversikt och möjligheterna för vårdgivare att dela med sig av vårdsystem.

Nitha

Nitha är ett nationellt IT-stöd för händelseanalys. Nitha består av en operativ del där analysledare och experter registrerar och utför analyser av skador inom vården enligt en systematiserad metod. Nitha består också av en kunskapsbank, där vårdpersonal kan ta del av avslutade analysrapporter och ta lärdom av dessa erfarenheter. En händelseanalys är en systematisk metod som ska ge svar på frågan vad som hände, varför det hände och hur vården ska arbeta för att händelsen inte ska upprepas igen.

Några få vårdgivare står för en stor del av överförda analyser till Nitha. Totalt överförda analyser till Nitha Kunskapsbank var i slutet av 2015 cirka 800 stycken.

Pascal

Pascal är en applikation för vårdpersonal att förskriva och beställa läkemedel och handelsvaror för patienter som får sina mediciner fördelade i påsar (dospatienter). Vid årets uppdatering infördes nya funktioner som sammantaget ger en bättre tjänst. Valet av funktioner har tagits fram tillsammans med, och utifrån de behov som, vård och omsorg har. Möjligheten att kunna se vilka läkemedel som ändrats för patienten är extra viktig för sjuksköterskor inom den kommunala vården. Tidigare har sjuksköterskan behövt kontrollera utifrån dosreceptet och jämföra datum och tider för att upptäcka om en förändring skett. En annan viktig funktion är att användarna av Pascal har möjlighet att nå läkemedelsförteckningen för alla patienter, inte bara dospatienter.

Rikshandboken i barnhälsovård

Rikshandboken är en webbplats som innehåller aktuell och kvalitetssäkrad kunskap om små barns hälsa och utveckling samt metoder och riktlinjer för barnhälsovårdens verksamhet. En viktig förutsättning för att nå jämlik och rättvis barnhälsovård är att barnhälsovårdsprogrammet följs och att Rikshandboken används.

Årsskiftet 2015/2016 flyttade förvaltningsuppdraget av Rikshandboken i barnhälsovård tillbaka till Inera efter några år hos Stockholms läns landsting.

Svenska informationstjänster för läkemedel (Sil)

Sil är en tjänst med kvalitetssäkrad läkemedelsinformation. Information om dosering och iordningsställandet av läkemedel till barn har inkluderats från ePed som tas fram på Astrid Lindgrens Barnsjukhus, Karolinska Universitetssjukhuset i Solna. Via Sil tillhandahålls läkemedelsinstruktioner och tjänster för rimlighetskontroller för barndoseringar.

Svenska biobanksregistret

Genom att samla översiktlig information om prover i ett gemensamt system, blir det enklare att genomföra samtyckesbegränsningar och söka efter prover som kan vara till nytta för forskning. I skrivande stund är det 17 av 26 vårdgivare som har anslutit sina patologiesystem till Svenska biobanksregistret, SBR. Sedan starten har 1,3 miljoner prov blivit överförda till registret. Under året har tjänsten genomfört en uppdatering av säkerheten i systemet, nytt gränssnitt har kommit på plats och en verksamhetsanalys har tagits fram.

Svevac

Vissa landsting använder Svevac som en journalhandling medan andra landsting använder e-tjänsten som ett kvalitetsregister. Svevac har cirka 10 000 användare, det finns cirka 2,3 miljoner personer/patienter som är inlagda i systemet och sammantaget finns cirka 10 miljoner vaccinationer registrerade.

Video- och distansmöten

Video- och distansmöte fyller en viktig funktion när det gäller att effektivisera och underlätta arbetet inom vård- och omsorg. Tack vare den snabba tekniska utvecklingen ökar användningsområdena allt mer. Några av alla dessa användningsområden är ambulanssjukvård, arbetsterapi, barnhjärtoperationer och psykiatri på distans. Videotjänsten genomförde en upphandling som fick för få anmälda och godkända leverantörer. Ett nytt försök kommer genomföras 2016.

Vårdhandboken

Vårdhandboken är ett oundgängligt verktyg för den som snabbt vill få tillgång till uppdaterad kunskap i tillämpad hälso- och sjukvård. Den ger praktiska råd och tillförlitliga metoder. Fler och fler väljer att använda Vårdhandboken som hade drygt 2,6 miljoner besök under 2015. Årsskiftet 2015/2016 flyttade förvaltningsuppdraget av Vårdhandboken tillbaka till Inera efter några år hos Stockholms läns landsting.

Easy

Tjänsten innehåller funktioner för att hantera verksamheters olika roller, regelverk, självdeklarationer samt avvikelser från en given standard/regelverk. Easy visar svart på vitt när ett regelverk inte efterföljs, och förenklar processen att utföra granskningar på ett strukturerat och effektivt sätt.

Identifieringstjänsten SITHS

SITHS är en tjänstlegitimation för både fysisk och elektronisk identifiering. Ett ordinarie SITHS-kort innehåller ett personligt Telia e-leg som visar vem du är, och ett SITHS-certifikat som visar identiteten i din yrkesroll. SITHS-kortet har många användningsområden och är en av de viktigaste grundtjänsterna inom nationell e-hälsa. Under året genomfördes ett stort byte av SITHS-certifikat, som går att läsa mer om i årsrapporten.

Katalogtjänst HSA

HSA är en elektronisk katalog som innehåller kvalitets-säkrade uppgifter om personer, funktioner och enheter i Sveriges kommuner, landsting och privata vårdgivare. Innehållsuppdateringar har genomförts under året, bland annat schemauppdatering. Förberedelser pågår för upphandling av ny teknisk plattform under 2016.

Sjunet

Sjunet är ett kvalitetssäkrat kommunikationsnät framtaget och anpassat för vård och omsorg. Sjunet har en garanterad tillgänglighet och ställs ofta som krav för att sprida verksamhetskritisk information. Under året genomfördes en upphandling för en ny driftleverantör som blev överklagad. Flytt av driftsleverantör har inte kunnat ske under året.

Säkerhetstjänster

Säkerhetstjänster är viktiga för att tillgodose lagliga krav och för att patienter ska känna förtroende för vårdens sätt att hantera patientinformation. Under året har man flyttat driften till ny driftleverantör, etablerat SAMBI – attribut förvaltning, samt genomfört en förstudie om kontexhantering, SSO och mobil autentisering. Ett nytt gränssnitt har tagits fram för spär och logg. Arbetet med att ta fram en nationell PU – tjänst pågår fortsatt även under 2016. Planerad upphandling planeras om och genomförs inom ramavtalsupphandling av applikationsförvaltning.

Tjänsteplattform

Tjänsteplattformen underlättar integrationer genom att vara navet mellan system och tjänster. Hela den IT-arkitektur som utgår från den nationella tjänsteplattformen prövades med stor framgång när en ny version av Nationell patientöversikt utvecklades under 2015. All information till patientöversikten går via Ineras tjänsteplattform. Samma anslutningar används även för e-tjänsten Journalen, som visar upp samlad journalinformation till patienter. En enda anslutning kan alltså användas för flera ändamål. Varje vecka gör Inera cirka 60 nya anslutningar till tjänsteplattformen. Behovet från vårdgivare att ansluta sina vårdssystem ökar stadigt och totalt rör det sig om tusentals vårdenheter som kommunicerar med varandra via tjänsteplattformen varje dag.

Flerårsöversikt

2015

Intäkter (tkr)

Nettoomsättning	628 124
Övriga intäkter	0
Summa	628 124

Rörelsens kostnader (tkr)

Material och tjänster	-237 477
Övriga externa kostnader	-304 257
Personalkostnader	-84 598
Avskrivningar och övriga kostnader	-1 648
Summa	-627 980

Rörelseresultat	144
------------------------	------------

Räntor, bokslutsdisposition och skatt (tkr)

Ränteintäkt och kostnad	516
Periodiseringsfond	-240
Skatt	-162
Summa	114

Årets resultat	258
-----------------------	------------

Balansomslutning (tkr)	399 849
Soliditet	7 %
Antal anställda	121
Sjukfrånvaro	3,1 %

2014 2013 2012 2011

605 759	305 567	429 790	377 841
158	0	1 000	0
605 917	305 567	430 790	377 841

-215 441	-118 342	-163 008	-125 642
-325 845	-120 737	-163 162	-158 471
-63 987	-65 851	-105 459	-92 153
-813	-1 511	-672	-1 452
-606 086	-306 441	-432 300	-377 718

-169	-874	-1511	123
-------------	-------------	--------------	------------

864	1 085	2 709	3 076
0	0	-530	-1 020
-233	-156	-428	-54
631	929	1 750	2 002

462	55	240	2125
------------	-----------	------------	-------------

399 735	264 525	211 232	185 785
7 %	10 %	12 %	14 %
100 st	92 st	153 st	135 st
2,6 %	1,7 %	2,1 %	1,8 %

Styrelse

Inera leds av en styrelse som består av två politiker från respektive hälso- och sjukvårdsregion.

Anders Henriksson (S)
Landstinget i Kalmar län,
ordförande

Marie Morell (M)
Region Östergötland

Martin Andréasson (M)
Västra Götalandsregionen

Jim Aleberg (S)
Västra Götalandsregionen

Anna Fransson (S)
Region Kronoberg

Carl Johan Sonesson (M)
Region Skåne

Daniel Forslund (L)
Stockholms läns landsting

Leif Dahlby (S)
Region Gotland

Fredrik Larsson (M)
Landstinget i Värmland

Marie-Louise
Forsberg-Fransson (S)
Örebro läns landsting

Per Wahlberg (M)
Landstinget Västernorrland

Peter Olofsson (S)
Västerbottens läns
landsting

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Inera AB

Org.nr 556559-4230

Rapport om årsredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Inera AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min upplåtning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Inera ABs finansiella ställning per den 2015-12-31 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Inera AB för räkenskapsåret 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

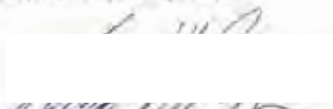
Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 12 april 2016

Curt Johansson
Auktoriserad revisor

2016-04-12

Till årsstämman i Inera AB

Organisationsnummer 556559-4230

Granskningsrapport för år 2015

Jag, av årsstämman utsedd lekmannarevisor, har granskat Inera AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt årsstämmans uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordning och av årsstämman fastställda ägardirektiv.

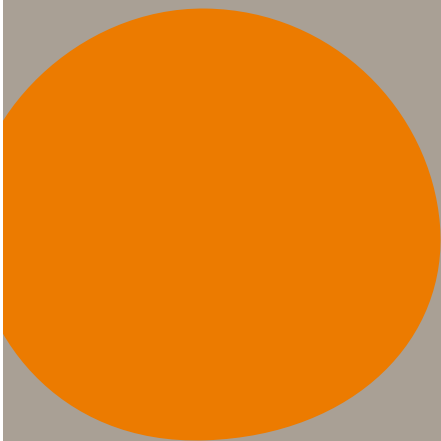
Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Växjö 12 april 2016

Roland Gustbée

Formgivning: Kärnhuset

Fotografer: Cecilia Phil (sid. 4, 7, 24), Anders Ekmark (sid. 9), Fredrik Persson (sid. 10),
Ulrika Zwenger (sid. 10), Marie Andersson (sid. 12), Johan Olsson (sid. 12), Peter Nordahl (sid. 16)

Inera AB
Box 17703
118 93 Stockholm

www.inera.se
info@inera.se

Kommunstyrelsen

KS § 175

Dnr 2017-101

Antagande av Bostadsförsörjningsprogram för Färgelanda kommun 2017-2020

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta förslaget till Bostadsförsörjningsprogram för Färgelanda kommun 2017-2020.

Yrkanden

Tommy Larsson (S) yrkar bifall till förslaget.

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att proposition ställs på yrkandet. Efter ställd proposition finner ordföranden att kommunstyrelsen beslutar att bifalla detsamma.

Ärendebeskrivning

Enligt 1 § ”Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar” framgår att:

Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjning förbereds och genomförs.

Förslaget till Bostadsförsörjningsprogram utgår från kommunens översiktsplan, ÖP14. Det är hanterat enligt de regler som började gälla den 1 januari 2014. Enligt dessa regler skall riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning grunda sig på demografisk utveckling, marknadsförutsättningar, efterfrågan på bostäder och bostadsbehovet för särskilda grupper i samhället.

Riktlinjerna för bostadsförsörjningen skall redogöra för kommunens mål avseende bostadsbyggande, utveckling av bostadsbeståndet, kommunens planerade insatser för att nå de uppsatta målen samt hur kommunen har tagit hänsyn till nationella och regionala mål, planer och program som är relevanta för bostadsförsörjningen.

Riktlinjer för bostadsförsörjningen skall antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod. Bostadsförsörjningsprogrammet ska så långt som möjligt samspela med mål och resursplanen.

Antagande av Bostadsförsörjningsprogram för Färgelanda kommun 2017-2020

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå Kommunfullmäktige att anta förslaget till Bostadsförsörjningsprogram för Färgelanda kommun 2017-2020.

Ärendebeskrivning

Enligt 1 § ”Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar” framgår att:

Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjning förbereds och genomförs.

Bostadsförsörjningsprogrammet har under perioden 2017-03-21 till 2017-04-18 varit föremål för samråd. Under samrådet inkom fyra yttranden vilka sammanfattas tillsammans med Plan- och byggkontorets kommentarer i bifogad samrådsredogörelse.

Bilagor

Förslag till Bostadsförsörjningsprogram för Färgelanda kommun 2017-2020
Samrådsredogörelse, daterad 2017-06-27

Per Wahlén
T.f. Kommunchef

Patrick D’Imporzano
Samhällsutvecklingschef

Beslutet skickas till:
Plan-och byggkontoret

Bostadsförsörjningsprogram

Färgelanda kommun 2017-2020

Antagen av kommunfullmäktige 2017-xx-xx

BOSTADSFÖRSÖRJNINGSPROGRAM

INLEDNING

Färgelanda kommuns Bostadsförsörjningsprogram utgår från kommunens översiktsplan, ÖP14. Kommunen har hanterat bostadsförsörjningsfrågorna enligt de regler som började gälla den 1 januari 2014. Enligt dessa regler skall riktlinjer för kommunens bostadsförsörjning grunda sig på demografisk utveckling, marknadsförutsättningar, efterfrågan på bostäder och bostadsbehovet för särskilda grupper i samhället.

Riktlinjerna för bostadsförsörjningen skall redogöra för kommunens mål avseende bostadsbyggande, utveckling av bostadsbeståndet, kommunens planerade insatser för att nå de uppsatta målen samt hur kommunen har tagit hänsyn till nationella och regionala mål, planer och program som är relevanta för bostadsförsörjningen.

Riktlinjer för bostadsförsörjningen skall antas av kommunfullmäktige under varje mandatperiod. Bostadsförsörjningsprogrammet ska så långt som möjligt samspela med mål- och resursplanen.

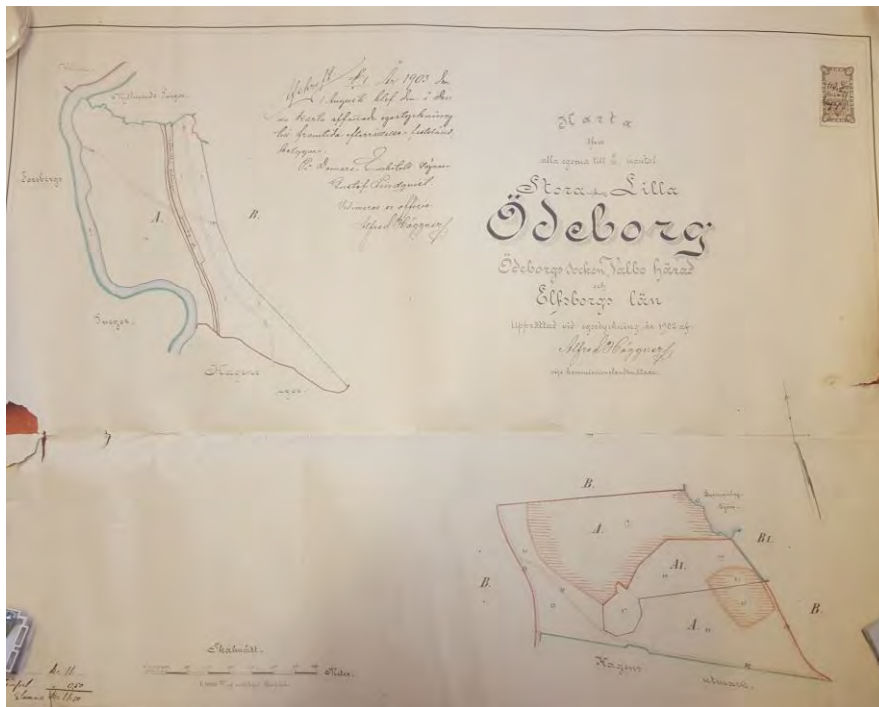
Färgelanda kommun

Färgelanda kommun tillhör Västra Götalands län och ligger i landskapet Dalslands sydvästra del. Kommunen är ca 4 mil lång och ca 2 mil bred. 2016 hade kommunen ca 6 627 invånare. Kommunen är cirka 590 km² stor (landareal). Befolkning och bostäder är i första hand koncentrerade till centralorten Färgelanda samt tätorterna Ödeborg, Stigen och Högsäter. En relativt stor andel av befolkningen är också bosatta i någon av kommunens småorter eller på landsbygden.

Kommunen kännetecknas av jordbruksbygd längs Valboåns dalgång, skog i väster och Kroppefjälls bergsmassiv i öster. Över hälften av kommunens yta består av skogslandskap med sjöar. Resten består av jordbruksmark.

Näringslivet i Färgelanda kommun utgörs av flertalet viktiga industrier, jordbruk samt skogsbruk där samtliga är viktiga näringar i kommunen. Dessutom skapar den offentliga servicen i form av vård, omsorg och skola flertalet arbetstillfällen.

Färgelanda utgör idag en landsbygdskommun och gränsar till Bengtsfors, Mellerud, Munkedal, Uddevalla och Vänersborg. Kommunen genomkorsas i nord-sydlig riktning av länsväg 172 som sträcker sig från Värmland genom Dalsland och ner till Bohuslän. I öster återfinns vägförbindelser via länsväg 173 i riktning mot Vänersborg och Trollhättan

Medborgardialog och enkät

Under 2016 genomförde Färgelanda kommun ett antal medborgardialoger i syfte att fånga in synpunkter och idéer som kan göra kommunen mer trivsamt och attraktiv. Medborgarträffarna var välbesökta och genererade ett flertal både kortsiktiga och långsiktiga idéer avseende åtgärder som kan bidra till att skapa en trivsammare kommun att leva och bo i.

Under våren 2016 genomförde Färgelanda kommun, sektor samhällsutveckling, dessutom en enkätundersökning där hushållen bland annat fick möjlighet att berätta om vilka egenskaper de anser skapar ett attraktivt bostadsområde. Resultatet av enkäten visar att närhet till kommunalservice och grönområden är några av de kriterier som ger ett attraktivt boende. Färgelanda kommun kan idag erbjuda boende med närhet till både kommunalservice och grönområden och har dessutom ett flertal områden som vid en exploatering kan erbjuda dessa och ett flertal andra kvaliteter. Färgelanda kommuns geografiska läge i regionen, med dess närhet till Uddevalla, Vänersborg och Trollhättan har dessutom möjlighet att ge kommunen en ökad inflyttning. En förutsättning för att göra en ökad inflyttning till kommunen möjlig är att kommunens utbud av bostäder, infrastruktur och kollektivtrafik utvecklas för att tillgodose önskemål, behov och efterfrågan.

SYFTE

Enligt 1 § ”Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar” framgår att:

Varje kommun ska med riktlinjer planera för bostadsförsörjningen i kommunen. Syftet med planeringen ska vara att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och för att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjning förbereds och genomförs.

Syftet med Bostadsförsörjningsprogrammet är också att skapa ett verktyg att använda i det löpande arbetet avseende kommunens samhällsplanering och beslutsfattande enligt plan- och bygglagen (2010:900).

MÅLSÄTTNING

Färgelanda kommuns målsättning är att skapa attraktiva boendemiljöer i centralorterna och på landsbygden för både kvinnor och män i alla åldersgrupper, både vad gäller nuvarande och kommande generationer. Attraktiva boendemiljöer skall förverkligas genom långsiktiga hållbara lösningar och resurshushållning samt med utgångspunkt i att vårda vår befintliga bebyggelse och i harmoni med den, skapa ny attraktiv bebyggelse och nya bebyggelsemiljöer.

Färgelanda kommuns målsättning är dessutom att bedriva ett strategiskt arbete som får till följd att utbudet av bostäder motsvarar befintliga och framtida kommuninnevänares behov och önskemål med avseende på bostadens boendeform, bostadsyta och geografiska placering i kommunen.

SAMVERKAN MELLAN STRATEGISKA STYRDOKUMENT

Bostadsförsörjningsprogram i Färgelanda kommun upprättas med utgångspunkt i en övergripande helhetssyn och i samverkan med övriga strategiska styrdokument som arbetas fram i enlighet med antaget flödesschema.

ÖVERENSKOMMELSE, VISIONER OCH MÅL

Nationell överenskommelse, visioner och mål

Den Europeiska landskapskonventionen trädde i kraft 1 maj 2011 vilket innebär att Sverige ska tillämpa konventionen inom ramen för befintliga regelverk. Landskapskonventionen är en överenskommelse vilken:

erkänner landskapet som en viktig del av människors livskvalitet överallt. Den vill uppfylla allmänhetens önskan att kunna glädja sig åt mångfalden av landskap. Konventionen erbjuder ett nytt förhållningssätt till skydd, förvaltning och planering av alla typer av landskap i Europa. Landskapskonventionen understryker att landskap är en gemensam tillgång och ett gemensamt ansvar. Landskap är dessutom en viktig del av människors livskvalitet överallt: i stadsområden och på landsbygden.

De svenska miljömålen är grunden i svensk miljöpolitik. Det mest relevanta miljömålet för bostadsförsörjning är ”God bebyggd miljö” i vilket det eftersträvas att:

”städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas”.

Det övergripande nationella målet för jämställdhetspolitiken säger att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. I detta följer naturligtvis också barns rättigheter och lika värde i samhället. Genom en aktiv medborgardialog och fastställd arbetsordning arbetar Färgelanda kommun för att skapa bostäder och miljöer som tillgodoser allas rätt till en god boende- och levnadsmiljö, vilket är ett led i kommunens arbete i ett jämställdhetsperspektiv.

Det övergripande målet för folkhälsoarbetet är att skapa samhällsliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Färgelanda kommun arbetar för att utjämna påverkbara skillnader när det gäller hälsa och skapa förutsättningar för att alla individer och grupper i samhället ska kunna leva ett gott liv. Människors hälsa och välbefinnande bestäms av många faktorer i en komplex helhet med dels individuella faktorer (t ex ålder, kön, arv, socialt sammanhang, livsstil och levnadsvanor) och dels påverkan från det samhälle vi lever i. Dessa faktorer kallas för hälsans bestämningsfaktorer. Det är därför nödvändigt att se människan i sitt totala livssammanhang och hela sin omgivning där den byggda miljön och bostadspolitikerna utgör en betydande del.

Bostadsförsörjningsprogrammet upprättas med utgångspunkt i ovanstående övergripande nationella mål. En utgångspunkt för arbetet har också varit Boverkets delrapport, (2011:17) ”*Sammanställning av nationella mål, planer och program av betydelse för fysisk samhällsplanering*”. Syftet med rapporten är att utgöra ett stöd till nationella myndigheter, länsstyrelser, regioner samt kommuner i deras arbete med fysisk planering och andra utvecklingsverksamheter. I rapporten redogörs för en övergripande nationell tvärspektoriell strategi:

”Hållbar utveckling är ett övergripande mål för regeringens politik. Utgångspunkten är att vi människor inte får leva i dag på ett sätt som förstör våra barns eller framtida generationers möjlighet att leva ett gott liv. Hållbar utveckling är ett förhållningssätt som aktivt måste präglade och forma politiken.”

I rapporten framgår vidare att sammanställningen av nationella mål, planer och program är indelade i fem temagrupper. En av dessa temagrupper utgörs av ”Bebyggelse” vilken behandlar; bebyggelseutveckling och planering, stadsbyggnad, kulturmiljö, arkitektur och byggande. I arbetet med föreliggande bostadsförsörjningsprogram har Färgelanda kommun valt att anknyta till temagruppen ”Bebyggelse” med följande övergripande nationella mål:

”Målet för samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteri verksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas.”

Under det övergripande målet anges ett antal delmål fördelade enligt kategorierna samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmäteri. Delmålet avseende bostadsmarknad anger att:

”Delmålet för bostadspolitiken är långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven”.

Regionala visioner och mål

”Vision Västra Götaland – det goda Livet” är den gemensamma utgångspunkten för hur Västra Götaland ska utvecklas och vara en attraktiv region att bo och verka i. Vägen dit förutsätter en hållbar utveckling i tre dimensioner – den ekonomiska, den ekologiska och den sociala. Visionen kan definieras enligt följande:

En god hälsa

Arbete och utbildning

Trygghet, gemenskap och delaktighet i samhällslivet

En god miljö där de förnybara systemen värnas – naturen, boendet och arbetslivet

Möta behoven hos barn och ungdomar

Uthållig tillväxt, som skapar resurser för alla, och ett rikt kulturliv

Färgelanda kommuns visioner och mål

Färgelanda Kommun har som målsättning att bedriva ett målmedvetet arbete i syfte att utveckla kommunen i enlighet med ”Vision Västra Götaland – det goda Livet” och i en riktning som skapar en positiv befolkningsutveckling och långsiktig hållbar tillväxt. Detta arbete grundar sig bl a på kommunens översiktsplan, ÖP14, som vann laga kraft 2014-10-15, samt i den vision som uttrycks i verksamhetsplanen 2013-2015 ”Färgelanda - en attraktiv kommun att leva och bo i”. Kommunens vision konkretiseras i Mål- och resursplan (Färgelanda kommun) 2017 (planperiod 2017-2019) genom tre utpekade prioriterade områden:

Utbildning:

Arbeta mot 100 % måluppfyllelse. Under planperioden skall andelen elever år 9 med fullständiga betyg öka med minst 10 % -enheter per år.

Arbetsmarknad:

Verksamheten ”En väg in” skall leda till att minst 25 individer kommer ut i arbete eller utbildning varje år under planperioden.

Kommunens verksamheter skall erbjuda minst 50 praktikplatser varje år under planperioden. Av dessa bör minst 5 leda till anställning/utbildning.

Varje sektor skall bidra med praktikplatser. Ett kompetensråd skall inrättas tillsammans med näringslivet under 2017. Kompetensrådets uppgift är att ta fram en kompetensplattform.

Bostäder:

Under planperioden skall minst 20 nya bostäder byggas i Färgelanda kommun.

Färgelanda kommun skall öka med minst 10 invånare per år under planperioden.

Mark- och bostadspolitiska inriktningsmål

Med utgångspunkt i ovanstående styrdokument, visioner och mål samt med en ambition om att driva ett strategiskt hållbart planeringsarbete har kommunstyrelsen fattat beslut om följande Mark- och bostadspolitiska inriktningsmål, KS § 275, 2015-11-25:

- Driva ett strategiskt arbete där framtidens behov av tillgänglig mark, bostäder och lokaler kan säkerställas med god framförhållning.*
- Verka för en god markreserv i attraktiva lägen med goda kommunikationer.*
- Skapa förutsättningar för att ett mer diversifierat näringsliv kan utvecklas.*
- Boendeutveckling i hela kommunen och skapa förutsättningar för fler attraktiva boenden.*
- All planering sker med fokus på hållbar utveckling inom hela kommunen.*

KOMMUNENS ANSVAR FÖR BOSTADSFÖRSÖRJNINGEN

Genom aktiv markpolitik och befintlig planberedskap skapas förutsättningar för att möta samhällets förändringar och behov med avseende på utbyggnad av infrastruktur och bostadbyggnad. Det är kommunens ansvar att planera för användningen av kommunens mark- och vattenområden. Den fysiska planeringen styrs därmed av kommunen genom upprättande av bland annat översiktsplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser. Inom ramarna för detta ansvar kan aspekter som god bebyggd miljö, trygghet, jämställdhet och folkhälsa beaktas i planerings- och genomförandeprocesser avseende samhällets utveckling.

Kommunens fastighetsbolag

Valbohem är ett allmännyttigt bostadsföretag som till 100 % ägs av Färgelanda kommun. Valbohems kärnverksamhet utgörs av att tillhandahålla hyresrätter av bra kvalitet.

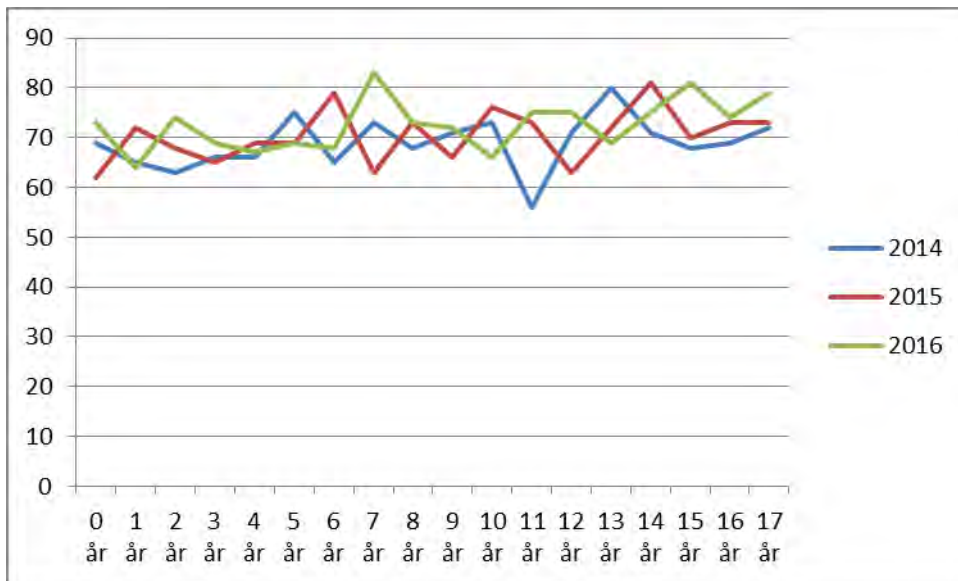
Företagets affärsidé är att tillföra nya värden till fastighetsbeståndet och på så sätt öka nyttan för hyresgäster och ägare. Detta sker genom aktiv förvaltning, en fortgående utveckling av fastighetsbeståndet samt nybyggnation av attraktivt boende.

Valbohems målsättning är bland annat att elanvändning, vattenanvändning och värmeförbrukning ska minska med 5 % under verksamhetsplanens giltighet (2016-2018).

Bolagets verksamhet regleras genom gällande bolagsordning och ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige.

ANTAL BOENDE I FÄRGELANDA KOMMUN

Genom SCB:s statistikdatabas finns möjlighet att sammanställa information om antal invånare i olika åldersgrupper i Färgelanda kommunen. Nedan återfinns tabeller som visar antal boende i Färgelanda kommun under åren 2014, 2015 och 2016. Tabellerna är fördelade i åldersgrupperna 0-17, 18-29, 30-64 samt 65 och uppåt.

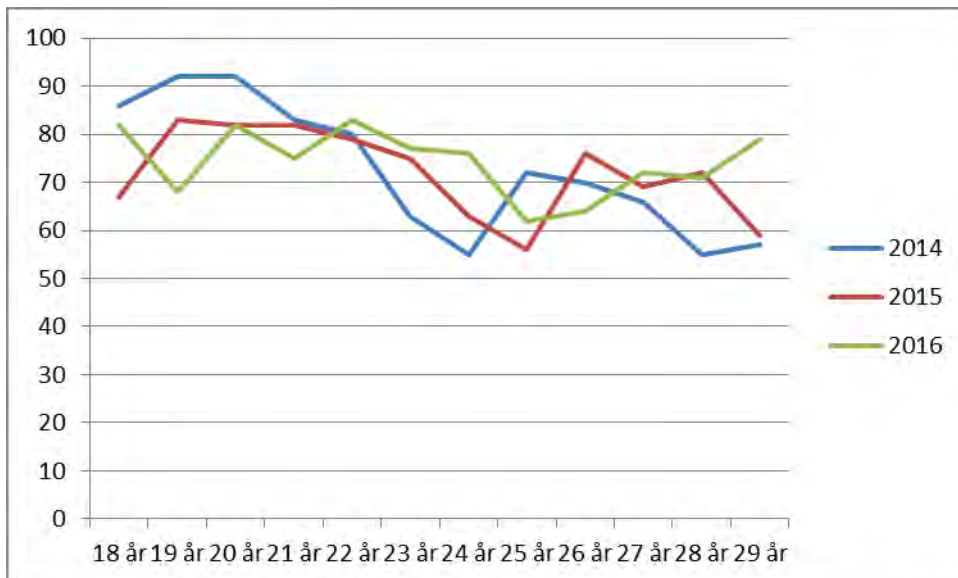

Tabell 1. Antal invånare 0-17 år i kommunen.

Totalt 2014: 1 241.

Totalt 2015: 1 267.

Totalt 2016: 1 306.

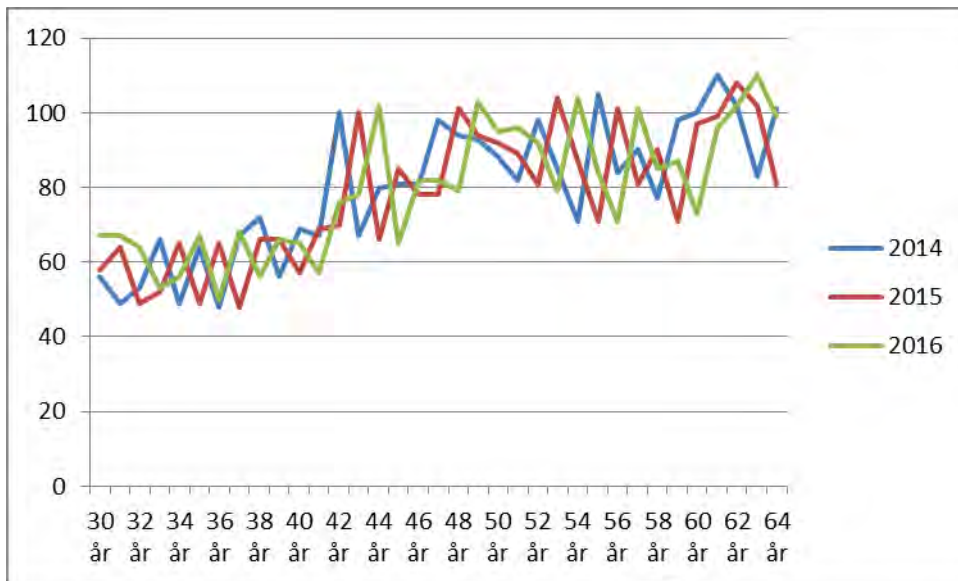

Tabell 2. Antal invånare 18-29 år i kommunen.

Totalt 2014: 871.

Totalt 2015: 863.

Totalt 2016: 891.

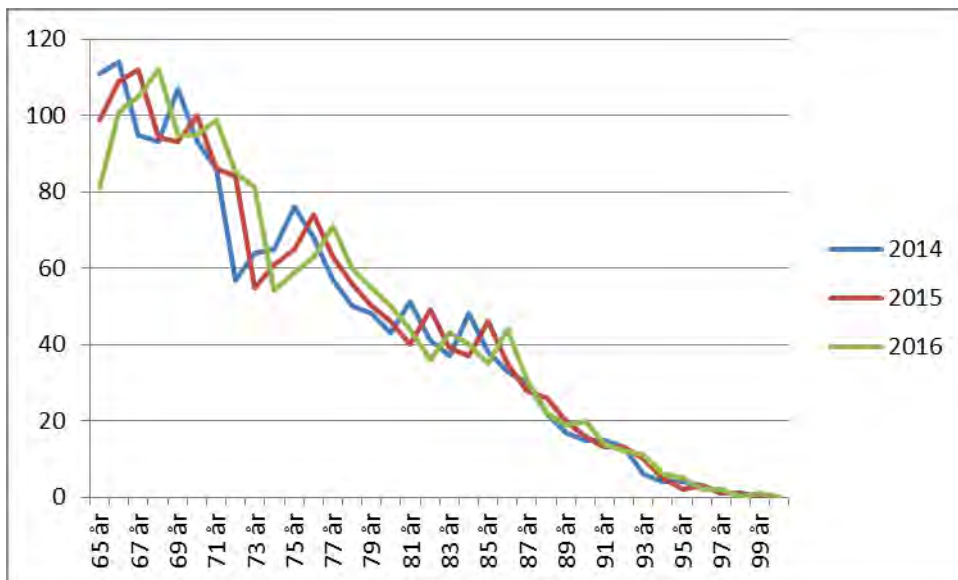

Tabell 3. Antal invånare 30-64 år i kommunen.

Totalt 2014: 2 784.

Totalt 2015: 2 734.

Totalt 2016: 2 777.

Tabell 4. Antal invånare 65 år - i kommunen.

Totalt 2014: 1 606.

Totalt 2015: 1 631.

Totalt 2016: 1 653.

Hushållens sammansättning

SCB kan genom sin statistikdatabas lämna information om hur många personer kommunens hushåll utgörs av. Nedan återfinns en tabell som visar en procentuell fördelning av antal personer i hushållen 2016.

Antal personer i hushållet	%
1	17.4
2	33.1
3	14.4
4	18.3
5	9.6
6	3.6
7+	3.5

Tabell 5. Hushållstorlek 2016, SCB

Tabellen avseende hushållens sammansättning visar att hushåll med en person utgör en relativt stor andel, ca 17 %. Hushåll med tre och fyra personer representerar ca 14- respektive 19 %. Den största gruppen utgörs av hushåll som består av två personer, ca 33 %. Hushållen som består av två personer kan dels utgöras av två personer som är nära pensionsålder, vilka därmed kan komma att söka en servicenära bostad, eller dels två personer som är på väg att bilda familj och kan komma att söka en större lägenhet eller villa.

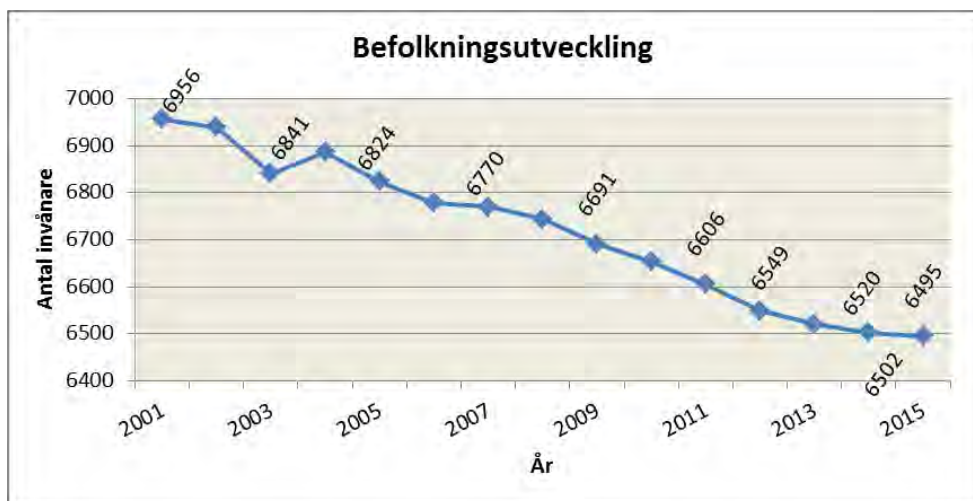
Tabellerna avseende fördelningen av åldersgrupper i kommunen kan jämföras med svaren i den enkätundersökning som skickades till hushållen våren 2016, där en fråga löd: ”Vilken bostadstyp finns det behov av i kommunen”. Enligt enkäten efterfrågas i första hand seniorboende och trygghetsbostäder¹ men även större och mindre lägenheter efterfrågades.

En stor andel i gruppen 30-64 år kan antas vara familjer, med tre-fyra personer, vilka totalt utgörs av 33 % enligt Tabell 5. Slutsatsen är att behovet av bostäder utgörs av större och mindre lägenheter, servicenära boende samt villor. Villor kan komma att lediggöras i takt med att det produceras nya lägenheter i olika former.

¹ **Trygghetsbostäder:** Med trygghetsbostäder avses i detta dokument de lägenheter som har en egen bostadskö för äldre som önskar tillgång till gemenskap och för vilka kommunen handlägger bostadskön. Enligt Boverket definieras trygghetsbostäder som en boendeform som tillkommit för att ge äldre som önskar det tillgång till större gemenskap och trygghet. För att flytta in i en trygghetsbostad behövs inget biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen.

Det kan också noteras att det har skett en ökning i antal avseende gruppen 0-17 och 65- i kommunen mellan åren 2014 och 2016. Detta kan bland annat förklara det ökade behovet av lägenheter.

BEFOLKNINGSUTVECKLING

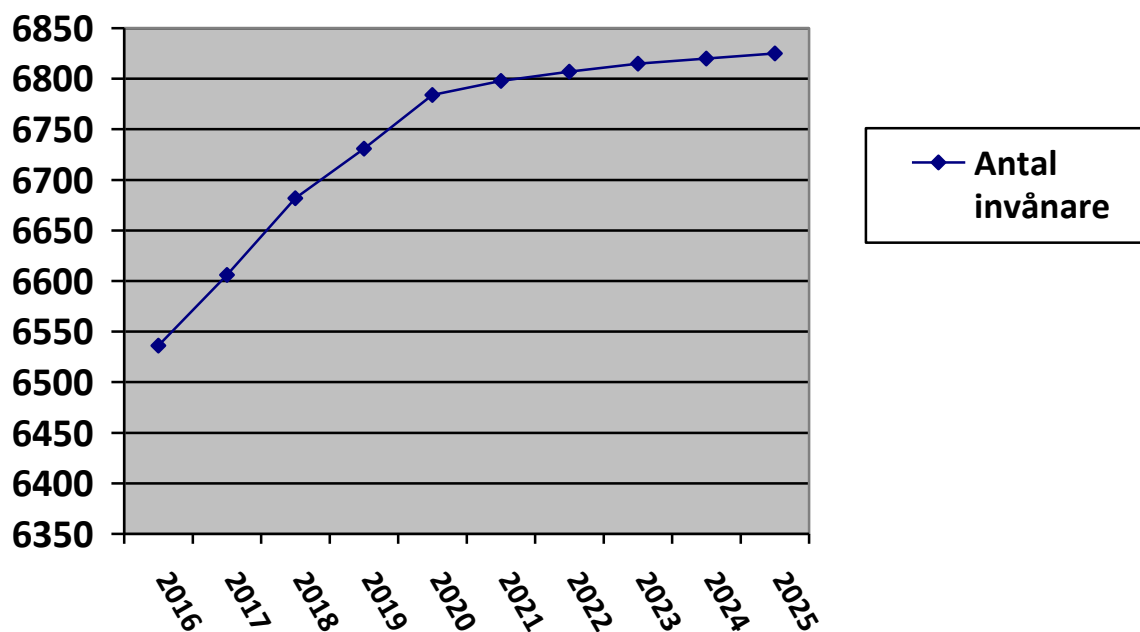

Tabell 6. Befolkningsutveckling under perioden 2001-2015, SCB.

Befolkningsutveckling

Färgelandas befolkning uppgick den sista december 2016 till 6 627 invånare. Jämfört med 2015 innebär det en ökning med 132 invånare. Under året flyttade 527 personer in till kommunen, vilket var 127 fler än 2015. Av dess kom 314 personer från det egna länet, 56 personer från övriga Sverige samt 157 från utlandet. Antalet personer som flyttade från kommunen under 2016 var 407, vilket var 1 mer än 2015. Av dessa flyttade 331 inom det egna länet, 56 till övriga Sverige samt 20 till utlandet. Totalt innebär detta att kommunens flyttnetto uppgick till 120 för 2016 vilket var en förbättring från föregående år. Under 2016 föddes 66 barn, 5 fler än 2015. Antalet avlidna invånare uppgick till 66, vilket är samma antal som 2015. Födelsenetto för Färgelanda kommun var därmed 0 personer 2016.

Fram till årsskiftet 2016/2017 har befolkningen i kommunen ökat med 132 personer och befolkningen uppgick den sista december 2016 till 6 627 invånare. Enligt tabellen nedan framgår att prognosen visar att kommunens befolkningmängd beräknas öka med ca 300 personer till och med år 2025, vilket motsvarar en ökning av ca 33 personer per år. Detta kan jämföras med målsättningen i "Mål- och resursplan" (Färgelanda kommun) 2017 (planperiod 2017-2019) som säger att antal boende i kommunen skall öka med 10 personer per år under planperioden.

Tabell 7. Befolkningsprognos 2016-2025, VGR.

EFTERFRÅGAN PÅ BOSTÄDER

Hyreslägenheter

Som framgår ovan genomförde sektor Samhällsbyggnad i Färgelanda kommun en enkätundersökning till hushållen under våren 2016. I enkäten framkom bland annat att det finns en efterfråga på fler lägenheter inom alla kommunens tätorter.

Under hösten 2016 genomförde sektor Samhällsbyggnad dessutom en enklare telefonundersökning till privata och kommunala fastighetsbolag. I undersökningen framkom bland annat att efterfrågan är stor på större lägenheter i kommunen vilket får till följd att kön till dessa lägenheter är längre än kön till de mindre lägenheterna. I undersökningen framkom att fastighetsbolagen ofta får samtal från bostadssökande men att fastighetsbolagen inte har några lediga lägenheter att förmedla. Det kommunala bostadsbolaget Valbohem AB har dessutom en lång bostadskö till sina hyreslägenheter.

Bostadsrättslägenheter och ägarlägenheter

I enkäten framkom att det finns en efterfråga på ytterligare upplåtelseformer avseende boende i lägenhet. Utöver hyreslägenheter efterfrågas även bostadsrätter och ägarlägenheter.

Seniorboende och trygghetsbostäder

Enligt enkätundersökningen till hushållen framkom att det finns en efterfråga på fler seniorboende och trygghetsbostäder i kommunen.

Med seniorboende avses i detta dokument vanliga lägenheter i servicenära läge.

Med trygghetsbostäder avses i detta dokument de lägenheter som har en egen bostadskö för äldre som önskar tillgång till gemenskap och för vilka kommunen handlägger bostadskön. Enligt Boverket definieras trygghetsbostäder som en boendeform som tillkommit för att ge äldre som önskar det tillgång till större gemenskap och trygghet. För att flytta in i en trygghetsbostad behövs inget biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen.

Villor

Under perioden 17 mars 2016 – 2 juni 2016, såldes 12 villor i Färgelanda kommun. Under samma period var totalt 13 villor till salu. Med anledning av att de utannonserade villorna i genomsnitt hade 1 900 besökare på Hemnets hemsida under en period av sju dygn, kan det dock antas att efterfrågan på villor är mycket stor.

Tomter till försäljning

I dagsläget finns det ett antal områden i kommunen som omfattas av detaljplaner, men där försäljningen av tomter för en mer omfattande byggnation ännu inte har kommit igång. Baserat på antal förfrågningar som inkommit till kommunen, är intresset för tomterna stort och en möjlig förklaring till att försäljningen trots det går trögt kan vara att intressenterna upplever svårigheter med att hitta en möjlig finansieringslösning. Färgelanda kommun planerar att utarbeta ett samarbete mellan kommunen, näringsliv (byggföretag) och banker.

BOSTADBEHOV FÖR OLIKA GRUPPER I SAMHÄLLET

Äldre

I kommunen finns tre särskilda boenden; Håvestensgården med 33 lägenheter, Lillågården med 28 lägenheter och Solgården med 19 platser. Av de totalt 80 platserna i särskilt boende är 43 inriktade på demensboende och 7 platser används för korttidsboende.

Det finns totalt 23 trygghetsbostäder i kommunen, 7 på Lillågården och 16 på Solgården. Bostadskön för trygghetsbostäder handläggs av kommunen.

2012 var antalet hemtjänsttimmar 31 529 och 2015 var antalet hemtjänsttimmar 31 048. De senaste åren har antal beviljade hemtjänsttimmar varit relativt konstant. Dock ser man att den ökande andelen äldre i kommunen förväntas skapa ett ökat antal beviljade hemtjänsttimmar i framtiden.

2015 beviljades 67 personer bidrag till bostadsanpassning.

Funktionsnedsättning

Kommunen har en gruppboende, Soläng, med 5 lägenheter som är byggd för ändamål inom LSS. Därutöver finns 8 lägenheter för serviceboende enligt LSS på Renvägen, där kommunen har kontrakt

med Valbohem. Kommunen har inget särskilt boende för personer med funktionsnedsättning. Dock finns en lägenhet på Renvägen för beslut om servicebostad socialpsykiatri.

Nyanlända

Kommunen har ett avtal med Migrationsverket om att ta emot flyktingar och barn utan vårdnadshavare. Utöver ovan angiven målgrupp finns anhöriginvandring och de som själva flyttar till kommunen efter att ha fått uppehållstillstånd. 2015 tog Färgelanda kommun totalt emot 64 nyanlända, varav 41 via egen inflyttning alternativt anknytning. Vid slutet av 2015 hade kommunen ansvar för knappt 90 barn utan vårdnadshavare.

Färgelanda kommun samverkar med det kommunala bostadsbolaget för att försöka tillgodose behovet av bostäder till nyanlända som har permanent uppehållstillstånd, är folkbokförda i kommunen och har inkomst eller försörjningsstöd. Utöver det finns det även privata fastighetsägare som hyr ut bostäder.

Hemlösa

I dagsläget finns det inga personer som är att betecknas som hemlösa i Färgelanda kommun.

Slutsatser/analys

Äldre:

- Kommunen har Håvesten 5 (9 demensplatser) som inte används för närvarande. Dessutom finns möjlighet att omvandla befintliga trygghetsbostäder på Solgården och Lillågården till särskilda boenden för äldre. Ombyggnation kan krävas
- Det råder brist på trygghetsbostäder. För närvarande finns det ett fyrtiotal personer i kö.

Funktionsnedsättning:

- Det råder brist på servicebostäder enligt LSS
- Det finns ett ökande behov av servicebostäder för socialpsykiatri.

Nyanlända

- Behovet av lägenheter till nyanlända bedöms fortsatt att vara stort, men behovet kan förändras snabbt över tid och är svårt att förutse.

Ungdomar:

- Det finns ett behov av små, billiga lägenheter där unga människor kan få en egen bostad.

MARKNADSFÖRUTSÄTTNINGAR

Genom det kommunala planmonopolet kan kommunen planera för boende i attraktiva områden. I Färgelanda kommun finns det en god planberedskap för bostäder i form av villabebyggelse och flerbostadshus i olika former. För ytterligare information avseende planberedskap se dokumentet ”Mark- och bostadsstrategi”.

Efter ett antal år av sparsamt byggande finns det nu planer på renovering och byggande av både förskola och skola. Dessa åtgärder skapar förutsättningar att marknadsföra Färgelanda kommun som en attraktiv kommun att leva och bo i vilket i sin tur kan leda till ett ökat intresse hos exploatörer avseende bostadsbyggande i kommunen.

Enligt uppgift från SCB pendlade 647 personer in till arbete i kommunen 2014 och 1 418 personer pendlade ut från kommunen. 1 602 personer både bodde och arbetade i kommunen 2014.

Genom förbättrade pendlingsmöjligheter, snabbare och enklare kommunikationer och transporter, ökad e-handel, tillgång till kultur och aktiviteter via nätet, är valmöjligheterna stora när det gäller val av boendeort. Genom att arbeta vidare med resultatet avseende enkäten till hushållen, skall Färgelanda kommun arbeta för att öka medvetenheten om kommunen som en attraktiv boendeort för dels de som idag bor i kommunen och dels de som arbetar i kommunen och bor på annan ort.

BOSTADSBYGGANDE

Under hösten 2015 totalförstördes ett radhus på Hermelinvägen i Färgelanda samhälle på grund av en brand. Byggnaden ägdes och förvaltades av Valbohem AB och för tillfället pågår uppförandet av ett nytt radhus med 6 lägenheter på platsen. Valbohem AB planerar dessutom påbörja byggandet av ett nytt flerbostadshus med 18 lägenheter på Sågverksvägen i Färgelanda centrum. Kommunen avser att bedriva ett aktivt utrednings- och planeringsarbete i syfte att erhålla en god bostadsförsörjning.

Kommunen arbetar dessutom för att verkställa målsättningen ”Mål- och resursplan” avseende byggande av 20 nya bostäder i Färgelanda kommun under perioden 2017-2019. Utöver ovanstående byggprojekt är dock initiering av byggande av nya bostäder begränsad i kommunen, men genom ett antal åtgärdsprogram finns förutsättning för att nyproduktion av bostäder kan komma att öka, se avsnittet ”Åtgärdsprogram för samhällsutveckling i Färgelanda kommun.”

För att komplettera Bostadsförsörjningsprogrammet med mer konkreta åtgärder med fastställd tidsplan krävs särskilda politiska beslut för varje enskild åtgärd. Idag finns endast politiskt beslut avseende detaljplan för flerfamiljshus i Färgelanda Centrum.

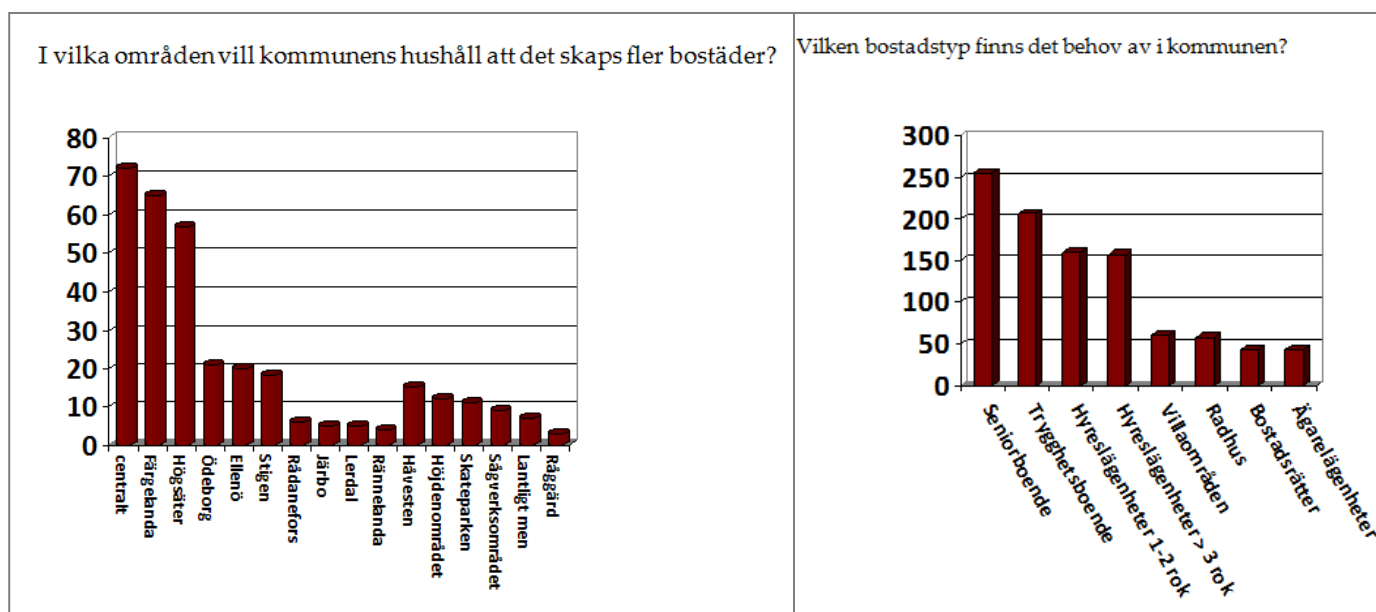
SAMMANFATTNING AV BOSTADSBEHOVET I FÄRGELANDA KOMMUN:

Servicenära boende:

Servicenära boende efterfrågas inom hela kommunen men framför allt i Färgelanda och Högsäter.

Hyreslägenheter:

Det finns ett stort behov av hyreslägenheter i kommunen. Såväl mindre lägenheter som större. Enligt resultatet från bostadsenkäten finns behov av fler bostäder i samtliga kommunens tätorter.

Sammanställning från bostadsenkät som skickads ut till kommunens hushåll.

Servicebostäder inom LSS och socialpsykiatri

Det finns ett stort behov av ytterligare servicebostäder i kommunen med inriktning mot LSS och socialpsykiatri. Behovet är 3-4 lägenheter för LSS och samma antal för socialpsykiatri. Lägenheter för LSS och psykiatri kan inrymmas i samma byggnad men bör ha separata trappuppgångar.

Villaområden:

Det finns även en efterfrågan på villor i kommunen. Kommunen bedöms dock ha en god planberedskap för villabebyggelse. Dessutom bedöms villor frigöras i samband med byggnation av lägenheter i kommunen.

ÅTGÄRDSPROGRAM FÖR SAMHÄLLSUTVECKLING I FÄRGELANDA KOMMUN

Tilläggsplan Ellenö

Tilläggsplan Färgelanda

Tilläggsplan Högsäter

Tilläggsplan Stigen

Tilläggsplan Ödeborg

Revidering av Färgelanda kommuns kulturmiljöprogram

Aktualitetsprövning av Översiktsplan, ÖP14

Ändring del av detaljplan inom Gatersbyn

Ändring del av detaljplan inom Färgelanda Prästgård

Ändring del av detaljplan inom Dyrtorp

Genomföra detaljplanen för flerfamiljhus vid Sågverksvägen i Färgelanda tätort, under förutsättning att planen vinner laga kraft.

Marknadsföring av mark för småhus och flerfamiljhus

Marknadsföring av mark för industri

Utarbeta samarbete mellan kommun näringsliv (bygggherrar) och banker

Upprätta underhållsplan avseende kommunens fastighetsbestånd

Upprätta lokalförsörjningsplan

Färdigställa lekplatser enligt politiskt beslut.

Fortsätta arbetet med resultat av enkät till hushållen

Nedanstående plankalender med beskrivande bilaga, revideras varje år.

Plankalender 2017-2018 med utblick 2020.

DETALJPLAN/PROGRAM
Sågverkvägen
Tilläggsplan Ellenö
Tilläggsplan Färgelanda
Tilläggsplan Högsäter
Tilläggsplan Stigen
Tilläggsplan Ödeborg
Kulturmiljöprogram
Aktualitetsprövning av ÖP14
Analys av kommunens LIS-områden för framtida bostäder
Ändring detaljplan (från 1935) vid Gatersbyn
Ändring detaljplan (från 1935) vid Färgelanda Prästgård
Ändring detaljplan (från 1935) vid Dyrtorp

Samrådsredogörelse

Bostadsförsörjningsprogram för Färgelanda kommun 2017-2020

Förfarande

Samrådshandling för Bostadsförsörjningsprogram för Färgelanda kommun har under tiden 2017-03-21 till 2017-04-18 varit föremål för samråd och remiss enligt Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar 1 §. Förslaget har skickats till berörda sakägare, myndigheter och politiska partier samt varit tillgängligt på kommunens hemsida.

Vid samrådstidens slut har 4 yttranden inkommit. En sammanfattning av inkomna yttranden återges nedan följt av Plan- och byggkontorets kommentarer. Yttrandena i sin helhet finns tillgängliga på kommunens plan- och byggkontor.

Sammanfattning av inkomna yttranden

Länsstyrelsen, 2017-04-13

Länsstyrelsen i Västra Götalands län välkomnar att Färgelanda kommun har tagit fram riktlinjer för bostadsförsörjningen i enlighet med lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (BFL).

Planen utgår på ett tydligt sett från lagen och alla de obligatoriska delarna finns med varför Länsstyrelsen bedömer att Färgelandas förslag på riktlinjer uppfyller kraven.

Bostadsförsörjningsprogrammet innehåller mål och en rad åtgärder. Åtgärden att utarbeta ett samarbete mellan kommun, näringsliv (byggföretag) och banker är bara en av flera intressanta insatser.

Det är positivt ur ett socialt hållbarhetsperspektiv att Färgelandas bostadsförsörjningsprogram utgår från medborgardialoger, en enkätundersökning samt en befolkningsanalys. Positivt är också att planen uppmärksammar olika gruppers situation och behov på bostadsmarknaden, bland annat behov av hyresrätter och seniorboenden.

För att göra bostadsförsörjningsprogrammet till ett ännu skarpare verktyg kan åtgärderna som föreslås kompletteras med ansvar och tidplan för

genomförande och uppföljning. Åtgärdslistan kan med fördel också konkretiseras något, så att det blir tydligt hur åtgärderna bidrar till att nå kommunens mål.

Kommentar:

För att komplettera Bostadsförsörjningsprogrammet med mer konkreta åtgärder med fastställd tidsplan krävs särskilda politiska beslut för varje enskild åtgärd. Idag finns endast politiskt beslut avseende detaljplan för flerfamiljhus i Färgelanda Centrum.

Kommunen hänvisar till det tidigare målet för bostadspolitiken. Det nuvarande målet är en "långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven".

Kommentar:

Hänvisningen ändras till det nuvarande målet.

I avsnittet om nyanlända har det smugit sig in ett fel. Sedan mars 2016 skrivs inga avtal, eller överenskommelser, om mottagande av flyktingar. Mottagandet av ensamkommande barn styrs i stället av lag (1994:137) om mottagande av asylsökande, medan mottagandet av anvisade nyanlända för bosättning i kommunen styrs av förordning (2016:39) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning. Utöver anvisade nyanlända bosätter sig nyanlända även på egen hand i kommunen.

Kommentar:

Texten ändras enligt förslaget.

Västra Götalandsregionen, 2017-03-21

Västra Götalandsregionen tackar för möjligheten att yttra sig, men avstår från att ge några synpunkter.

Bengtsfors kommun, 2017-04-18

Förslaget till bostadsförsörjningsprogram är både överskådligt och tydligt och visar på ett behov av fler bostäder för merparten av målgrupperna.

Utmaningen för Färgelanda kommun liksom för Bengtsfors kommun är att skapa tilltro hos såväl exploatörer som finansmarknaden (banker och bolåneföretag) om att det finns en långsiktig efterfrågan på bostäder i kommunen. Här är Färgelandas initiativ till ett samarbete mellan kommunen, byggherrar och banker vällovligt. Förbättrade kommunikationer i form av attraktiv kollektivtrafik och bättre vägar är också av stor vikt för en långsiktig efterfrågan. Samtliga kommuner i Dalsland är dessutom beroende av att Dalsland blir synonymt med attraktivt boende och för detta krävs ett strategiskt samarbete inom flera områden.

Uddevalla kommun, 2017-03-21

Kommunledningskontoret i Uddevalla kommun har studerat materialet och bedömer att det inte finns något behov av att lämna synpunkter på förslaget.

Socialdemokraterna, Färgelanda fullmäktige, 2016-04-11

Generellt påpekande för hela dokumentet är att år 2016 siffrorna bör läggas in på samtliga diagram och texter.

Kommentar:

Statistiken i dokumentet kompletteras med 2016 års siffror eftersom det numera finns tillgängligt hos SCB.

Vi har noterat att de foton som ligger inlagda i dokumentet inte är från Färgelanda kommun.

Kommentar:

Fotot på omslagssidan som inte var från Färgelanda kommun, ersätts med annat foto. Övriga miljöfoton i dokumentet är fotade i Färgelanda kommun.

Under rubriken "Färgelanda kommun" andra stycket bör texten ändras för att andas mer av att kommunen består av ett antal industrier typ..... och att detta utgör försörjning för många förvärvsarbetare.

Tredje stycket,gränsar till både Bohuslän och Västergötland... bör ändras till de fyra grannkommunernas namn.
...ner till Uddevalla... bör vara ner till Bohuslän...

Kommentar:

Texten ändras enligt förslagen.

Under rubriken "Kommunens fastighetsbolag" bör sista meningen utgå.
Fjärde stycket bör utgå.

Femte stycketuppsikt. Resten av texten ska utgå.

Sjätte stycket: texten skall vara...Bolagets verksamhet regleras genom gällande bolagsordning och ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommentar:

Texten ändras enligt förslagen.

Under rubriken "hyreslägenheter" bör sista meningen tas bort.

Kommentar:

Sista meningen ändras till "Det kommunala bostadsbolaget Valbohem AB har dessutom en lång bostadskö till sina hyreslägenheter".

Under rubriken "hemlösa" bör sista meningen utgå.

Kommentar:

Sista meningen tas bort.

Rubriken "slutsatser/analys" kanske ska utgå? I annat fall bör följande ändras:
Nyanlända: Var finns underlag för slutsatsen?

Kommentar:

Slutsatsen ändras till, "Behovet av lägenheter till nyanlända bedöms fortsatt vara stort, men behovet kan förändras snabbt över tid och är svårt att förutse."

Övrigt: Frågan bör utgå från dokumentet.

Kommentar:

Frågan tas bort från dokumentet

Under rubriken "Bostadsbyggande" första stycket: Under 2015... skall vara under 2016. Sista meningen i stycket... Färgelanda centrum under 2017... årtalet bör tas bort.

Kommentar:

Branden på Hermelinvägen inträffade under oktober 2015. Se bland annat artikel i Dalslänningen från 10 oktober 2015:

<http://nwt.se/bengtsfors/2015/10/10/radhusbranden-under-kontroll>

Årtalet i sista meningen i stycket tas bort.

Under rubriken "sammanfattning av bostadsbehovet i Färgelanda kommun" bör sista meningen under seniorboende utgå.

Kommentar:

Meningen utgår.

Under rubriken "tomter till försäljning" bör hela sista meningen utgå.

Kommentar:

Meningen omformuleras från "För att hitta lösningar avseende eventuella finansieringssvårigheter i samband med en nybyggnation avseende bostadshus, planeras att utarbeta ett samarbete mellan kommunen, byggherrar och banken" till "Färgelanda kommun planerar att utarbeta ett samarbete mellan kommunen, näringsliv (byggherrar) och banken".

Meningen togs inte bort helt med anledning av att såväl Länsstyrelsen och Bengtsfors kommun, i deras remissyttrande, angav åtgärdsförslaget avseende samarbetet som goda initiativ från Färgelanda kommun.

Medverkande tjänstemän

Samrådsredogörelsen är sammanställd på Plan- och byggkontoret i Färgelanda kommun 2017-06-27.

Beatrice Hjörn
Plan- och byggchef

Anette Larsson
Kommunantikvarie/Bygglovsingenjör

Kommunstyrelsen

KS § 181

Dnr 2015-388

Anläggning för Färgelanda ridklubb – bidrag till inköp av ridanläggning på Slätthult

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja Färgelanda ridklubb bidrag med 3,5 mkr för inköp av anläggningen i Slätthult. Bidraget förutsätter att klubben beviljas banklån och bidrar med en egen insats till resterande del av köpeskillingen.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige förutsätter att kommunen och ridklubben kan träffa en överenskommelse om villkor för det kommunala bidraget som syftar till att säkerställa att anläggningen på Slätthult kan fortsätta användas för ridskoleverksamhet.

Jäv

Per Krokström (M) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet (lämnar lokalen) Sandra Hallberg tjänstgör i hans ställe.

Yrkanden

Tommy Larsson (S), Tobias Bernhardsson (C), Ulla Börjesson (S) och Bo Ljung (L) yrkar bifall till att klubben beviljas bidrag.

Propositionsordning

Kommunstyrelsen godkänner att proposition ställs på yrkandet. Efter ställd proposition finner ordförandet att yrkandet bifalls.

Ärendebeskrivning

Kommunen har långtidshyrt ridanläggningen på Slätthult och i sin tur upplåtit den till Färgelanda ridklubb. Detta långtidskontrakt har efter fastighetsägarens uppsägning upphört att gälla 2016-06-30. Kommunen har därefter korttidshyrt anläggningen under tiden förhandlingar om köp/nytt hyreskontrakt pågått med fastighetsägaren, Sandvalls Gård AB och klubben.

Kommunen har som allmän policy att föreningar ska äga sina anläggningar och har under senare år sålt föreningslokaler till de föreningar som nyttjat dessa. Även vad gäller Ridskolan på Slätthult är ambitionen att kommunen varken ska äga eller vara arrendator för att i sin tur andrahandsupplåta anläggningen till klubben.

Fastighetsägaren har accepterat att sälja ridklubbsanläggningen till Ridklubben förutsatt att köp kan genomföras senast 30 september 2017. Fastighetsägaren har också accepterat att upplåta anläggningen utan vederlag från den dag kommunens innevarande hyreskontrakt upphör att gälla fram tills dess köp kan fullföljas (senast 30 september 2017).

Kommunstyrelsen

Forts KS § 181

Kommunstyrelsen har 2017-06-28, § 155 beslutat uttala att styrelsen är positiv till att Ridklubben beviljas ett bidrag med 3,5 mkr för inköp av ridanläggningen på Slätthult.

Kommunstyrelsen har vid detta tillfälle begärt kompletterande uppgifter från ridklubben och förvaltningen för att kunna bereda ärendet för ställningstagande i kommunfullmäktige.

- Klubbens verksamhetsplan för 2018.
- Klubbens förslag till budget 2018.
- Förvaltningens beräkning av kommunalt bidrag.

Beslutsunderlag

Ledningsutskottets protokoll 2017-08-28, § 150

Skickas till:
Kommunfullmäktige

Beslutet skickas till
Ridklubben
Ekonomichefen
T.f. kommunchefen

Kommunstyrelsen

KS § 155

Dnr 2015/388

Anläggning för Färgelanda ridklubb – bidrag till inköp av ridanläggningen på Slätthult

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar uttala att styrelsen är positiv till att Ridklubben beviljas ett bidrag med 3,5 mkr för inköp av ridanläggningen på Slätthult. Kommunstyrelsen avser att bereda ärendet för beslut i kommunfullmäktige 20 september.

Kommunstyrelsen begär följande uppgifter från ridklubben för att kunna bereda ärendet: (Materialet ska vara kommunstyrelsens kansli tillhanda senast den 21 augusti 2017.)

- En ”affärsplan” av vilken ska framgå hur ridklubben planerar att utveckla verksamheten under kommande år
- Ekonomisk kalkyl

Kommunstyrelsen beslutar även uppdra till förvaltningen att senast 21 augusti redovisa en beräkning av ridklubbens årliga kommunala föreningsbidrag baserat på de nya bestämmelserna för föreningsbidrag.

Jäv

Peter Johansson (KD) anmäler jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet. (lämnar lokalen.) Per Krokström (M) ersätter Peter Johansson i detta ärende.

Uttalande

Kommunstyrelsens ledamöter uttalar sig positiva till att bevilja ridklubben bidrag (ingen säger sig vara emot) dock efterfrågas ytterligare beslutsunderlag

- En ”affärsplan” av vilken ska framgå hur ridklubben planerar att utveckla verksamheten under kommande år
- En ekonomisk kalkyl.

Förvaltningens beräkning av ridklubbens årliga föreningsbidrag efter inköpet baserat på de nya föreningsbidragsbestämmelserna.

Sammanträdet ajourneras en kort stund under handläggningen av ärendet.

Kommunstyrelsen

Forts KS §

Ärendebeskrivning

Kommunen har långtidshyrt ridanläggningen på Slätthult och i sin tur upplåtit den till ridklubben. Detta långtidskontrakt har efter fastighetsägarens uppsägning upphört att gälla 2016-06-30. Kommunen har därefter korttidshyrt anläggningen under tiden förhandlingar om köp/nytt hyreskontrakt pågått med fastighetsägaren, Sandvalls Gård AB.

Kommunen har som allmän policy att föreningar ska äga sina anläggningar och har under senare år sålt föreningslokaler till de föreningar som nyttjat dessa. Även vad gäller Ridskolan på Slätthult är ambitionen att kommunen varken ska äga eller vara arrendator för att i sin tur andrahandsupplåta anläggningen till klubben.

Fastighetsägaren har enligt uppgift nu accepterat att sälja ridklubbsanläggningen till Ridklubben förutsatt att köp kan genomföras senast 30 september 2017. Fastighetsägaren har också accepterat att upplåta anläggningen utan vederlag från den dag kommunens innevarande hyreskontrakt upphör att gälla fram tills dess köp kan fullföljas (senast 20 september 2017).

Beslutsunderlag

Ledningsutskottets protokoll 2017-06-19, § 122

Skickas till
Färgelanda ridklubb
Ekonomichefen
Ledningsutskottet 28 augusti
Samhällsutvecklingschefen
T.f. kommunchefen

VERKSAMHETSPLAN

SYFTE

FRK skall främja ridsportens intressen i Färgelanda. Vilket innebär att vi skall för samtliga medlemmar:

- Driva ridskoleverksamhet och handikappridning
- Tillvarata hästintressen
- Idka tävlingsverksamhet
- I övrigt ta det sociala ansvar som åligger en ideell förening vision inom olika områden uppnås.

EKONOMI

Mål/Aktiviteter

- Ekonomiskt resultat 40 000kr
- Antal medlemmar 350 st
- Lotterier
- Försäljning av klubbprylar t ex T-shirts
- Försäljning av tex tandborstar, NewBody mm
- Ponnyridning vid större evenemang
- Klubbtävlingar , Pay & ride o KM
- aktiviteter för att samla pengar till hästinköp

Vision

- Ridklubben vill sprida sin positiva anda och verka för god hästhållning
- Ha en lönsamhet som ger ett fortbestånd och ger möjlighet till utveckling av klubben

ORGANISATION OCH UTVECKLING

Mål/Aktiviteter

- Utbildningsplaner tas fram för fast personal
- Genomförande av utbildningsplaner
- Vidareutveckling av instruktörer

Vision

- Väl fungerande organisation med klara ansvarsområden
- För alla en tydlig organisation
- Alla medarbetare skall ha nödvändig utbildning för uppgiften

VERKSAMHETSPLAN

INFORMATION

Mål/Aktiviteter

- Bättre information från styrelsen till medlemmarna
- Aktivt arbeta med egen hemsida

Vision

- Alla medlemmar känner till klubbens mål och planer
- Alla aktiviteter av betydelse ska vara kända av kommuninnevånarna

För att komplettera lektions och lägerverksamhet samt erbjuda våra medlemmar tillgång till bra tävlingar på hemmaplan, så arrangerar vi tävlingar på Lokal, Regional, Nationell nivå i Dressyr och Hoppning. Detta ger samtidigt ett välkommet tillskott i kassan under den tid personal och hästar har semester. I dag har vi två klubb tävlingar inom hoppning, påskhoppet och halloweenhoppet där alla som är medlemmar i klubben får vara med samt en dressyrtävling på regional/nationell nivå. Fram över kommer flertalet pay and ride och pay and jump att anordnas då det testats under året och varit väldigt uppskattat. Till i år har vi även startat upp vår välbesökta hösthopptävling som legat nere under några år. Faller den väl ut finns redan planer på att även göra ett liknande arrangemang i början av säsongen till nästa år. Vi kommer under hösten att starta upp grupper där vi ger de medlemmar som vill ut och tävla mer tävlingsinriktad undervisning och har även fått stöd beviljat för detta från idrottslyftet.

Vid större arrangemang i kommunen försöker vi närvara med ponnyridning tex vid Midsommar i Ödeborg men vi har även arrangemang utan häst midsommarfirandet på Ragneruds camping. Framöver kommer vi även att försöka vara med på andra arrangemang som anordnas i kommunen om det inte funkar med ponnyridning kanske det kan bli någon mindre hoppbanan för kapphästar.

Budget 2018

Konto	Benämning	Intäkter/Utgifter
3000	Medlemmar	
3110	Lektionsavgifter	801 975 kr
3111	Hästkötutarutbildning	
	Skolpraktik	50 000 kr
3112	Fakt/påminnelseavgifter	5 000 kr
3113	Medlemsavgift 2015 under 18	
3114	Medlemsavgift 2015 över 18	
3120	Prova på ridning	15 000 kr
3121	Medlemsavgift 2016 under 18	
3122	Medlemsavgift 2016 över 18	
3123	Medlemsavgift 2017 under 18	
3124	Medlemsavgift 2017 över 18	
	Medlemsavgift 2018 under 18	20 000 kr
	Medlemsavgift 2018 över 18	35 000 kr
3140	Ridlägeravgifter	50 000 kr
3150	Övriga lektionsinkomster	10 000 kr
3160	Hyra lektionshästar	5 000 kr
3161	Fsg lektionshästar	
3170	Barnkalas	
3180	Försäljning foder mm	
3190	Försäljning vetrinär mm	
3210	Tävlingsverksamhet intäkt	360 000 kr
3220	Lotterier på tävling	
3310	Hyror medlemsstallet	156 000 kr
3320	Hyror lektionsstallet	
3350	Manegeavgift, år termin	2 000 kr
3360	Manegeavgift, övriga	3 000 kr
	Hyra husen 6500 kr + 3500 kr	120 000 kr
3380	Hyra hästtransport	2 000 kr
3390	Skåphyra/bordshyra	
3490	Övriga ink. Ungdomssektionen	
3510	Café försäljning	100 000 kr
3511	Returpack	
3512	Midsommar mm	
3520	Sponsorhuset	
3521	Tandborstar försäljning	
3522	FRK Hästen	
3530	NewBody försäljning	65 000 kr
3550	Övrig försäljning ex Börjes	
3560	Bingo/julotter försäljning	
3570	Hö/Halm försäljning	
3580	Märken försäljning	3 000 kr
3590	Klubbkläder Försäljning	
3591	Ullmax försäljning	16 000 kr
3592	Rädda FRK!!!	
3610	Reklamintäkter	
3620	Sponsorer	30 000 kr

3740 Öresutjämning
SUMMA NETTOOMSÄTTNING 1 848 975 kr

3881 Försäkringsers. Djur 5 000 kr
3900 STÖD OCH BIDRAG
3910 LOK stöd 200 000 kr
3922 LAN Bidrag 426 900 kr
3930 Kommunalt grundbidrag 250 000 kr
3933 Kanslibidrag
3940 EU stöd
3970 Vinst avyttr imm tillg
SUMMA ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER 881 900 kr

SUMMA INTÄKTER 2 730 875 kr

Konto	Benämning	
4030	Kostnader uppvaktning mm	
4110	Hö	90 000 kr
4120	Kraftfoder	5 000 kr
4130	Strö	35 000 kr
4140	Vetrinär, medicin	50 000 kr
4150	Hovlagare	45 000 kr
4170	Ryttarförsäkring	3 500 kr
4180	Hästförsäkring	45 000 kr
4181	Hästpass, licensavgifter mm	1 000 kr
4190	Övriga kostnader lekt/läger	
4210	Tävlingsversamhet kostnad	150 000 kr
4480	Övrig verksamhet ungd.	3 500 kr
4510	Café inköp	60 000 kr
4530	New Body inköp	60 000 kr
4560	Bingo/julotter kostnader	
4580	Märken inköp	500 kr
4590	Klubbkläder inköp	
4591	Ullmax inköp	10 000 kr
	SUMMA VAROR FÖRNÖDENHETER	558 500 kr

5110 Tomträttagälde/arrende
5160 Städning och renhållning 15 000 kr
Salmsugning renhållning hus 10 000 kr
5170 Reparation och underhåll fastighet 50 000 kr
5310 Elavgifter för drift (värme) 45 000 kr
5360 Bensin, diesel mm 3 000 kr
5410 Förbrukningsinventarier 3 500 kr
5420 Dataprogram 5 500 kr
5430 Hästillbehör 6 000 kr
5460 Förbrukningsmaterial 6 700 kr
5480 Arbetskläder, skyddsmaterial 1 000 kr
5490 Kostnader hästtransport 1 500 kr
5510 Rep/Underh maskin/tekn.an 1 000 kr
5520 Underhåll stängsel mm 5 000 kr

5530 Underhåll ridhuset	2 500 kr
5540 Underhåll utebana	5 000 kr
5620 Traktorkostnader	5 000 kr
5910 Annonsering	2 000 kr
6000 ÖVRIGA FÖRSÄLJNINGSKOSTN	
6110 Kontorsmaterial	5 000 kr
6210 Telekommunikation	5 500 kr
6215 Internet	5 500 kr
6250 Porto	5 000 kr
6270 Bankavgifter	2 500 kr
6310 Företagsförsäkringar	5 000 kr
Försäkring husen	15 000 kr
6414 Styrelse omkostnader	500 kr
6420 Revisionsarvode	30 000 kr
6550 Konsultarvoden	1 000 kr
6560 Serviceavg. T brancorgan	65 000 kr
6570 Påminnelseavgifter	
6950 Omföring	
6970 Facklitt/ridskrifter/TV	2 000 kr
SUMMA ÖVR EXTERNA KOSTNADER	309 700 kr
7010 Lön	1 174 869 kr
7090 Förändr a sem.lön.skulder	
7300 Kontorskostnader och förmåner	
7331 Bilersättning skattefri	3 000 kr
7410 Pensionsförsäkringspremie	46 995 kr
7510 Lagstadgad arbetsgivaravgift	375 958 kr
7519 Uppl arbetsfivag.sem	
7530 Löneskatt	
7570 Premier arbetsm.försäkring	
7600 ÖVRIGA PERSONALKOSTNADER	
7610 Utbildning	
7620 Sjuk- och hälsovård	
7690 Övr. pers. kostn o bidrag	
SUMMA PERSONALKOSTNADER	1 600 821 kr
7832 Avskrivn övriga inventar	10 000 kr
7833 Avskriv hästar	15 000 kr
7834 Avskriv paddock	5 000 kr
SUMMA AVSKRIVNINGAR	30 000 kr
7973 Förlust vAvytt maski inve	
Amortering banklån 30 år	116 667 kr
Ränta banklån 3%	105 000 kr
SUMMA ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER	221 667 kr
RÖRELSERESULTAT	10 187 kr
8301 Ränteintäkt skattekonto	0 kr
8311 Ränteint från bank	

SUMMA FINANSIELLA INTÄKTER	0 kr
8400 Räntekostn & resultatpos	
8413 Räntek för checkräkn kred	
Rta skattekonto	
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER	0 kr
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	10 187 kr
SUMMA BOKSLUTSDISPOSITIONER	0 kr
SUMMA SKATTER	0 kr
ÅRETS RESULTAT	10 187 kr

Kommunledningskontoret
Sektor Samhällsutveckling
Patrick D'Imporzano
patrick.dimporzano@fargelanda.se

Kommunstyrelsen

Föreningsbidrag till Färgelanda ridklubb – kompletterande uppgift till underlag för bidrag till Ridklubbens köp av ridanläggningen i Slätthult

När kommunstyrelsen i juni 2017 har uttalat sig positiv till att lämna bidrag till Färgelanda ridklubb har styrelsen begärt kompletterande uppgifter både från ridklubben och kommunens förvaltning.

Från förvaltningen har styrelsen begärt en beräkning av ridklubbens årliga kommunala föreningsbidrag baserat på de nya bestämmelserna för föreningsbidrag.

Förvaltningens beräkning:

Anläggningsbidrag: 240 000 kr

Aktivitetsstöd: 129 000 (baserat på oförändrad aktivitet i förhållande till 2016.)

Totalt: 369 000 kronor

Per Wahlén
Tf. Kommunchef

Patrick D'Imporzano
Sektorchef Samhällsutveckling

Myndighetsnämnden

MN § 289

Dnr 2017-26

Rapport ej verkställda beslut kvartal 2 2017

Myndighetsnämndens beslut

Överlämnar framtagen rapport till kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer.

Ärendebeskrivning

Kommunen är skyldig att till kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer och myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) rapportera gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt avbrott i verkställigheten (enligt § 28f – 28h LSS). Vidare skall kommunen ange vilka typer av insatser och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut skulle ha varit verkställt.

Om IVO bedömer att insatser inte verkställts inom skälig tid har myndigheten en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av en särskild avgift

Nedan följer tre sammanställningar. Under rubrik 1 visas de beslut som den 30 juni 2017 inte har kunnat verkställas inom tre månader, rubrik 2 de avbrutna insatser som inte har kunnat verkställas inom tre månader eller avslutats. Rubrik 3 visar antal Ej verkställda beslut som IVO har valt att gå vidare med till domstol och ansöka om åläggande om särskild avgift, samt hur stora belopp IVO yrkar.

1. Ej verkställda beslut

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Tid sedan beslut (dagar)	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas
1		X	268	Biträde av kontaktperson enl LSS	Vårdnadshavare vill fortsatt avvakta med insatsen. Vill inte göra för många förändringar samtidigt
2		X	19	Bostad med särskild service enl LSS	Behovet kan inte tillgodoses i kommunens boende, Erbjuden anpassat boende i annan kommun, tackat nej p g a geografiskt avstånd

Forts

Justering

CS | LBA

Utdragsbestyrkande

Barna K

Myndighetsnämnden

Forts MN § 289

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Tid sedan beslut (dagar)	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas efter avbrott
3		X	106	Kontaktperson enl SoL	Resursbrist. Arbetet pågår att finna ny kontaktperson

2. *Avbruten/Avslutad verkställighet*

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Tid sedan beslut (dagar)	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas efter avbrott

3. *Särskild avgift*

Det finns den 30 juni inga beslut som IVO anmält till förvaltningsrätten eller där mål i förvaltnings- eller kammarrätten pågår och heller inte några där IVO yrkat belopp som särskild avgift.

Beslutet skickas till 20170906
Kommunfullmäktige
Kommunens revisorer
Diariet

Justering

CS LBH

Utdragsbestyrkande

Bowen Lsa

Administrativa enheten
Barbro Isaksson
Nämndsekreterare

0528-56 71 45 / 0766-35 29 65
barbro.isaksson@fargelanda.se

Myndighetsnämnden

Rapport Ej verkställda beslut kvartal 2 2017

Beslutsförslag

Myndighetsnämnden beslutar att överlämna framtagna rapporter till Kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer.

Ärendebeskrivning

Kommunen är skyldig att till kommunfullmäktige respektive kommunens revisorer och myndigheten Inspektionen för vård och omsorg (IVO) rapportera gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader samt avbrott i verkställigheten (enligt § 28f – 28h LSS). Vidare skall kommunen ange vilka typer av insatser och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut skulle ha varit verkställt.

Om IVO bedömer att insatser inte verkställts inom skälig tid har myndigheten en skyldighet att ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av en särskild avgift

Nedan följer tre sammanställningar. Under rubrik 1 visas de beslut som den 30 juni 2017 inte har kunnat verkställas inom tre månader, rubrik 2 de avbrutna insatser som inte har kunnat verkställas inom tre månader eller avslutats. Rubrik 3 visar antal Ej verkställda beslut som IVO har valt att gå vidare med till domstol och ansöka om åläggande om särskild avgift, samt hur stora belopp IVO yrkar.

1. Ej verkställda beslut

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Tid sedan beslut (dagar)	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas
1		X	268	Biträde av kontaktperson enl LSS	Vårdnadshavare vill fortsatt avvakta med insatsen. Vill inte göra för många förändringar samtidigt
2		X	19	Bostad med särskild service enl LSS	Behovet kan inte tillgodoses i kommunens boende, Erbjuden anpassat boende i annan kommun, tackat nej p g a geografiskt avstånd

3		X	106	Kontaktperson enl SoL	Resursbrist. Arbetet pågår att finna ny kontaktperson
---	--	---	-----	--------------------------	---

2. Avbruten/Avslutad verkställighet

Nr	Kvinna (x)	Man (x)	Tid sedan beslut (dagar)	Typ av bistånd	Orsak till att beslutet ej kunnat verkställas efter avbrott

3. Särskild avgift

Det finns den 30 juni inga beslut som IVO anmält till förvaltningsrätten eller där mål i förvaltnings- eller kammarrätten pågår och heller inte några där IVO yrkat belopp som särskild avgift.

Barbro Isaksson
Nämndsekreterare

Beslutet expedieras till:
Kommunfullmäktige
Kommunens revisorer